

**वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम
तथा तथ्याङ्क पुस्तिका
(आ.व. २०७५/७६)**

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र
गण्डकी प्रदेश
बेसीशहर, लमजुङ,
२०७७

वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क पुस्तिका
(आ.व. २०७५/७)

प्रकाशक:

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र

गण्डकी प्रदेश

बेसीशहर, लमजुङ

फोन/फ्याक्स : ०६६-५२०९३०/१००

वेबसाइट :

इमेल :

प्रकाशन वर्ष : आ.व. २०७७

प्रकाशन प्रति : प्रति

आवरण/लेआउट :

निर्वाणा राई

दुई शब्द

नेपालमा २०६२ को जनआन्दोलन पश्चात् नेपाल अधिराज्य संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा परिणत भयो । तदनुसरूप वि.सं. २०७२ मा नयाँ संविधान जारी भयो र संघीयता कार्यान्वयन गर्ने क्रममा ३ चरणका निर्वाचनहरू सम्पन्न भए र तह संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरू बने । नेपाल सरकार अन्तर्गत रहेका कार्यालयहरू र संघ संस्थाहरूको पुर्नसंरचना एवं पुर्नगठन भई संघ, प्रदेश र स्थानीय तह अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । प्रदेश सरकार, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत कृषि ज्ञान केन्द्रहरूको स्थापना भयो र लमजुङ जिल्लामा पनि कृषि ज्ञान केन्द्रको स्थापना भयो । कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङको कार्यक्षेत्र लमजुङ र मनाङ गरी २ वटा जिल्लाहरू रहेका छन् ।

लमजुङ जिल्ला समुन्द्र सतहबाट ३८५ मिटरदेखि ८१६२ मिटर उचाइसम्म फैलिएको छ । यो जिल्ला सिँचाइको सुविधायुक्त समथर फाँट, पहाडी क्षेत्रदेखि उच्चपहाडसम्म फैलिएको छ । जिल्लाको दक्षिणी भागमा उष्ण धेरै जसो पहाडी भेगमा समशीतोष्ण र हिमाली भागमा शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ । यस जिल्लामा धान, गहुँ, मकै, कोदो, फापर जस्ता खाद्यान्न बाली, तरकारी, फलफूल (सुन्तला, कागती, मेवा, नासपती, एभोकाडो, किवी) आलु, अलैंची, अदुवा, कफी, मौरीपालन, च्याउ, अकबरे खुर्सानी खेतीको प्रचुर सम्भावना रहेको छ । तरकारी, अलैंची, मौरीपालन, आलु, खाद्यान्न बाली विजवृद्धि, सुन्तला जात फलफूल (कागती) च्याउ खेतीमा यहाँका कृषकहरू व्यवसायीकरण उन्मुख रहेका छन् ।

मनाङ जिल्ला उच्चपहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लामा शीतोष्ण हावापानी पाइन्छ । यस जिल्लाको अधिकांश भू-भाग कडा चट्टान र भिरालो भू-भागले ढाकिएको छ र करिब १ प्रतिशत भू-भाग मात्र खेती योग्य छ । यस जिल्लामा खेती गरिने मुख्य बालीहरू स्थानीय जातका रैथाने बालीमाहरू आलु, गहुँ, जौ, उवा, फापर, करु र फलफूलमा स्याउ, ओखर, आरु, आरुबखड, खुर्सानी आदि हुन् भने यहाँ खायन तथा बीउ आलु उत्पादन र जडीबुटीको पनि खेती गर्ने गरिन्छ । विभिन्न बालीहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, आयात प्रतिस्थापन, निर्यात प्रवर्द्धन, आयआर्जन र रोजगारीको अवसर सिर्जना, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, दिगो र सन्तुलित विकास, कृषकहरूको जीवनस्तर सुधार पुऱ्याउने उद्देश्यले कृषि ज्ञान केन्द्रले विभिन्न कार्यक्रमहरू साना कृषि नमूना फार्म स्थापना, प्रिसिजन प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर, मूल्य शृङ्खलामा आधारित कार्यक्रम, साना सिँचाइ कार्यक्रम, अनुदानमा कृषि यन्त्र उपकरण वितरण, मागमा आधारित कार्यक्रम र प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनातर्फ पकेट र ब्लक विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । अहिलेको आवश्यकता भनेको कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण हो । कृषि ज्ञान केन्द्र स्थापना भएपछि यो वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन हाम्रो पहिलो प्रयास हो । यस पुस्तिकामा कृषि ज्ञान केन्द्र लमजुङको संक्षिप्त परिचय, कार्यक्षेत्रको परिचय, संगठानिक संरचना, कार्यरत जनशक्ति, आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालित कार्यक्रम र प्रगति, विभिन्न बालीहरूको क्षेत्रफल उत्पादन र उत्पादकत्व, कार्यक्षेत्र अन्तर्गत रहेका कृषि विकाससँग सरोकारवाला निकायहरूको विवरण आदि समावेश गरिएको छ ।

अन्त्यमा यो पुस्तिका लमजुङ र मनाङ जिल्ला स्थित कृषक दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू जनप्रतिनिधी कृषि प्राविधिक, कृषि अनुसन्धानकर्ता विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू आदिको लागि योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा आगामी नीति निर्माण गर्नको लागि सहयोगी हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । यो पुस्तिकालाई आगामी दिनहरूमा अझ बढी परिमार्जित र परिस्कृत बनाउनको लागि क्षेत्रमा रुची र चाहना राख्ने व्यक्तिहरूबाट रचनात्मक सुझाव र पृष्ठपोषणको आग्रह गर्दै पुस्तिका प्रकाशनको लागि सहयोग गर्नु हुने कृषि अर्थ विज्ञ मदन रेग्मी लगायत कार्यालयका सम्पूर्ण साथीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु ।
धन्यवाद !

रोहिणीराज रिग्ने
प्रमुख
कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङ

लमजुङ जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१. जिल्लाको परिचय

पश्चिम नेपालको मध्यपहाडी क्षेत्रमा अवस्थित लमजुङ जिल्ला समुन्द्र सतहबाट ३८५ मिटर उचाइमा रहेको रम्घाटारदेखि ८१६२ मिटर उचाइमा रहेको मनास्लु हिमालसम्मको भौगोलिक क्षेत्रफल भित्र फैलिएको छ। यो जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १६९२ वर्ग किलोमिटर रहेको छ। भौगोलिक दृष्टिकोणले गर्मी हावापानीदेखि अति ठण्डा हावापानी पाइनुका साथै जैविक एवम् वातावरणीय विविधताको दृष्टिकोणले गर्दा प्रसिद्धि कमाएको जिल्लाको रूपमा लमजुङ जिल्ला रहेको छ। यस जिल्लाको उत्तर तथा उत्तर पश्चिमी अग्ला लेकाली प्रदेशमा विशेष गरी पशुपालन र अलैंची खेती व्यवसाय गरी बसोवास गर्दै आएका गुरुङ, तामाङ, लामा जाति र तल्लो भेग तथा दक्षिणी भेगका टार तथा बेसीहरूमा विशेष गरेर खाद्यान्न बाली, तरकारी बाली, मौरीपालन आदि खेती व्यवसाय गर्दै आएका ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार र अन्य जनजातीहरू बसोवास गर्दै आएको पाइन्छ।

१.१. जिल्लाको नामाकरण

“लमजुङ” भन्ने नाम मगर भाषाको शब्दबाट आएको छ। जसअुसार “लम” को अर्थ ठूलो वा लामो वा अग्लो भन्ने हुन्छ भने “जुङ” को अर्थ पहाड वा पर्वत भन्ने हुन्छ। त्यसकारण यसको अर्थ अग्ला, लामा तथा ठूला पहाड पर्वतहरूले बनेको भूमि भन्ने बुझिन्छ। त्यसै गरी यस जिल्लाका खोला तथा नदीहरूको नामाकरण पनि मगर भाषाबाट भएको पाइन्छ। किनभने धेरै खोला तथा नदीहरूको नामको पछाडि “दी” लगाइएको छ, जसको अर्थ पानी हुन्छ। जस्तै: मादी, डादी, मस्याङ्दी, पाउदी, रुदी, खुदी आदि।

१.२. भौगोलिक स्थिति

यो जिल्ला मध्य पहाडी क्षेत्रदेखि उत्तरमा अग्लो हिमाली प्रदेशसम्म फैलिएको छ। उत्तरमा अग्ला महाभारत पर्वत एवम् हिमालय पर्वत शृङ्खलाले मनाङसँग छुट्याएको छ भने दक्षिणमा पाउँदी, नाउदी र मादी नदीले तनहुँबाट छुट्याएको छ। पश्चिममा मादी नदीले कास्कीसँग छुट्याएको छ भने पूर्वमा चेपे नदीले गोर्खाबाट छुट्याएको छ।

पूर्व	: गोरखा जिल्ला	पश्चिम	: कास्की जिल्ला
उत्तर	: मनाङ जिल्ला	दक्षिण	: तनहुँ जिल्ला

१.२.२. फैलावट

लमजुङ जिल्ला देशान्तर ८४° ११' देखि ८४° ३८' पूर्वी देशान्तर र अक्षांश २८° ०३' देखि २८° ३०' उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम बेसीशहर समुद्री सतहबाट करिब ८४० मिटर उचाइमा अवस्थित छ।

१.२.३. समुद्री सतहबाट उचाइ

लमजुङ जिल्ला नेपाल अधिराज्यको साविक पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र हाल गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत गण्डकी अञ्चलको एक पहाडी जिल्ला हो। नेपाल अधिराज्यकै भण्डै बीच भागमा पर्ने लमजुङ जिल्ला समुद्र सतहबाट ३८५ मिटर (साविक रम्घा गा.वि.स. हालको मध्यनेपाल नगरपालिका वडा नं.-४, दुइपिप्ले) देखि ८१६२ मिटर (मनास्लु हिमाल) को अधिकतम उचाइमा फैलिएको छ।

१.२.४. जिल्लाको कूल क्षेत्रफल

जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १६९२ वर्ग किलोमिटर अर्थात १,६९,२०० हेक्टर रहेको छ।

१.२.५. प्राकृतिक सम्पदा

यस जिल्ला प्राकृतिक सम्पदाको हिसाबले अति नै धनी छ। यहाँका मुख्य नदिनालाहरूमा मस्याङ्दी, मादी, दोर्दी, डादी, रुदी, दादी, मिदिम, खुदी, पाउदी, रिस्ती, नाउदी, चेपे आदि पर्दछन्। यो जिल्ला जलविद्युत् उत्पादनको दृष्टिकोणले देशको अग्रणी स्थान ओगट्न सफल भएको छ। यस जिल्लामा साना र ठूला गरी १५ वटा जलविद्युत् योजनाहरू सम्पन्न र निर्माणाधीन छन्। साथै यस जिल्लाका पोखरीहरूमा दुधपोखरी, इलमपोखरी, बाह्र पोखरी, मेमे पोखरी आदि पर्दछन्। प्राचिन गाउँशहर दरवार पनि यसै जिल्लामा पर्दछ।

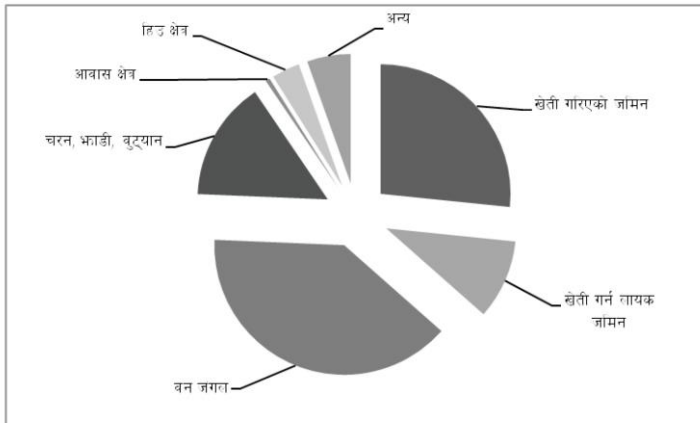
१.२.६. मुख्य हिमालहरू

क्र.सं.	हिमाल/पहाड	उचाइ (मिटर)	क्र.सं.	हिमाल/पहाड	उचाइ (मिटर)
१.	मनास्लु हिमाल	८,१६२	४.	अन्नपूर्ण हिमाल	७,९६९
२.	हिमालचुली हिमाल	७,६७४	५.	मनास्लु (दक्षिण)	७,६३७
३.	लमजुङ	६,९८८	६.	बौद्ध हिमाल	६,६७४

१.२.७. (क) भू-उपयोगको स्थिति

सि. नं.	भू-उपयोगको किसिम	क्षेत्रफल (हे)		कैफियत
		क्षेत्रफल	प्रतिशत	
१	खेती गरिएको जमिन	४५०५०	२६.६२	
क	खेत	१४४६५	३२.११	
	बाह्रै महिना सिञ्चित	५०००	३४.५६	
	वर्षे सिञ्चित (आकासे समेत)	९४६५	६५.४३	
ख	पाखो	३०५८५	६७.८९	
२	खेती गर्न लायक	१६७६९	९.९१	
३	वन जंगल	६६२१६	३९.१३	
४	चरन भाडी बुट्यान	२५१५४	१४.८६	
५	आवास क्षेत्र	९१८	०.५४	
६	हिउ क्षेत्र	५८९१	३.४९	
७	अन्य (नदी, खोला, सडक बाटो, आदि)	९२२२	५.४५	
	जम्मा	१६६२२०	१००	

१.२.८. (ख) भू-उपयोग स्थिति

२६.६२ % खेती गरिएको जमिन
 ९.९१ % खेती गर्न लायक जमिन
 ३९.१३ % वन जंगल
 १४.८६ % चरन, भाडी, बुट्यान
 ०.५४ % आवास क्षेत्र
 ३.४९ % हिउ क्षेत्र
 ५.४५ % अन्य

१.३. संघीय निर्वाचन क्षेत्र र प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र अनुसार नगरपालिका र गाउँपालिकाको विवरण

संघीय निर्वाचन क्षेत्र	प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र	स्थानीय तहको नाम	वडा संख्या
१	१	मस्यारिड्दी गाउँपालिका- वडा नं. ६ देखि ९ सम्म	४
		बेसीशहर नगरपालिका- १० र ११	२
		राइनास नगरपालिका	१०
		खरी गाउँपालिका	६
		दोर्दी गाउँपालिका	९
	२	बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १ र ९	९
		सुन्दरबजार नगरपालिका	११
		मध्यनेपाल नगरपालिका	१०
		ब्होलासोथार	९

		मर्स्याङ्दी वडा नं. १-५ सम्म	५
	जम्मा	पालिका संख्या-८	७५

१.४ सिँचाइको स्थिति

जिल्लामा तत्कालीन सिँचाइ डिभिजन कार्यालय तथा अन्य विभिन्न क्षेत्रको सहयोगमा विभिन्न किसिमका सिँचाइ योजनाहरू निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा छन् ।

१.४.१. केन्द्रीयस्तरबाट सम्पन्न भएका सिँचाइ आयोजनाहरू

सि.नं.	आयोजनाको नाम	तत्कालीन गा.वि.स.	क्षेत्रफल (हे.)
१	रम्घाटार सिँचाइ योजना	रम्घा	२२०
२	हाडेटार सिँचाइ योजना	परेवाडाँडा	२२०
३	भोर्लेटार सिँचाइ योजना	भोर्लेटार	२२०
४	राइनासटार सिँचाइ योजना	भलायखर्क, चक्रतिर्थ, धमिलीकुवा	८५०
५	करापुटार सिँचाइ योजना	इशानेश्वर	१००

१.४.२. मकौला सिँचाइ आयोजना अन्तर्गत सम्पन्न योजनाहरू

सि.नं.	आयोजनाको नाम	गा.वि.स.	सिँचाइ हुने क्षेत्रफल (हे.)
१	रोप्ले फाँट सिँचाइ योजना	घनपोखरा	३०
२	देवकुलो सिँचाइ योजना	भुलभुले	२५
३	भाडवेसी सिँचाइ योजना	परेवाडाँडा	३०
४	घोप्टे सिँचाइ योजना	ताघ्रिड	२५
५	लामिखेत सिँचाइ योजना	चन्द्रेश्वर	२५

१.४.३. नविनतम प्रतिधिमा आधारित सिँचाइ

सि.नं.	आयोजनाको नाम	गा.वि.स./पालिका	सिँचाइ हुने क्षेत्रफल (हे.)
१	चनौटे फाँट सिँचाइ योजना	चण्डीस्थान (वे.न.पा.)	३.५
२	धुवा खोला बोहराटार सिँचाइ योजना	गाउँशहर (वे.न.पा.)	९
३	ठाडकुलो थोपा तथा स्पिन्कलर सिँचाइ योजना	तार्कुघाट (रा.न.पा.)	५
४	पधेरी खोल्सी न.प्र.सि.यो.	परेवाडाँडा (सु.न.पा.)	१२
५	रातामाटा न.प्र.सि.यो.	बाभाँखेत (वे.न.पा.)	७
६	तल्लो खण्ड न.प्र.सि.यो.	सिम्पानी (मर्स्याङ्दी)	३

१.४.४. आई. एल. सि. कार्यक्रम अन्तर्गत सम्पन्न भएका सिँचाइ योजनाहरू

सि.नं.	आयोजनाको नाम	साविक गा.वि.स.	क्षेत्रफल (हे.)
१	भकुण्डे बाँया सिँचाइ योजना	गाउँशहर (वे.न.पा.)	३०
२	भकुण्डे बाँया सिँचाइ योजना	गाउँशहर (वे.न.पा.)	६४
३	बरबोट सिँचाइ योजना	चिति (वे.न.पा.)	५९
४	घोम्टे सिँचाइ योजना	ताघ्रिङ्ग (मर्स्याङ्दी)	४०
५	कमली लोरीया सिँचाइ योजना	भलायखर्क (रा.न.पा.)	५०
६	मसार सिँचाइ योजना	भलायाखर्क (न.पा.)	१६
७	बन्दश्वारा सिँचाइ योजना	भलायाखर्क (न.पा.)	१४

सि.नं.	आयोजनाको नाम	साविक गा.वि.स.	क्षेत्रफल (हे.)
८	कान्छे सिँचाइ योजना	गाउँशहर (बे.न.पा.)	१६
९	बोहरा गाउँ सिँचाइ योजना	चक्रतिर्थ (रा.न.पा.)	४९
१०	बेतनी सिँचाइ योजना	गौडा (दूधपोखरी)	१५
११	कल्याण मजुवा सिँचाइ योजना	ईशानेश्वर (मध्यनेपाल)	१२०
१२	चुरेटे सिँचाइ योजना	धमिलिकुवा (रा.न.पा.)	१५
१३	सालफेदी सिँचाइ योजना	धमिलिकुवा (रा.न.पा.)	२३
१४	बाभाखेत सिँचाइ योजना	बाभाखेत (बे.न.पा.)	९
१५	शेराफाँट सिँचाइ योजना	चित्ति (बे.न.पा.)	१५
१६	शिरुपानी सिँचाइ योजना	हिलेटक्सार (दोर्दी)	२०
१७	भुजुङ्ग सिँचाइ योजना	भुजुङ्ग (क्वोलासोथार)	३०
१८	थारचौर सिँचाइ योजना	हिलेटक्सार (दोर्दी)	३६
१९	वांग्रे बेसी सिँचाइ योजना	वांग्रे (मध्यनेपाल)	७०
२०	गैरीकटेरी सिँचाइ योजना	विचौर (दूधपोखरी)	६५
२१	लुपु सिँचाइ योजना	धमिलिकुवा (रा.न.पा.)	२५

१.४.५ एन.आई.एस.पि. कार्यक्रम अन्तर्गत सम्पन्न भएका सिँचाइ योजनाहरू

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	साविक गा.वि.स.	क्षेत्रफल (हे.)
१	बारीगाउँ बाँया सिँचाइ योजना	पाचोक	४०
२	रञ्जीत कुलो सिँचाइ योजना	सिम्पानी	४८
३	सत्रसय फाँट सिँचाइ योजना	भोर्लेटार	३६
४	मादीबेसी सिँचाइ योजना	रम्घा	३०
५	बतासे सिँचाइ योजना	धुसेनी	३०
६	अलैचे फाँट सिँचाइ योजना	अर्चलबोट	८८
७	खिमचोक सिँचाइ योजना	बन्सार	२०
८	तीनघरे सिँचाइ योजना	भलायाखर्क	४८
९	तीनतले सिँचाइ योजना	भलायाखर्क	
१०	सिम्रो कुलो सिँचाइ योजना	भलायाखर्क	४०
११	धुवाखोला सिँचाइ योजना	गाउँशहर	२७
१२	राईनसटार सिँचाइ योजना	भलायाखर्क प्रमीलीकुवा, चक्रतिर्थ	८५०
१३	करापुटार सिँचाइ योजना	ईशानेश्वर	११५
१४	मुग्रे सिँचाइ योजना	करापु	
१५	महावीर सिँचाइ योजना	विचौर	
१६	गुम्बाफाँट सिँचाइ योजना	भोर्लेटार	२१

१.४.६ आइ. डब्लु. आर. एम. पि. कार्यक्रम अन्तर्गत सम्पन्न भएका सिँचाइ योजनाहरू

सि.नं.	आयोजनाको नाम	साविक गा.वि.स.	क्षेत्रफल (हे.)
१	तारावली सिँचाइ योजना	घेर्म	२५
२	एक्लेफाँट सिँचाइ योजना	भार्ते	२५
३	मजुवा खोला सिँचाइ योजना	करापु	८०
४	सितिखोला भाटबेसीटार सिँचाइ योजना	ईशानेश्वर	५०
५	शेराफाँट सिँचाइ योजना	सिम्पानी र चण्डीस्थान	६५
६	किरिन्चे काँडाबोटे सिँचाइ योजना	तार्कु	५२

१.४.७ साना सिँचाइमा योजना : (६ हेक्टर भन्दा कमका योजनाहरू)

पहाडी खाद्यान्न कार्यक्रमबाट सम्पन्न भएका १९ योजनाको-५१२ हे.
आइ.एल.सी. कार्यक्रम अन्तर्गत सुदृढीकरण योजना ३३ को-९२७ हे.
राहत कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित योजना ४ को २०५ हे.

१.४.८ सहकारी खेती तथा साना सिँचाइ विशेष कार्यक्रम

जिल्ला सिँचाइ कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालित साना खालका सिँचाइ स्कीमहरू सरकारको निर्णय अनुसार आर्थिक वर्ष २०५७/५८ देखि तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालित छन्। आ.व. २०७५/७६ र २०७६/७७ मा सम्पन्न सहकारी खेती तथा साना सिँचाइ योजनाहरूको विस्तृत विवरण पछाडि उल्लेख गरिएको छ।

१.५ जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

घरधुरी संख्या -४२०४८, संस्थागत : ३१

कूल जनसंख्या -१६७७२४

महिला-९१८११ (५४.७३%)

पुरुष -७५९१३ (४५.२७%)

नेपालको कूल जनसंख्यामा लमजुङको प्रतिशत-०.६३%

औषत परिवारको आकार-३.९९

जनघनत्व वर्ग कि.मि-९९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

१.५.१ धर्मको आधारमा जनसंख्याको वितरण

क्र.सं.	जातीहरू	जनसंख्या			धर्म मान्नेको आधारमा (%)
		पुरुष	महिला	जम्मा	
१	हिन्दु	४८५५०	५८७६१	१०७३११	६३.९८
२	बौद्ध	२५१८२	३०४०४	५५५८६	३३.१४
३	इस्लाम	४५४	४८८	९४२	०.५६
४	किराँत	१३	१०	२३	०.०१३
५	क्रिश्चियन	१३३७	१६६३	३०००	१.७८
६	प्रकृति	३६	३१	६७	०.०४
७	वन	२६	३४	६०	०.०३५
८	जैन	०	०	०	०
९	वाही	३	२	५	०.००२
१०	शिख	०	०	०	०
११	अन्य	३१२	४१८	७३०	०.४३
	जम्मा	७५९१३	९१८११	१६७७२४	१००

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क ब्युरो २०६९

१.५.२ पेशा र रोजगारीको अवस्था

यस जिल्लाका अधिकांश मानिसहरूको मुख्य पेशा कृषि हो। कूल जनसंख्या १,६७,७२४ मध्ये आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या ९३२३२ (१५ देखि ५९ वर्षसम्म) छन्। कूल जनसंख्याको ५५% जनसंख्या आर्थिक रूपले सक्रिय छन् र कृषि, पशुपालन र वन पैदावारमा सक्रिय जनसंख्याको ७६.५९ % आवद्ध छन् भने पेशागत तथा प्राविधिक र प्रशासनिक क्षेत्रमा सक्रिय जनसंख्या क्रमशः ९.५१% र ५.४८% संलग्न छन्। त्यस्तै सक्रिय जनसंख्याको करिब ८.४२% जनता वैदेशिक रोजगारमा संलग्न रहेको पाइन्छ।

१.६ हावापानी

१.६.१ वर्षा एवम् तापक्रम (वार्षिक सरदर)

महिना	मौसम से.ग्रे. 		वर्षा	कैफियत
	अधिकतम	न्यूनतम		
जुन	३१.२	२१.०	७६.९	
जुलाई	२९.३	२२.५	७८३.२	
अगष्ट	३०.७	२२.६	५२०.२	
सेप्टेम्बर	२८.९	२१.२	४०८.३	
अक्टोबर	२७.०	१५.१	२१५.१	
नोवेम्बर	२३.२	११.३	१.३	
डिसेम्बर	२०.७	८.३	०.०	
जनवरी	१८.७	७.३	५१.७	
फेब्रुअरी	२२.१	९.२	०.०	
मार्च	२६.७	१३.३	३२.२	
अप्रिल	२९.५	१५.१	१०१.१	
मे	३०.०	१६.६	८३.८	
जम्मा	-	-	२५१३.८	

१.६.२ जलवायु

भौगोलिक स्थिति र उचाइको आधारमा यस जिल्लामा विभिन्न किसिमको जलवायु पाइन्छ। लमजुङ जिल्लामा उपोष्णदेखि उच्चहिमाली भेगसम्म हुने सम्पूर्ण जलवायु पाइन्छ। जलवायु परिवर्तनको असर अन्य जिल्लामा जस्तै यस जिल्लामा पनि परेको छ। अतः जलवायु परिवर्तनले गर्दा यस जिल्लामा पनि बानस्पतिक वृद्धि र खेती गर्ने प्रणालीमा परिवर्तन भईरहेको छ।

क) उपोष्ण (Sub-tropical Climate)

जिल्लाको दक्षिणी भाग विशेष गरी खाद्यान्न बाली उत्पादन तथा बीज वृद्धि, च्याउ खेती, अमिलोजात फलफूल तथा होचो ठाउँमा हुने अलैंची खेतीको लागि राम्रो हावापानी रहेको छ।

ख) समशीतोष्ण (Temperate Climate)

जिल्लाको मध्य पहाडी भाग फलफूल खेती तथा पशुपालनको लागि योग्य हावापानी रहेको छ। यस क्षेत्रका कृषि फसलहरूमा अलैंची, किवी, तरकारी, आलु, र हिउँदे फलफूलको व्यवसायिक खेतीको लागि उपयुक्त स्थान हो।

ग) समशीतोष्ण चिसो (Temperate cold Climate)

उच्चपहाडी क्षेत्र भएकोले यस क्षेत्रमा मिश्रित कोणधारी जङ्गल फैलिएको छ। कृषिको दृष्टिकोणबाट यो क्षेत्रको कम महत्व छ। तै पनि उच्च क्षेत्रमा हुने मसला बाली अलैंचीको सम्भावना छ।

घ) चिसो लेकाली (Alpine Climate)

उच्च लेकाली भाग भएकोले जडीबुटी, घाँस र चरन क्षेत्रको लागि प्रयोगमा आएको छ।

ङ) उच्चहिमाली (Tundra Climate)

हिउ क्षेत्रको रूपमा रहेको यो क्षेत्र उजाड मरुभूमि भएकोले वन जङ्गल, चरन, जडीबुटी आदिको लागि प्रयोगमा आउन नसक्ने किसिमको छ।

१.७ वनको स्थिति

डिभिजन वन कार्यालय, लमजुङ बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ७, मनाङ्गे चौतारामा अवस्थित छ। यस कार्यालय अन्तर्गत निम्न ६ वटा सब-डिभिजन वन कार्यालयमार्फत सेवा प्रवाह गरिरहेको छ।

क्र. सं.	सब डिभिजन वन कार्यालयको नाम	मुकाम	कार्य क्षेत्र
१	सब-डिभिजन वन कार्यालय, मध्यनेपाल	मध्यनेपाल नगरपालिका-६, भोर्लेटार	मध्यनेपाल न.पा. का सबै वडाहरू, क्व्होलासोथार गा.पा. वडा नं. ७ र ९ को सबै क्षेत्रहरू र वडा नं. ६ र ८ को ACAP बाहेको क्षेत्रहरू

क्र. सं.	सव डिभिजन वन कार्यालयको नाम	मुकाम	कार्य क्षेत्र
२	सव-डिभिजन वन कार्यालय, सुन्दरबजार	सुन्दरबजार नगरपालिका-७, सुन्दरबजार	सुन्दरबजार न.पा. का सबै वडाहरू
३	सव-डिभिजन वन कार्यालय, राइनास-दुधपोखरी	राइनास नगरपालिका-६, धमिलिकुवा	राइनास न.पा. र दुधपोखरी गा.पा. का सबै वडाहरू
४	सव-डिभिजन वन कार्यालय, दोर्दी	दोर्दी गा.पा.-१, अर्चलबोट	दोर्दी गा.पा. का सबै वडाहरू
५	सव-डिभिजन वन कार्यालय, बेसीशहर	बेसीशहर नगरपालिका-७, सहजी	बेसीशहर न.पा. का सबै वडाहरू र क्वोलासोथार गा.पा. वडा नं. १ र २ को सबै क्षेत्रहरू, वडा नं. ३ को ACAP बाहेकको क्षेत्रहरू र मर्स्याङ्दी गा.पा. वडा नं. ९ को ACAP बाहेकको क्षेत्रहरू
६	सव-डिभिजन वन कार्यालय, मर्स्याङ्दी	मर्स्याङ्दी गा.पा. वडा नं. ८ भूलभूले	मर्स्याङ्दी गा.पा. वडा नं. ५,६,७ र ८ को सबै क्षेत्रहरू

१.७.१ लमजुङ जिल्लामा वन सम्बन्धी संक्षिप्त जानकारी

जिल्लाको कूल क्षेत्रफल	: १,७०,७८१ हे. (LRMP,1978)
कूल वन क्षेत्रफल	: ६६,६७३.६० हे.
बुट्यान क्षेत्र	: १७६४३ हेक्टर
सामुदायिक वन संख्या	: ३३९
हस्तान्तरित सामुदायिक वनको क्षेत्रफल	: २४,४६८.७१ हेक्टर
कवुलियती वनको संख्या	: १७३
हस्तान्तरित कवुलियती वनको क्षेत्रफल	: ६८०.८४ हेक्टर
निजी वन दर्ता संख्या	: ५७
निजी वनको क्षेत्रफल	: १९.४४ हेक्टर
धार्मिक वन संख्या	: १
धार्मिक वनको क्षेत्रफल	: २.०३ हेक्टर (उदिपुर कालिका धार्मिक वन)

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, लमजुङ

१.८ घरेलु उद्योग सम्बन्धी विवरण

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय लमजुङमा कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धी दर्ता भएका फर्म तथा उद्योगहरूको विवरण :

क्र.सं.	आ.व.	दर्ता भएका फर्म (संख्या)	कूल पूँजी रु. हजारमा
१.	२०७०/७१	१८	८५३१.०
२.	२०७१/७२	३८	३८४८७.०
३.	२०७२/७३	३७	१७०
४.	२०७३/७४		
५.	२०७४/७५	२६७	६०३५७८
६.	२०७५/७६	४६८	१०५६०३३
७.	२०७६/७७	६६९	११२५९२२
जम्मा		१४०२	२७८५५३३

स्रोत: घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय

१.५ पशु सेवा सम्बन्धी

लमजुङ जिल्लामा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमार्फत किसानहरूलाई पशु सेवा सम्बन्धी कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ । लमजुङ जिल्लाको पशु तथ्याङ्क निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	पशुपन्थी	२०७३/७६	२०७६/०७७
१	गाई	सख्या	सख्या
	उन्नत/वर्णशंकर	२५७८	२७२५
	स्थानीय	३२९७८	३३३२९
	जम्मा	३५५५६	३६०५६
२	भैंसी		
	उन्नत/वर्णशंकर	७४९२	७६६८
	स्थानीय	४९३८९	४२४५०
	जम्मा	५६८८१	५०११८
३	वाखा		
	उन्नत/वर्णशंकर	४३७९७	४७६५०
	स्थानीय	९२६९८०	९३२४२३
	जम्मा	९७०७७७	९८००७३
४	भेडा		
	उन्नत/वर्णशंकर	३६८	४९२
	स्थानीय	९०५७२	९२३२०
	जम्मा	९०९४०	९२८१२
५	वंगुर		
	उन्नत-/वर्णशंकर	२३०२	२४२५
	स्थानीय	९७५३	२०३२
	जम्मा	१२०५५	१४२७७
६	कुखुरा		
	ब्रोइलर	९४९६५०	९४९७००
	लेयर्स	४५४००	४६०००
	स्थानीय	६९८७८	६२२४०
	जम्मा	१०६८२८	१०६७८०

क्र.सं.	विवरण	उत्पादन	
		२०७३/७६	२०७६/७७
१	दूध (मे.ट)		
	गाई	३६८७	३७४०
	भैंसी	९३२०५	९३४००
	जम्मा	९६८९२	९७१४०
२	मासु (मे.ट)		
	राँगा/भैंसी	९४२३	९५६५
	खसी	९०७२	९९८७
	भेडा	९४६	९६४
	वंगुर	२९५	३८२

क्र.सं.	विवरण	उत्पादन	
		२०७५/७६	२०७६/७७
	कुखुरा	६७०	८०७
	जम्मा	३६०६	४१०५
३	अण्डा (हजारमा)	११६८०	११८२०
४	उन (के.जी.)	९७८१	९८३०

विभिन्न फार्महरूको विवरण:

क्र.सं.	फार्मको किसिम	विवरण	ईकाइ	परिमाण
१.	गाई फार्म	३-५ गाईपालन गर्ने फार्म	वटा	३९
		६-९ गाईपालन गर्ने फार्म	वटा	२७
		१०-१९ गाईपालन गर्ने फार्म	वटा	२८
		२० वा सो भन्दा बढि गाईपालन गर्ने फार्म	वटा	६
		माइग्रेटोरी गाई फार्म संख्या	वटा	५०
		सरदर दैनिक दूध उत्पादन प्रति दिन	लिट्र	१५२०
		वार्षिक सरदर दूध उत्पादन	मे. टन.	५५४.४
२.	भैंसी फार्म	३ वा सो भन्दा बढी प्रजनन योग्य भैंसी पालन गर्ने कृषक	संख्या	३५०
		कूल घुमन्ते प्रथामा पालिने घर परिवार	संख्या	२१९
		कूल २० भन्दा बढीको संख्यामा पालिने घुमन्ते गोठ	संख्या	४१
		कूल दुधालु भैंसी माइग्रेटोरी समेत	संख्या	११७३
		कूल दूध उत्पादन प्रति दिन	लिट्र	२०९५
		वार्षिक सरदर दूध उत्पादन	मे. टन	६२८.५
३.	माइग्रेटोरी भेडावाखा फार्म	कूल भेडा	संख्या	१३३८०
		कूल वाखा	संख्या	९२९६
		कूल २० वा सो भन्दा बढी वाखा पालन गर्ने घर परिवार	संख्या	१०५
		कूल १०० वा सो भन्दा बढी वाखा पालन गर्ने घर परिवार	संख्या	९
		कूल ५० वा सो भन्दा बढीको संख्यामा त्रिडेवल माउ वाखा पालन गर्ने प त म	संख्या	१६
४.	बंगुर	कूल १० वा सो भन्दा बढीको संख्यामा माउ पोथी बंगुरपालन गर्ने	संख्या	२१

स्रोत: जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, लमजुङ

१.१० विद्युत् सेवा

यस जिल्लामा ४ वटा नोलाइट शाखा छन् ।

- १) पाउदी नोलाइट शाखा
- २) रामचोक बेसी नोलाइट
- ३) खुदी नोलाइट शाखा
- ४) सत्रसय नोलाइट शाखा

१.१०.१ लमजुङ जिल्लामा सञ्चालित जलविद्युत् आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता	गा.वि.स./न.पा.
१	मध्य मर्स्याङ्दी जलविद्युत् आयोजना	७० मे.वा.	बेसीशहर न.पा., सुन्दरबजार न.पा. र चिति
२	खुदी खोला जलविद्युत् आयोजना	४ मे.वा.	घनपोखरा, खुदी र सिम्पानी

३	सिउरी खोला जलविद्युत् आयोजना	५ मे.वा.	भुलभुले र वाहुनडाँडा
४	राधी जलविद्युत् आयोजना	४.४ मे.वा.	घेर्मु र ताघिङ
जम्मा		९.४ मे.वा.	

१.१०.२ निर्माणाधीन जलविद्युत् आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता	गा.वि.स./न.पा.
१	अपर मर्स्याङ्दी ए	५० मे.वा.	खुदी, भुलभुले र वाहुनडाँडा
२	छयाङ्दी खोला	२ मे.वा.	फलेनी र वन्सार
३	मिदिम खोला	३ मे.वा.	भुजुङ
४	सुपर दोर्दी ख	४९.६ मे.वा.	ढोडेनी र फलेनी
५	अपर दोर्दी ए	२५ मे.वा.	ढोडेनी र फलेनी
६	दोर्दी खोला	२७ मे.वा.	वन्सार, ढोडेनी र फलेनी
७	दोर्दी-१	१०.३ मे.वा.	लमजुङ
८	रुदी खोला ए	६.८ मे.वा.	मिजुरेडाँडा (कास्की), पसगाउँ, र भोजे
जम्मा		१७३.७ मे.वा.	

१.११ नेपाल टेलिकम सेवा

लमजुङ जिल्लामा विगत धेरै वर्ष अघिदेखि कार्यालय स्थापना भई नेपाल दुरसञ्चार कार्यालयले प्राविधिक हिसाबले लमजुङ बासी जनतालाई जहाँ जस्तो सेवा दिन सकिन्छ, त्यहाँ छिटो छरितो तवरले दिने कोशिस गरिरहेको छ। विगतको विभिन्न प्रविधि जस्तै: आवा, मार्टस, भि.एच.एफ, सिडट, भिस्याट हुँदै आधुनिक एक्सचेन्जद्वारा विकासित तथा विकासोन्मुख शहरहरूमा ल्याण्डलाइन तथा ए.डि.एस.एल सुविधा दिँदै आएको छ। पहाडी तथा हिमाली भागमा यो सुविधा पुऱ्याउन अलि कठिन छ। करिब विगत १७ वर्षदेखि नेपाल टेलिकमले आम उपभोक्ता माँझ हातहातमा मोबाइल पुऱ्याउने उद्देश्यले घनाबस्तीदेखि दुर्गम पहाडी तथा हिमाली भागहरूमा 2G, 3G र 4G सम्मको मोबाइल वि.टि.एसहरू जडान गरी आम उपभोक्ताहरूलाई भ्वाईस तथा डाटा सुविधा दिइ रहेको छ। निकट भविष्यमा एफ.टि.टि.एच. सेवा दिने लक्ष्य छ। यस्ता सुविधा मध्ये लमजुङ जिल्लामा निम्न एक्सचेन्ज तथा टावरहरू सञ्चालनमा छन्।

१. एक्सचेन्ज : बेसीशहरमा १५ सय ल्याण्डलाइन र ६ सय ए.डि.एस.एल., भोटेओडारमा करिब २ सय ल्याण्डलाइन र १५० ए.डि.एस.एल, सुन्दरबजारमा २२५ ल्याण्डलाइन र १४० ए.डि.एस.एल सञ्चालनमा रहेको।
२. घनाबस्तीदेखि दुर्गम पहाडी तथा हिमाली भागहरूमा ३९ वटा जि.एस.एम टावरहरूबाट मोबाइल सेवा दिइरहेको : (राइनासदेखि मर्स्याङ्दीसम्म र फलेनीदेखि पसगाउँसम्म)।

स्रोत : नेपाल टेलिकम, लमजुङ

मनाङ जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

१.१ जिल्लाको परिचय

नेपालको मानचित्रमा तत्कालीन पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत गण्डकी अञ्चल तथा हालको गण्डकी प्रदेशको उत्तरी भेगमा अवस्थित मनाङ जिल्ला एक विकट तथा अति दुर्गम हिमाली जिल्ला हो। उत्तरतर्फ मित्रराष्ट्र चिनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतसँग सिमाना जोडिएको यो जिल्ला प्राकृतिक विविधता र सौन्दर्यताको लागि देश तथा विदेशमा प्रख्यात छ। नेपालमै तत्कालीन समयमा सबैभन्दा कम गा.वि.स. (१३ वटा) तथा सबैभन्दा कम जनसंख्या (६५३८) रहेको मनाङ जिल्ला आफ्नै धर्म, संस्कृति, परम्परा, भेषभुषा हुनुको साथै ऐतिहासिक एवम् पुरात्वात्मिक दृष्टिकोणमा अत्यन्त महत्वपूर्ण मानिएको बौद्ध गुम्वाहरू, रमणीय गाउँ बस्तीहरू मनाङ जिल्लाको तालदेखि थोरङ्ग-ला हुँदै मुक्तिनाथतर्फ जाने मर्स्याङ्दी किनाराको पर्यटकीय पैदल मार्ग, चारैतिर सल्लाघारी, बीचमा स्याउका बगैचाले मनाङलाई सुशोभित बनाएको छ। पर्यटकीय क्षेत्रमा विश्व परिचित हिमश्रृङ्खलाहरू कोणधारी वनजंगल, द्रुर्लभ वन्यजन्तुहरू,

मूल्यवान जडिबुटीहरू प्राप्त हुने यस जिल्लाको विशेषता हुन् भने मर्स्याङ्दी नदीको उद्गमस्थल, विश्वकै उच्च स्थलमा रहेको तिलिचो ताल (४९१९ मिटर) यस जिल्लाको थप आर्कषणको विन्दु रहन गएको छ ।

जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो गाउँ मनाङबाट नै जिल्लाको नामकरण भएको पाइन्छ । मनाङ शब्द तिब्बती भाषाको “मनाङ” शब्दबाट अपभ्रंश भएर आएको मानिन्छ । तिब्बती भाषामा “म” को अर्थ सहायता र “नाङ” को अर्थ देउ भन्ने हुन्छ । विकट भौगोलिक परिवेशमा रहेको र बाह्य सहायता बिना जनजीवन अति कष्टकर रहेको भन्ने अर्थमा नै जिल्लाको नामकरण भएको बुझिन्छ ।

१.२ भौगोलिक स्थिति

तत्कालीन विकास क्षेत्र	: पश्चिमाञ्चल
हालको प्रदेश	: गण्डकी
अञ्चल	: गण्डकी
जिल्ला	: मनाङ
सदरमुकाम	: चामे

१.२.१ सिमाना

पूर्व	: गोरखा र लमजुङ्ग जिल्ला ।
पश्चिम	: मुस्ताङ र म्याग्दी जिल्ला ।
उत्तर	: मुस्ताङ जिल्ला र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत ।
दक्षिण	: कास्की र लमजुङ्ग जिल्ला ।

१.२.२ फैलावट

देशान्तर	: ८३° ४०" देखि ८४° ३४" पूर्व
अक्षांश	: २८° २७" देखि २८° ५४" उत्तर

१.२.३ समुन्द्र सतहदेखि उचाइ

अधिकतम	: ८१६३ मिटर
न्यूनतम	: १८८० मिटर (ताल, तत्कालीन धारापानी गा.वि.स., हालको नाशो गाउँपालिका)

जिल्ला सदरमुकाम, चामे : २८३१ मिटर (कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क केन्द्र)

१.३ हावापानी

जिल्लाको प्रायः सबै ठाँउमा मार्गदेखि फागुनसम्म हिमपात हुन्छ । पूर्वमा मनाश्लु र दक्षिणमा अन्नपूर्ण हिम श्रृंखलाको वृष्टिछायाँ क्षेत्र (Rain-Shadow Area) मा परेको यस जिल्लामा २ प्रकारको हावापानी छ । सदरमुकाम चामेदेखि तल्लो क्षेत्रमा (१८८०-२७०० मीटर) मा पानी बढी पर्दछ, र आर्द्र शीतोष्ण (Humid Temperate) हावापानी पाइन्छ । सदरमुकाम चामेदेखि माथिल्लो मनाङ (२८००-४००० मीटर) सम्म पानी कम पर्दछ, र शुष्क-शीतोष्ण (Arid Temperate) किसिमको हावापानी पाइन्छ । सदरमुकाम चामेको अधिकतम तापक्रम जुन महिनामा २३ डि.से. र न्यूनतम जनवरीमा १.७ डि.से. रेकर्ड भएको छ ।

१.४ वनस्पति तथा जीव-जन्तु

यो जिल्ला उच्चपहाड एवम् हिमाली जिल्ला भएको हुँदा शीतोष्ण प्रदेशिय रुख विरुवाहरू जस्तै: धुपी, सल्लो, गोब्रेसल्ला, भोजपत्र, भोटोपिपल, रुईस, उतिस, लालिगुराँसका जंगलहरू छन् । भने बहुमुल्य जडीबुटीहरूमा यार्चागुम्वा, निरमसी, जटामसी, पाँचऔले, भूतकेश, पाखनभेद, सतुवा, खोयाच्याउ तथा अन्य खानयोग्य च्याउहरू पाइन्छन् । वन्यजन्तुहरूमा अति दुर्लभ मानिने कस्तुरी, मृग, नाउर, थतर, घोरल, भारल, हिमचितुवा, भालु आदि तथा पन्छीहरूमा डाँफे, मुनाल, कालिज, लुईचे, ढिकुर, च्याखुरा, काग लगायत अन्य स-साना चराहरू पाइन्छन् ।

१.५ माटो

यस जिल्लामा साधारणतया २ किसिमको माटो पाइन्छ ।

बलौटे दोमट (Sandy Loan)

दोमट (Loam)

१.६ नदीनाला, तालतलैया र हिमालहरू

१.६.१ नदीनाला

मसूर्याङ्गदी नदी
थोराङ्ग खोला
सवजे खोला
घट्टे खोला
स्यार्क्यूखोला
नारखोला
दुध-खोला

१.६.२ तालतलैया

तिलिचो ताल
द्रोणताल
गंगापूर्ण ताल
आईस लेक (हिमताल)

१.६.३ हिमालहरू

लमजुङ्ग हिमाल (६९८३ मि.)
गंगापूर्ण हिमाल
पिसाङ्ग हिमाल
जुलु हिमाल (चुलु हिमाल)
काङ्गला हिमाल (५९६७ मि.)
अन्नपूर्ण द्वितीय
अन्नपूर्ण तृतीय
थोराङ्ग-ला हिमाल (थोराङ्ग-स्ते पिक, ६०३२ मी.)
मनास्लु ९८९६३ मि.)

१.७ राजनैतिक विभाजन

तत्कालीन

गा.वि.स. : १३
ईलाका नं. : ९
निर्वाचन क्षेत्र : १
जिल्ला : मनाङ
अञ्चल : गण्डकी
विकास क्षेत्र : पश्चिमाञ्चल

हालको

गाउँपालिका : ४
संसदीय निर्वाचन क्षेत्र : १
देश निर्वाचन क्षेत्र : २
जिल्ला : मनाङ
प्रदेश : गण्डकी

१.८ जनसंख्या

कूल जनसंख्या : ६५३८
पुरुष : ३६६१
महिला : २८७७

१.८.१ जनसंख्या वितरण (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को आधारमा)

सि.नं.	विवरण	(राष्ट्रिय जनगणना जनगणना वर्षहरू)			
		वि.सं. २०३८	वि.सं. २०४८	वि.सं. २०५८	वि.सं. २०६८
१.	कूल जनसंख्या	७०२१	५३६३	९५८७	६५३८

सि.नं.	विवरण	(राष्ट्रिय जनगणना जनगणना वर्षहरू)			
		वि.सं. २०३८	वि.सं. २०४८	वि.सं. २०५८	वि.सं. २०६८
२.	पुरुष	३५४३	२७८९	५०३४	३६६९
३.	महिला	३४७८	२५७४	४५५३	२८७७
४.	घर परिवार संख्या	९४९८	९२७२	९७७६	९४४८
५.	औषत घर परिवार	४.७	४.२	५.४	०.००२४
६.	जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.)	३.९३	२.३९	४.२७	२.९९
७.	नेपालको कूल जनसंख्या मनाङ जिल्लाको प्रतिशत	०.०५	०.०३	०.०४	०.००२४

१.८.२ संघीय निर्वाचन क्षेत्र र प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र अनुसार नगरपालिका र गाउँपालिकाको वितरण

संघीय निर्वाचन क्षेत्र	प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र	स्थानीय तहको नाम	वडा संख्या
१	१	चामे गाउँपालिका	५
		नाशों गाउँपालिका	९
	२	मनाङनेस्याङ गाउँपालिका	९
		नार्पाभुमि गाउँपालिका	५
जम्मा			२८

१.८.३ जनसंख्या वितरण २०६८ (तत्कालीन गाउँ विकास समितिको आधारमा)

क्र.सं.	गा.वि.स.	परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	मनाङ	९३९	३७३	२५७	६३०
२	चामे	२७९	५९७	५३२	९९२९
३	धारापानी	२३२	५९५	४९७	९०९२
४	टंकीमनाङ	९९०	२०३	९७४	३७७
५	भ्राका	८३	९४९	९५७	३०६
६	पिसाङ	९०५	९५९	९४८	३०७

क्र.सं.	गा.वि.स.	परिवार	पुरुष	महिला	जम्मा
७	थोचे	१०२	१७७	२०५	३८२
८	ताचै, बगरछाप	१२०	२६३	२८१	५४४
९	खाङ्सार	५८	१३८	११९	२५७
१०	डावल	७३	१५१	१२३	२७४
११	ध्यारु	३३	३२	३९	७१
१२	नार	८६	१७०	१९२	३६२
१३	फु	३६	८८	८८	१७६
१४	संस्थागत	३२	६४६	६५	७११
जम्मा		१४८०	३६६१	२८७७	६५३८

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.८.३ मनाङ जिल्लाको तत्कालीन गाउँ विकास समितिको वडा अनुसारको जनसंख्या वितरण.

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
१. भ्राका गाउँ विकास समिति				
१	३०	१२२	५८	६४
२	७	२७	१५	१२
३	१३	४३	२४	१९
४	३	१४	९	५
५	६	२०	७	१३
६	२	७	३	४
७	१५	४६	२२	२४
८	१	३	१	२
९	६	४	१०	१४
जम्मा	८३	३०६	१४९	१५७
२. चामे गाउँ विकास समिति 				

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
१	२९	१२९	६४	६५
२	१०	४९	२९	२०
३	३२	११३	५८	५५
४	१४	६९	३६	३३
५	१०६	४२७	२२७	२००
६	५६	२०३	१११	९२
७	१५	७०	४०	३०
८	५	२४	१०	१४
९	१२	४५	२२	२३
जम्मा	२७९	११२९	५९७	५३२

३. धारापानी गाउँ विकास समिति

१	७९	३४६	१७७	१६९
२	१७	७७	३७	४०
३	१०	४२	२३	१९
४	१२	६३	३३	३०
५	५९	२०८	१०६	१०२
६	९	४६	२५	२१
७	८	३८	१९	१९
८	११	५२	२७	२५
९	२७	१४०	६८	७२
जम्मा	२३२	१०१२	५१५	४९७

४. फू गाउँ विकास समिति

१	२	१०	३	७
२	५	२३	९	१४
३	४	२६	१४	१२
४	६	३१	१८	१३
५	२	११	७	५
६	५	१८	१०	८
७	२	८	३	५

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
८	७	३०	१६	१४
९	४	१९	९	१०
जम्मा	३६	१७६	८८	८८

५. घ्यारू गाउँ विकास समिति

१	२	४	२	२
२	३	७	३	३
३	४	५	१	४
४	५	१३	५	८
५	२	८	५	३
६	८	१३	५	८
७	२	५	२	३
८	४	१३	७	६
९	३	४	२	२
जम्मा	३३	७१	३२	३९

६. खाडसार गाउँ विकास समिति

१	११	५५	३१	२४
२	१२	४४	२९	१५
३	२	५	२	३
४	५	२४	११	१३
५	१	३	१	२
६	६	२७	१३	१४
७	९	४०	१८	२२
८	६	२९	१४	१५
९	६	३०	१९	११
जम्मा	५८	२५७	१३८	११९

७. मनाङ गाउँ विकास समिति

१	५	१३	७	६
२	१०	४६	२४	२२
३	६	१३	७	६
४	२	५	३	२

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
५	६	३२	१५	१७
६	१०	३६	१५	२१
७	७	२७	१६	११
८	७	२३	१३	१०
९	१९	४३५	२७३	१६२
जम्मा	१३९	६३०	३७३	२५७

ट. नार गाउँ विकास समिति

१	११	५०	२७	२३
२	६	३०	१४	१६
३	११	४६	२२	२४
४	११	४८	१७	३१
५	१३	४९	२२	२७
६	६	१६	९	७
७	१०	३६	१५	२१
८	७	३४	१७	१७
९	११	५३	२७	२६
जम्मा	८६	३६२	१७०	१९२

ड. डावल गाउँ विकास समिति

१	४	११	१०	१
२	९	३३	१८	१५
३	८	३१	१८	१३
४	७	१३	८	५
५	५	२४	११	१३
६	९	५०	२८	२२
७	१३	३८	१८	२०
८	५	१६	९	७
९	१३	५८	३१	२७
जम्मा	७३	२७४	१५१	१२३

१०. पिसाड गाउँ विकास समिति

१	५९	१९६	१००	९६
---	----	-----	-----	----

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
२	६	१६	११	५
३	५	१५	७	८
४	६	१५	७	८
५	४	११	६	५
६	४	११	८	३
७	९	१८	७	११
८	८	१८	१०	८
९	४	७	३	४
जम्मा	१०५	३०७	१५९	१४८

११. ताचै वगरछाप गाउँ विकास समिति

१	११	४३	२०	२३
२	८	५१	२३	२८
३	७	३२	१७	१५
४	१८	९४	४७	४७
५	१५	७२	३६	३६
६	११	४०	१७	२३
७	८	३७	१८	१९
८	१०	३६	१९	१७
९	३२	१३९	६६	७३
जम्मा	१२०	५४४	२६३	२८१

१२. टंकी मनाङ गाउँ विकास समिति

१	८	१८	६	१२
२	११	३६	२०	१६
३	११	३९	२२	१७
४	१४	४७	२७	२०
५	११	३४	१८	१६
६	१८	६१	३२	२९
७	९	३४	१३	२१
८	१८	६३	३९	२४

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या	महिला जनसंख्या
९	१०	४५	२६	१९
जम्मा	११०	३७७	यो टेवल हटाउने	१७४
१३. थोचे गाउँ विकास समिति				
१	१३	५९		३५
२	१०	५१		२४
३	१३	६२	२७	३५
४	१६	६७	३१	३६
५	११	३८	१३	२५
६	१६	४९	२७	२२
७	९	१७	१०	७
८	९	१८	१०	८
९	५	२१	८	१३
जम्मा	१०२	३८२	१७७	२०५
१४. संस्थागत				
१	३२	७११	६४६	६५

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.८.४ धर्म अनुसार मनाङ जिल्लाको जनसंख्या वितरण

क्र. सं.	धर्म	२०५८				२०६८			
		पुरुष	महिला	जम्मा		पुरुष	महिला	जम्मा	
				संख्या	%			संख्या	%
१	हिन्दु	१४९१	९३९	२४३०	२५.३	१६२४	९३८	२५६२	३९.१८
२	बौद्ध	३५१९	३५९३	७११२	७४.२	१८४६	१७६०	३६०६	५५.१५
३	इस्लाम	१	१	२	०.०२	३	१	४	०.०६
४	किराँत	१	०	१	०.०१	१	०	१	०.०१
५	जैन	३	१	४	०.०४	२	०	२	०.०३
६	क्रिश्चियन	१३	१५	२८	०.२९	५०	४३	९३	१.४२

क्र. सं.	धर्म	२०५८				२०६८			
		पुरुष	महिला	जम्मा		पुरुष	महिला	जम्मा	
				संख्या	%			संख्या	%
७	अन्य	६	४	१०	०.१	२१	२४	४५	०.६९
८	नखुलेको	-	-	-	-	११४	१११	२२५	३.४४
जम्मा		५०३४	४५५३	९५८७	१००	३६६१	२८७७	६५३८	१००

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.८.५ अपाङ्गको किसिम अनुसार मनाङ जिल्लाको जनसंख्याको विवरण, २०६८

क्र. सं.	अपाङ्गको किसिम	जम्मा		महिला संख्या	पुरुष संख्या
		संख्या	प्रतिशत		
१	शारीरिक अपाङ्ग	४२	२०.५९	१४	२८
२	दृष्टि विहिन	१२	५.८८	५	७
३	बहिरा	५१	२५	२९	२२
४	वहुअपाङ्ग	४७	२३.०८	२३	२४
५	अन्य	५२	२५.४९	२६	२६
जम्मा		२०४	१००	९७	१०७

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.८.६ मनाङ जिल्लामा महिलाको स्वामित्वमा घर जग्गा तथा पाल्तु पशुपन्छी रहेको घर परिवारको विवरण:

क्र. सं.	महिलाको स्वामित्वको किसिम	घर परिवार संख्या
१	महिलाको स्वामित्वमा घर र जमिन भएका	१६१
२	महिलाको स्वामित्व मा जमिन मात्र भएको	१३६
३	महिलाको स्वामित्वमा घर र जग्गा नभएका	११५०
४	नखुलेको	१
जम्मा		१४४८

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.८.७ परिवारमा रहेको सदस्य संख्याको आधारमा घरपरिवारहरूको वर्गीकरण:

क्र.सं.	परिवारको सदस्य संख्या	२०४८	२०५८	२०६८
		घर परिवार संख्या	घर परिवार संख्या	घर परिवार संख्या
१	१ जना	२१४	१४४	१६६
२	२ जना	१९७	१६५	२२४
३	३ जना	१८८	१७४	२४४
४	४ जना	१७२	२५८	२१९
५	५ जना	१४६	२७९	२१०
६	६ जना	१२६	२३९	१७३
७	७ जना	९२	१८३	७३
८	८ जना	५३	११५	४८
९	९ वा सो भन्दा बढी	८४	२१९	६३
जम्मा		१२७२	१७७६	१४८०

स्रोत : नेपाल राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

१.९ धार्मिक एवम् पर्यटकीय स्थलहरू

याक खर्क	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) टंकीमनाङ गा.वि.स.
क्याचो गुम्वा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) टंकीमनाङ गा.वि.स.
गंगापूर्ण ताल	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) मनाङ गा.वि.स.
मनाङ गुम्वा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) मनाङ गा.वि.स.
तारे गुम्वा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) खाङ्गसार गा.वि.स.
तिलिचो ताल	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) खाङ्गसार गा.वि.स.
केचो ताल	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) भ्राका गा.वि.स.
भ्राका गुम्वा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) भ्राका गा.वि.स.
मिलेरेपा गुफा, स्यागु गुफा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) भ्राका गा.वि.स.
थोचे गुम्वा	: (नासों गा.पा.) थोचे गा.वि.स.
लार्केपास	: (नासों गा.पा.) थोचे गा.वि.स.
काङलापास	: नार/डावल गा.वि.स.
मनासुलु ताल	: (नासों गा.पा.) धारापानी गा.वि.स.
तातोपानी	: (चामे गा.पा.) चामे गा.वि.स.
सम्डुलिङ गरुम्वा	: (नार्पाभूमि गा.पा.) फू गा.वि.स.
ने गुम्वा	: (मनाङनेस्याङ गा.पा.) डावल गा.वि.स.
घले राजाको दरवार	: घ्यारु गा.वि.स.

१.१० चाडपर्व तथा रितिरिवाज

यस जिल्लामा बसोवास गर्ने मुख्य जनजातिहरूमा घले, गुरुङ, लामा, मनाङ्गे, नारपास, म्यात्सुम्डापास हुन भने थेरै मात्रामा दलित (वि.क.) पनि छन् । तल्लो क्षेत्रका बासिन्दाहरूले हिन्दु र बौद्ध धर्म मान्दछन् भने माथिल्लो क्षेत्रका बासिन्दाहरू बौद्ध धर्म मान्दछन् । हिन्दु धर्मालम्बीहरूले दशैं, तिहार मान्ने गरेको पाइन्छ भने बौद्ध धर्मालम्बीहरूले ल्होसार, यार्तुङ (घोडा दौड) लछ्याङ (तारो हान्ने) ड्युने आदि पर्वहरूमा धुमधामका साथ मनाउँदछन् । यहाँ बोलिने भाषामा गुरुङ, लामा, तिब्बतियन र नेपाली हो ।

१.११ भू-उपयोगको स्थिति

१.११.१ जिल्लाको समग्र भू-उपयोग स्थिति

सि.नं.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हे.)	प्रतिशत	कैफियत
१	कूल क्षेत्रफल	२२४६००		
२	खेतीयोग्य जमिन	२१५३	०.९६	कूल क्षेत्रफलको आधारमा
३	खेती भईरहेको जमिन	२०१७	०.८९	कूल खेती योग्य जमिनको आधारमा
	सिञ्चित क्षेत्र	१०६५	५२.८	कूल खेती गरिएको जमिनको आधारमा
	असिञ्चित	९५२	४७.२	कूल खेती गरिएको जमिनको आधारमा
४	वन जंगलले ढाकेको क्षेत्रफल	१९१६६	८.५३	कूल क्षेत्रफलको आधारमा
५	चरण क्षेत्र	४८९९०	२१.८१	कूल क्षेत्रफलको आधारमा
६	हिमशृङ्खला, भिरपहरा, नदिनाला, आवास आदि	१५४२९१	६८.७०	कूल क्षेत्रफलको आधारमा

१.११.२ गाउँपालिका अनुसार जग्गाको क्षेत्रफल (हेक्टर)

सि.नं.	गाउँपालिकाको नाम	खेतीयोग्य जमिन	सरकारी जग्गा	गौचरन	गुठी	भीर	जंगल	नदी-खालसा
१	चामे	१७८	१९.३७	३४६.८	०	३९.३	७१०.९	५८.१
२	नाशौं	८००	८	११२७	०	७१४.२	३३४६	९६.१५
३	मनाङ्गेस्याङ	८६५	३३.१	८२५.२	०	२८६.४	६७५५	२१९.५
४	नार्पाभूमि	१७४	११	२८९.२	११५	१२६.९	६९१	१५१.५
	जम्मा	२०१७	७१.४७	२५८७.५	११५	११६६.८	११५०३.३	५२५.२५

१.११.२.१ तत्कालीन विभिन्न गा.वि.स. मा रहेको क्षेत्रफल (हेक्टर)

क्र. सं.	गा.वि.स.	खेतीयोग्य जमिन	सरकारी जग्गा	गौचरन	गुठी	भीर	जंगल	नदी/खोल्सा
१	धारापानी	३३०	४.५	५००.७		८०.५	१३९७.७	६१.३५
२	नार	११४	६.७	१३४.६	१०.३	११९.५	४५३.५	१३८.९
३	फु	६०	४.३	१५४.६	१०४.७	७.४	२३७.५	१२.६
४	मनाङ	३४५	११.३	२५५.७		९४.५	५७६.९	३१.६
५	चामे	१७८	१९.३७	३४६.८		३९.३	७१०.९	५८.१
६	टंकीमनाङ	१३२	८.७	४६.८		६७.३	१७५.१	४०.१
७	थोचे	२१४	१.९	५१४.८		६०४	९६०.२	७.६
८	ध्यारु	५४	१.२	१४७.३		२५१	३७८.४	११.३
९	भ्राका	५५	३.५	३४.७		१३९.५	८४०	३३.५
१०	खाङ्गसार	७०	३.२	१५१.५		११६.७	३९१.८	२८.३
११	डावल	९५	१.३	१४७.३		२५.३	३०४५	११.२
१२	ताचैवगरछाप	२५६	१.६	१११.२		२९.७	९८७.८	२७.२
१३	पिसाङ	११४	३.९	४१.९		४.९	१३४८.५	६३.५
जम्मा		२०१७	७१.४७	२५८७.९	११५		११५०३.३	५२५.२५

१.१२ सडक बाटोघाटो तथा यातयातको स्थिति

यस जिल्लाको केही भू-भाग कच्ची मोटर बाटोले छोएको छ। लमजुङ जिल्लाको सदरमुकाम बेसीशहरबाट ६५ कि.मी. दुरी पार गरेपछि मनाङ जिल्लाको सदरमुकाम चामे पुग्न सकिन्छ। लमजुङ जिल्लाको ताघिङ गा.वि.स. को च्याम्चे हुँदै मनाङ जिल्लाको सदरमुकाम चामेसम्म कच्ची मोटर बाटो निर्माण भएकोले हिउँद महिनामा जीपमा यात्रा गर्न सकिन्छ। यस्तै गरी चामेदेखि माथिल्लो मनाङको खाङ्गसार जोडने मोटर बाटो पनि चालु अवस्थामा रहेको छ। यो जिल्ला आफैमा दुर्गम भएर पनि अति दुर्गम गा.वि.स. हरू नार/फू सदरमुकाम चामेबाट क्रमशः १३ र १७ कोष दुरीमा रहेका छन्। सदरमुकाम चामेबाट पिसाङ, मनाङ, टंकीमनाङ, हुँदै (१७७८० फि.) पास गरेपछि मुस्ताङ जिल्लामा पर्ने पवित्र धार्मिक स्थल मुक्तिनाथ पुग्न सकिने पैदल मार्ग छ।

१.१३ मुख्य- मुख्य बजारहरू र दुरी

क्र.सं.	प्रमुख बजार	सदरमुकामबाट दुरी	क्र.सं.	प्रमुख बजार	सदरमुकामबाट दुरी
१	चामे	-	६	मनाङ	११
२	दानाक्यू	५	७	नार	१३

३	धारापानी	७	८	फु	१७
४	ताल	१०	९	खाङ्गसार	१३
५	हुम्डे	९			

१.१४ मुख्य-मुख्य नाकाहरु

गोरखाको साम्दो-सामा गाउँ हुदै थोचे- मनाङ ।
कास्कीको सिक्लेस गाउँको जंगन हुदै तिमाङ्ग ।
मुस्ताङको मुक्तिनाथ बाट थोराङपास गरी खाङ्गसार मनाङ ।
तिब्बतबाट नार/फू हुदै मनाङ
लमजुङ्ग बेसीशहर हुदै ताल मनाङ

१.१५ मुख्य-मुख्य नाका तथा स्थलहरु र उचाइ

क्र.सं.	स्थान	उचाइ		क्र.सं.	स्थान	उचाइ	
		फिट	मिटर			फिट	मिटर
१	ताल	६४६८	१९६०	१३	मनाङ	११९६०	३२२४
२	धारापानी	७१२८	२१६०	१४	टंकीमनाङ	१२४८०	३७८१
३	थोचे	७१२८	२१६०	१५	खाङ्गसार	१३००२	३९४०
४	ताचैवगरछाप	७७२२	२३४०	१६	नार	१३६७०	४१७५
५	चामे	९३४३	२८३१	१७	क्याङ हिउँ	१३३९०	४०५७
६	तलेखु	९५८७	२९०५	१८	त्याङ हिउँ	१३३९०	४०५७
७	भाताङ	१००१०	३०३३	१९	च्याखुखम्या	१२६१०	३८२१
८	पिसाङ	११२२३	३४००	२०	फू गाउँ	१३२६०	४०१८
९	ध्यारु	१२३५०	३७४२	२१	डावल पास	१७०३०	५१६०
१०	डावल	१२३५०	३७४२	२२	थोराङपास	१७७८९	५४१६
११	हुम्डे	११३७५	२४५६	२३	तिलिचो ताल	१६२३३	४९१९
१२	भाका	११८८०	३६००				

१.१६ जिल्लाका प्रमुख बहुमूल्य जडीबुटीहरु

यार्चागुम्बा, पाचऔले, जटामसी, टिमुर, सिवाक्थोन, कुटुकी, निरमसी, टिक्का, सुगन्धवाल, पदमचाल, तिराईतो, तेजपत्ता, गुच्छेच्याउ, कुरिलो, आदि ।

१.१७ जिल्लाका केही रोचक बिशेषताहरू

नदि भएको तर नदीमा माछा नभएको जिल्ला । (हाल रेन्वो ट्राउटपालन)
धान खेती नभएको जिल्ला ।

स्थायी रूपमा ब्राम्हण समुदायको बसोवास नभएको जिल्ला ।

२.३.५ स्थापना कालदेखि २०७५ सम्म तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा कार्यरत प्रमुखहरू

क्र.सं.	पद	श्रेणी	नाम थर	देखि	सम्म	कैफियत
१	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री काशीबहादुर नेपाली			
२	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री विनोद कुमार शर्मा			
३	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री वेदकुमार श्रेष्ठ			
४	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री भंकनाथ देवकोटा			
५	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री नरबहादुर के.सी.			
६	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री अर्जुनसिंह थापा			
७	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री सत्यनारायण शाह	२०५३/९/३	२०५५/८/२९	
८	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री कृष्णप्रसाद बराल	२०५५/९/९	२०५७/६/७	
९	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री हरिहर काफ्ले	२०५७/६/८	२०५९/१२/१३	
१०	स.कृ.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री महेन्द्रप्रसाद चौधरी	२०५९/१२/१४	२०६२/१/१०	
११	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रां)	श्री मोहनलाल श्रेष्ठ	२०६२/१/११	२०६३/११/३०	
१२	बा.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री रामजी देवकोटा	२०६३/१२/१	२०६५/१२/१४	निमित्त का.प्र.
१३	कृ.प्र.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री वीरबहादुर थापा	२०६५/१२/१५	२०६६/२/१६	निमित्त का.प्र.
१४	बा.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री यज्ञराज जोशी	२०६६/२/१७	२०६६/५/११	निमित्त का.प्र.
१५	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	श्री महेन्द्रराज कौडाल	२०६६/५/१२	२०६८/११/२९	
१६	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	डा.फणिन्द्रराज देवकाटा	२०६८/११/३०	२०७१/६/७	
१७	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	डा.हरिवहादुर के.सी.	२०७१/६/८	२०७३/०६/१	
१८	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	श्री राममिलन प्र. विश्वकर्मा	२०७३/०६/१	२०७५/१०/३०	

४.५ तालिममा सहभागीता सम्बन्धी विवरण

४.५.१ ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता तालिममा सहभागी कृषकहरूको विवरण

क्र. सं.	कृषकको नाम थर	ठेगाना	तालिम दिने संस्था	तालिमको विषय	मिति	
					देख 	सम्म
१	श्री ढोलकर शेरपा,	भ्राका गा.वि.स.-६	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/११
२	श्री पाल्कि छिरिङ लामा	नार गा.वि.स.-३	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/११
३	श्री टिसि निन्डो लामा	फू गा.वि.स.-७	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/११
४	श्री पुर्णिमाया गुरुङ्ग	धारापानी गा.वि.स.-६	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/११
५	श्री गज कुमारी गुरुङ्ग	थोचे गा.वि.स.-१	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/११

४.६ भौतिक पूर्वाधार मग्रीहरू र तिनको अवस्था

सि. नं.	भौतिक पूर्वाधार/सामग्री 	ईकाइ	परिमाण	भौतिक पूर्वाधार मग्री अवस्था			कैफियत
				चालु	मर्मत गर्न सकिने	लिलाम गर्नु पर्ने	
१	पूर्वाधार	रो	११				कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको
२	कार्यालय भवन	संख्या	१	चालु	मर्मत गर्नुपर्ने	-	छाना फेर्नुपर्ने
३	आवास भवनहरू	संख्या	२	चालु	मर्मत गर्नुपर्ने	-	छाना फेर्नुपर्ने

४.७ कृषिसँग सम्बन्धित गैरसरकारी संस्था

सि. नं.	गैरसरकारी संस्थाको नाम	कार्य क्षेत्र गा.वि.स र वार्ड नं.	सञ्चालित कार्यक्रमहरू
१	अन्तर्पूर्ण संरक्षण आयोजना (ACAP)	मनाङ जिल्ला भरी	प्राकृतिक स्रोत संरक्षण कार्यक्रम । कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम ।
२	रेडक्रस सोसाईटी	धारापानी, थोचे, ताचैवगरछाप	करेसावारी तरकारी खेती स्वस्थ र सरसफाई
३	सु-आहारा	मनाङ जिल्ला भरी	पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू (गर्भवती महिला र २ वर्ष मुनिका बच्चालाई) ।

४.१५ मनाङ जिल्लाको बाली पात्रो (Crop Calender)

(क) तल्लो मनाङ क्षेत्र (चामे भन्दा तल)

सि.नं.	बाली	रोप्ने/छर्ने समय	काट्ने समय	कैफियत
१	गहुँ	असोज	चैत्र / वैशाख	
२	गहुँ	फागुन/चैत्र	असोज/कार्तिक	
३	आलु	फागुन/चैत्र	असोज/कार्तिक	
४	तरकारी	श्रावण/भदौ	असोज / मंसिरसम्म	
५	तरकारी	फागुन/चैत्र	जेष्ठ/आश्विन	
६	मकै	चैत्र/वैशाख	भदौ/असोज	
७	फापर	जेष्ठ पहिलो हप्ता	असोज / कार्तिक	

(ख) माथिल्लो मनाङ क्षेत्र (चामे भन्दा माथि)

सि.नं.	बाली	रोप्ने/छर्ने समय	काट्ने समय	कैफियत
१	आलु	वैशाख	असोज	
२	फापर	जेष्ठ पहिलो हप्ता	कार्तिक पहिलो	
३	तरकारी	वैशाख	भाद्रदेखि कार्तिकसम्म	
४	गहुँ/करु/उवा/जौ	वैशाख	असोज	

खण्ड-२

कृषि ज्ञान केन्द्र

२.१. परिचय

कृषकहरूले परम्परागत रूपमा अवलम्बन गर्दै आएको खेती प्रणालीमा आधुनिकीकरण गरी कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वमा परिमाणात्मक एवम् गुणात्मक वृद्धि गर्न कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्नका लागि कृषि अनुसन्धान केन्द्रबाट सिफारिस गरिएका उन्नत कृषि प्रविधिहरूको विभिन्न कृषि प्रसार शैक्षिक पद्धतिहरूको माध्यमद्वारा कृषकस्तरमा प्रचार प्रसार गरी प्राविधिक सेवा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले नेपाल सरकारको कृषि नीतिलाई कार्यान्वयन स्तरमा उतार्ने जिल्लास्तरीय निकायका रूपमा विगतमा कृषि विकास शाखाको नामले वि.सं. २०२५ सालमा कार्यालयको स्थापना भएको थियो । समयक्रमसँगै कार्यालयको नाम परिवर्तन हुँदै जाने क्रममा पछिल्लो समय जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको नाममा सेवा पुऱ्याउँदै आएकोमा वि.सं. २०६२/६३ को जनअन्दोलनबाट नेपालमा ठूलो राजनीतिक परिवर्तन भयो र संबैधानिक राजतन्त्रात्मक व्यवस्था खारेज भई नेपाल अधिराज्य संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा परिवर्तन भयो । २०७२ मा नेपालको नयाँ संविधान बन्यो । नेपालमा ७ प्रदेश र ७५३ वटा स्थानीय तहहरूको निर्माण भई ३ तह (संघीय संसद, प्रदेश र स्थानीय) तहहरूको निर्वाचन समेत सम्पन्न भयो ।

नेपाल सरकार अन्तर्गत रहेका कार्यालय, संघसंस्थाहरूको पुर्नगठन र पुर्नसंरचना भयो र संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरू आ.व. २०७४/२०७५ को आषाढ मसान्तमा खारेज

भई गण्डकी प्रदेश सरकार, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत लमजुङ जिल्ला र मनाङ जिल्ला कार्य क्षेत्र रहने गरी कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङको स्थापना भएको हो । साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट उपलब्ध गराउँदै आएको कृषि प्रसार कार्य स्थानीय सरकारमार्फत सञ्चालन गर्ने र कृषि व्यवसायिकरणलाई टेवा पुऱ्याउन कृषि विकासका कार्यक्रमहरू कृषि ज्ञान केन्द्रमार्फत सञ्चालन गर्ने गरी व्यवस्था भएको छ । कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङ लमजुङ जिल्लाको करिब बीच भागमा पर्ने बेसीशहर नगरपालिका वार्ड नं. ८ मा अवस्थित छ । जिल्ला सदरमुकाममा आफ्नै भवनमा रहेको यस कार्यालयले नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको स्रोत र साधनका साथै विभिन्न दातृ संस्थाहरूबाट प्राप्त अनुदान तथा ऋण सहयोगको समुचित परिचालन गरी सम्बन्धित विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूसँग सुमधुर सम्बन्ध कायम राखी स्थानीय भू-पर्यावरणीय विशिष्टता, सम्भाव्यता र तुलनात्मक लाभका आधारमा प्राथमिकता अनुरूप खाद्यान्न, दलहन, तेलहन बालीका साथै फलफूल, कफी, अलैंची, चिया, ताजा तरकारी, तरकारी बीउ, मसलाबाली, आलु, मौरी, च्याउ आदि नगदेबाली/वस्तुहरूको दीगो रूपमा विकास विस्तार गर्नका लागि घोषित कृषि विकासको उद्देश्य र नीति अनुरूप “कृषि विविधीकरण तथा व्यावसायिकीकरण सन्तुलित वातावरण र गरिवी निवारण” को नारालाई आत्मसात गर्दै आफ्नो मातहतका ३ वटा प्राविधिक शाखाका साथै २ प्रशासनिक संगठनद्वारा कृषक समूह, कृषि सहकारी एवम् आधिकारीक रूपमा दर्ता भएका व्यवसायिक कृषि फर्महरूमार्फत कृषि विकासका विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषि व्यवसायिकरणमा सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ ।

२.२ लक्ष्य

निर्वाहमुखी कृषि उत्पादन प्रणालीलाई विविधीकरण र व्यवसायिकीकरण गरी प्रतिस्पर्धात्मक एवम् मर्यादित कृषि प्रणालीमा रुपान्तरण गर्ने र दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट कृषकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

२.३ उद्देश्य

कृषि व्यवसायिकीकरणको माध्यमबाट रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने तथा निर्वाहमुखी कृषि उत्पादनलाई आय तथा रोजगारमूलक र आधुनिक बजारमुखी उत्पादन प्रणालीमा रुपान्तरण गरी कृषि क्षेत्रको विकासमा तीव्रता ल्याई गरिवी निवारणमा टेवा पुऱ्याउने ।

कृषि जन्यवस्तुहरूको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी जिल्लालाई खाद्यान्नमा आत्म निर्भर बनाउनका साथै आयात प्रतिस्थापन तथा निकासी योग्य वस्तुहरूको उत्पादनमा जोड दिने ।

स्थानीयस्तरमा नै गुणस्तर बीउ, वेर्ना, मौरी घर आदिको दीगो आपूर्तिको लागि स्रोत केन्द्रहरूको विकास गर्ने । दिगो कृषि विकास र वातावरण संरक्षणको लागि जनचेतना जगाउने र प्राङ्गारिक खेतीतर्फ जोड दिने ।

कृषि प्रसारका शैक्षिक पद्धतिहरूको माध्यमबाट आधुनिक कृषि प्रविधिहरू सर्वसुलभ तरिकाले कृषकसमक्ष पुऱ्याई प्रविधि हस्तान्तरण गर्नुका साथै प्राविधिक ज्ञाता, अनुसन्धानहरूलाई उपलब्ध गराई पुलको काम गर्ने ।

कृषि उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने बीउ, विजन, विषादि, रासायनिक मल आदिको आपूर्ति सरल एवम् सर्वसुलभ गुणस्तरीय बनाउन ऐन, कानूनको पालना गर्ने गराउने काममा कानूनले तोके अनुसार भूमिका खेल्ने ।

२.४ कार्यनीति

उल्लेखित उद्देश्य प्राप्तिका लागि कृषि सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराई देहायका नीति तथा रणनीतिहरू अवलम्बन गरिने छ ।

२.४.१ नीति

कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिका लागि विकसित उत्पादन तथा उत्पादनोपरान्त प्रविधिहरूको प्रचार प्रसार र प्राविधिक सेवा वाटेवा सर्वसुलभ रूपमा प्रदान गरी कृषकहरूलाई कृषि विकास गर्न सक्षम बनाउने निर्यातयोग्य एवम् उच्च मूल्यका कृषि जन्य बाली/वस्तुहरूको उत्पादनमा विशिष्टता हासिल गर्ने ।

कृषि जन्य उद्योगको लागि आवश्यक पर्ने गुणस्तरयुक्त कृषि उत्पादनमा विविधीकरण गर्ने ।

कृषि उत्पादन सामग्रीहरूको उत्पादन एवम् बजारीकरणमा सेवावाटेवा दिने ।

कृषि विकासमा कृषक समूह/समिति/सहकारी/गैह्र सरकारी संस्था स्थानीय तहहरूसँग साभेदारी गर्ने

कृषि विकासका लागि मानवीय स्रोतको विकास गर्ने ।

कृषि विकासका लागि संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने ।

२.४.२ रणनीति

नेपाल सरकारको घोषित कृषि नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सरकारले नवौं पञ्चवर्षिय योजनादेखि अवलम्बनमा ल्याएको २० वर्षे दीर्घकालिन कृषि योजना (APP) तथा कृषि विकास रणनीति (ADS) अनुरूप पकेट प्याकेज अवधारणालाई मूलमन्त्र मानी प्राथमिकताका आधारमा कृषि व्यवसायलाई विविधीकरण एवम् दीगो रूपमा व्यवसायीकरण गरी निर्धारित उद्देश्य प्राप्तिका लागि अपनाइएका रणनीतिहरू यस प्रकार छन् ।

२.४.२.१. पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन र व्यावसायिक कृषि क्षेत्रको विकास

स्थानीय भौगोलिक विशिष्टता, सम्भाव्यता, आवश्यकता, उपलब्ध स्रोत साधन र तुलनात्मक लाभका आधारमा बाली/वस्तु विशेषका पकेट क्षेत्रहरू छनौट/पहिचान गरी पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र यस्ता पकेट क्षेत्रहरूलाई व्यावसायिक कृषि क्षेत्रका रूपमा रूपान्तरण गर्ने ।

२.४.२.२. उच्च मूल्यका बाली/वस्तुहरूको विकास विस्तारमा जोड

फलफूल, मौसमी तथा बेमौसमी ताजा तरकारी, तरकारी बीउ, कफी, अलैंची, चिया, मसला बाली, मह, माछा, च्याउ आदि उच्च मूल्यका कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादनमा व्यवसायीकरण गरी आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धनमा जोडिने ।

२.४.२.३. विकेन्द्रित योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त अनुरूप कृषि विकास कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रियामा कृषक, कृषक समूह तथा स्थानीयतहका विभिन्न निकायहरूको प्रत्यक्ष एवम् सक्रिय सहभागिता जुटाउने ।

२.४.२.४. कृषि उत्पादन सामग्री/सेवाहरूको समन्वयात्मक एवम् एकीकृत आपूर्ति व्यवस्था

सरकारी क्षेत्रको लगानीलाई दीर्घकालिन कृषि योजना/कृषि विकास रणनीतिको प्राथमिकतातर्फ उन्मुख गराउने निर्धारित बाली विशेषका पकेट क्षेत्रहरूमा आवश्यक पर्ने उन्नत बीउ, बोटबिरुवा, रासायनिक मल, विषादि आदि उत्पादन सामग्रीका साथै कृषि ऋण, उन्नत कृषि प्रविधि आदि सेवा सुविधाहरूको नियमित एवम् सर्वसुलभ आपूर्ति र कृषि सडक, ग्रामीण विद्युतीकरण र बजार पूर्वाधार विकासका लागि सम्बन्धित सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूसँग समन्वय राखी एकीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२.४.२.५. करार तथा साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन

कृषिमा व्यवसायीकरण र बजार सुनिश्चितता दिलाउन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार र सामुदायिक संस्था, गैह्र सरकारी संस्था एवम् निजी क्षेत्रहरूबीच प्रतिस्पर्धात्मक प्रणालीमा आधारित करार तथा साभेदारी पद्धतिको अवलम्बन र विस्तारमा जोड दिने ।

२.४.२.६. प्रविधि हस्तान्तरण

आधुनिक कृषि प्रविधिको विकाससँगै कृषि प्राविधिक र कृषकहरूलाई उक्त प्रविधिबारे जानकारी गराउने गुणस्तरीय तालिममा जोड दिई प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने ।

२.४.२.७. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार व्यवस्थामा जोड

कृषि विकास सेवालालाई उत्पादनका साथै कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन र बजार अन्तरक्रियासँग सम्बन्धित पक्षहरूसँग विशेष रूपमा अभिमुख गराउन जोडिने ।

२.५.२.८. स्थानीय स्तरमा कृषि स्रोत केन्द्रको विकास

उन्नत बीउ विजन, बोटबिरुवा र अन्य स्रोत सामग्रीहरूको दीगो एवम् सर्वसुलभ आपूर्तिको लागि स्थानीयस्तरमा स्रोतकेन्द्रहरूको स्थापना तथा विकास तथा विस्तारमा जोड दिई कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने ।

२.५.२.९. कृषक समूह/कृषि सहकारी/फर्महरूलाई कृषि व्यवसायिकरणको संवाहकका रूपमा प्रयोग

संगठित कृषक समूह/कृषि सहकारी/दर्ता भएका फर्महरूलाई कृषि व्यवसायिकरणको सम्वाहक मानी कृषक समूह, कृषि सहकारी तथा फर्म गठन/परिचालन र स्थापनामा सहयोग पुऱ्याई सम्पूर्ण कृषि विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

२.५.२.१०. महिला सहभागितामा जोड

कृषि कार्यमा महिलाको प्रमुख भूमिकालाई मध्यनजर राख्दै कार्यक्रम सञ्चालनमा महिला सहभागितालाई प्राथमिकता प्रदान गरी कृषि विकासको मूल प्रवाहमा महिलाहरूलाई समाहित गर्ने ।

२.५.२.११. पिछडिएको वर्गको उत्थानमा जोड

सामाजिक तथा आर्थिक रूपले पिछडिएका जाति/जनजाति समुदायको उत्थानका लागि आय तथा रोजगारमूलक बनाउन कार्यक्रम सञ्चालनमा विशेष व्यवस्था गर्ने ।

२.५.२.१२. वातावरण संरक्षण र प्रदूषण नियन्त्रणमा जोड

प्राज्ञारिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (IPM) पद्धतिलाई प्राथमिकता दिदै दिगो तथा वातावरण-मैत्री कृषि कार्यक्रम सञ्चालनमा जोडिने । रासायनिक विषादीको प्रयोगलाई न्यूनिकरण गर्ने कार्यक्रमलाई जोड दिनाले वातावरण प्रदूषण कम

हुने र रासायनिक मलको प्रयोगलाई कम गर्नको लागि आई.पि.एन.एस् कृषक पाठशाला र भकारो सुधार एवम् गोठेमल संरक्षण कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरी प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनमा सहयोग पुऱ्याउने ।

२.५.२.१३. कृषि नीति २०६१

लक्ष्यः

निर्वाहमुखी कृषिलाई व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धी बनाउनका लागि कृषि नीति २०६१ ल्याइएको हो ।

आवश्यकताः

व्यावसायिक एवम् प्रतिस्पर्धी आधुनिक कृषि प्रणालीद्वारा उच्च एवम् दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी खाद्य सुरक्षा तथा गरीबी निवारणमा योगदान गर्नु परिवर्तित समयको आवश्यकता भएको छ ।

कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व बढाउने

विश्व बजार र क्षेत्रीय बजारसँग प्रतिस्पर्धात्मक बनाउने

व्यावसायिक तथा प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीका आधारहरूको विकास गरी प्राकृतिक स्रोत, वातावरण र जैविक विविधताको संरक्षण र सदुपयोग गर्ने

नीतिः

कृषि व्यावसायिकरण तथा विविधिकरणमा जोड दिई आयआर्जन तथा रोजगारका थप अवसरहरू सिर्जना गर्ने ।

कृषि भूमिलाई गैरकृषि प्रयोगमा ल्याउन निरुत्साहित गर्ने ।

कृषि वस्तुको उत्पादन क्षेत्र विकासमा विशेष प्राथमिकता दिने ।

दुर्गम क्षेत्रहरूको कम तौल तथ बढी मूल्य पर्ने कृषि वस्तुहरूको उत्पादनमा प्राथमिकता दिने ।

योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय निकायहरूलाई जिम्मेवार र सक्षम बनाउने ।

कृषि नीति र बैदेशिक क्षेत्रको लगानीलाई आकर्षित गर्ने ।

कृषि र वन विश्वविद्यालयको स्थापना र कृषि, वन कलेजहरूको सम्बर्द्धन गर्ने ।

महिला सहभागितालाई ५०% पुऱ्याउने ।

लक्षित वर्गहरूलाई विशेष सुविधा दिने ।

दलित, जनजाती तथा विपन्न वर्गमा विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम लैजाने ।

प्राथमिकताः

शीप भएका भूमिहिन, सिमान्तकृत एवम् साना कृषकहरूलाई भूमिमा पहुँच पुऱ्याउने कानूनी हदबन्दीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

शिक्षित बेरोजगारलाई कृषिमा आकर्षित गर्ने ।

प्रगतिशील करको व्यवस्था गर्ने ।

वाली बीमाको व्यवस्था गर्ने ।

प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

भूमि बैंकको स्थापना गर्ने ।

व्यावसायिक र प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीको विकासका लागि उत्पादनको परिमाण, गुणस्तरमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने ।

हदबन्दीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।

जमिन ओगटेर बस्ने परिपाटीलाई निरुत्साहित गर्नुपर्ने ।

भूमिहिन कृषकलाई जमिन किन्न विना धितो ऋण उपलब्ध गराउनु पर्ने ।

सहकारीमा आधारित कृषि उद्योग एवम् ब्यावसायको प्रबर्द्धन गर्ने ।

२.६. दीर्घकालीन कृषि रणनीतिक योजना

सन् १९९५-९६ मा दीर्घकालीन कृषि योजना (एपीपी) का रूपमा दीर्घकालीन कृषि रणनीतिक योजना सुरू गरिएको बेला नेपालको कृषि क्षेत्र आजको भन्दा भन्ने कमजोर अवस्थामा थियो । नेपालमा हाल कृषि क्षेत्र न्यून विकास स्तरको भएकाले विगत दुई दशकमा जीवनस्तरमा आएको सुधार तथा हिजोको तुलनामा आज समग्र कृषि क्षेत्रमा भएको सुधारलाई विसाई दिएको छ । उत्पादकत्व, पूर्वाधार, खाद्य सुरक्षा, र गरिबीमा सुधार आएको छ । यद्यपी खाद्य तथा कृषि व्यापार घाटा र प्रतिव्यक्ति जमिनको उत्पादकत्व जस्ता केही सूचकाङ्कहरू पहिले भन्दा पनि कम देखिएका छन् । दीर्घकालीन कृषि योजनाको तर्जुमा प्रविधिको प्रयोगमा केन्द्रित अवधारणामा आधारित थियो जुन खासगरी हरित क्रान्तिमै ज्यादा केन्द्रित हुँदा नेपालका सबै कृषि भूभागमा र कृषि पर्यावरणका लागि उपयुक्त हुन सकेन । स्रोत-साधनहरू, नीतिहरू र यसका कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने संस्थाहरूका पक्षबाट सीमित सहयोग भएकाले दीर्घकालीन कृषि योजनाको कार्यान्वयन पक्ष कमजोर भयो । यसको स्वामित्व पनि फितलो रह्यो । कृषि क्षेत्रका मुख्य

सरोकारवालाहरू किसान, निजी क्षेत्र र सहकारी आदि यसको तर्जुमा र कार्यान्वयनमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने वातावरण बनेन । भूमि र भूमिसँग सम्बन्धित समस्याहरू समाधान नगरी यसै छोडिएका थिए । एडीएसको तर्जुमाका क्रममा दीर्घकालीन कृषि योजनाको अनुभवबाट सिकिएका पाठहरूलाई समेटिएको छ । यी पाठहरूमध्ये सुशासनको सुनिश्चितता, सरोकारवालाहरूको प्रभावकारी सहभागिता, जमिनका सवालहरूको सम्बोधन, विकेन्द्रित अनुसन्धान र प्रसार, र व्यापारीकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मकता वृद्धि मुख्य छन् । एडीएसको कार्ययोजना एवम् मार्गचित्र सरोकारवालहरूबाट तर्जुमा गरिएको हो । “आर्थिक वृद्धिलाई गति दिने, जीवनस्तरलाई माथि उकास्ने, खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा योगदान दिने, खाद्य संप्रभुता उन्मुख आत्मनिर्भर, दिगो, प्रतिस्पर्धी तथा समावेशी कृषि क्षेत्र” एडीएसको दूरदृष्टि (Vision) रहेको छ । कार्यान्वयनका क्रममा एडीएस सोच अनुरूपको प्रगति अनुगमन गर्नका लागि तय गरिएका विभिन्न सूचक तथा लक्ष्यहरू तालिका १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.६.१. एडीएस सोचका लागि सूचकहरू र लक्ष्यहरू (Indicators and Targets for ADS Vision)

सोचका अवयव (Vision Component)	सूचकहरू (Indicators)	२०१० को अवस्था (Existing situation at 2010)	अल्पकालिन लक्ष्य (५ वर्ष) (Short Term Target)	मध्यकालिन लक्ष्य (१० वर्ष) (Medium Term Target)	दीर्घकालिन लक्ष्य (२० वर्ष)(Long Term Target)
आत्मनिर्भरता (Self-reliant)	खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता	खाद्यान्नमा ५% व्यापार घाटा	शून्य प्रतिशत व्यापार घाटा	०-५ % अतिरिक्तनिर्यात व्यापार	५ % अतिरिक्त निर्यात व्यापार
दिगोपन (Sustainable)	वर्षेभरि सिंचाइ	१८ %	३० %	६० %	८० %
	माटोमा प्राङ्गारिक पदार्थ	१ %	२ %	४ %	४ %
	कमसल जमिन क्षेत्रफल (degraded land)	३.२ मिलियन हेक्टर	२.८८ मिलियन हेक्टर	२.५६ मिलियन हेक्टर	१.६ मिलियन हेक्टर
	जङ्गलले ढाकेको क्षेत्र	४० %	४० %	४० %	४० %
	जमिनको उत्पादकत्व (कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन प्रति हेक्टर)	१,८०४ अमेरिकी डलर	२,३०२ अमेरिकी डलर	२,९३८ अमेरिकी डलर	४,७८७ अमेरिकी डलर
	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषि व्यापारको प्रतिशत	१० %	१२ %	१४ %	२० %
प्रतिस्पर्धी (Competitive)	कृषि व्यापार सन्तुलन	व्यापार घाटा ३५० मिलियन मेरिकी डलर	व्यापार घाटा ३१० मिलियन अमेरिकी डलर	व्यापार घाटा १८१ मिलियन अमेरिकी डलर	अतिरिक्त व्यापार ६९० मिलियन अमेरिकी डलर
	कृषिजन्य निर्यात	२४८ मिलियन अमेरिकी डलर	४१८ मिलियन अमेरिकी डलर	७०४ मिलियन अमेरिकी डलर	१९९९ मिलियन अमेरिकी डलर
समावेशी (Inclusive)	महिलाको वा संयुक्त स्वामित्वमा रहेको कृषियोग्य जग्गा प्रतिशत	१० %	१५ %	३० %	५०%
	कृषि कार्यक्रमको पहुंच भित्रका कृषक प्रतिशत	१२ %	१७ %	२२ %	३० %
वृद्धि (Growth)	कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादनको औसत वृद्धिदर	३ %	४ %	५ %	६ %
जीविकोपार्जन (Livelihood)	कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन/कृषि श्रमिक	७९४ अमेरिकी डलर	९७९ अमेरिकी डलर	१२०६ अमेरिकी डलर	१८३३ अमेरिकी डलर
	ग्रामीण क्षेत्रहरूमा गरीबी	२७ %	२१ %	१६ %	१० %

सोचका अवयव (Vision Component)	सूचकहरू (Indicators)	२०१० को अवस्था (Existing situation at 2010)	अल्पकालिन लक्ष्य (५ वर्ष) (Short Term Target)	मध्यकालिन लक्ष्य (१० वर्ष) (Medium Term Target)	दीर्घकालिन लक्ष्य (२० वर्ष)(Long Term Target)
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा (Food and Nutration Security)	खाद्यान्न जनित गरीबी	२४ %	१६ %	११ %	५ %
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा (Food and Nutration Security)	पोषण	पुङ्कोपन (stunting) ४१.५ %	पुङ्कोपन (stunting) २९ %	पुङ्कोपन (stunting) २० %	पुङ्कोपन (stunting) ८ %
		कम तौल (underweight) हुने ३१.१ %	कम तौल (underweight) हुने २० %	कम तौल (underweight) हुने १३ %	कम तौल (underweight)हुने ५ %
		सुकेनास (ख्याउटेपना) लागेका जनसंख्या (wasting) को १३.७ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को ५ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को २ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को १ %
		BMI कम भएका महिलाको १८ %	BMI कम भएका महिलाको १५ %	BMI कम भएका महिलाको १३ %	BMI कम भएका महिलाको ५ %

२.६.२. रणनीतिक रूपरेखा

एडीएसको दूरदृष्टि (Vision) हासिल गर्न लाई चार रणनीतिक संभागहरू : सुशासन, उत्पादकत्व, नाफामूलक व्यवसायीकरण र प्रतिस्पर्धी क्षमताद्वारा कृषि क्षेत्रको द्रुत विकास गरिनेछ। समावेशीकरण (सामाजिक तथा भौगोलिक दुवै) प्रवर्द्धन, प्रतिस्पर्धी क्षमता, दिगोपन (प्राकृतिक स्रोत साधन तथा आर्थिक दुवै), निजी तथा सहकारी क्षेत्रको विकास र बजार पूर्वाधारको सञ्जाल (उदाहरणका लागि कृषि सडक, संकलन केन्द्रहरू, प्याकेजिङ घरहरू, बजार केन्द्रहरू), सूचनाका पूर्वाधार तथा सूचना सञ्चार प्रविधि, र उर्जा पूर्वाधारहरू (उदाहरणका लागि ग्रामीण विद्युतीकरण, नविकरणीय एवम् वैकल्पिक उर्जाका स्रोतहरू) मार्फत विकासलाई अगाडि बढाइनेछ। समावेशी, दिगो, बहु-क्षेत्रीय, तथा पूर्वाधार सञ्जाल वृद्धिमार्फत खाद्य तथा पोषण सुरक्षा अभिवृद्धि, गरिबी निवारण, सुदृढ र प्रतिस्पर्धी कृषि व्यापार, ग्रामीण घरपरिवारको उच्च र समतामूलक आय र कृषकका अधिकार सुनिश्चित गर्ने नतिजाहरू अपेक्षित छन्।

२.७. संगठनात्मक संरचना

माथि उल्लेखित कृषि नीति तथा रणनीतिलाई कार्यान्वयनका लागि कृषि ज्ञान केन्द्र लमजुङमा निम्नानुसारको संगठनात्मक संरचनाको व्यवस्था नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारले गरेको छ।

१.११ भू-उपयोगको स्थिति

१.११.१ जिल्लाको समग्र भू-उपयोग स्थिति

सि.नं.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हे.)	प्रतिशत	कैफियत
१	कूल क्षेत्रफल	२२४६००		
२	खेतीयोग्य जमिन	२१५३	०.९६	कूल क्षेत्रफलको आधारमा
३	खेती भईरहेको जमिन	२०१७	०.८९	कूल खेती योग्य जमिनको आधारमा
	सिञ्चित क्षेत्र	१०६५	५२.८	कूल खेती गरिएको जमिनको आधारमा
	असिञ्चित	९५२	४७.२	कूल खेती गरिएको जमिनको आधारमा
४	वन जंगलले ढाकेको क्षेत्रफल	१९१६६	८.५३	कूल क्षेत्रफलको आधारमा
५	चरण क्षेत्र	४८९९०	२१.८१	कूल क्षेत्रफलको आधारमा

सि.नं.	भु-उपयोग	क्षेत्रफल (हे.)	प्रतिशत	कैफियत
६	हिमशृङ्खला, भिरपहरा, नदिनाला, आवास आदि	१५४२९१	६८.७०	कूल क्षेत्रफलको आधारमा

१.११.२ गाउँपालिका अनुसार जग्गाको क्षेत्रफल (हेक्टर)

सि.नं.	गाउँपालिकाको नाम	खेतीयोग्य जमिन	सरकारी जग्गा	गौचरन	गुठी	भीर	जंगल	नदी-खालसा
१	चामे	१७८	१९.३७	३४६.८	०	३९.३	७१०.९	५८.१
२	नाशौं	८००	८	११२७	०	७१४.२	३३४६	९६.१५
३	मनाङ्नेस्याङ	८६५	३३.१	८२५.२	०	२८६.४	६७५५	२१९.५
४	नार्पाभूमि	१७४	११	२८९.२	११५	१२६.९	६९१	१५१.५
	जम्मा	२०१७	७१.४७	२५८७.५	११५	११६६.८	११५०३.३	५२५.२५

१.११.२.१ तत्कालीन विभिन्न गा.वि.स. मा रहेको क्षेत्रफल (हेक्टर)

क्र. सं.	गा.वि.स.	खेतीयोग्य जमिन	सरकारी जग्गा	गौचरन	गुठी	भीर	जंगल	नदी/खोल्सा
१	धारापानी	३३०	४.५	५००.७		८०.५	१३९७.७	६१.३५
२	नार	११४	६.७	१३४.६	१०.३	११९.५	४५३.५	१३८.९
३	फु	६०	४.३	१५४.६	१०४.७	७.४	२३७.५	१२.६
४	मनाङ	३४५	११.३	२५५.७		९४.५	५७६.९	३१.६

क्र. सं.	गा.वि.स.	खेतीयोग्य जमिन	सरकारी जग्गा	गौचरन	गुठी	भीर	जंगल	नदी/खोल्सा
५	चामे	१७८	१९.३७	३४६.८		३९.३	७१०.९	५८.१
६	टंकीमनाड	१३२	८.७	४६.८		६७.३	१७५.१	४०.१
७	थोचे	२१४	१.९	५१४.८		६०४	९६०.२	७.६
८	ध्यारु	५४	१.२	१४७.३		२५१	३७८.४	११.३
९	भ्राका	५५	३.५	३४.७		१३९.५	८४०	३३.५
१०	खाङ्गसार	७०	३.२	१५१.५		११६.७	३९१.८	२८.३
११	डावल	९५	१.३	१४७.३		२५.३	३०४५	११.२
१२	ताचैवगरछाप	२५६	१.६	१११.२		२९.७	९८७.८	२७.२
१३	पिसाड	११४	३.९	४१.९		४.९	१३४८.५	६३.५
जम्मा		२०१७	७१.४७	२५८७.९	११५		११५०३.३	५२५.२५

१.१२ सडक बाटोघाटो तथा यातयातको स्थिति

यस जिल्लाको केही भू-भाग कच्ची मोटर बाटोले छोएको छ। लमजुङ जिल्लाको सदरमुकाम बेसीशहरबाट ६५ कि.मी. दुरी पार गरेपछि मनाङ जिल्लाको सदरमुकाम चामे पुग्न सकिन्छ। लमजुङ जिल्लाको ताघ्रिङ गा.वि.स. को च्याम्चे हुँदै मनाङ जिल्लाको सदरमुकाम चामेसम्म कच्ची मोटर बाटो निर्माण भएकोले हिउँद महिनामा जीपमा यात्रा गर्न सकिन्छ। यस्तै गरी चामेदेखि माथिल्लो मनाङको खाङ्गसार जोडने मोटर बाटो पनि चालु अवस्थामा रहेको छ। यो जिल्ला आफैमा दुर्गम भएर पनि अति दुर्गम गा.वि.स. हरू नार/फू सदरमुकाम चामेबाट क्रमशः १३ र १७ कोष दुरीमा रहेका छन्। सदरमुकाम चामेबाट पिसाड, मनाङ, टंकीमनाङ, हुँदै (१७७८० फि.) पास गरेपछि मुस्ताङ जिल्लामा पर्ने पवित्र धार्मिक स्थल मुक्तिनाथ पुग्न सकिने पैदल मार्ग छ।

१.१३ मुख्य- मुख्य बजारहरू र दुरी

क्र.सं.	प्रमुख बजार	सदरमुकामबाट दुरी	क्र.सं.	प्रमुख बजार	सदरमुकामबाट दुरी
१	चामे	-	६	मनाङ	११
२	दानाक्यू	५	७	नार	१३
३	धारापानी	७	८	फु	१७
४	ताल	१०	९	खाङ्गसार	१३
५	हुम्डे	९			

१.१४ मुख्य-मुख्य नाकाहरू

गोरखाको साम्दो-सामा गाउँ हुँदै थोचे- मनाङ ।

कास्कीको सिक्लेस गाउँको जंगन हुँदै तिमाङ्ग ।

मुस्ताङको मुक्तिनाथ बाट थोराङपास गरी खाङ्गसार मनाङ ।

तिब्बतबाट नार/फू हुँदै मनाङ

लमजुङ्ग बेसीशहर हुँदै ताल मनाङ

१.१५ मुख्य-मुख्य नाका तथा स्थलहरू र उचाइ

क्र.सं.	स्थान	उचाइ		क्र.सं.	स्थान	उचाइ	
		फिट	मिटर			फिट	मिटर
१	ताल	६४६८	१९६०	१३	मनाङ	११९६०	३२२४
२	धारापानी	७१२८	२१६०	१४	टंकीमनाङ	१२४८०	३७८१
३	थोचे	७१२८	२१६०	१५	खाङ्गसार	१३००२	३९४०
४	ताचैवगरछाप	७७२२	२३४०	१६	नार	१३६७०	४१७५

क्र.सं.	स्थान	उचाइ		क्र.सं.	स्थान	उचाइ	
		फिट	मिटर			फिट	मिटर
५	चामे	९३४३	२८३१	१७	क्याड हिउँ	१३३९०	४०५७
६	तलेखु	९५८७	२९०५	१८	त्याड हिउँ	१३३९०	४०५७
७	भाताड	१००१०	३०३३	१९	च्याखुखुम्या	१२६१०	३८२१
८	पिसाड	११२२३	३४००	२०	फू गाउँ	१३२६०	४०१८
९	ध्यारु	१२३५०	३७४२	२१	डावल पास	१७०३०	५१६०
१०	डावल	१२३५०	३७४२	२२	थोराडपास	१७७८९	५४१६
११	हुम्डे	११३७५	२४५६	२३	तिलिचो ताल	१६२३३	४९१९
१२	भाका	११८८०	३६००				

१.१६ जिल्लाका प्रमुख बहुमूल्य जडीबुटीहरू

यार्चागुम्बा, पाचऔले, जटामसी, टिमुर, सिवाक्थोन, कुटुकी, निरमसी, टिक्का, सुगन्धवाल, पदमचाल, तिराईतो, तेजपत्ता, गुच्छेच्याउ, कुरिलो, आदि ।

१.१७ जिल्लाका केही रोचक विशेषताहरू

नदि भएको तर नदीमा माछा नभएको जिल्ला । (हाल रेन्वो ट्राउटपालन)

धान खेती नभएको जिल्ला ।

स्थायी रूपमा ब्राम्हण समुदायको बसोवास नभएको जिल्ला ।

२.३.५ स्थापना कालदेखि २०७५ सम्म तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा कार्यरत प्रमुखहरू

क्र.सं.	पद	श्रेणी	नाम थर	देखि	सम्म	कैफियत
१	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री काशीबहादुर नेपाली			
२	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री विनोद कुमार शर्मा			
३	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री वेदकुमार श्रेष्ठ			
४	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री भक्तनाथ देवकोटा			
५	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री नरबहादुर के.सी.			
६	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री अर्जुनसिंह थापा			
७	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री सत्यनारायण शाह	२०५३/९/३	२०५५/८/२९	
८	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री कृष्णप्रसाद बराल	२०५५/९१	२०५७/६/७	
९	स.कृ.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री हरिहर काफ्ले	२०५७/६/८	२०५९/१२/१३	
१०	स.कृ.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री महेन्द्रप्रसाद चौधरी	२०५९/१२/१४	२०६२/१/१०	
११	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रां.)	श्री मोहनलाल श्रेष्ठ	२०६२/१/११	२०६३/११/३०	
१२	वा.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री रामजी देवकोटा	२०६३/१२/१	२०६५/१२/१४	निमित्त का.प्र.
१३	कृ.प्र.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री वीरबहादुर थापा	२०६५/१२/१५	२०६६/२/१६	निमित्त का.प्र.
१४	वा.वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.)	श्री यज्ञराज जोशी	२०६६/२/१७	२०६६/५/११	निमित्त का.प्र.
१५	व.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रां.)	श्री महेन्द्रराज कौडाल	२०६६/५/१२	२०६८/११/२९	

क्र.सं.	पद	श्रेणी	नाम थर	देखि	सम्म	कैफियत
१६	ब.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	डा.फणिन्द्रराज देवकाटा	२०६८/११/३०	२०७१/६/७	
१७	ब.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	डा.हरिवहादुर के.सी.	२०७१/६/८	२०७३।०६।	
१८	ब.कृ.वि.अ.	रा.प.द्वि.(प्रा.)	श्री राममिलन प्र. विश्वकर्मा	२०७३।०।६	२०७५।०३।३०	

४.५ तालिममा सहभागिता सम्बन्धी विवरण

४.५.१ ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता तालिममा सहभागी कृषकहरूको विवरण

क्र.सं.	कृषकको नाम थर	ठेगाना	तालिम दिने संस्था	तालिमको विषय	मिति	
					देखि	सम्म
१	श्री ढोलकर शेर्पा,	भ्राका गा.वि.स.-६	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१।०९।२०	२०७१।११।१९
२	श्री पाल्क छिरिङ लामा	नार गा.वि.स.-३	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१।०९।२०	२०७१।११।१९
३	श्री टसि निन्डो लामा	फू गा.वि.स.-७	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/१९
४	श्री पुर्णिमाया गुरुङ्ग	धारापानी गा.वि.स.-६	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१।०९।२०	२०७१/११/१९
५	श्री राज कुमारी गुरुङ्ग	थोचे. गा.वि.स.-१	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	क्षेत्रिय कृषि तालिम केन्द्र पोखरा	२०७१/०९/२०	२०७१/११/१९

४.६ मौतिक पूर्वाधार/सामग्रीहरू र तिनको अवस्था

सि. नं.	भौतिक पूर्वाधार/सामग्री	ईकाइ	परिमाण	भौतिक पूर्वाधार/सामग्री अवस्था			कैफियत
				चालु	मर्मत गर्न सकिने	लिलाम गर्नु पर्ने	
१	पूर्वाधार	रो	११				कार्यालयको स्वामित्वमा रहेको
२	कार्यालय भवन	संख्या	१	चालु	मर्मत गर्नुपर्ने	-	छाना फेर्नुपर्ने
३	आवास भवनहरू	संख्या	२	चालु	मर्मत गर्नुपर्ने	-	छाना फेर्नुपर्ने

४.७ कृषिसँग सम्बन्धित गैरसरकारी संस्था

सि. नं.	गैरसरकारी संस्थाको नाम	कार्य क्षेत्र गा.वि.स र वार्ड नं.	सञ्चालित कार्यक्रमहरू
१	अन्नपूर्ण संरक्षण आयोजना (ACAP)	मनाङ जिल्ला भरी	प्राकृतिक स्रोत संरक्षण कार्यक्रम । कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम ।
२	रेडक्रस सोसाईटी	धारापानी, थोचे, ताचैवगरछाप	करेसावारी तरकारी खेती स्वस्थ र सरसफाई
३	सु-आहारा	मनाङ जिल्ला भरी	पोषण सम्बन्धित कार्यक्रमहरू (गर्भवती महिला र २ वर्ष मुनिका बच्चालाई) ।

४.१५ मनाङ जिल्लाको बाली पात्रो (Crop Calender)

(क) तल्लो मनाङ क्षेत्र (चामे भन्दा तल)

सि.नं.	बाली	रोप्ने/छर्ने समय	काट्ने समय	कैफियत
--------	------	------------------	------------	--------

१	गहुँ	असोज	चैत्र / वैशाख	
२	गहुँ	फागुन / चैत्र	असोज / कार्तिक	
३	आलु	फागुन / चैत्र	असोज / कार्तिक	
४	तरकारी	श्रावण / भदौ	असोज / मंसिरसम्म	
५	तरकारी	फागुन / चैत्र	जेष्ठ / आश्विन	
६	मकै	चैत्र / वैशाख	भदौ / असोज	
७	फापर	जेष्ठ पहिलो हप्ता	असोज / कार्तिक	

(ख) माथिल्लो मनाङ क्षेत्र (चामे भन्दा माथि)

सि.नं.	बाली	रोप्ने/छर्ने समय	काट्ने समय	कैफियत
१	आलु	वैशाख	असोज	
२	फापर	जेष्ठ पहिलो हप्ता	कार्तिक पहिलो	
३	तरकारी	वैशाख	भाद्रदेखि कार्तिकसम्म	
४	गहुँ/करु/उवा/जौ	वैशाख	असोज	

कृषि ज्ञान केन्द्र

२.१. परिचय

कृषकहरूले परम्परागत रूपमा अवलम्बन गर्दै आएको खेती प्रणालीमा आधुनिकीकरण गरी कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्वमा परिमाणात्मक एवम् गुणात्मक वृद्धि गर्न कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्नका लागि कृषि अनुसन्धान केन्द्रबाट सिफारिस गरिएका उन्नत कृषि प्रविधिहरूको विभिन्न कृषि प्रसार शैक्षिक पद्धतिहरूको माध्यमद्वारा कृषकस्तरमा प्रचार प्रसार गरी प्राविधिक सेवा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले नेपाल सरकारको कृषि नीतिलाई कार्यान्वयन स्तरमा उतार्ने जिल्लास्तरीय निकायका रूपमा विगतमा कृषि विकास शाखाको नामले वि.सं. २०२५ सालमा कार्यालयको स्थापना भएको थियो । समयक्रमसँगै कार्यालयको नाम परिवर्तन हुँदै जाने क्रममा पछिल्लो समय जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको नाममा सेवा पुऱ्याउँदै आएकोमा वि.सं. २०६२/६३ को जनअन्दोलनबाट नेपालमा ठूलो राजनीतिक परिवर्तन भयो र संबैधानिक राजतन्त्रात्मक व्यवस्था खारेज भई नेपाल अधिराज्य संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा परिवर्तन भयो । २०७२ मा नेपालको नयाँ संविधान बन्यो । नेपालमा ७ प्रदेश र ७५३ वटा स्थानीय तहहरूको निर्माण भई ३ तह (संघीय संसद, प्रदेश र स्थानीय) तहहरूको निर्वाचन समेत सम्पन्न भयो ।

नेपाल सरकार अन्तर्गत रहेका कार्यालय, संघसंस्थाहरूको पुर्नगठन र पुर्नसंरचना भयो र संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरू आ.व. २०७४/२०७५ को आषाढ मसान्तमा खारेज भई गण्डकी प्रदेश सरकार, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत लमजुङ जिल्ला र मनाङ जिल्ला कार्य क्षेत्र रहने गरी कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङको स्थापना भएको हो । साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट उपलब्ध गराउँदै आएको कृषि प्रसार कार्य स्थानीय सरकारमार्फत सञ्चालन गर्ने र कृषि व्यवसायिकरणलाई टेवा पुऱ्याउन कृषि विकासका कार्यक्रमहरू कृषि ज्ञान केन्द्रमार्फत सञ्चालन गर्ने गरी व्यवस्था भएको छ । कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङ लमजुङ जिल्लाको करिब बीच भागमा पर्ने बेसीशहर नगरपालिका वार्ड नं. ८ मा अवस्थित छ । जिल्ला सदरमुकाममा आफ्नै भवनमा रहेको यस कार्यालयले नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको स्रोत र साधनका साथै विभिन्न दातृ संस्थाहरूबाट प्राप्त अनुदान तथा ऋण सहयोगको समुचित परिचालन गरी सम्बन्धित विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूसँग सुमधुर सम्बन्ध कायम राखी स्थानीय भू-पर्यावरणीय विशिष्टता, सम्भाव्यता र तुलनात्मक लाभका आधारमा प्राथमिकता अनुरूप खाद्यान्न, दलहन, तेलहन बालीका साथै फलफूल, कफी, अलैंची, चिया, ताजा तरकारी, तरकारी बीउ, मसलाबाली, आलु, मौरी, च्याउ आदि नगदेबाली/वस्तुहरूको दीगो रूपमा विकास विस्तार गर्नका लागि घोषित कृषि विकासको उद्देश्य र नीति अनुरूप “कृषि विविधीकरण तथा व्यावसायिकीकरण सन्तुलित वातावरण र गरिवी निवारण” को नारालाई आत्मसात गर्दै आफ्नो मातहतका ३ वटा प्राविधिक शाखाका साथै २ प्रशासनिक संगठनद्वारा कृषक समूह, कृषि सहकारी एवम् आधिकारीक रूपमा दर्ता भएका व्यवसायिक कृषि फर्महरूमार्फत कृषि विकासका विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषि व्यवसायिकरणमा सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ ।

२.२ लक्ष्य

निर्वाहमुखी कृषि उत्पादन प्रणालीलाई विविधिकरण र व्यवसायिकीकरण गरी प्रतिस्पर्धात्मक एवम् मर्यादित कृषि प्रणालीमा रूपान्तरण गर्ने र दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट कृषकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

२.३ उद्देश्य

कृषि व्यवसायिकीकरणको माध्यमबाट रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने तथा निर्वाहमुखी कृषि उत्पादनलाई आय तथा रोजगारमूलक र आधुनिक बजारमुखी उत्पादन प्रणालीमा रूपान्तरण गरी कृषि क्षेत्रको विकासमा तीव्रता ल्याई गरिवी निवारणमा टेवा पुऱ्याउने ।

कृषि जन्यवस्तुहरूको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी जिल्लालाई खाद्यान्नमा आत्म निर्भर बनाउनका साथै आयात प्रतिस्थापन तथा निकासी योग्य वस्तुहरूको उत्पादनमा जोड दिने ।

स्थानीयस्तरमा नै गुणस्तर बीउ, वेर्ना, मौरी घर आदिको दीगो आपूर्तिको लागि स्रोत केन्द्रहरूको विकास गर्ने ।

दिगो कृषि विकास र वातावरण संरक्षणको लागि जनचेतना जगाउने र प्राङ्गारिक खेतीतर्फ जोड दिने ।

कृषि प्रसारका शैक्षिक पद्धतिहरूको माध्यमबाट आधुनिक कृषि प्रविधिहरू सर्वसुलभ तरिकाले कृषकसमक्ष पुऱ्याई प्रविधि हस्तान्तरण गर्नुका साथै प्राविधिका ज्ञाता, अनुसन्धानहरूलाई उपलब्ध गराई पुलको काम गर्ने ।

कृषि उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने बीउ, विजन, विषादि, रासायनिक मल आदिको आपूर्ति सरल एवम् सर्वसुलभ गुणस्तरीय बनाउन ऐन, कानूनको पालना गर्ने गराउने काममा कानूनले तोके अनुसार भूमिका खेल्ने ।

२.४ कार्यनीति

उल्लेखित उद्देश्य प्राप्तिका लागि कृषि सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराई देहायका नीति तथा रणनीतिहरू अबलम्बन गरिने छ ।

२.४.१. नीति

कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिका लागि विकसित उत्पादन तथा उत्पादनोपरान्त प्रविधिहरूको प्रचार प्रसार र प्राविधिक सेवादेवा सर्वसुलभ रूपमा प्रदान गरी कृषकहरूलाई कृषि विकास गर्न सक्षम बनाउने

निर्यातयोग्य एवम् उच्च मूल्यका कृषि जन्य बाली/वस्तुहरूको उत्पादनमा विशिष्टता हासिल गर्ने ।

कृषि जन्य उद्योगको लागि आवश्यक पर्ने गुणस्तरयुक्त कृषि उत्पादनमा विविधीकरण गर्ने ।

कृषि उत्पादन सामग्रीहरूको उत्पादन एवम् बजारीकरणमा सेवादेवा दिने ।

कृषि विकासमा कृषक समूह/समिति/सहकारी/गैह्र सरकारी संस्था स्थानीय तहहरूसँग साभेदारी गर्ने

कृषि विकासका लागि मानवीय स्रोतको विकास गर्ने ।

कृषि विकासका लागि संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने ।

२.४.२ रणनीति

नेपाल सरकारको घोषित कृषि नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सरकारले नबौ पञ्चवर्षिय योजनादेखि अबलम्बनमा ल्याएको २० वर्षे दीर्घकालिन कृषि योजना (APP) तथा कृषि विकास रणनीति (ADS) अनुरूप पकेट प्याकेज अवधारणालाई मूलमन्त्र मानी प्राथमिकताका आधारमा कृषि व्यवसायलाई विविधीकरण एवम् दीगो रूपमा व्यवसायीकरण गरी निर्धारित उद्देश्य प्राप्तिका लागि अपनाइएका रणनीतिहरू यस प्रकार छन् ।

२.४.२.१. पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन र व्यावसायिक कृषि क्षेत्रको विकास

स्थानीय भौगोलिक विशिष्टता, सम्भाव्यता, आवश्यकता, उपलब्ध स्रोत साधन र तुलनात्मक लाभका आधारमा बाली/वस्तु विशेषका पकेट क्षेत्रहरू छनौट/पहिचान गरी पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र यस्ता पकेट क्षेत्रहरूलाई व्यावसायिक कृषि क्षेत्रका रूपमा रुपान्तरण गर्ने ।

२.४.२.२. उच्च मूल्यका बाली/वस्तुहरूको विकास विस्तारमा जोड

फलफूल, मौसमी तथा बेमौसमी ताजा तरकारी, तरकारी बीउ, कफी, अलैंची, चिया, मसला बाली, मह, माछा, च्याउ आदि उच्च मूल्यका कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादनमा व्यवसायीकरण गरी आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धनमा जोडिने ।

२.४.२.३. विकेन्द्रित योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त अनुरूप कृषि विकास कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रियामा कृषक, कृषक समूह तथा स्थानीयतहका विभिन्न निकायहरूको प्रत्यक्ष एवम् सक्रिय सहभागिता जुटाउने ।

२.४.२.४. कृषि उत्पादन सामग्री/सेवाहरूको समन्वयात्मक एवम् एकीकृत आपूर्ति व्यवस्था

सरकारी क्षेत्रको लगानीलाई दीर्घकालिन कृषि योजना/कृषि विकास रणनीतिको प्राथमिकतातर्फ उन्मुख गराउने निर्धारित बाली विशेषका पकेट क्षेत्रहरूमा आवश्यक पर्ने उन्नत बीउ, बोटबिरुवा, रासायनिक मल, विषादि आदि उत्पादन सामग्रीका साथै कृषि ऋण, उन्नत कृषि प्रविधि आदि सेवा सुविधाहरूको नियमित एवम् सर्वसुलभ आपूर्ति र कृषि सडक, ग्रामीण विद्युत्करण र बजार पूर्वाधार विकासका लागि सम्बन्धित सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूसँग समन्वय राखी एकिकृत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२.४.२.५. करार तथा साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन

कृषिमा व्यवसायिकरण र बजार सुनिश्चितता दिलाउन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार र सामुदायिक संस्था, गैह्र सरकारी संस्था एवम् निजी क्षेत्रहरूबीच प्रतिस्पर्धात्मक प्रणालीमा आधारित करार तथा साभेदारी पद्धतिको अवलम्बन र विस्तारमा जोड दिने ।

२.४.२.६. प्रविधि हस्तान्तरण

आधुनिक कृषि प्रविधिको विकाससँगै कृषि प्राविधिक र कृषकहरूलाई उक्त प्रविधिबारे जानकारी गराउने गुणस्तरीय तालिममा जोड दिई प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने ।

२.४.२.७. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार व्यवस्थामा जोड

कृषि विकास सेवालालाई उत्पादनका साथै कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन र बजार अन्तरक्रियासँग सम्बन्धित पक्षहरूसँग विशेष रूपमा अभिमुख गराउन जोडदिने ।

२.५.२.८. स्थानीय स्तरमा कृषि स्रोत केन्द्रको विकास

उन्नत बीउ विजन, बोटबिरुवा र अन्य स्रोत सामग्रीहरूको दीगो एवम् सर्वसुलभ आपूर्तिको लागि स्थानीयस्तरमा स्रोतकेन्द्रहरूको स्थापना तथा विकास तथा विस्तारमा जोड दिई कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने ।

२.५.२.९. कृषक समूह / कृषि सहकारी / फर्महरूलाई कृषि व्यवसायिकरणको संवाहकका रूपमा प्रयोग

संगठित कृषक समूह/कृषि सहकारी/दर्ता भएका फर्महरूलाई कृषि व्यवसायिकरणको संवाहक मानी कृषक समूह, कृषि सहकारी तथा फर्म गठन/परिचालन र स्थापनामा सहयोग पुऱ्याई सम्पूर्ण कृषि विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

२.५.२.१०. महिला सहभागितामा जोड

कृषि कार्यमा महिलाको प्रमुख भूमिकालाई मध्यनजर राख्दै कार्यक्रम सञ्चालनमा महिला सहभागितालाई प्राथमिकता प्रदान गरी कृषि विकासको मूल प्रवाहमा महिलाहरूलाई समाहित गर्ने ।

२.५.२.११. पिछडिएको वर्गको उत्थानमा जोड

सामाजिक तथा आर्थिक रूपले पिछडिएका जाति/जनजाति समुदायको उत्थानका लागि आय तथा रोजगारमूलक बनाउन कार्यक्रम सञ्चालनमा विशेष व्यवस्था गर्ने ।

२.५.२.१२. वातावरण संरक्षण र प्रदूषण नियन्त्रणमा जोड

प्राज्ञारिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (IPM) पद्धतिलाई प्राथमिकता दिँदै दिगो तथा वातावरण-मैत्री कृषि कार्यक्रम सञ्चालनमा जोडदिने । रासायनिक विषादीको प्रयोगलाई न्यूनिकरण गर्ने कार्यक्रमलाई जोड दिनाले वातावरण प्रदूषण कम हुने र रासायनिक मलको प्रयोगलाई कम गर्नको लागि आई.पि.एन.एस् कृषक पाठशाला र भकारी सुधार एवम् गोठेमल संरक्षण कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरी प्राज्ञारिक कृषि उत्पादनमा सहयोग पुऱ्याउने ।

२.५.२.१३. कृषि नीति २०६१

लक्ष्यः

निर्बाहमुखी कृषिलाई व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धी बनाउनका लागि कृषि नीति २०६१ ल्याइएको हो ।

आवश्यकताः

व्यावसायिक एवम् प्रतिस्पर्धी आधुनिक कृषि प्रणालीद्वारा उच्च एवम् दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी खाद्य सुरक्षा तथा गरीबी निवारणमा योगदान गर्नु परिवर्तित समयको आवश्यकता भएको छ ।

कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व बढाउने

विश्व बजार र क्षेत्रीय बजारसँग प्रतिस्पर्धात्मक बनाउने

व्यावसायिक तथा प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीका आधारहरूको विकास गरी प्राकृतिक स्रोत, वातावरण र जैविक विविधताको संरक्षण र सदुपयोग गर्ने

नीतिः

कृषि व्यावसायिकरण तथा विविधिकरणमा जोड दिई आयआर्जन तथा रोजगारका थप अवसरहरू सिर्जना गर्ने ।

कृषि भूमिलाई गैरकृषि प्रयोगमा ल्याउन निरुत्साहित गर्ने ।

कृषि वस्तुको उत्पादन क्षेत्र विकासमा विशेष प्राथमिकता दिने ।

दुर्गम क्षेत्रहरूको कम तौल तथा बढी मूल्य पर्ने कृषि वस्तुहरूको उत्पादनमा प्राथमिकता दिने ।

योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय निकायहरूलाई जिम्मेवार र सक्षम बनाउने ।

कृषि नीति र वैदेशिक क्षेत्रको लगानीलाई आकर्षित गर्ने ।

कृषि र वन विश्वविद्यालयको स्थापना र कृषि, वन कलेजहरूको सम्बर्द्धन गर्ने ।

महिला सहभागितालाई ५०% पुर्याउने ।

लक्षित वर्गहरूलाई विशेष सुविधा दिने ।

दलित, जनजाती तथा विपन्न वर्गमा विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम लैजाने ।

प्राथमिकताः

शीप भएका भूमिहिन, सिमान्तकृत एवम् साना कृषकहरूलाई भूमिमा पहुँच पुर्याउने कानूनी हदबन्दीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

शिक्षित बेरोजगारलाई कृषिमा आकर्षित गर्ने ।

प्रगतिशील करको व्यवस्था गर्ने ।

वाली बीमाको व्यवस्था गर्ने ।

प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

भूमि बैंकको स्थापना गर्ने ।

व्यावसायिक र प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीको विकासका लागि उत्पादनको परिमाण, गुणस्तरमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने ।

हदबन्दीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।

जमिन ओगटेर बस्ने परिपाटीलाई निरुत्साहित गर्नुपर्ने ।

भूमिहिन कृषकलाई जमिन किन्न बिना धितो ऋण उपलब्ध गराउनु पर्ने ।

सहकारीमा आधारित कृषि उद्योग एवम् ब्यावसायको प्रवर्द्धन गर्ने ।

२.६. दीर्घकालीन कृषि रणनीतिक योजना

सन् १९९५-९६ मा दीर्घकालीन कृषि योजना (एपीपी) का रूपमा दीर्घकालीन कृषि रणनीतिक योजना सुरु गरिएको बेला नेपालको कृषि क्षेत्र आजको भन्दा भन्ने कमजोर अवस्थामा थियो । नेपालमा हाल कृषि क्षेत्र न्यून विकास स्तरको भएकाले विगत दुई दशकमा जीवनस्तरमा आएको सुधार तथा हिजोको तुलनामा आज समग्र कृषि क्षेत्रमा भएको सुधारलाई बिसाई दिएको छ । उत्पादकत्व, पूर्वाधार, खाद्य सुरक्षा, र गरिबीमा सुधार आएको छ । यद्यपी खाद्य तथा कृषि व्यापार घाटा र प्रतिव्यक्ति जमिनको उत्पादकत्व जस्ता केही सूचकाङ्कहरू पहिले भन्दा पनि कम देखिएका छन् । दीर्घकालीन कृषि योजनाको तर्जुमा प्रविधिको प्रयोगमा केन्द्रित अवधारणामा आधारित थियो जुन खासगरी हरित क्रान्तिमै ज्यादा केन्द्रित हुँदा नेपालका सबै कृषि भूभागमा र कृषि पर्यावरणका लागि उपयुक्त हुन सकेन । स्रोत-साधनहरू, नीतिहरू र यसका कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने संस्थाहरूका पक्षबाट सीमित सहयोग भएकाले दीर्घकालीन कृषि योजनाको कार्यान्वयन पक्ष कमजोर भयो । यसको स्वामित्व पनि फितलो रह्यो । कृषि क्षेत्रका मुख्य सरोकारवालाहरू किसान, निजी क्षेत्र र सहकारी आदि यसको तर्जुमा र कार्यान्वयनमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने वातावरण बनेन । भूमि र भूमिसँग सम्बन्धित समस्याहरू समाधान नगरी यसै छोडिएका थिए । एडीएसको तर्जुमाका क्रममा दीर्घकालीन कृषि योजनाको अनुभवबाट सिकिएका पाठहरूलाई समेटिएको छ । यी पाठहरूमध्ये सुशासनको सुनिश्चितता, सरोकारवालाहरूको प्रभावकारी सहभागिता, जमिनका सवालहरूको सम्बोधन, विकेन्द्रित अनुसन्धान र प्रसार, र व्यापारीकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मकता वृद्धि मुख्य छन् ।

एडीएसको कार्ययोजना एवम् मार्गचित्र सरोकारवालहरूबाट तर्जुमा गरिएको हो । “आर्थिक वृद्धिलाई गति दिने, जीवनस्तरलाई माथि उकास्ने, खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा योगदान दिने, खाद्य संप्रभुता उन्मुख आत्मनिर्भर, दिगो, प्रतिस्पर्धी तथा समावेशी कृषि क्षेत्र” एडीएसको दूरदृष्टि (Vision) रहेको छ । कार्यान्वयनका क्रममा एडीएस सोच अनुरूपको प्रगति अनुगमन गर्नका लागि तय गरिएका विभिन्न सूचक तथा लक्ष्यहरू तालिका १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.६.१. एडीएस सोचका लागि सूचकहरू र लक्ष्यहरू (Indicators and Targets for ADS Vision)

सोचका अवयव (Vision Component)	सूचकहरू (Indicators)	२०१० को अवस्था (Existing situation at 2010)	अल्पकालिन लक्ष्य (५ वर्ष) (Short Term Target)	मध्यकालिन लक्ष्य (१० वर्ष) (Medium Term Target)	दीर्घकालिन लक्ष्य (२० वर्ष)(Long Term Target)
आत्मनिर्भरता (Self-reliant)	खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता	खाद्यान्नमा ५% व्यापार घाटा	शून्य प्रतिशत व्यापार घाटा	०-५ % अतिरिक्तनिर्यात व्यापार	५ % अतिरिक्त निर्यात व्यापार
दिगोपन (Sustainable)	वर्षेभरि सिंचाइ	१८ %	३० %	६० %	८० %
	माटोमा प्राङ्गारिक पदार्थ	१ %	२ %	४ %	४ %
	कमसल जमिन क्षेत्रफल (degraded land)	३.२ मिलियन हेक्टर	२.८८ मिलियन हेक्टर	२.५६ मिलियन हेक्टर	१.६ मिलियन हेक्टर
	जङ्गलले ढाकेको क्षेत्र	४० %	४० %	४० %	४० %
	जमिनको उत्पादकत्व (कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन प्रति हेक्टर)	१,८०४ अमेरिकी डलर	२,३०२ अमेरिकी डलर	२,९३८ अमेरिकी डलर	४,७८७ अमेरिकी डलर
	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषि व्यापारको प्रतिशत	१० %	१२ %	१४ %	२० %
प्रतिस्पर्धी (Competitive)	कृषि व्यापार सन्तुलन	व्यापार घाटा ३५० मिलियन मेरिकी डलर	व्यापार घाटा ३१० मिलियन अमेरिकी डलर	व्यापार घाटा १८१ मिलियन अमेरिकी डलर	अतिरिक्त व्यापार ६९० मिलियन अमेरिकी डलर
	कृषिजन्य निर्यात	२४८ मिलियन अमेरिकी डलर	४१८ मिलियन अमेरिकी डलर	७०४ मिलियन अमेरिकी डलर	१९९९ मिलियन अमेरिकी डलर
समावेशी (Inclusive)	महिलाको वा संयुक्त स्वामित्वमा रहेको कृषियोग्य जग्गा प्रतिशत	१० %	१५ %	३० %	५०%
	कृषि कार्यक्रमको पहुंच भित्रका कृषक प्रतिशत	१२ %	१७ %	२२ %	३० %
वृद्धि (Growth)	कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादनको औसत वृद्धिदर	३ %	४ %	५ %	६ %

सोचका अवयव (Vision Component)	सूचकहरू (Indicators)	२०१० को अवस्था (Existing situation at 2010)	अल्पकालिन लक्ष्य (५ वर्ष) (Short Term Target)	मध्यकालिन लक्ष्य (१० वर्ष) (Medium Term Target)	दीर्घकालिन लक्ष्य (२० वर्ष)(Long Term Target)
जीविकोपार्जन (Livelihood)	कृषि क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन/कृषि श्रमिक	७९४ अमेरिकी डलर	९७९ अमेरिकी डलर	१२०६ अमेरिकी डलर	१८३३ अमेरिकी डलर
	ग्रामीण क्षेत्रहरूमा गरीबी	२७ %	२१ %	१६ %	१० %
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा (Food and Nutration Security)	खाद्यान्न जनित गरीबी	२४ %	१६ %	११ %	५ %
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा (Food and Nutration Security)	पोषण	पुङ्कोपन (stunting) ४१.५ %	पुङ्कोपन (stunting) २९ %	पुङ्कोपन (stunting) २० %	पुङ्कोपन (stunting) ८ %
		कम तौल (underweight) हुने ३१.१ %	कम तौल (underweight) हुने २० %	कम तौल (underweight) हुने १३ %	कम तौल (underweight)हुने ५ %
		सुकेनास (ख्याउटेपना) लागेका जनसंख्या (wasting) को १३.७ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को ५ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को २ %	सुकेनास लागेका जनसंख्या (wasting) को १ %
		BMI कम भएका महिलाको १८ %	BMI कम भएका महिलाको १५ %	BMI कम भएका महिलाको १३ %	BMI कम भएका महिलाको ५ %

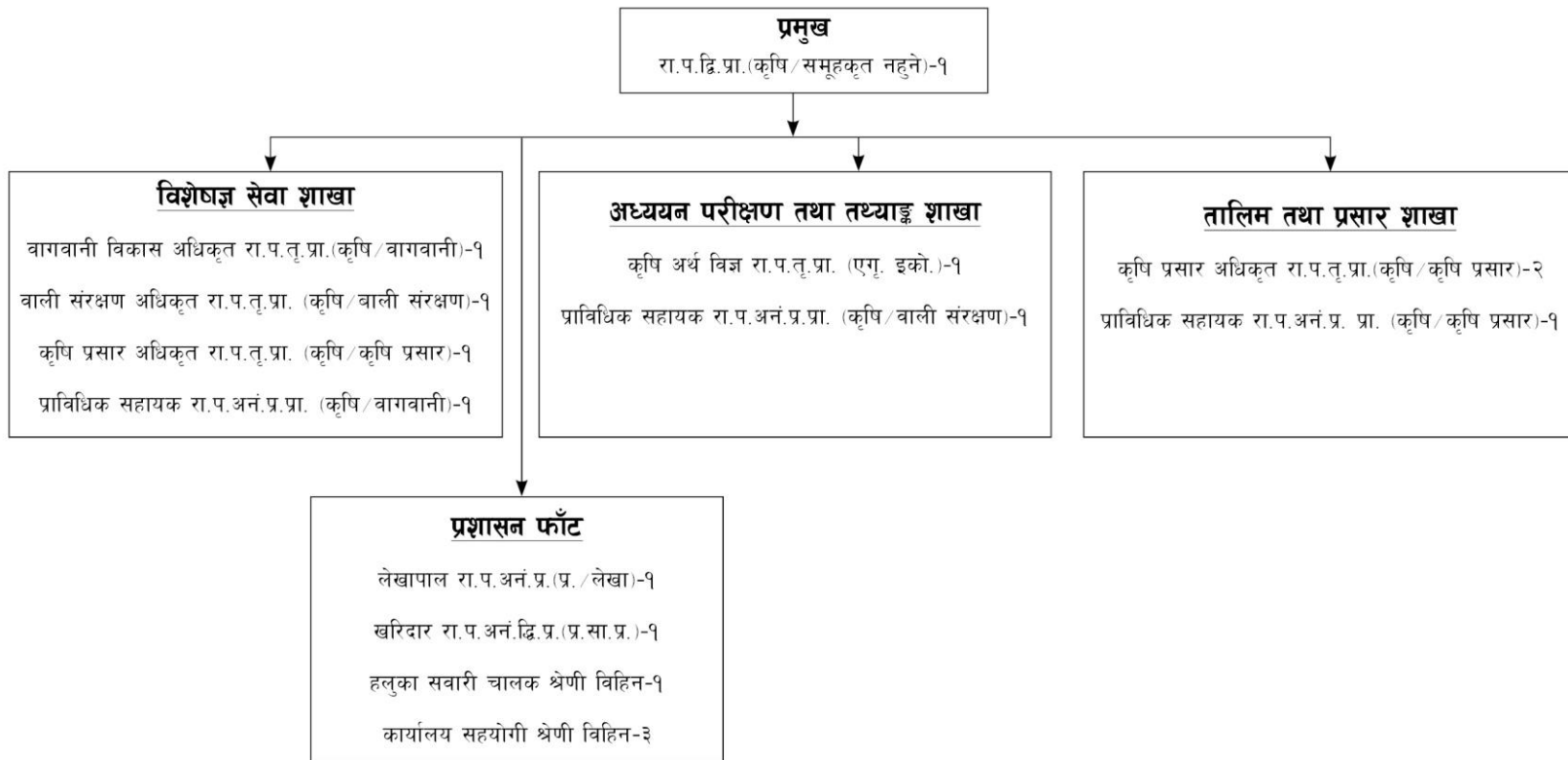
२.६.२. रणनीतिक रूपरेखा

एडीएसको दूरदृष्टि (Vision) हासिल गर्न लाई चार रणनीतिक संभागहरू : सुशासन, उत्पादकत्व, नाफामूलक व्यवसायीकरण र प्रतिस्पर्धी क्षमताद्वारा कृषि क्षेत्रको द्रुत विकास गरिनेछ । समावेशीकरण (सामाजिक तथा भौगोलिक दुवै) प्रवर्द्धन, प्रतिस्पर्धी क्षमता, दिगोपन (प्राकृतिक स्रोत साधन तथा आर्थिक दुवै), निजी तथा सहकारी क्षेत्रको विकास र बजार पूर्वाधारको सञ्जाल (उदाहरणका लागि कृषि सडक, संकलन केन्द्रहरू, प्याकेजिङ घरहरू, बजार केन्द्रहरू), सूचनाका पूर्वाधार तथा सूचना सञ्चार प्रविधि, र उर्जा पूर्वाधारहरू (उदाहरणका लागि ग्रामीण विद्युतीकरण, नविकरणीय एवम् वैकल्पिक उर्जाका स्रोतहरू) मार्फत विकासलाई अगाडि बढाइनेछ । समावेशी, दिगो, बहु-क्षेत्रीय, तथा पूर्वाधार सञ्जाल वृद्धिमार्फत खाद्य तथा पोषण सुरक्षा अभिवृद्धि, गरिबी निवारण, सुदृढ र प्रतिस्पर्धी कृषि व्यापार,ग्रामीण घरपरिवारको उच्च र समतामूलक आय र कृषकका अधिकार सुनिश्चित गर्ने नतिजाहरू अपेक्षित छन् ।

२.७. संगठनात्मक संरचना

माथि उल्लेखित कृषि नीति तथा रणनीतिलाई कार्यान्वयनका लागि कृषि ज्ञान केन्द्र लमजुडमा निम्नानुसारको संगठनात्मक संरचनाको व्यवस्था नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारले गरेको छ ।

कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
(कार्यक्षेत्र लमजुङ र मनाङ जिल्ला)
संगठन संरचना

२.७.१. क) कार्यालयमा रहेका शाखाहरू

जिल्ला स्थित कार्यालय अन्तर्गत ३ वटा शाखाहरू रहेका छन्:-

१. प्राविधिक शाखा
आर्थिक प्रशासन शाखा
प्रशासन शाखा

प्राविधिक शाखा अन्तर्गत ३ वटा फाँटहरू रहेका छन्-

- अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा
 - विषय विशेषज्ञ शाखा
 - तालिम तथा प्रसार शाखा
२. कर्मचारी प्रशासन तथा स्टोर शाखा
 ३. आर्थिक प्रशासन (लेखा शाखा)

जिल्लाको नयाँ संगठनात्मक संरचना अनुसार मौजुदा दरबन्दीका साथै स्थानीय सरकार अन्तर्गत रहेका

कृषि प्राविधिकहरूलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग Technical Back up का साथै समन्वयात्मक रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

२.७.२ कार्यालयको जनशक्ति विवरण

स्वीकृत दरबन्दी							
क्र. सं.	पदको नाम	श्रेणी/तह	समूह	दरबन्दी संख्या	पूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
१	प्रमुख	रा.प.द्वि.प्रा./ अधिकृतस्तर दशौं	समूहकृत नहुने	१	१		
२	कृषि प्रसार अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा./ अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	कृषि प्रसार	३	-	३	
३	कृषि अर्थ विज्ञ	"	एगृ.इको. एण्ड मार्केटिङ	१	१		
४	बागवानी विकास अधिकृत	"	वागवानी	१	१		
५	बाली संरक्षण अधिकृत	"	बाली संरक्षण	१		१	
६	प्राविधिक सहायक	रा.प.अन.प्रा./ अधिकृतस्तर छैटौं	बाली संरक्षण	१	१		

स्वीकृत दरबन्दी							
क्र. सं.	पदको नाम	श्रेणी/तह	समूह	दरबन्दी संख्या	पूर्ति संख्या	रिक्त संख्या	कैफियत
७	प्राविधिक सहायक	"	वागवानी	१	१		
८	प्राविधिक सहायक	"	कृषि प्रसार	१	१		
६	लेखापाल	"	प्रशासन (लेखा)	१	१		
१०	खरिदार	रा.प.अन.द्वि./सहायक पाँचौं	प्रशासन	१	१		
११	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	मेकानिकल	१	०	१	करार
१२	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	३	२	१	एक जना से बाक रार
	जम्मा			१६	१०	६	

२.७.३ कार्यरत कर्मचारीको विवरण

सि. नं.	श्रेणी	पद	समूह	नाम, थर	शैक्षिक योग्यता	स्थायी ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	रा.प.द्वि. (प्रा-)/ अधिकृतस्तर दशौं	प्रमुख/व.कृ.प्र.अ.	समूहकृत नहुने	श्री रोहिणीराज घिमिरे	M.Sc. Ag.	रा.न.पा. - १, लमजुङ	९८५६०४५२३०	समूहकृत नहुने
२	रा.प.तृ. (प्रा)/ अधिकृतस्तर आठौं	कृषि अर्थ विज्ञ	एगृ इको एण्ड मार्केटिङ	श्री मदन रेग्मी	Technician Certificate/ B. A.	सु.न.पा. -६, लमजुङ	९८५६०८०१४०	अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा
३	रा.प.तृ. (प्रा)/ अधिकृतस्तर आठौं	वाग.वि.अ.	वागवानी	श्री विरेन्द्र धिताल	J. T. A. tflnd÷ B.Com.	म.ने.न.पा. -१, लमजुङ	९८४६११४७००	विषय विशेषज्ञ शाखा
४	रा.प.तृ. (प्रा)/ अधिकृतस्तर छैटौं	अधिकृत छैटौं	वागवानी	श्री सुर्यकान्त अधिकारी	J. T. A. tflnd÷ B.Edu.	सु.न.पा. -६, लमजुङ		विषय विशेषज्ञ शाखा
५	रा.प.तृ. (प्रा)/ अधिकृतस्तर छैटौं	अधिकृत छैटौं	कृषि प्रसार	श्री बुद्धि बहादुर वानियाँ	I.Sc.Ag.	बे.न.पा. - ३		तालिम तथा प्रसार शाखा

सि. नं.	श्रेणी	पद	समूह	नाम, थर	शैक्षिक योग्यता	स्थायी ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
६	रा.प.तृ. (प्रा)/ अधिकृतस्तर छैटौं	अधिकृत छैटौं	बाली संरक्षण	श्री विजयराज पौडेल	B.Sc.Ag.	सु.न.पा. -६, लमजुङ		अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा
७	रा.प.अ.द्वि. प्र./ सहायकस्तर पाँचौं	सहायकस्तर पाँचौं	प्रशासन	श्री शिव प्रसाद पौडेल	B.A	आँधिखोला-५, स्याङ्जा		प्रशासन, स्टोर शाखा
८	श्रेणी विहिन	ह.स.चा.	इन्जी एण्ड मेकानिकल	श्री यमवीर गुरुङ	साधारण लेखपढ	वे.न.पा. -१, लमजुङ		करार
९	श्रेणी विहिन	का.स.	सा.प्र.	श्री मनुमाया दिक्षित	साधारण लेखपढ	वे.न.पा. -७, लमजुङ		कार्यालय
१०	श्रेणी विहिन	का.स.	सा.प्र.	श्री निर्मला राना	एस.एल.सि.	आँपपिपल, गोरखा		कार्यालय
११	श्रेणी विहिन	का.स.	सा.प्र.	श्री मिन बहादुर गुरुङ	साधारण लेखपढ	मध्यनेपाल -९ लमजुङ		कार्यालय

२.७.४ तत्कालीन जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, लमजुङका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

क्र. सं.	नाम, थर	पद	कार्यरत अवधि		समूह	सदरमुकाम
			देखि	सम्म		
१	श्री बन्नीप्रसाद बिमोली	का.मु.कृ.वि.अ.	२०२५	२०२७	प्रसार	कुन्छा
२	श्री सुदर्शनभक्त माथेमा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०२७	२०२८	एगु. इको.	कुन्छा
३	श्री रामलखन धामी	का.मु.कृ.वि.अ.	२०२८	२०२८	प्रसार	कुन्छा
४	श्री राधारमण शर्मा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०२८	२०३२	प्रसार	बेसीशहर
५	श्री विनोदकुमार शर्मा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०३३	२०३४	प्रसार	बेसीशहर
६	श्री राधारमण शर्मा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०३४	२०३५	प्रसार	बेसीशहर
७	श्री हरैराम नेपाल	का.मु.कृ.वि.अ.	२०३५	२०३६	प्रसार	बेसीशहर
८	श्री कृष्णचन्द्र शर्मा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०३७	२०४०	प्रसार	बेसीशहर
९	श्री पुर्णमान शाक्य	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४०	२०४१	प्रसार	बेसीशहर
१०	श्री शम्भुकुमार श्रेष्ठ	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४१	२०४४	प्रसार	बेसीशहर

११	श्री गणपति ओझा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४४	२०४४	प्रसार	बेसीशहर
१२	श्री चन्द्रकान्त देवकोटा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४४	२०४६	प्रसार	बेसीशहर
१३	श्री काशीकान्त भा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४६	२०४९	प्रसार	बेसीशहर
१४	श्री महेन्द्रबहादुर थापा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४९	२०४९	प्रसार	बेसीशहर
१५	श्री दुर्गाप्रसाद श्रेष्ठ	का.मु.कृ.वि.अ.	२०४९	२०५०	वागवानी	बेसीशहर
१६	श्री चन्द्रकान्त देवकोटा	का.मु.कृ.वि.अ.	२०५०	२०५२	प्रसार	बेसीशहर
१७	श्री कोमलप्रसाद प्रधान	का.मु.कृ.वि.अ.	२०५२	२०५४	प्रसार	बेसीशहर
१८	श्री विरेन्द्रबहादुर हमाल	का.मु.कृ.वि.अ.	२०५४	२०५५	प्रसार	बेसीशहर
१९	श्री कृष्णबहादुर कडायत	कृ.वि.अ.	२०५५	२०५७	बाली	बेसीशहर
२०	श्री मोहनलाल श्रेष्ठ	कृ.वि.अ.	२०५७	२०६०	बाली संरक्षण	बेसीशहर
२१	श्री खड्क बहादुर श्रेष्ठ	ब.कृ.वि.अ.	२०६०/४/१	२०६३/२/१८	बाली संरक्षण	बेसीशहर
२२	श्री टंकु गिरी	नि.ब.कृ.वि.अ.	२०६३/२/१९	२०६३/७/१५	एगु. इको.	बेसीशहर
२३	श्री कृष्णप्रसाद अधिकारी	ब.कृ.वि.अ.	२०६३/९/३	२०६६/५/९	वागवानी	बेसीशहर
२४	श्री किशोरप्रसाद पन्त	ब.कृ.वि.अ.	२०६६/५/१०	२०७०/०६/२३	प्रसार	बेसीशहर
२५	श्री तेज प्रसाद दवाडी	ब.कृ.वि.अ.	२०७०/०६/२३	२०७२/०७/१	प्रसार	बेसीशहर
२६	श्री कृष्णभद्र अधिकारी	ब.कृ.वि.अ.	२०७२/०७/२	२०७५/०३/३०	बाली संरक्षण	बेसीशहर

२.७.५ कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङ्ग स्थापना भएदेखि हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

क्र. सं.	नाम, थर	पद	कार्यरत अवधि		समूह	सदरमुकाम
			देखि	सम्म		
१	श्री ओम बहादुर अधिकारी	प्रमुख/ब.कृ.प्र.अ.	२०७५/०५/१	२०७६/१०/१२	कृषि प्रसार	बेसीशहर
२	श्री रोहिणीराज घिमिरे	प्रमुख/ब.कृ.प्र.अ.	२०७६/०२/१३	हालसम्म	कृषि प्रसार	बेसीशहर

२.८ कृषि विकास कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको वर्तमान स्थिति

लमजुङ जिल्लामा कृषि विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न गराउन कृषि ज्ञान केन्द्र र मातहतका प्राविधिक शाखाहरूमार्फत सञ्चालन गरिएका मुख्य कार्यक्रमहरू र कृषकस्तरमा पुऱ्याइएका सेवा सुविधाहरू यस प्रकार छन् ।

२.८.१ कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

स्थानीय संभाव्यता, कृषकको चाहना र आवश्यकता, उपलब्ध स्रोत साधन, तुलनात्मक लाभ र प्राथमिकताको आधारमा विभिन्न बाली वस्तु उत्पादनका लागि स्थानीय स्तरका कृषक समूह, कृषि सहकारी र दर्तावाला फर्महरूको समन्वयमा कृषि विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।

२.८.२ प्रविधि हस्तान्तरण तथा क्षमता अभिवृद्धि

उन्नत प्रविधिको प्रयोग गरी कृषिजन्य वस्तुहरूको परिमाणात्मक र गुणात्मक वृद्धि गराउने योजनावद्ध तरिकाले कृषकहरूलाई स्थलगत तथा जिल्लास्तरमा सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारिक तालिम उपलब्ध गराउनुका साथै समूह/ सहकारीका अगुवा तथा व्यवसायिक कृषकहरूलाई बाली/विषय विशेषको प्रदेश तथा संघीयस्तरको तालिम, भ्रमण आदिमा सहभागी गराउने ।

२.८.३ स्रोत केन्द्र विकास

जिल्लालाई आवश्यक पर्ने विभिन्न बालीहरूको गुणस्तरयुक्त सामग्री स्थानीय स्तरबाटै दिगो एवम् सर्वसुलभ तरिकाले उपलब्ध गराउन निजीस्तरमा फलफूल तथा तरकारी नर्सरी स्थापना, विजवृद्धि कार्यक्रम आदि आर्थिक अनुदान सहयोगमा सञ्चालन गरी स्रोतकेन्द्रको विकास गर्ने साथै कार्यक्रम छनौटका क्रममा त्यस्ता आयोजना/ परियोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने ।

२.८.४ व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना

कृषकहरूलाई व्यावसायिक फलफूल खेतीतर्फ आकर्षित गर्न संभाव्य पकेट क्षेत्रहरूमा व्यावसायिक फलफूल बगैँचा र नमूना फलफूल बगैँचा स्थापना गर्न आर्थिक अनुदान सहयोग तथा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।

२.८.५ सेवामूलक कार्यक्रम

माटोको अम्लीयपन तथा उर्वराशक्ति जाँच गर्न माटो परीक्षण सेवा, बेलाबेलामा महामारीका रूपमा देखापर्ने रोगकीरा नियन्त्रणका लागि आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा आदि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२.८.६ दीगो कृषि विकास र वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम

बहुदो विषादिको प्रयोग र मानव स्वास्थ्यमा यसको असरलाई न्यूनिकरण गर्न कृषिमा एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (IPM) जैविक विविधता संरक्षण, जैविक तथा प्राङ्गारिक मल र जैविक तथा स्थानीय विषादिको प्रयोगमा जोड दिँदै प्राङ्गारिक खेती गर्न जोड दिई वातावरण मैत्री खेती प्रणाली बारे विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

२.८.७ कृषि सामग्री आपूर्ति र गुणस्तरमा नियन्त्रण

जिल्लामा कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आवश्यक पर्ने गुणस्तरयुक्त रासायनिक मल, प्राङ्गारिक मल, जीवनाशक विषादि आदिको सर्वसुलभ आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउनुका साथै तिनको गुणस्तर नियन्त्रणका लागि नियमित रूपमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ।

२.८.८ साना सिँचाइ विशेष कार्यक्रम

कृषकहरूका लागि आवश्यक पर्ने तर विस्तृत इञ्जिनियरिङ्ग अध्ययन आवश्यक नपर्ने र स्थानीय सीप र दक्षताबाट कार्यान्वयन हुन सक्ने सामूहिक उपभोक्ताका स-साना अस्थायी बाँध, पैनी, छेकवार, कुलो मर्मत/संभार, संरक्षण, ह्युम पाइप, पोली पाइप, स्प्रिङ्गकलर तथा ड्रिप सिँचाइ, इनार वा पोखरी निर्माण, वर्षादको पानी संकलन टंकी निर्माण आदि स-साना सिँचाइ कार्यक्रमहरूको माध्यमबाट कृषकहरूलाई तरकारी खेती वा अन्य आयआर्जनका कार्यक्रमहरूमा टेवा पुऱ्याउन र बाढी पहिरोका कारण भइरहेको सिँचाइ प्रणालीमा तत्काल स-साना राहत पुऱ्याई कुलो चलाउन सकिने अवस्थाहरू ल्याउन सम्बन्धित उपभोक्ता वा कृषक समूहको समेत कम्तिमा १५ प्रतिशत आर्थिक वा श्रम सहभागितामा एक स्किम बढीमा ३ लाख रुपैयासम्मको आर्थिक अनुदान सहयोग पुऱ्याई राहत दिन साना सिँचाइ विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२.८.९ बजार विकास

कृषिजन्य वस्तुहरूको सर्वसुलभ विक्री-वितरण व्यवस्थित गर्न निर्धारित नर्मस अनुसारको आर्थिक अनुदान सहयोगमा संकलन केन्द्र, हाटबजार स्थल आदि बजार पूर्वाधार विकास गर्नुका साथै मूल्य संकलन र बजार सूचना प्रवाह गर्ने ।

२.८.१०. कृषि तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने

जिल्लाका विभिन्न बाली विशेषका पकेट क्षेत्रहरूमा लगाइएका विभिन्न बालीहरूको नमूना बाली कटानी गरी कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन तथा उत्पादकत्व एकिन गरी खाद्य वासलात तयार गर्नुका साथै कृषि सम्बन्धी अन्य तथ्याङ्कहरू संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने ।

२.८.११ समन्वयात्मक कार्यक्रम सञ्चालन

कृषि विकास एक अन्तरक्रियाशील, अन्तरसम्बन्धित र बहुआयामिक प्रक्रिया भएको हुँदा कृषि प्रसार कार्यक्रमको एकल प्रयासले मात्र कृषि विकास सम्भव नहुने वास्तविकतालाई हृदयङ्गम गर्दै दीर्घकालिन कृषि योजनाको अवधारणा अनुरूप कृषि विकासका लागि अपरिहार्य कारकत्वका रूपमा रहेका कृषि प्रविधि, सिँचाइ, कृषि उत्पादन सामग्री, कृषि ऋण, कृषि सडक, ग्रामीण विद्युतीकरण, कृषि बजार प्रवर्द्धन आदिलाई एकिकृत एवम् समन्वयात्मक रूपमा कृषि पकेट क्षेत्रहरूमा केन्द्रित गर्न सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी संघ-संस्था, निकाय, नागरिक समाज, कृषक समूह, समुदाय आदिसँग सुमधुर सम्बन्ध कायम राखी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

४. सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी विवरण :-

क्र.सं.	विवरण	ठेगाना	पद	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल नं.	कैफियत
१.	नेपाल पत्रकार महासंघ	बेसीशहर	अध्यक्ष	आस गुरुङ	९८४६०७४९५७	कान्तिपुर दैनिक
२.	रेडियो लमजुङ	बेसीशहर	स्टे. म्यानेजर	रामजी राना मगर	९८५६०४५०८९	हिमालय टाइम्स र अन्नपूर्ण पोस्ट
३.	मर्स्याङ्दी एफ.एम.	बेसीशहर	स्टे. म्यानेजर	मिना युरुङ	९८५६०७४२४२	
४.	रेडिया चौतारी	बेसीशहर		किसान साँगीत	९८४६०७४२७०	
५.	रेडिया चौतारी	बेसीशहर	स्टे. म्यानेजर	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	९८५६०४५२५८	
६.	रेडियो भोटेओडार	भोटेओडार	समचार प्रमुख	बिमला अधिकारी	९८४६३६९७५४	
७.	लमजुङ आवाज साप्ताहिक	बेसीशहर	सम्पादक	मिलन शर्मा दनाई	९८५६०२७९७७	

क्र.सं.	विवरण	ठेगाना	पद	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल नं.	कैफियत
८.	प्रेस युनियन	बेसीशहर	अध्यक्ष	परमेश्वर अधिकारी	९८५६०२८६५५	नेपाल टेलिभिजन
९.		बेसीशहर	एभिन्युज सं.	जी.वी. घिमिरे	९८४६०७४९६६	नेशनल टेलिभिजन
१०.	डेली.डटकम. लमजुङ	बेसीशहर	सचालक र सम्पादक	छविलाल बगाले	९८५६०४६४९६	कारोबार दैनिक र न्युज २४
११.	रेडियो चौतारी	बेसीशहर		आश गुरुङ	९८५६०४५०४३	कान्तिपुर पत्रिका र टेलीभिजन
१२.	मर्स्याड्डी एफ.एम	बेसीशहर	समाचार प्रमुख	युवराज श्रेष्ठ	९८५६०४५८६३	
१३.		बेसीशहर	सम्पादक	कृष्ण बहादुर आले	९८४६०९८८५९	स्वतन्त्र शक्ति साप्ताहिक
१४.	नेपाल पत्रकार महासंघ	बेसीशहर	महासचिव	संदेश पौडेल	९८५६०४५६५१	राष्ट्रिय समाचार समिति
१५.	पत्रकार महासंघ क्रान्तिकारी	बेसीशहर	अध्यक्ष	वासुदेव थापा	९८४६४२९०८३	लमजुङ गौरव
१६.	अन्तरंग साप्ताहिक	बेसीशहर	सम्पादक	नवराज पहाडी	९८५११३८५९३	समाचार पत्र दैनिक
१७.	लमजुङ दर्पण दैनिक	बेसीशहर	सम्पादक	कृष्ण के.सी	९८५६०४५९३१	
१८.	नागरिक पत्र साप्ताहिक	बेसीशहर	सम्पादक	दिपक अधिकारी	९८६१८०९४०	नागरिक पत्र अनलाइन
१९.	लमजुङ पत्र साप्ताहिक	बेसीशहर	कार्यकारी सम्पादक	सन्तोष पौडेल	९८५६०४५१९१	
२०.	लमजुङ टेलिभिजन	बेसीशहर		अनुज अधिकारी	९८४६१६६४५९	
२१.	रेडियो मर्स्याड्डी	बेसीशहर		बेलिना थापा	९८४६४३७८५०	
२२.	रेडिया चौतारी	बेसीशहर		अनिशा श्रेष्ठ	९८४६७३८२४९	
२३.	आदर्श सामाज दैनिक	पोखरा		सुधा ढकाल	९८४९०६६७७१	
२४.	लमजुङ आवाज साप्ताहिक	बेसीशहर	प्रमुख सम्बादाता	लिला गिरि	९८४६१९०२०२	
२५.	रेडियो मर्स्याड्डी	बेसीशहर		निरज अधिकारी	९८५६०६३१४७	
२६.	लमजुङ जागरण साप्ताहिक	बेसीशहर		कमला के.सी	९८४६१२०३४७	
२७.	प्रेस चौतारी	बेसीशहर	अध्यक्ष	इश्वर पाण्डे	९८५६०४५१५३	लमजुङ दर्पण
२८.	लमजुङ खबर	बेसीशहर		ऋषि अधिकारी	९८४६०७४९५१	कान्तिपुर टेलीभिजन
२९.	रेडियो लमजुङ			सिर्जना घिमिरे	९८४६०९९९८१	हिमालय टेलिभिजन

क्र.सं.	विवरण	ठेगाना	पद	सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल नं.	कैफियत
३०.	क्रियाशील महिला पत्रकार		अध्यक्ष	शान्ता कमली	९८४६६९७९२८	
३१.	रेडियो लमजुङ	वेसीशहर		शान्ता कमली	९८४६६९७९२८	
३२.	रेडियो भोटेओडार	भोटेओडार		श्याम सितल परियार	९८०६७०३६४३	
३३.	रेडियो भोटेओडार	भोटेओडार		रुद्र ढकाल	९८५६०४५६९०	

५. जिल्लामा रहेका सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरू र कार्यालय प्रमुखको सम्पर्क नं. :-

क्र.सं.	पद	कार्यालयको नाम	सम्पर्क नं.
१.	माननीय जिल्ला न्यायाधीश	लमजुङ जिल्ला अदालत	९८४९०५९९६२
२.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५६०९७७७७
३.	स्थानीय विकास अधिकारी	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	९८५७६००७२२
४.	गणपति प्र.से.	श्रीजंग गण, उदीपुर ब्यारेक, लमजुङ	९८५६०४५८७०
५.	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक	स.प्र.ब. नेपाल गण, हेडक्वाटर तनहुँ नं. २३, आश्रित गुल्म लमजुङ	९८५६०६८७४०
६.	प्रहरी नायव उपरीक्षक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५६०९५५५५
७.	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	९८५६०४७९९९
८.	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	९८४९३०३९८९
९.	मालपोत अधिकृत	मालपोत कार्यालय	९८५६०४३२०९
१०.	नापी अधिकृत	नापी कार्यालय	९८५६०४६९२३

क्र.सं.	पद	कार्यालयको नाम	सम्पर्क नं.
११.	प्रमुख कोष नियन्त्रक	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	९८५६०४६१२३
१२.	हुलाक अधिकृत	जिल्ला हुलाक कार्यालय	९८४१६२९२७६
१३.	निर्वाचन अधिकृत	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	९८५६०४५५३२
१४.	जेलर	कारागार कार्यालय	९८५६०८५७७७
१५.	प्रमुख इन्जिनियर	ने.वि.प्रा. लमजुङ वितरण केन्द्र, सत्यन्द्र क 	९८५२६७३२२१
१६.	प्रमुख	मध्यमसर्याङ्दी जलविद्युत केन्द्र	९८४१२६५६८८
१७.	डी. इ.	जलस्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन कार्यालय	९८५६०४५७९२
१८.	प्रमुख	कृषि ज्ञान केन्द्र	९८५६०४५२३०
१९.	प्रमुख	भेटेनेरि अस्पताल तथम पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	९८५६०५४३२१
२०.	स्वास्थ्य अधिकृत	स्वास्थ्य कार्यालय	९८५६०४६११९
२१.	डी. वन अधिकृत	डिभिजन वन कार्यालय	९८५६०४९११२
२२.	सी. डी. इन्जिनियर	पूर्वाधार विकास कार्यालय	९८५६०४५१०७
२३.	कार्यालय र कविराज	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	९८५६०४५६५३
२४.	ई.	खानेपानी डिभिजन कार्यालय, फिल्ड अफिस	९८५६०४५४७०
२५.	डी.इ.	डिभिजन सडक कार्यालय दमौली	९८५१०९६९००
२६.	प्रमुख उद्योग अधिकृत	घरेलु तथा साना उ.वि.स कार्यालय	९८५६०४६५०२

क्र.सं.	पद	कार्यालयको नाम	सम्पर्क नं.
२७.	प्रमुख	ग्राण तालिम केन्द्र, सिम्पानी	९८५६०४५२४३
२८.	कार्यालय प्रमुख	नेपाल टेलिकम (दुर सञ्चार कार्यालय)	९८५१००७८८८
२९.	स.प्र.जी.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५६०४६६६६६
३०.	स.प्र.जी.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५६०४५६०५
३१.	इकाई प्रमुख	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	९८५६०४५६०५
३२.	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजा कार्यान्वयन इकाई, अलैंची जोन लमजुङ	९८४६९४९५५८ ९८५६०४६७८०
३३.	कार्यालय प्रमुख	स्मारक संरक्षण तथा दरवार हेरचाह	९८५६०४६७८०
३४.	इन्जिनियर	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई भवन	९८४९९८३३९६
३५.	सम्पर्क व्यक्ति	राष्ट्रिय पुनःनिर्माण प्राधिकरण सचिवालय	९८४९९८३३९६
३६.	क्याम्पस प्रमुख	लमजुङ कृषि क्याम्पस, सुन्दरबजार	९८५१०३९५९९
३७.	क्याम्पस प्रमुख	मस्यार्इदी बहुमुखी क्याम्पस	९८५१०७९५९६
३८.	अध्यक्ष	राष्ट्रिय युवा परिषद्, जिल्ला युवा समिति	९८५६०४५३८०
३९.	व्यवस्थापक	लमजुङ सामुदायिक अस्पताल	९८५६०४५७७९
४०.	आयोजना प्रमुख	रा.पु.प्रा. जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई	९८४९५९६९९५
४१.	अध्यक्ष	लमजुङ विद्युत् उपभोक्ता संस्था	०६६-५२०९७३ ९८५६०२७७७५

(स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, लमजुङ)

६. जिल्लामा रहेका वित्तीय संघसंस्थाहरूको विवरण :-

क्र.सं.	बैंकको नाम	सम्पर्क नं.
१.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	०६६-२५०४००
२.	नेपाल बैंक लिमिटेड	०६६-५२०३८५
३.	कृषि विकास बैंक	०६६-५२०१६६
४.	नेपाल एस.बि.आइ.बैंक लि.,	०६६-५२१२५६
५.	एभरेस्ट बैंक लि.,	०६६-५२०७७१
६.	प्यासिफिक डेभलपमेन्ट बैंक	०६६-५२०७८९
७.	सनराइज बैंक लि.,	०६६-५२०१२९
८.	नविल बैंक लि.,	०६६-२५०८०५
९.	गण्डकी विकास बैंक लि.,	०६६-५२०७७४
१०.	रिलायवल विकास बैंक	०६६-५२०५०७
११.	छिमेकी विकास बैंक	०६६-५२०७६४
१२.	ग्रामीण विकास बैंक	०६६-५२०६०३
१३.	त्रिवेणी विकास बैंक	०६६-५२१३५१
१४.	मेट्रो डेभलपमेन्ट बैंक लि.,	०६६-५२१३४४
१५.	रिलायन्स लोटस फाइनान्स	०६६-५२०८१४

क्र.सं.	बैंकको नाम	सम्पर्क नं.
१६.	ग्लोबल आइ.एम.ई. बैंक	०६६-५२१०३५
१७.	प्रभु बैंक लि.,	०६६-५२११०३२
१८.	ओम फाइनान्स	०६६-५२०४४०

(स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, लमजुङ)

लमजुङ जिल्लाको २०६८ को जनसंख्या	१६७७२४
लमजुङ जिल्लाको आ.व. २०६९/७० को प्रक्षेपित जनसंख्या	१६९९८८
लमजुङ जिल्लाको आ.व. २०७०/७१ को प्रक्षेपित जनसंख्या	१७२२८३
लमजुङ जिल्लाको आ.व. २०७१/७२ को प्रक्षेपित जनसंख्या	१७४६०९
लमजुङ जिल्लाको आ.व. २०७२/७३ को प्रक्षेपित जनसंख्या	१७६९६६
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर १.३५ प्रतिशत	

७. घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको कार्यालयमा दर्ता भएका उद्योगहरूको विवरण

क्र.सं.	उद्योगको प्रकार	संख्या
१.	उत्पादनमूलक उद्योग	२६
२.	कृषि तथा वनजन्य उद्योग	७१
३.	पर्यटन	३९

४.	सेवा	५८
५.	निर्माण	१५
	जम्मा	२०५

(स्रोत: घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, लमजुङ, आ.व. २०७३/७५)

ट. सेवा प्रदायकहरूको विवरण

रासायनिक मल खुद्रा बिक्रेताको विवरण

रासायनिक मल निर्देशिका २०५७ लागू भएपछि जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, लमजुङमा दर्ता भई हालसम्म कारोबार गर्दै आएका रासायनिक मल बिक्रेताहरूको नामावली विवरण:

रासायनिक मल बिक्रेताहरूको दर्ता विवरण (२०६५/७०/७१/७२)

क्र. सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्पर्क नं.	नविकरण गर्ने मिति
१.	१०१	२०६९/०४/३	सुन्दरबजार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार ४	तन बहादुर गुरुङ	९८४६९६७४००	२०७०/०४/२
२.	१०२	२०६९/०४/१४	जन एकता उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., रम्घा	राजन हरी गौतम	९८४६२३४४७३	२०६९/०४/
३.	१०३	२०६९/०४/१६	श्री देउराली बहु उद्देश्य सहकारी संस्था लि.,	हरि प्रसाद घिमिरे	९८४६३९६२०९	२०६९/०४/१५
४.	१०४	२०६९/०४/२२	श्री जीता कृषि सहकारी संस्था लि., जिता ९	श्रीराम पौडेल	९८४६०९२८१४	२०६९/०४/२१
५.	१०५	२०६९/०४/२३	श्री सुन्दर वीउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्था लि., पाउदी	चन्द्र प्रसाद पोखेल		२०६९/०४/२२
६.	१०६	२०६९/०४/२०	श्री लक्ष्मी नारायण कृषि सहकारी संस्था लि.,	रमेश राज पन्त	९८४६३९६४७७	२०६९/०४/२९
७.	१०७	२०६९/०४/२९	अर्चलबोट बीज भण्डार सहकारी संस्था लि.,	तिर्थराज अधिकारी	९८४६९६२१०३	२०६९/०४/२८
८.	१०८	२०६९/०५/२६	पुस्पक राज हमाल, परेवाडाँडा २	पुस्पक रकज हमाल	९८६३७०३९२	२०६९/०५/२५
९.	१०९	२०६९/०५/२९	श्रेष्ठ एगो सेन्टर, सुन्दरबजार ८	अमृत कुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५८२०	२०६९/०५/२८

क्र. सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्पर्क नं.	नविकरण गर्ने मिति
१०.	११०	२०६९/०६/१	पशु सेवा बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लि., चक्रतिर्थ	परमात्मा भण्डारी	९८५६०४५४६५	२०६९/०५/३०
११.	१११	२०६९/०६/२६	अनुप ट्रेडर्स, उदियपुर २	चिज बहादुर श्रेष्ठ		२०६९/०६/२५
१२.	११२	२०६९/०६/२६	साना किसान सहकारी संस्था लि.,	खुसिराम मिश्र		२०६९/०६/२५
१३.	११३	२०६९/०७/१	श्री प्रगतिशील जनजागरण तरकारी तथा कृषि सहकारी संस्था लि.	विष्णु प्रसाद कट्टेल	९८४६००१४१६	२०६९/०६/३०
१४.	११४	२०६९/०८/२५	श्री भोटेओडार कृषि सहकारी संस्था लि.,	शक्ति राज गुरुड	९८४६२५०३३६	२०६९/०८/२५
१५.	११५	२०६९/११/१४	श्री हिमचुलि कृषि सहकारी संस्था लि., प्यारजुड १	दिल बहादुर गुरुड	९८४६४२२९४६७	२०६९/१०/१३
१६.	११६	२०६९/१२/१२	मदरल्याड कृषि सहकारी लि., धमिलिकुवा	ज्ञानेन्द्र राज पराजुली	९७५६०००५६६	२०६९/१२/११
१७.	११७	२०६९/१२/२१	रुद्र प्रसाद अधिकारी, उदियपुर ६	रुद्र प्रसाद अधिकारी		२०६९/१२/२०
१८.	११८	२०६९/१२/२७	एकता कृषि सहकारी लि., गाउँशहर	काजिराम बस्नेत		२०६९/१२/२६
१९.	११९	२०७०/०१/२३	श्री सोनि स्टोर्स, भोटेओडार ८	मिना गुरुड	९८४६०९९४८८	२०७०/०१/२२
२०.	१२०	२०७०/०२/२	भट्टराई बीज भण्डार, सोतिपसल ९	ज्योति पन्थी	९८५८०५१२६९	२०७०/०२/१
२१.	१२१	२०७०/०२/०७	श्री धमिलि कुवा ग्रामीण विकास उपभोक्ता कृषि स.स.लि	हरि प्रसाद घिमिरे	९८४६१९१३७६	२०७०/०२/०६
२२.	१२२	२०७०/०२/२३	श्री नव ज्योति एग्रोभेट तान्त्रीड टक्सार -९	नबराज सापकोटा	९८४६३२९२०२	२०७२/०२/२२
२३.	१२३	२०७०/०३/०६	श्री जनविकास स.स.लि चक्रतिर्थ -८	वाणिक राज भट्ट	९८४६३१६६६२	२०७२/०३/०५
२४.	१२४	२०७०/०३/२७	श्री जनउन्नति कृषि सहकारी संस्था ली.	प्रकाश राज पन्थी	९८४६४२८४७७	२०७२/०३/१३

क्र. सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्पर्क नं.	नविकरण गर्ने मिति
२५.	१२५	२०७०/०२/०२	अमर स्टोर्स, रम्घा-३	भुवन बहादुर पण्डित क्षेत्र	९८५६०६०३०३	२०७२/०३/१८
२६.	१२६	२०७०/०२/१५	जन सेवा सहकारी संस्था लि., भोर्लेटार-७	बुद्धि भक्त रेग्मी	९८४९००५४७६	२०७३/०१/०१
२७.	१२७	२०७१/०१/१५	मध्यविन्दु कृषि सहकारी संस्था ली.रम्घा-६	भुवन बहादुर पण्डित क्षेत्र	९८५६०६०३०३	२०७३/०१/१४
२८.	१२८	२०७१/०१/२३	भलायखर्क आयआर्जन वचत तथा ऋण स.स.लि भलायखर्क-६	गणेश बहादुर क्षेत्री	९८४६३०१३६५	२०७३/०१/२२
२९.	१२९	२०७१/१२/११	प्रफुल्ल एगो सेन्टर बे.न.पा-१०	प्रेमराज देवकोटा	९८४६०७४१००	२०७३/१२/१०
३०.	१३०	२०७२/०३/२८	पौडेल एगोभेट जिता -१	त्रिलोचन पौडेल	९८४६५६७९६१	२०७४/०३/२७
३१.	१३१	२०७२/०४/२०	सागर पशु स्वास्थ्य क्लिनिक	होमराज तिवारी	९८४६३६८८३५	२०७४/०४/१९
३२.	१३२	२०७२/१२/२४	भाग्योदय कृषि स.स.लि.,	दामोदर अधिकारी	९८१४१०९८६२	२०७४/१२/२३
३३.	१३३	२०७२/१२/२८	जनता भेटनरीफर्मा, सोतिपसल	नवराज तिवारी	९८४३६३९९८९	२०७४/१२/२७
३४.	१३४	२०७३/०२/२०	श्री पाउँदी सेरोफेरो कृषि स.स.लि.,	मदन खनिया	९८४६३३९४५९	२०७४/०४/१९
३५.	१३५	२०७३/०३/३	श्री शिशिर भेटफर्मा, बेसीशहर	सुर्य प्रसाद पोखरेल	९८५६०४६१३३	२०७५/०३/२
३६.	१३६	२०७/०३/२४	श्री तिलस्वारा वराह कृषि स.स.लि., चिति-७	प्रेमदत्त सेढाई	९८४६३६९६०१	२०७५/०३/२३

५. अनुमति प्राप्त बीउ व्यवसायीहरूको विवरण

दर्ता नं	प्रोपाइटरको नाम, थर	स्थायी ठेगाना	संस्था/फर्मको नाम	संस्थाको ठेगाना	कैफियत
३६५	श्री बलबहादुर दुरा		श्री बलबहादुर दुरा	कुन्छा-४, लमजुङ	दर्ता बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रमा भएको
२०६६	राम कुमार श्रष्ठ	चिसापानी तनहुँ	श्रेष्ठ एग्रो सेन्टर	सुन्दरबनार-८	" "
२१५९	वासुदेव पन्त	चिति-२	आदर्श भेट	बेसीशहर-१	" "
२१६०	शिवकान्त खनाल	कालिका-९	अमित एग्रो भेटेरिनेरी	सुन्दरबनार-४	" "
२१६१	मुक्ति नाथ पौडेल	सुन्दरबनार-५	कृषक सहयोग केन्द्र	सुन्दरबनार-४	" "
२१६२	चन्द्र प्रसाद पोखरेल	तार्कु-९ लमजुङ	श्री सुन्दर बीउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्था लि.,	सुन्दरबनार-८	" "
२१६३	विष्णु प्रसाद सापकोटा	कालिका -८ लमजुङ	सापकोटा एग्रो कन्सर्न	भोटेओडार-८	" "

१०. इजाजत प्राप्त खुद्रा बिषादी बिक्रेता विवरण

क्र.सं.	एग्रोभेट पसलको नाम	प्रोपाइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
१.	काजी एग्रोभेट	काजीराम बस्नेत					गाउँशहर-७	
२.	प्रणामी एग्रोभेट	राम प्र.अधिकारी			२५३१		उदिपुर-४	
३.	कृषक सहयोग केन्द्र	मुक्तिनाथ पौडेल			८८१३		सुन्दरबजार-४	

क्र.सं.	एग्रोभेट पसलको नाम	प्रोपाइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र		सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
४.	थापा एग्रोभेट	नारायण ब. थापा		४३९५	९८४६२५००६६	खुदी-१	
५.	मिश्र एग्रोभेट	गणेश प्र.मिश्र		६१६८		सुन्दरबजार-८	
६.	अधिकारी एग्रो.सेन्टर	तिर्थ राज अधिकारी				भोटेओडार-८	हाल नभएको
७.	सुनिरा एग्रो कन्सर्न	रामजी ठकुरी			९८५६०४५३२२८	बेसीशहर-८	
८.	लमजुङ एग्रो कन्सर्न	भरत बहादुर विष्ट		६१६७		बेसीशहर-२	
९.	आदर्श एग्रोभेट	वासुदेव पन्त		१२२१	९८५६०४५८९८	बेसीशहर-१	
१०.	राजन एग्रोभेट सेन्टर	कुन्ज लाल गुरुङ		६१६५	९८४६१९१६५९	सुन्दरबजार-४	हाल नभएका
११.	कृषक एग्रोभेट	सालिकरकम अधिकारी					
१२.	सापकोटा एग्रो कन्सर्न	विष्णु प्र सापकोटा		१०४४७		भोटेओडार-८	
१३.	करापुटार वीज भण्डार	ऋषिराम घिमिरे		८६०२	९८४६०२५३२२	इशानेश्वर	
१४.	अन्नपुर्ण एग्रोभेट सेन्टर	चिजकुमार श्रेष्ठ		१०८१२	९८४६१२३४३४	तार्कुघाट-८	
१५.	अन्नपुर्ण कृषि सामग्री पसल	खगराज सापकोटा		६१६६	९८४६१२१०१६	भोटेओडार-४	
१६.	अमित एग्रोभेट फर्मा	शीवकान्त खनाल		४६७७	९८४६०१६५१०	सुन्दरबजार-४	
१७.	सौगात एग्रोभेट सेन्टर	रेशम भट्टराई				रम्घा-६	
१८.	जनता भेटेनरी	नवराज तिवारी		६६१०	९८४३६३९९८९	ता.टक्सार-९	हाल नभएका
१९.	श्रेष्ठ एग्रो सेन्टर	अमृत कुमार श्रेष्ठ		४३२५		सुन्दरबजार-८	

क्र.सं.	एग्रोभेट पसलको नाम	प्रोपाइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
२०.	भुसाल एग्रोभेट एण्ड वीज भण्डार	शारदा भुसाल					ता. टक्सार-९	
२१.	सुदर्शन एग्रोभेट	भुवनराज घिमिरे			९३७५		सुन्दरबजार-८	
२२.	सिर्जना एग्रोभेट	गोविन्दनिधि तिवारी			१००१०	९८४६३१४९१७	चिति-८	
२३.	श्रेष्ठ एग्रोभेट	राम कुमार श्रेष्ठ			५२५७	०६६-६९०९५२	सुन्दरबजार-८	
२४.	पौडेल एग्रोभेट	शुरेन्द्र पौडेल			११७२७	९८५६०३७०८३	भोर्लेटार-३	
२५.	पण्डित एग्रोभेट	राम बहादुर पण्डित			५८४४	०६५-६९०२१८	समिभज्याङ्ग-६	
२६.	प्रफुल्ल एग्रोभेट	प्रेम राज देवकोटा			१०४२१	९८४६०७४१००	बेसुशहर-१	
२७.	हाम्रो एग्रोभेट	रामनथ खनाल			३२३३	९८४६११९३६२१	ता. टक्सार-१	
२८.	चाहाना एग्रो स्टोर्स	मोहन प्र. घिमिरे			८२१४		शेरा-२	
२९.	रेग्मी एग्रो कन्सर्न	दिप बहादुर रेग्मी			६०२३	९८५६०६०१२४	भोर्लेटार-	
३०.	अनुप एग्रोभेट	चिजकुमार श्रेष्ठ			६१६४	९८४६०१६७०५	उदीपुर-२	
३१.	सँगम एग्रोभेट तथा कृषि परामर्श केन्द्र	गोविन्दराज न्यौपाने				९८५६०४६०४४	भलायखर्क-४	
३२.	नवज्योति एग्रोभेट	नवराज सापकोटा			९३६१	९८४६३२९२०१	ता. टक्सार-९	
३३.	अधिकारी एग्रोभेट	तिर्थराज अधिकारी			८५३७	०६६-३९००९१	भोटेओडार-८	हाल नभएका
३४.	युनिक एग्रोभेट	युवराज सुवेदी			९३६४	९८४५१९९६११	खुदी-१	
३५.	ढकाल एग्रोभेट	बाबुराम ढकाल			९८७१	९८६०५५५८६५	चक्रतिर्थ-८	

क्र.सं.	एग्रोभेट पसलको नाम	प्रोपाइटरको नाम	विषादी विक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
३६.	भट्टराई बीज भण्डार	राम चन्द्र भट्टराई			९३६५	९८५८०५९२६९	ता.टक्सार-९	
३७.	थापा एग्रोभेट	नारायण व. थापा			९३६६		खुदी-१	
३८.	घिमिरे एग्रोभेट	विष्णुहरी घिमिरे			९३६८	९८४६५६७३९६	सुन्दरवजार-३	
३९.	सहयोगी एग्रोभेट	लक्ष्मण चिलवाल			९३६८	९८४६५६७३९६	धमिलीकुवा-३	
४०.	ढकाल एग्रोभेट सेन्टर	राम प्रसाद ढकाल			९३७०		चिती-३	

२.५ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित पकेट/ब्लकहरूको विवरण

कृषि भूमिको उर्वराशक्ति, बाली उत्पादन क्षमता र स्थानीय सम्भाव्यताको आधारमा विशिष्टिकृत कृषि उत्पादन क्षेत्र विकास गर्दै जाने क्रममा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाले अंगीकार गरेका ४ संभागहरू मध्ये कृषि ज्ञान केन्द्रमार्फत सञ्चालन भएका पकेट/ब्लकहरूको विवरण यस प्रकार रहेका छन् ।

२.५.१ आ.व. २०७६/७७ सम्म सञ्चालित ब्लकहरूको विवरण

सि. नं.	ब्लकको नाम	पुरानो	नयाँ	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादकत्व (मे. टन/हे.)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानीय तहको नाम	प्रधान कृषि
१	आलु ब्लक सञ्चालक समिति, चामे १ र २ मनाङ	पुरानो		७५	११.०८	६८	चामे गाउँपालिका, मनाङ	आलु
२	राइनास तरकारी ब्लक सञ्चालक समिति, राइनास नगरपालिका ३, ४, ५, ६, ७ र ८ सं.स.	पुरानो		५०	१२.२	१७३	राइनास नगरपालिका, लमजुङ	तरकारी

३	गहते चिसापानी पुरानोकोट मौरी ब्लक सञ्चालक समिति, सुन्दरबजार नगरपालिका (५ र बेसीशहर नगरपालिका २ तथा ४		नयाँ	३५०० मौरी घर	प्रति घर ७ के.जी	८६	सुन्दरबजार नगरपालिका र बेसीशहर नगरपालिका लमजुङ	मौरी
---	---	--	------	--------------	------------------	----	--	------

२.५.२. आ.व. २०७६/७७ सम्म सञ्चालित पकेटहरूको विवरण

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो	नयाँ	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानीय तहको नाम	कैफियत
१	हिकुश कागती पकेट सञ्चालक समिति, सुन्दरबजार नगरपालिका-१	पुरानो		६	४२	सुन्दरबजार नगरपालिका	कागती
२	पाताल मकै पकेट सञ्चालक समिति, सुन्दरबजार नगरपालिका-१ र २	पुरानो		११	४६	सुन्दरबजार नगरपालिका	मकै
३	पिरिन्तेबेसी धान पकेट सञ्चालक समिति, सुन्दरबजार नगरपालिका-३	पुरानो		१०	५३	सुन्दरबजार नगरपालिका	धान
४	सुन्दरबजार करिडर तरकारी पकेट सञ्चालक समिति, सुन्दरबजार नगरपालिका-६ र ७	पुरानो		८	३६	सुन्दरबजार नगरपालिका	तरकारी
५	मध्यनेपाल तरकारी पकेट सञ्चालक समिति, मध्यनेपाल नगरपालिका-५, ६ र ७	पुरानो		८	३२	मध्यनेपाल नगरपालिका	तरकारी
६	भुप्पे तरकारी पकेट सञ्चालक समिति, मर्स्याङ्दी गाउँपालिका-८		नयाँ	१०	४२	मर्स्याङ्दी गाउँपालिका	तरकारी
७	शितलदेवी आलु पकेट सञ्चालक समिति, मर्स्याङ्दी गाउँपालिका-२		नयाँ	१०	४३	मर्स्याङ्दी गाउँपालिका	आलु
८	बराहपोखरी आलु पकेट सञ्चालक समिति, मर्स्याङ्दी गाउँपालिका-७		नयाँ	१०	६५	मर्स्याङ्दी गाउँपालिका	आलु

सि. नं.	पकेटको नाम	पुरानो	नयाँ	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानीय तहको नाम	कैफियत
९	गौडा मौरी पकेट सञ्चालक समिति, दूधपोखरी गाउँपालिका-५ र ६		नयाँ	३५० घार	७८	दूधपोखरी गाउँपालिका	मौरी
१०	मसार कागती पकेट सञ्चालक समिति, राइनास नगरपालिका-१		नयाँ	५	४१	राइनास नगरपालिका	कागती
११	राइनास मोहोरियाकोट कागती पकेट सञ्चालक समिति, राइनास नगरपालिका-९		नयाँ	५	५३	राइनास नगरपालिका	कागती

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई अलैंची जोन, लमजुङ

जिल्लामा नगदे बालीको रूपमा प्रख्याती पाएको अलैंची बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका साथै प्रशोधनसम्मका कार्यलाई सहयोग पुर्याउन परियोजना निर्देशक समिति २०७३१२२१० गतेको निर्णयबाट लमजुङमा अलैंचीको व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र जोन विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निर्णयानुसार अलैंची जोनको स्थापना भई मिति २०७४२०७२०१ गते जिल्लाको सदरमुकाम बेसीशहरमा कार्यालय स्थापना गरि निम्नानुसारको कार्य क्षेत्रमा अलैंची कृषक/कृषि समूह/कृषि सहकारीरउद्यमीरजल उपभोक्ता उपभोक्ता समिति लगायत सरोकारवालाहरूलाई नियमानुसार विभिन्न सेवाहरू प्रदान गरिरहेको छ ।

१. अलैंची जोनको कमाण्ड क्षेत्र

क्र. सं.	कमाण्ड क्षेत्र	वार्ड नं.	कमाण्ड क्षेत्रफल हे.	आ.व. २०७३/७४ को क्षेत्रफल हे.	आ.व. २०७६/७७ को क्षेत्रफल हे.
१.	बेसीशहर नगरपालिका	४, ५ र १०	५६६९	१५०	१७०
२.	क्वोलासोथार गाउँपालिका	३ देखि ९	१५३१०	१०२.३	१७०
३.	दोर्दी गाउँपालिका	४ देखि ९	३२६४९	११५.६	१६०
४.	मर्स्याङ्दी गाउँपालिका	१ देखि ८	५८५१३	२२५.५	३००

५.	दूधपोखरी गाउँपालिका	१, २, ३, ४ र ६	१५३३४	११३	२५०
	जम्मा	२५	१२७४७५	७०६.४	१०५०

२. कमाण्ड क्षेत्रभित्र अलैंची बालीको उत्पादन स्थिति

आ.व.	लमजुङ जिल्लाको (Statistical Information on Nepalese Agriculture)			
	जम्मा क्षेत्र हे.	उत्पादनशील क्षेत्र हे. मे. टन	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व के.जी/हे.
२०७३/७४	९८५	२७७	९०	३२५
२०७४/७५	१०२३	३१४	१८४	५९०
	अलैंची जोन क्षेत्रको रूप कटिडको आधारमा			
	जम्मा क्षेत्र हे.	उत्पादनशील क्षेत्र हे. मे. टन	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व के.जी/हे.
२०७५/७६	७३६.४	२२०	६६.३५२	३०१.६२
२०७६/७७	१०५०	३३५	२००	५९७.०१

३. जोन क्षेत्र अर्न्तगतका कृषक समूह, सहकारी, उद्यमीहरूको विवरण

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.
१.	तरापु अलैंची कृषक समूह	खुदी-१		
२.	मेहेन्दो अलैंची कृषक समूह	खुदी-७	सुर्य बहादुर तामाङ्ग	
३.	सिउरुङ अलैंची कृषक समूह	खुदी-९	लोक बहादुर घले	९८६७५२०४८३

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
४.	त्रिवेणी अलैंची कृषक समूह	खुदी-५	टेक प्रसाद तामाङ्ग	
५.	पुरानो गाउँ अलैंची कृषक समूह	खुदी-२	धन बहादुर तामाङ्ग	
६.	फन्यू अलैंची कृषक समूह	खुदी-८,९	भोजे गुरुङ	९८४६२७३०८९
७.	शेखेदकी अलैंची कृषक समूह	खुदी-७	बुद्धी बहादुर तामाङ्ग	
८.	एकता अलैंची कृषक समूह	खुदी-४	मिन जङ्ग तामाङ्ग	९८४९६९४८५९
९.	सिर्जनशील अलैंची कृषक समूह	खुदी-७	बिरता अधिकारी	
१०.	मनासु अलैंची कृषक समूह	भुलभुले-८	आइतराम तामाङ्ग	
११.	ताराचोक अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -९	सोम लाल महत	
१२.	पाँचपाण्डे अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -३	बुद्धिमान तामाङ्ग	
१३.	अलैंची विस्तार अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -४	धनजय गुरुङ	९८४६३१३२६९
१४.	लुदी अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -९	श्याम तामाङ्ग	९८४६७६०७२६
१५.	डिहि अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -५	होम बहादुर गुरुङ	
१६.	सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -९	केशलाल तामाङ्ग	
१७.	छिनखोला अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -८	बिनोद तामाङ्ग	
१८.	मगल कृषक समूह	भुलभुले -९	मगल व.गुरुङ	
१९.	गाउँबेसी पोखरी अलैंची कृषक समूह	भुलभुले -७	उमा घले	
२०.	हिमचुली अलैंची कृषक समूह	मस्र्याङ्दी -१	तिल कृष्ण गुरुङ	
२१.	सिर्जनशील अलैंची कृषक समूह	मस्र्याङ्दी -५	सुजन गुरुङ	
२२.	कुब्रिमो अलैंची कृषक समूह	घनपोखरा-६	खडक व. गुडुङ	९७४६००५९८
२३.	गौरे अलैंची कृषक समूह	घनपोखरा-८	सुनकोई गुरुङ	

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
२४.	घनपोखरा जिर्मले अलैंची कृषक समूह	घनपोखरा-५,७	दल प्रसाद गुरुड	
२५.	बेसी अलैंची कृषक समूह	घनपोखरा-७	कृष्ण बहादुर गुरुड	
२६.	फ्रोजा अलैंची कृषक समूह	घनपोखरा-६,८	आस ब. गुरुड	
२७.	बाहुन डाँडाँ अलैंची कृषक समूह	बाहुन डाँडाँ -६	बिष्णु प्रसाद गुरुड	९८४६४२८०९३
२८.	तवन अलैंची कृषक समूह	बाहुन डाँडाँ -२	बिनोद गुरुड	
२९.	चिप्ला अलैंची कृषक समूह	घेर्मु-१	कुविर ब. गुरुड	९८४६२७३५३३
३०.	सन्जबु अलैंची कृषक समूह	घेर्मु -६,७	कलारी गुरुड	९८४६३३८९९३
३१.	न्युरी अलैंची कृषक समूह			
३२.	सिर्जनशील अ.कृ.स..	घेर्मु-३	सुजन गुरुड	
३३.	हिमालय अ.कृ.स..	ताम्रिड-१	कृष्ण ब. तामाङ्ग	
३४.	अलैंची वारी कृ.स.	गाउँशहर-१	सरिता हिमानी	
३५.	अलैंची वारी कृ.स.	गाउँशहर-१,४	सम्भना	
३६.	अलैंची वारी कृ.स.	बाँभाखेत-६	लोक ब.तामाङ्ग	
३७.	देवि अ.कृ.स.	बाँभाखेत-२	बुद्धितम गुरुड	९८४६५७८६९३
३८.	देवि कृषि स.	बाँभाखेत-६	निधिराज तामाङ्ग	९८०५८०५०४४
३९.	जलदेवी अ.कृ.स..	बाँभाखेत-३	मिनरासी गुरुड	
४०.	कुशल अ.कृ.स..	बाँभाखेत-६	जित ब.गुरुड	९८४६०७४४३८
४१.	घोडेगाड अ.कृ.स..	बाँभाखेत-४	इन्द्र ब. तामाङ्ग	९८४६३३८९२३
४२.	नमुना अ.कृ.स..	चिति-३	कृष्ण ब.पाण्डे	९८६८९३६८५३
४३.	त्रिशक्ति सघनबाली अ.कृ.स..	चिति-१,२,३	भरत ब.बस्नेत	

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
४४.	गाउँमति अ.कृ.स.	मालिङ%,#,@,!--	हुपिजङ्ग गुरुङ	९८४६१५१५५९
४५.	कोस्योमो खोला अ.कृ.स..	मालिङ%,,\$--	पुर्ण ब.गुरुङ	९८४६४४०४९८
४६.	शास्त्र भाई अ.कृ.स..	मालिङ#,,@--	चोप ब. गुरुङ	९८४६४४०४९८
४७.	दलित भाई अ.कृ.स..	मालिङ%,,\$,#--	सोम व. परियार	
४८.	कहोमोदेवी अ.कृ.स..	पसगाउँ-५	चन्द्र ब. गुरुङ	
४९.	सिङ्दी अ.कृ.स..	पसगाउँ-६	केशविर गुरुङ	
५०.	पसगाउँ अ.कृ.स..	पसगाउँ-५		
५१.	पसगाउँ प्रगतिशील अ.कृ.स..	पसगाउँ-६	रतन सिंह गुरुङ	९८४६०१३२९९
५२.	छेदोखोला अ.कृ.स..	पसगाउँ-६	बलराम गुरुङ	
५३.	सिङ्दी म.अ.कृ.स..	पसगाउँ-१	नन्द माया गुरुङ	९८०५८७२४४१
५४.	सिर्जनशील अ.कृ.स..	पसगाउँ-७	राम श.गुरुङ	
५५.	खलान्यु अ.कृ.स..	पसगाउँ-४		९८१७१३१५२३
५६.	उत्तरकन्या अ.कृ.स..	उत्तरकन्या-४,५,६	टोक प्रसाद घले	९८१६१६२२१३
५७.	टेगर अ.कृ.स..	उत्तरकन्या-७	कमिर जङ्ग गुरुङ	
५८.	उत्तरकन्या अ.कृ.स..	उत्तरकन्या-५	ढिलेश्वर गुरुङ	९८४६०३७२४८
५९.	फुल्मो अ.कृ.स..	उत्तरकन्या-७	मोहन जङ्ग गुरुङ	
६०.	पुदीमा अ.कृ.स..	भोजे-९	नन्द जङ्ग गुरुङ	९८४६४०९८८५
६१.	मोन्हे अ.कृ.स.	भोजे-४,५	हिरा गुरुङ	
६२.	महिला जागरण कृ.स.	भोजे-९	हेमन्ती गुरुङ	९८१४१२३४७४
६३.	अजम्मो अ.कृ.स.	भुजुङ-७	गोपिराम गुरुङ	

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
६४.	प्रगतिशील अ.कृ.स.	मोरिया -८	विष्णु माया गुरुड	
६५.	ग्रिन हिमालय अ	रा.न.पा-७	लाल ब. गुरुड	
६६.	लोने अ.कृ.स.	भुजुङ-७	ढिल ब.गुरुड	
६७.	हिमचुली अ.कृ.स.	विचौर	निर्मला पौडेल	
६८.	किलीमाटी अ.कृ.स.	गौडा-५	खड्का ब.गुरुड	
६९.	मातृभूमि अ.कृ.स.	गौडा-१	सिताराम गुरुड	९८४६१२९८६९
७०.	उमाभुवनेश्वर अ.कृ.स.	गौडा-२	बुद राज थापा	
७१.	दोभान अ.कृ.स.	बन्सार-७	पुर्ण ब.गुरुड	९८१६१७६८३०
७२.	अनुग्रह अ.कृ.स.	बन्सार-३	राम चन्द्र गुरुड	
७३.	भटपा अ.कृ.स.	बन्सार-१,२,३	पञ्च ब.विक	
७४.	हिमालयन अ.कृ.स.	बन्सार-१	चन्द्रमाया गुरुड	
७५.	जलकन्या अ.कृ.स.	बन्सार-४	बाहुन ब.गुरुड	९८४६६४६६६३
७६.	अलैंची खेती अ.कृ.स.	बन्सार-८	पशु लाल गुरुड	९८१७१७५०३८
७७.	कालिका अ.कृ.स.	ढोडेनी-७	पालसिंह गुरुड	९८१७१७५४२२
७८.	बौद्ध अ.कृ.स.	ढोडेनी-२	मेखराज गुरुड	
७९.	देवी अ.कृ.स.	हिलेटक्सार-२	बिल ब.तामाङ्ग	
८०.	छहरा अ.कृ.स.	हिलेटक्सार-५	भुपाल ब.दनाई	
८१.	कोल्क्यु अलैंची कृषक समूह	हिलेटक्सार-१	देउ बहादुर गुरुड	९८१३४६४९९१
८२.	सिङली गाउँ अलैंची कृषक समूह	फलेनी-२	सोम बहादुर गुरुड	९८१५१७८४०९
८३.	भारते बेसी अलैंची कृषक समूह	भारते -९	आस ब. घिमिरे	
८४.	श्री दोभान खोला अलैंची कृषक समूह	दोर्दी-८	कन्यलाल घले	९८५६०४६४४९

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
८५.	देवी कृषक समूह	दोर्दी-९	सावित्री कल्पना गुरुड	
८६.	कोल्कयु अलैंची समूह	दोर्दी-९	आशिष तामाङ्ग	९८०२८२९३५०
८७.	पाजुमिन्दो अलैंची समूह	दोर्दी-९	आशिष तामाङ्ग	
८८.	ढोडेनी अलैंची कृषक समूह	दोर्दी-६		
८९.	श्री कुम्लुड कृषक समूह	क्व्होलासोथर -७	लक्षुमण	९८५६०३५३७६
९०.	कुम्लुङ्ग कृषि नर्सरी फर्म	क्व्होलासोथर -७	लक्षुमण	९८५६०३५३७६
९१.	प्रगतिशील अलैंची कृषक समूह	क्व्होलासोथर -६	होम बहादुर गुरुड	९८४६१२१०५७
९२.	श्री सरस्वती आमा समूह	क्व्होलासोथर -८	हिमचरली गुरुड	
९३.	श्री चेतनशील युवा क्लब	क्व्होलासोथर -८	तिर्थ ब. गुरुड	
९४.	श्री क्कोम्रे देवी अलैंची कृषक समूह	क्व्होलासोथर -६	चन्द्र ब. गुरुड	
९५.	सुर्जनशील कृषक समूह	क्व्होलासोथर -७	सुर्य ब. गुरुड	९८६६०४४१५१
९६.	श्री चेतनशील युवा उत्थान अलैंची कृषक समूह	क्व्होलासोथर -८	गजेन्द्र गुरुड	
९७.	साल्मे अलैंची कृषक समूह	क्व्होलासोथर -८	राम प्रसाद गुरुड	
९८.	दावप घले अर्गानिक नगादी फर्म	क्व्होलासोथर -३	गम बहादुर घले	
९९.	घाम्राड अलैंची कृषक समूह	घाम्राड- ८		
१००.	पस गाउँ अलैंची कृषक समूह	पस गाउँ-५		
१०१.	सिडदी अलैंची कृषक समूह	सिडदी-६		
१०२.	साँधु मोचे अलैंची कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.१०	लाल जङ्ग तामाङ्ग	९८४६२७३५७३
१०३.	कुशल अलैंची कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१०	जित बहादुर गुरुड	९८४६०७४४३८
१०४.	भाचोक अलैंची कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१०	चित्र बहादुर गुरुड	९८४६०७४४३८

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
१०५.	खासु कृषि उपभोक्ता कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१०	देवेन्द्र गुरुङ	९८४६४९४१८७
१०६.	श्री घोडे गाउँ अलैंची जडीबुटी कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१०	ईन्द्र बहादुर तामाङ्ग	
१०७.	खाँचे अलैंची कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१०	सोम बहादुर तामाङ्ग	९८४६११९३५८७
१०८.	उलिकोट अलैंची कृषक समूह	दुधपोखरी -६	धन प्रसाद गुरुङ	९८४६४५८३५९
१०९.	इलाम पोखरी मल्टी एगो फर्म प्रा.लि	दुधपोखरी -४	खेम बहादुर गुरुङ	९८५६०२०८१२
११०.	गौडा अलैंची कृषक समूह	गौडा		
१११.	दुधपोखरी अलैंची कृषक समूह	दुधपोखरी -३		
११२.	इलामपोखरी अलैंची कृषक समूह	इलाम पोखरी -४		
११३.	पुरानो गाउँ अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ३	भुपेन्द्र लामा	९८५६०४५००३
११४.	लुदी अलैंची फर्म	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	सोम बहादुर तामाङ्ग	९८४६७६३९०९
११५.	सञ्जापु बहुउद्देश्यशीय कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	काम राशि गुरुङ	९८४६५९३३८८
११६.	सिर्जनशील अलैंची तथा जडीबुटी महिला कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ३	विरता अधिकारी पौडेल	९८४६४७२०३०
११७.	श्री मिलिजुली कृषि सहकारी संस्था लि	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	डम्बर जङ्ग गुरुङ	
११८.	जिमले अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- २	दल प्रसाद गुरुङ	९८६६०२२०६६
११९.	सञ्जापु अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ५	कलरी बहादुर गुरुङ	९८४६९३८९९३
१२०.	घेर्मु कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ५	लक्ष्मण घले	९८४६२५०८६०
१२१.	छिनखोला अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	सुल बहादुर तामाङ्ग	९८४६४०९१७४
१२२.	ताराचोक सेरा अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	सोम लाल महत	९८४६३३८४१९
१२३.	लुदी अलैंची कृषक समूह	मर्स्याङ्दी गा.पा.- ७	शम बहादुर तामाङ्ग	९८५६०४९९०९

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क .नं.
१२४.	घनपोखरा अलैंची कृषक समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - ७		
१२५.	श्री पाँच पाण्डौ अलैंची कृषक समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - ३	बुद्धिमान तामाङ्ग	९८४६२७३३१२
१२६.	ताराचोक सेरा अलैंची कृषक समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - ३	सोम लाल महत	९८४६३३८४१९
१२७.	देउराली उद्यमशील अलैंची समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - ४	देवी जङ्ग गुरुङ	
१२८.	भुष्मे अलैंची समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - ८	होम राज तामाङ्ग	९८१४१९१०९५
१२९.	सप्रकन्य अलैंची कृषक समूह	मस्यार्ड्दी गा.पा. - सिल्हुड	वैस बहादुर गुरुङ	९८४६४४२९२९१

१८. जोन क्षेत्र अन्तर्गतको नर्सरी विवरण

क्र.सं.	नर्सरीधनीको नाम	स्थापना वर्ष	पत्राचार ठेगाना	उपलब्ध जात	बिरुवा संख्या	आगामी बर्षहरूमा बिरुवा उत्पादन लक्ष्य	
						२०७२/७३	२०७३/७४
१	श्री दुधराज गुरुङ	२०६८/६९	बाँझोखेत -६	रामसाई, गोलसाई	५००००	१०००००	१५००००
२	श्री सन्तोष गुरुङ	२०६९/७०	ईलामपोखरी -२	रामसाई, गोलसाई	१००००	२०००००	१००००००
३	श्री छायादत्त भट्टराई	२०६८/६९	दुधपोखरी -२	रामसाई, गोलसाई	५००००	७५०००	१५००००
४	श्री सावणी प्रसाद दवाडी	२०६८/६९	विचौरी	रामसाई, गोलसाई	१००००	२००००	१०००००
५	श्री होम बहादुर गुरुङ	२०७०/७१	पसगाउँ	रामसाई, गोलसाई	२५०००	४००००	१५००००
६	श्री ईश्वर गुरुङ	२०७०/७१	भोजे -८	रामसाई, गोलसाई	५००००	७५०००	२०००००
७	श्री कूल प्रसाद गुरुङ	२०६९/७०	भोजे -८	रामसाई, गोलसाई	१००००	२५०००	१०००००

८	श्री डम्बर सिंह गुरुड	२०६८/६९	भुलभुले -६	रामसाई, गोलसाई	२००००	५००००	१०००००
९	श्री मेन प्रसाद गुरुड	२०६८/६९	घनपोखरा -८	रामसाई, गोलसाई	१५०००	३००००	७५०००
१०	श्री जीवन जंग थापा	२०६९/७०	गाउँ शहर -८	रामसाई, गोलसाई	१२०००	५००००	१०००००
११	श्री खडक बहादुर गुरुड	२०६९/७०	घनपोखरा -२	रामसाई, गोलसाई	०	३००००	१०००००
१२	श्री सानुमाया गुरुड	२०७०/७१	गिलुङ्ग-३	रामसाई, गोलसाई	०	१००००	५००००
१३	श्री अमर गुरुड	२०६९/७०	ढोडेनी -२	रामसाई, गोलसाई	७००००	१५००००	२०००००
१४	श्री मखन बहादुर गुरुड	२०७०/७१	भोजे -८	रामसाई, गोलसाई	०	५००००	१०००००
१५	श्री जीत बहादुर गुरुड	२०७०/७१	बाभोखेत -६	रामसाई, गोलसाई	७५०००	१२५०००	१५००००
१६	श्री सोम तामाङ्ग	२०७०/७१	खुदी -७	रामसाई, गोलसाई	६५०००	१०००००	१५००००
१७	श्री लाल बहादुर गुरुड	२०७०/७१	पाचोक -८	रामसाई, गोलसाई	२५०००	५००००	१०००००
१८	श्री लोक बहादुर घले	२०७१/७२	खुदी-८	रामसाई, गोलसाई	६००००	१०००००	२०००००
१९	श्री अर्जुन अधिकारी	२०७१/७२	चन्द्रेश्वर -६	रामसाई, गोलसाई	०	५००००	१०००००

१५. जोन क्षेत्र अर्न्तगतको अलैंची भट्टीहरूको विवरण

क्र.सं.	स्थान	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष	सम्पर्क नं.
१.	खाँचे	हिमाली अलैंची जडीबुटी कृषि सहकारी संस्था लि	बाँभोखेत-५	पदम बहादुर गुरुड	९८०८८८७७६४
२.	खुदी	खुदी अलैंची कृषक समूह	भुलभुले-९	टेक बहादुर गसरुड	९८४६३३१४६३७

क्र.सं.	स्थान	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष	सम्पर्क नं.
३.	छिनखोला	लाली गुराश कृषि शहकारी संस्था लि	भुलभुले-८	सुल बहादुर तामाङ्ग	९८४६४०९१७४
४.	छिनखोला	लालीगुराँस कृषि शहकारी संस्था लि	भुलभुले-८	सुल बहादुर तामाङ्ग	९८४६४०९१७४
५.	भुस्मे	भुस्मे तरकारी तथा अलैंची खेती कृषक समूह	भुलभुले-३	नारान बहादुर तामाङ्ग	९८४६५६७९९३
६.	साँधु	साँधु मोचे कृषि तथा जडीबुटी उत्पादन सहकारी संस्था लि.,	वाँफोखेत-४	लाल जङ्ग तामाङ्ग	९८४६२७३५७३
७.	ईलामपोखरी	जालपा देवी बहुउद्देश्यीय समूह	ईलामपोखरी-४	धन बहादुर तामा-	९८१६१३९१९७
८.	ताराचोक, सेरा	ताराचोक सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभुले-९	डम्बर सिं अधिकारी	९८४६३३९९०७
९.	ताराचोक	ताराचोक सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभुले-९	डम्बर सिं अधिकारी	९८४६३३९९०७
१०.	घाम्राड	कोम्रो अलैंची बाली कृषक समूह	भोजे-७,८	धन सुब्बा गुरुड	९८०६५४४१५७
११.	दुधपोखरी	दुधपोखरी कृषि समूह	दुधपोखरी-१-९	छाया दत्त भट्टाराई	९८१९१२३८५०
१२.	गौडा	भंगेरी पाखा कवुलियती वन समूह	गौडा-३	गोपी राम गुरुड	९८४६१८१७४१
१३.	खुदी	मेहेन्दो अलैंची तथा आलु उत्पादक कृषक समूह	खुदी-७	सुर्य बहादुर तामाङ्ग	९८४६४८१००२
१४.	घनपोखरा	गौरु अलैंची खेती कृषक समूह	घनपोखरा-८	सुनकोय गुरुड	९८४६६११०२८
१५.	गौडा	मातृभूमि अलैंची कृषक समूह	गौडा-१, ओखरी	सिताराम गुरुड	९८४६१२३८६९
१६.	घेर्मु	सन्जापु बहुउद्देश्यीय कृषक समूह	घेर्मु-६	कामरासी गुरुड	९८४६५९३३८८
१७.	बन्सार	भरना उत्पादनशील अलैंची कृषक समूह	बन्सार-१,२	पन्च बहादुर गुरुड	९८४६३१४२८७

२०. बजार पूर्वाधार (बजार सेड ,सोलर स्टोर आदी) को विवरण

क्र.सं.	विवरण	ठेगाना	क्षमता मे. टन	अवस्था	कैफियत
१.	सेलार स्टोर	गाउँशहर-८	३०००	सञ्चालनमा रहेको	
२.	लक्ष्मीनारायण कृषि सहकारी संस्था	चित्ती-२	२०००	सञ्चालनमा रहेको	
३.	कृषि उपज संकलन केन्द्र	बेसीशहर		सञ्चालनमा रहेको	

२१. जोनका लागि छनौट भएको बालीको निर्यात योग्य र बिक्रीयोग्य परिमाणको अवस्था

क्र.सं.	बिक्रीयोग्य वस्तुको विवरण	कूल उत्पादन (मे. टन)	बिक्रीयोग्य परिमाण (मे. टन)	स्थानीय बजारमा भएको बिक्री परिमाण (मे. टन)	आम्दानी रु.	बाह्य बजारमा निर्यात भएको परिमाण (मे. टन)	आम्दानी रु.
१	अलैंची	६६	६०	२	१,२०,०००।-	५८	५,००,००,०००।-

सन्दर्भ सामग्रीहरू:

लमजुङ जिल्लाको कृषि तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रोफाइल आ.व. २०७३/७४

लमजुङ जिल्लाको वस्तुगत विवरण २०७४, तथ्याङ्क कार्यालय, गोरखा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको वेवसाइट र विभिन्न प्रकाशनहरू

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको मूल दस्तावेज तथा अन्य सामग्रीहरू

गाउँपालिका, नगरपालिका तथ विशेष संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सिमाना निर्धारण आयोगको प्रतिवेदन

अलैंची जोन, लमजुङको प्रोफाइल आ.व. २०७४/७५

२.१२. कार्यक्रम समन्वयका क्रममा देखिएका कार्यान्वयनस्तर र नीतिगत समस्याहरू

क) कार्यान्वयनस्तरका समस्या

खास गरी संघीय सरकारबाट सशर्त प्राप्त कार्यक्रम बजेट समयमा प्राप्त नहुनु साथै प्राप्त कार्यक्रम र बजेट पनि जिल्लाको आवश्यकता र कृषकको चाहना अनुरूप नभई सबै जिल्लामा एकरूपता ल्याउने तरिकाबाट लक्षित भएकोले कार्यक्रम सम्पन्न गर्न कठिनाई हुने तथा कतिपय कार्यक्रमको माग नआउने समस्या देखिएको । साथै, संघीय सरकारबाट प्राप्त कार्यक्रमको कार्यान्वयनस्तरमा आउने समस्याहरूको छलफल/समिक्षा हुने गरेको पाइँदैन ।

ख) नीतिगत समस्या

१) संस्थागत संरचनाको कमी

जिल्लामा विगतमा रहेका कृषि सेवा केन्द्रहरूको खारेजी पश्चात सानो भन्दा सानो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न तथा अनुगमनका लागि जिल्लाबाट नै जानु पर्ने अवस्था र स्थानीय निकायसँग कानूनी समन्वयको अभाव रहन गएकोले कृषकहरूले प्रभावकारी सेवा पाउन सकेका छैनन् भने अर्कोतर्फ स्थानीय तहमा आवश्यकतानुरूप कृषि प्राविधिकको पदपूर्ति नहुँदा सिमित प्राविधिकबाट सेवा प्रदान गर्नुपर्ने वाध्यता रहेको छ । साथै उच्चपहाडी जिल्ला मनाङ र केही सुगम जिल्लामा रहेको लमजुङ जिल्लाका कृषक वीच प्रतिस्पर्धा गरेर कार्यक्रम सञ्चालन र बजेट छुट्याईदा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कठिनाई भएको, भौगोलिक विकटतालाई मध्यनजर राखि कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था हुनु पर्ने ।

जिल्लाको हावापानी सुहाउँदो बीउ विजनहरू स्रोत केन्द्रमा उपलब्ध नहुँदा बीउ विजन आपूर्तिमा समस्या भईरहेको ।

उच्चपहाडी बालीहरूमा अनुसन्धानको कमी ।

उच्चपहाडी बालीहरूमा सिफारिस जातहरूको कमी ।

२) कार्यविधि तथा नर्मशमा व्यवस्था

कतिपय प्रदर्शन कार्यक्रम (जस्तै : वेमौसमी तरकारी खेती प्रदर्शन) मा छुट्याइएको अनुदान रकमबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रकम नपुग हुने देखिएको । यसैगरी विभिन्न जिल्लास्तरीय बाली विशेष प्रतियोगिताका विजयी कृषकहरूलाई उपलब्ध गराईने पुरस्कार रकम अत्यन्त न्यून महसुस गरिएको र अव्यवहारिक भएको हुँदा यसको समाधानको लागि नर्मस् परिमार्जन हुन पर्ने देखिएको ।

ग) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको मूल्याङ्कन र प्रतिक्रिया

चालु आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक अवधिमा यस कार्यालयको प्रदेश सरकारतर्फको लक्ष्य अनुरूप अधिकांश कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएको साथै संघीय सरकारको प्रदेश सरकारमार्फत प्राप्त कार्यक्रम बजेट ढिलोगरी प्राप्त हुनु तथा COVID 19 का कारण उल्लेख्य कार्य हुन नसके तापनि देशमा विद्यमान विषम परिस्थितिका बाबजुद सन्तोषजनक रूपमा नै सम्पन्न भएका छन् । कार्यक्रम सञ्चालन क्रममा प्राप्त पृष्ठपोषण (Feedback) र अनुभवका आधारमा महशुस गरिएका प्रतिक्रियाहरू यस प्रकार छन् ।

४.८ समस्या सम्बन्धी विवरण

नीतिगत :

कार्यान्वयनस्तर :

(क) कर्मचारी सम्बन्धी

दरबन्दी अनुसार कर्मचारीको पदपूर्ति नहुँदा कार्यक्रम सञ्चालनमा बाधा ।

(ख) बजेट विनियोजन सम्बन्धी

समयमा कार्यक्रम तथा अख्तियारी प्राप्त नहुनु ।

बजेट निकासामा ढिलाई हुनु ।

(ग) व्यवस्थापकीय

जिल्लाको हावापानी सुहाउँदो बीउ विजनहरू स्रोत केन्द्रमा उपलब्ध नहुँदा बीउ बीजन आपूर्तिमा समस्या भईरहेको ।

उच्चपहाडी बालीहरूमा अनुसन्धानको कमी ।

उच्चपहाडी बालीहरूमा सिफारिस जातहरूको कमी ।

१) बीउ विजनतर्फ

जिल्लाका खासगरी टार उपत्यका र आसपासका क्षेत्रमा खास गरी तरकारीका वर्णशंकर (Hybrid) जातहरू र केही मात्रामा धान बालीमा बढी लोकप्रिय भई अत्याधिक र अन्धाधुन्द रूपमा प्रयोग हुँदै आएका छन् । कतिपय हाइब्रिड जातका विषयमा कृषि प्राविधिकहरू नै अनविज्ञ रहनु परेको छ । यस परिप्रेक्ष्यमा एकातिर प्राविधिकहरूलाई ती वर्णशंकर जातको बारेमा विस्तृत जानकारी हुनु पर्ने देखिन्छ । सिफारिस भएका वर्णशंकर जातहरूको प्रचार प्रसार गर्नमा पनि द्विविधा उत्पन्न भएको र बेला वखतमा अप्रत्यासित रूपमा समस्या देखिने गरेकोले यसलाई नीतिगतस्तरमै ठोस निर्णय हुन आवश्यक देखिन्छ ।

२) मलखाद्यको नियन्त्रण र प्रयोगतर्फ

बजारमा कृषि सहकारीमार्फत बिक्री वितरण हुँदै आएको रासायनिक मल कृषक/सहकारीको माग अनुसार प्राप्त नहुनु साथै प्राङ्गारिक मल विभिन्न नाम र ब्राण्डका आएको अवस्थामा ती मलको गुणस्तरीयता र बिक्री वितरणमा नियमित आपूर्ति तथा नियमनका लागि कृषि ज्ञान केन्द्रका सम्बन्धित विषय विशेषज्ञलाई ब्यवहारिक ज्ञान र स्थलगत परीक्षणका लागि सुविधा सम्पन्न गराउनु पर्ने महशुस गरिएको छ ।

३) विकास र प्रविधी प्रचार प्रसारतर्फ

सुविधा सम्पन्न उत्पादन क्षेत्रहरूमा कृषकहरू परम्परागत कृषि प्रसार शैक्षिक पद्धतितर्फ भन्दा एक कदम अगाडि बढी परिस्थिति विशेषका Specific उत्पादन प्रविधि र पद्धतिको खोजीमा छन् । हाम्रा अनुसन्धान तथा प्रसारका प्रयासहरू यी जिज्ञासाहरूतर्फ उन्मुख हुनु पर्ने देखिन्छ ।

४) जैविक विविधताको संरक्षण र सम्बर्द्धनतर्फ

सानो संख्यामा कृषकहरू विभिन्न बालीहरूको जैविक विविधताको संरक्षण/सम्बर्द्धनतर्फ जागरुक हुँदै गैरहेका छन् भने अधिकांश विशेष गुणयुक्त जात/बाली लोप हुने अवस्थामा पुगेका छन् । प्रचलित जातको गुणहरू ह्रास उन्मुख हुँदै गइरहेको सन्दर्भमा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्द्वारा यस्ता बाली/जातको विकास संरक्षण र सम्बर्द्धनमा अनुसन्धान एवम् कृषि प्रसारका प्रयास र शैक्षिक पद्धतिहरू यस्ता जैविक विविधताहरूको प्रचार प्रसार तथा संरक्षण/सम्बर्द्धनतर्फ उन्मुख हुनु पर्ने देखिन्छ ।

५) साना सिँचाइतर्फ

आ.व. को स्वीकृत कार्य लक्ष्य अनुरूप प्रथम चौमासिक अवधिमा समेत लक्ष्य तोकिएको तर यस अवधिमा लागत इष्टिमेट र सम्भौता कार्य मात्र गर्न सकिने अवस्था हुने हुनाले प्रथम चौमासिकमा कार्य सम्पन्न लक्ष्य नराख्दा राम्रो हुन्छ । साथै साना सिँचाइ निर्माणका लागि सम्बन्धित प्राविधिकको दरबन्दी नहुँदा लागत इष्टिमेट समयमा नहुने तथा सम्पन्न कार्यको समेत समयमा मूल्याङ्कन नहुँदा भुक्तानीमा समस्या हुने गरेको अवस्था छ ।

२.१४.१ कृषि सेवा प्रवाहमा भोग्नु परेका कठिनाई/समस्या

- १) अन्तर सरकार/अन्तर निकाय कानूनीरूपमा समन्वय नभएको/नहुने ।
- २) कृषि सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीको संख्या कम साथै फिल्डस्तरमा सहयोग पुऱ्याउने इकाई तथा कर्मचारीको व्यवस्था नभएको ।
- ३) सिमित प्राविधिक जनशक्ति र सोको तलनामा सेवा पुऱ्याउनु पर्ने क्षेत्र धेरै हुनाका कारण नियमित सेवा पुग्न नसकेको गुनासो आउने गरेको ।
- ४) कार्यक्रम सञ्चालन तथा आकस्मिक सेवा टेवा प्रवाहका लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन हुन नसक्नु ।
- ५) धेरै जसो सेवाग्राहीहरूबाट कृषि प्रसार कार्यक्रमतर्फका माग आउने गरेको व्यवसायिकरणतर्फ कानूनी तथा करको बोझ भएको गुनासो आउने गरेको ।
- ६) कार्यक्रम सञ्चालन र नियमित अनुगमनका लागि जीर्ण सवारी साधन र मर्मतका लागि बजेट प्रयाप्त नहुनु ।
- ६) कतिपय कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नर्मस स्पष्ट नहुनु र न्यून बजेटको व्यवस्था हुनु ।
- ७) सेवा प्रवाहका लागि भौगोलिक कठिनाई, सडक यातायात, सिँचाई बिद्युत र बजार पूर्वाधारहरूको पर्याप्त विकास हुन नसक्नु ।
- ८) दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था व्यवहारमा लागू हुन नसक्नु ।

२.१४.२. समस्या समाधानका उपाय र सुझाव

- १) फिल्डस्तरमा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराउन स्थानीयस्तरमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूसँग कानूनी रूपमा समन्वयात्मक व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- २) फिल्डस्तरमा कार्यरत कर्मचारीलाई महँगीको तुलनामा फिल्ड भत्ता तथा अन्य सेवा सुविधाको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- ३) प्रत्येक वडामा एक कृषि प्राविधिकको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- ४) कार्यक्रम सञ्चालन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराउन पर्याप्त साधन र मर्मत सम्भारको व्यवस्था हुनुपर्ने
- ५) स्वीकृत बजेट समयमै निकासा/फुकुवा हुनुपर्ने ।
- ६) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नर्मस स्पष्ट बनाइनु पर्ने र अत्यावश्यक बजेट नर्मसमा समावेशका साथै सबै निकायबाट उपलब्ध गराइने अनुदानमा एकरूपता हुनु पर्ने ।
- ७) कृषि उत्पादन र बजार व्यवस्था बीच समन्वय ल्याई प्रभावकारी गराउन आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकासमा जोड दिनुपर्ने ।
- ८) आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था र दण्ड/पुरस्कारको व्यवस्था पारदर्शी र प्रभावकारी गराइनु पर्ने ।

९) कृषि विकाससँग सम्बन्धित सम्पूर्ण निकायहरूको बीचमा जिम्मेवारी किटान सहित समन्वय कायम गराउनका लागि आवश्यक संयन्त्र तयार गरी प्रभावकारी गराइनु पर्ने ।

उल्लेखित व्यवस्था हुन सकेमा कृषि व्यवसायिकरण सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता आई अपेक्षित उपलब्धि हाँसिल गर्न सकिने र कृषि विकासका माध्यमबाट गरिबी निवारण गर्ने महान लक्ष्य पुरा गर्नमा सघाउ पुग्ने देखिन्छ ।

२.१५. कृषि ज्ञान केन्द्रको नागरिक बडापत्र

क्र. स	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरू	सेवा वापत लाग्ने		जिम्मेवार शाखा/व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
			दस्तुर	कार्यदिन			
१	अनुगमन प्रवाह कार्यक्रम	१. निर्दिष्ट फर्मेट बमोजिमको प्रस्ताव र रू. १० को टिकट २. स्थानीय तहको सिफारिस	कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम	कार्यालयको कार्ययोजना अनुसार	तालिम तथा प्रसार शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा, लेखा तथा प्रशासन शाखा	प्रमुख	

क्र. स	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरू	सेवा वापत लाग्ने		जिम्मेवार शाखा/व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
			दस्तुर	कार्यदिन			
		३. फर्म, समूह सहकारीको दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ४. कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ५. कार्ययोजना ६. कृषक बर्गिकरण परिचय पत्रको प्रतिलिपि ७. कार्य विधि ले माग गरे बमोजिमका कागजपत्रहरू					
२	कृषि सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी	१. आवश्यक पर्ने तालिमको विवरण खुलाई रू. १० को टिकट सहित निवेदन २. कृषक बर्गिकरण परिचय पत्र प्रतिलिपि	निःशुल्क	वर्षभरी	तालिम तथा प्रसार शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा, लेखा तथा प्रशासन शाखा	प्रमुख	
३	बीउ विजन व्यवसायी बिक्रेता दर्ता तथा नविकरण	१. रु १० को हुलाक टिकट २. निर्दिष्ट फर्मेट ३. नागरीकताको प्रतिलिपि ४. तालिम प्राप्त प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	नयाँ रू. ४००/- नविकरण रू. २००/-	सोही दिन	तालिम तथा प्रसार शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा, लेखा तथा प्रशासन शाखा	प्रमुख	
४	पकेट/ब्लक सञ्चालक समिति दर्ता	१. सञ्चालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि २. विधान ३ प्रति ३. रू. १० को हुलाक टिकट ४. स्थानीय तहको सिफारिस	निःशुल्क	सोही दिन	तालिम तथा प्रसार शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा, लेखा तथा प्रशासन शाखा	प्रमुख	
५	विषादी बिक्रेता दर्ता नविकरण	१. रू. १० को हुलाक टिकट २. निर्दिष्ट फर्मेट ३. स्थानीय तहको सिफारिस	नयाँ रू. ५००/- नविकरण रू. २००/-	सोही दिन	वाली संरक्षण अधिकृत	प्रमुख	सिफारिस

क्र. स	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरू	सेवा वापत लाग्ने		जिम्मेवार शाखा/व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
			दस्तुर	कार्यदिन			
		४. प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ५. नागरीकताको प्रतिलिपि					
६	कृषि बिमा	१. निवेदन रु. १० को हुलाक टिकट २. निर्दिष्ट फर्मेट ३. नागरिकताको प्रतिलिपि	निःशुल्क	सोही दिन फिल्ड निरिक्षण गर्नुपर्ने भए १ हप्ता	विशेषज्ञ सेवा शाखा र तालिम तथा प्रसार शाखा	प्रमुख	सिफारिस
७	कृषि दर्ता फर्म	१. निवेदन रु. १० को हुलाक टिकट २. कार्ययोजना ३. लालपूजाको प्रतिलिपि ४. स्थानीय तहको सिफारिस ५. सधियाहरूको मुचुल्का	निःशुल्क	सोही दिन	तालिम तथा प्रसार शाखा	प्रमुख	सिफारिस
८	अनुदानमा रासायनिक मल उपलब्ध गराउने	१. निवेदन रु. १० को हुलाक टिकट २. मलखाद बिक्रेता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ३. कर चुक्ताको प्रतिलिपि ४. सहकारीको निर्णय प्रतिलिपि ५. स्थानीय तहको सिफारिस ६. संस्था दर्ताको प्रतिलिपि ७. मल बितरणको भरपाई	निःशुल्क	सोही दिन	तालिम तथा प्रसार शाखा	प्रमुख	सिफारिस
९.	माटो परीक्षण	१. निवेदन रु १० को हुलाक टिकट २. माटोको नमूना	पि.एच रु १०।- नाइट्रोजन रु ८०।-	१५ दिन	तालिम तथा प्रसार शाखा	प्रमुख	कृषकले ल्याएको

क्र. स	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरू	सेवा वापत लाग्ने		जिम्मेवार शाखा/व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत नमूनामा ७५% छुट दिईने छ।
			दस्तुर	कार्यदिन			
		३. जाँच गर्नु पर्ने खाद्यतत्वको विवरण	फस्पोरस रु १००।- पोटास रु ८०।- प्राङ्गरीक पदार्थ रु १००।-				
१०.	रोग, कीरा परीक्षण	१. निवेदन रु १० को हुलाक टिकट २. नमूना	निःशुल्क	१ हप्ता	विशेषज्ञ सेवा शाखा /बाली संरक्षण अधिकृत	प्रमुख	प्रयोगशालामा पठाउनु परेमा नियमानुसार शुल्क लाग्नेछ।
११.	स्थानीय तहका प्राविधिकको क्षमता अभिवृद्धि	कार्यालयको वार्षिक कार्यक्रम अनुसार	निःशुल्क	कार्यक्रम अनुसार	तालिम तथा प्रसार शाखा, विशेषज्ञ सेवा शाखा अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा ,	प्रमुख	
१२.	कार्यक्रम भुक्तानी	१. निवेदन २. स्वीकृत आदेश ३. बिल भरपाई ४. स्थानीय तहको सिफारिस ५. कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन ६. कार्यक्रम सम्पन्न गर्दा र सम्पन्न भएपछिका फोटाहरू ७. कार्यविधि अनुसारको अन्य कागजात	नियमानुसार करकट्टी हुने	प्रक्रिया पुगेको भए सोही दिन	विशेषज्ञ सेवा शाखा अध्ययन	प्रमुख	
१३.	प्राविधिक सेवा एवम् परामर्श	१. निवेदन/मौखिक	निःशुल्क	सोही दिन, ठाउँ अनुसार समय लाग्ने	तालिम तथा प्रसार शाखा, विषय विशेषज्ञ सेवा शाखा, अध्ययन परीक्षण तथा तथ्याङ्क शाखा	प्रमुख	

नोट :-

जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गलाई पहिलो प्राथमिकता दिईने छ ।

सोही दिन भन्नाले अपराह्न २ बजेसम्म कार्यालयमा निवेदन दर्ता भएको हुनु पर्ने ।

टेलिफोन र मौखिक सम्पर्कको तत्काल सेवा दिईने र पत्राचार/निवेदनको लागि बढिमा ६ कार्यदिन लाग्ने ।

लोडसेडिङ्ग वा अन्य काबू बाहिरको परिस्थिति आएमा तोकिएको समयभित्र जानकारी गराईने छ ।

अनुसूचीमा राख्ने

२.२. कृषि ज्ञान केन्द्रको कार्यगत विवरण

परिवर्तित सन्दर्भमा कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङको कार्य क्षेत्र तथा जिम्मेवारी निम्नानुसार रहेको छ ।

जिल्लाको कृषि तथ्याङ्क प्रोफाइल तयार तथा अध्यावधिक गर्ने,

स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूलाई तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

व्यवसायिक किसान, उद्यमी तथा कृषि फार्म सञ्चालकको लागि तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

आधुनिक तथा उन्नत कृषि प्रविधिको प्रदर्शन, परीक्षण तथा सिफारिस गर्ने,

माटो तथा मल, बाली संरक्षण र बीउ विजन परीक्षण सम्बन्धी सामान्य प्रयोगशाला सेवा प्रदान गर्ने,

संघीय कृषि विकास कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयन तथा सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने,

प्रादेशिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाको कार्यान्वयन गर्ने,

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत कमाण्ड क्षेत्र भित्रका जोन र सुपरजोनको लागि प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने,

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत कमाण्ड क्षेत्र भित्रका पकेट तथा ब्लकको कार्यक्रम सञ्चालन तथा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने,

भौगोलिक विविधता अनुसारको प्राथमिकता प्राप्त बाली वस्तुको विकासको योजना, मूल्य अभिवृद्धि शृङ्खला विकास तथा कार्यान्वयनको समन्वय गर्ने,

आर्थिक महत्वका स्थानीय कृषि विविधताको पहिचान, संरक्षण तथा उपयोग गर्ने,

विभिन्न बालीनालीका रोग कीराहरूको पेष्ट म्याप तयार गर्ने,

विभिन्न बालीनाली तथा रोग कीराहरूको संकलन, पहिचान तथा संरक्षण गरी संग्रहालयको रूपमा विकास गर्ने,

स्थानीय बाली/रैथाने बाली/लोपोन्मुख तथा उपेक्षित बालीको जर्मप्लाजम संकलन गरी जीन बैंकलाई उपलब्ध गराउने जीन बैंकसँग सहकार्य गर्ने ।

स्थानीय तहका कृषि इकाईहरूबाट कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने साथै असिना, बाढी, पहिरो जस्ता दैवी प्रकोपको विवरण संकलन गरी तथ्याङ्क प्रादेशिक तथा संघीय

ताल्लुक निकायहरूमा पठाउने,

बीउ, विषादी तथा मलखाद विक्रेताहरूको अनुमति, नविकरण तथा अनुगमन गर्ने साथै तिनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

कृषि स्नातक तथा जे.टी./जे.टि.ए. कोर्स अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको लागि इन्टर्नशीप कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

कमाण्ड क्षेत्रभित्र रहेका स्रोत केन्द्रहरू, फलफूल तथा तरकारीको नर्सरीहरूलाई प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने,

कमाण्ड क्षेत्र भित्र रहेका फलफूल तथा तरकारीका नर्सरीहरूको तालुक निकायको समन्वयमा प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा निरोगिताको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने,

निरोगिताको प्रमाणपत्र बिना बीउ, बेना तथा अन्य रोपण सामग्रीहरूको ओसारपसारमा अन्य तालुक निकायसँग समन्वय गरी रोक लगाउने,

व्यवसायिक फर्म, बीमा, कृषिजन्य उद्योगमा विद्युतीकरण, विषादी विक्रेता आदिको लागि सिफारिस प्रदान गर्ने,

कमाण्ड क्षेत्रभित्र कृषि उद्यम तथा व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहनेहरूको लागि प्राविधिक तथा व्यवसायिक कार्ययोजना तयार गर्न सहयोग गर्ने,

कृषक वर्गीकरणको लागि स्थानीय सरकारसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने,

संघीय एवम् प्रादेशिक कृषि सम्बन्धी ऐन, नीति, नियम, नियमावली, निर्देशिका, सम्बन्धी सरोकारवाला निकायहरूलाई सुसूचित गर्ने, गराउने, स्थानीय तह अन्तर्गत नगरपालिका, गाउँपालिका तथा वडाको विस्तृत स्थलगत सर्वेक्षण गरी भूगोल, हावापानी, मोहडा, कृषि पर्यावरण, माटो परीक्षण तथा परम्परागत बालीनालीको आधारमा कृषिको व्यवसायीकरणको लागि आधारभूत कृषि प्रोफायल तयार पार्न सहयोग गर्ने, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्सँग समन्वय गरी बाह्य अनुसन्धान स्थलको रूपमा कार्य गर्ने, संघीय तथा प्रादेशिक सरकारले तोकेका अन्य प्राविधिक कार्यहरू गर्ने, समग्र कृषि विकासको सम्बन्धमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीच पुलको काम गर्ने । यस अघि साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले प्रतिनिधित्व गर्ने जिल्लास्तरका समितिहरूमा सहभागिता जनाउने । कृषि विकासमा टेवा पुऱ्याउने अन्य कामहरू गर्ने । प्राविधिक सहयोग, नियमन, छमता अभिवृद्धि, व्यवसायिक उत्पादनमा सहयोग, समन्वय, अनुसन्धानमा सहयोग पुग्ने खालका कार्यक्रम गर्ने ।

संघीय सरकारबाट प्राप्त सर्शत कार्यक्रम

वार्षिक कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक नः ३१२००१२० संघीय कार्यक्रम

रकम रु. हजारमा

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
क.	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू															
	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका बालीको व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (Ans) विकास कार्यक्रम				७६.३६	३७३२७			४२०			१२५२६			२४३८१	
१	स्थानीय स्रोत व्यक्ति (कृषि सहजकर्ता) परिचालन	२२४११	जना	१	०.६८	३३०	१	०.२३	११०	१	०.२३	११०	१	०.२३	११०	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
२	ब्लकहरूमा वाली विशेष स्थलगत तालिम (जनचेतना तालिम)	२२५१२	संख्या	१२	०.६१	३००	५	०.२६	१२५	५	०.२६	१२५	२	०.१	५०	
३	ब्लक अभिमुखिकरण गोष्ठी (जनचेतना तालिम)	२२५१२	संख्या	९	०.२८	१३५	४	०.१२	६०	५	०.१५	७५	०	०	०	
४	नयाँ व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	संख्या	९	६४.४४	३१५००	०	०	०	३	२१.४८	१०५००	६	४३	२१०००	
५	पुराना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	२२५२२	संख्या	३	९.२४	४५१७	०	०	०	१	३.०८	१५०६	२	६.१६	३०११	
६	अनुगमन निरीक्षण तथा प्रतिवेदन	२२६११	पटक	६४	०.६५	३२०	१०	०.१	५०	३२	०.२८	१३५	३२	०.२८	१३५	
७	ब्लक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि व्यवस्थापन खर्च (अन्य विविध खर्च)	२२७११	सेट	९	०.४६	२२५	३	०.१५	७५	३	०.१५	७५	३	०.१५	७५	
	प्राङ्गारिक मिसन कार्यक्रम सञ्चालन				३५=२२	०९७			२८			४६			६७८	
८	प्राङ्गारिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सहजकर्ता नियुक्ति र परिचालन	२२४११	जना	१	०.६७	३२८	१	०.२२	१०८	१	०.२३	११०	१	०.२३	११०	
९	अनुदानग्राही कृषकलाई प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धि ३ दिने तालिम	२२५१२	संख्या	१	०.३३	१६०	०	०	०	१	०.६३	१६०	०	०	०	
१०	प्राङ्गारिक खेती कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	३५	१९.९३	९७४१	२	०.०४	२०	१६	८.६२	४२१२	१७	११.३	५५०९	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
११	प्राङ्गारिक खेती बारे सन्देशमुलक जानकारी प्रचार प्रसार र सूचना प्रकाशन		पटक	५	०.१	५०	२	०.०४	२०	२	०.०४	२०	१	०.०२	१०	
१२	समूह वा सहकारीका लागि खुला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान		संख्या	२	४.१७	२०३६	०	०	०	१	२.०८	१०१८	१	२.०८	१०१८	
१३	एकल फार्मको लागि खुला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान		संख्या	२२	७६४	३७३२	०	०	०	११	३८२	१८६६	११	३८२	१८६६	
१४	प्राङ्गारिक उत्पादनको लागि प्लाष्टिक घर विस्तार अनुदान		संख्या	६	८१०३	३९२३	०	०	०	२	२६८	१३०८	४	५१५	२६१५	
१५	कृषि उपजको प्याकेजिङ तथा लोगो छपाई र प्रमाणिकरण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	०।४१	२००	०	०	०	१	०।२	१००	१	०।२	१००	
१६	कृषि उपजको बजार प्रवर्धन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०।८८	४३०	०	०	०	०	०	०	१	०।८८	४३०	
१७	बायोचार उत्पादन तथा प्रयोग प्रविधि प्रदर्शन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	०।१२	५८	०	०	०	१	०।०६	२९	१	०।०६	२९	
	रैथाने बाली प्रवर्धन कार्यक्रम				१।३०	६३६			२१८			१००			३१८	
१८	रैथाने बाली तथा स्थानीय लोपोन्मुख जातको बीजवृद्धि कार्यक्रमका लागि उत्पादन सामग्री, आपूर्ति तथा प्रविधि सम्बन्धि कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	०.२८	१३६	१	०.१४	६८	०	०	०	१	०.१४	६८	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१९	रैथाने बाली तथा स्थानीय बालीको व्यवसायिक उत्पादनका लागि उत्पादन उत्पादन सामग्री, आपूर्ति तथा प्रविधि सम्बन्धि कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	०।६१	३००	१	०।३१	१५०	०	०	०	१	०।३१	१५०	
२०	रैथाने बाली तथा स्थानीय बालीको उत्पादन विविधकरण तथा बजारिकरण सहयोग कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	०।४१	२००	०	०	०	१	०।२	१००	१	०।२	१००	
क)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				१००	४८८८०		१।६१	७६६		४४।१९	१७२३७		७४।४४	३०८७७	
ख)	कूल जम्मा				१००	४८८८०		१.६१	७६६		४४.१९	१७२३७		७४.४४	३०८७७	

प्रगति प्रतिवेदन

कृषि ज्ञान केन्द्र, लमजुङको कार्य क्षेत्रगत परिचयात्मक विवरण २०७६/७७

क्र.सं.	विवरण	ईकाई	लमजुङ जिल्ला	मनाङ जिल्ला	जम्मा	प्रतिशतमा (सभावित मात्र)
१	कूल जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	१६९२२०	२२४६००	३९३८२०	
१.१	खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	६१८१९	२१५३	६३९७२	१६.२४
१.१.१	खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	४५०५०	१९६८	४७०१८	७३.५०
१.१.२	प्लटिङ गरेर राखेको जमिनको क्षेत्रफल		२५	०	२५	०.०५३
१.१.३	अन्य बाँझो जमिनको क्षेत्रफल		९२७	१८५	१११२	२.३६५
१.२	वन जंगलले ढाकेको क्षेत्रफल	हेक्टर				
१.३	अन्य नदि खोला चट्टान आदिले ओगटेको क्षेत्रफल	हेक्टर				
१.२	खेती गरिएको जमिन मध्ये सिञ्चित क्षेत्रफल	हेक्टर				
१.२.१	बाह्रै महिना सिँचाइ हुने क्षेत्रफल	हेक्टर	५०१०	४७३	५४८३	८.५७
१.२.२	मौसमी सिँचाइ हुने क्षेत्रफल	हेक्टर	९४६५	५९३	१००५८	१५.७२
१.२.३	असिञ्चित क्षेत्रफल	हेक्टर	३०५७५	९०२	३१४७७	४९.२०
२	जम्मा घर परिवार	संख्या	४२०७९	१४८०	४३५५९	
२.१	कूल कृषक घरपरिवार मात्र	संख्या	३३०४१	१२८०	३४३२१	
२.२	अन्य घर परिवार संख्या	संख्या	९०३८	२००	९२३८	
३	कूल जन संख्या	संख्या	१६७७२४	६५३८	१७४२६२	
	महिला	संख्या	९१८११	२८७७	९४६८८	
	पुरुष	संख्या	७५९१३	३६६१	७९५७४	

क्र.सं.	विवरण	ईकाई	लमजुङ जिल्ला	मनाङ जिल्ला	जम्मा	प्रतिशतमा (संभावित मात्र)
४	कृषि ज्ञान केन्द्रबाट प्रदान गरिएको कूल अनुदानको बजेट रू.	रू. हजारमा	२८८५८०५९	८०१०५५	२९६५९११४	
५	प्रति कृषक परिवारमा पर्न जाने औसत रकम रू.	रू. हजारमा	८७३.४०	६२५.८२	८६४.१७	
६	कार्यक्षेत्रमा रहेका स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिक जम्मा	संख्या	१८	६	२४	
६.१	महानगर पालिकामा कार्यरत	संख्या			०	
६.२	उप महानगरपालिकामा	संख्या			०	
६.३	नगरपालिकामा	संख्या	१०		१०	
६.४	गाउँपालिकामा	संख्या	८	६	१४	
७	कार्यक्षेत्रका स्थानीय तहद्वारा कृषि कार्यक्रममा छुट्टयाईएको बजेट जम्मा	रू. हजारमा			०	
७.१	महानगर पालिका	रू. हजारमा			०	
७.२	उप महानगरपालिका	रू. हजारमा			०	
७.३	नगरपालिका	रू. हजारमा	२९४९४		२९४९४	
७.४	गाउँपालिका	रू. हजारमा	३१०५०	१४४००	४५४५०	
८	खाद्य वासलात					
८.१	उत्पादित कूल उपभोग योग्य खाद्यान्न परिमाण मे. टन	मे. टन	३५५२७.९५	७७७.८३	३६३०५.७८	
८.२	जिल्लाको लागि आवश्यक प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष पहाड दृण्ज के.जी. र हिमाल १९९ के.जी. का दरले	मे. टन	३३७१२.५२	१२४८.७६	३४९६१.२८	
८.३	खाद्यान्न बचत वा न्यून परिमाण	मे. टन	१८१५.४३	९४७०.९३	१३४४.५	
८.४	खाद्य वासलात प्रतिशत		१००	६२.२९		

खण्ड-3

प्रगति प्रतिवेदन

तस्रो चौमासिक तथा वार्षिक भारीत प्रगति प्रतिवेदन २०७६/७७

बजेट रू. हजारमा

क्र. सं.	बजेट उप शीर्षक नं	लक्ष्य भार		प्रगति भार		भारीत प्रगति प्रतिशत	
		तस्रो चौमासिक	वार्षिक जम्मा	तस्रो चौमासिक	वार्षिक जम्मा	तस्रो चौमासिक मात्र	वार्षिक जम्मा
१	३१२०१०११ प्रदेश शसर्त अनुदान	२३.८८	१००	२०.८६	८४.९८	८७.३५	८४.९८
२	३१२००१२० संघ शसर्त अनुदान	४४.९८	१००	२२.२५	३१.१४	४९.४७	३१.१४
२.१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनातर्फ	३८.८१	८३.४६	१९.८४	२४.९	५१.१२	२९.८३
२.२	प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन मिशन कार्यक्रम	६.१७	१६.५४	२.४१	६.२४	३९.३८	३७.७२
	कूल जम्मा (१२)	६८.८६	२००	४३.११	११६.१२	६२.६१	५८.०६

तस्रो चौमासिक तथा वार्षिक बित्तीय प्रगति प्रतिवेदन २०७६/७७

बजेट रु हजारमा

क्र. सं.	बजेट उप-शीर्षक नं.	स्वीकृत बजेट						निकाशा एवम् खर्चको विवरण						खर्च प्रतिशत					
		तस्रो चौमासिक			वार्षिक जम्मा			तस्रो चौमासिक			वार्षिक जम्मा			तस्रो चौमासिक बजेटको तुलनामा			वार्षिक बजेटको तुलनामा		
		पूँजगित	चालु	जम्मा	पूँजगित	चालु	जम्मा	पूँजगित	चालु	जम्मा	पूँजगित	चालु	जम्मा	पूँजगित	चालु	जम्मा	पूँजगित	चालु	जम्मा
१	३१२०१०११ प्रदेश शासर्त अनुदान	३०००	६८५६	९८५६	१०७१०	३०७००	४१४१०	७२३९	१०४०२	१७६४१	८५२२	१९१५४	२७६७६	११७.७	१८४.१	१५६.९	७९.५७	६२.३९	६६.८३
२	३१२००१२० संघ शासर्त अनुदान	०	४९९३२	४९९३२	०	११५०२०	११५०२०	०	१७४१९	१७४१९	०	१८९४२	१८९४२	१०८.७	१०८.७	१०८.७	१६.४७	१६.४७	१६.४७
२.१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनातर्फ	०	४३९२२	४३९२२	०	९५९९३	९५९९३	०	१३९७६	१३९७६	०	१४१२२	१४१२२	१०१.०	१०१.०	१०१.०	१४.७१	१४.७१	१४.७१
२.२	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन मिशन कार्यक्रम	०	६०१०	६०१०	०	१९०३१	१९०३१	०	३४४३	३४४३	०	४८२०	४८२०	१४०	१४०	१४०	२५.३३	२५.३३	२५.३३
	कूल जम्मा (१+२)	३०००	५६७८८	५९७८८	१०७१०	१४५७२०	१५६४३०	७२३९	२७८२१	३५०६०	८५२२	३८०९६	४६६९८	११७.७	१३६.९	१३३	७९.५७	२६.१४	२९.८०

प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७६/७७

बजेट उपशीर्षक न. :- ३१२०१०११

बजेट रू. लाखमा

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
	(अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
१	कार्यालय आवास भवन मर्मत तथा रंगरोगन पूँजीगत सुधार खर्च	पटक	१	०.७२	३.००	१	०.७२	१००	
२	डेस्कटप कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धी यन्त्र उपकरण तथा मेसिनरी खरिद	वटा	२	०.३९	१.६०	२	०.३९	१००	
३	फोटोकपी मेसिन खरिद (कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धित यन्त्र उपकरण तथा मेसिनरी खरिद)	वटा	२	०.१७	०.७०	२	०.१७	१००	
४	प्रयोगशालाको लागि माईक्रोस्कोप खरिद कृषि खेतीको साथै सिँचाइ प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण तथा मेसिन औजार	वटा	२	०.९७	४.००	०	०.००	०	
५	कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स (अन्य पूँजीगत कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	सेट				०	०.००		
६	कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स (अन्य पूँजीगत कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	सेट	१०	०.७२	३.००	१०	०.७२	१००	
७	आधारभूत खाद्यवस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि कार्यक्रम					०	०.००		

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
८	साना सिँचाइ कार्यक्रम सञ्चालन निर्माण तथा मर्मत सिँचाइ प्रणालीको निर्माण	संख्या	३०	२१.७३	९०.००	२७	१९.५५	८९.९७	
९	कृषि प्रसार कार्यक्रम					०	०.००		
१०	मोटर साईकल खरिद सवारी साधन	वटा	२	१.१६	४.८०	२	१.१६	१००	
	पूँजिगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			२५.८६	१०७.१०		२२.७१	८७.८२	
	(आ) चालू खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
११	अधिकृतस्तर दशौं (स्थायी कर्मचारी)	जना	१	१.५६	६.४७	१	१.५६	१००	
१२	अधिकृतस्तर आठौं (स्थायी कर्मचारी)	जना	६	८.८५	३६.६४	६	८.८५	१००	
१३	अधिकृतस्तर छैटौं (स्थायी कर्मचारी)	जना	४	५.४९	२२.७२	४	५.४९	१००	
१४	सहायकस्तर पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)	जना	२	१.९२	७.९५	२	१.९२	१००	
१५	का.स. पाँचौंस्तर (स्थायी कर्मचारी)	जना	३	२.५०	१०.३७	३	२.५०	१००	
१६	सदरमुकामबाट ६ कोष र सो भन्दा बाहिर क बर्ग स्थानीय भत्ता	केन्द्र जिल्ला	३	१.३०	५.४०	०	०.००	०	
१७	सदरमुकाम र ६ कोष भित्र ३ बर्ग स्थानीय भत्ता	केन्द्र जिल्ला	१३	०.४९	२.०१	१३	०.४९	१००	
१८	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता महंगी भत्ता	महिना	१६	०.९३	३.८४	१६	०.९३	१००	
१९	प्रसुती स्याहार भत्ता शिशु स्याहार भत्ता	जना	७	०.०८	०.३५	०	०.००	०	

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
२०	कार्यालय समय बाहेक अतिरिक्त समय काम गरे वापतको खाना खाजा खर्च अतिरिक्त भत्ता	जना	१५	०.१८	०.७५	१५	०.१८	१००	
२१	बैठक तथा अन्य भत्ता अतिरिक्त समय भत्ता	जना	४	०.१२	०.४८	४	०.१२	१००	
२२	पालो पहरा भत्ता पाले पहरा भत्ता	जना	२	०.०६	०.२५	२	०.०६	१००	
२३	निजामती कर्मचारीहरूको पोशाक खर्च कर्मचारी पोशाक	जना	१८	०.४३	१.८०	१८	०.४३	१००	
२४	धाराको महशुल	महिना	१	०.१४	०.६०	१	०.१४	१००	
२५	विद्युत् महशुल	महिना	१	०.२९	१.२०	१	०.२९	१००	
२६	जारको पिउने पानी	जार	१	०.०१	०.०६	१	०.०१	१००	
२७	धारा जडान	पटक	१	०.०२	०.०८	१	०.०२	१००	
२८	टेलिफोन महशुल	पटक	१	०.१४	०.६०	१	०.१४	१००	
२९	ईमेल/इन्टरनेट/वेबसाइट महशुल	पटक	१	०.१७	०.७२	१	०.१७	१००	
३०	कर्मचारीको सुविधाको सञ्चार खर्च	जना	४	०.११	०.४५	४	०.११	१००	
३१	हुलाक/कुरियर खर्च	जना	१	०.०१	०.०६	१	०.०१	१००	
३२	पेट्रोल दुई पाङ्गे इन्धन कार्यालय प्रयोजन	लिटर	१५००	०.४०	१.६५	१५००	०.४०	१००	
३३	मोबिल इन्धन कार्यालय प्रयोजन	लिटर	३०	०.१४	०.६०	३०	०.१४	१००	
३४	डिजेल कार्यक्रम अनुगमन र कार्यान्वयन	लिटर	२४००	०.५८	२.४०	२४००	०.५८	१००	
३५	सवारी साधनको लागि इन्धन	लिटर	३५	०.०८	०.३५	३५	०.०८	१००	

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
३६	ग्याँस इन्धन अन्य प्रयोजन	संख्या	२०	०.०७	०.३०	२०	०.०७	१००	
३७	दाउरा इन्धन अन्य प्रयोजन	के.जी	२००	०.०७	०.३०	२००	०.०७	१००	
३८	इन्धन अन्य प्रयोजन	लिट्र	३०	०.०७	०.३०	३०	०.०७	१००	
३९	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च	वटा	१२	०.४३	१.८०	१२	०.४३	१००	
४०	दुई पाङ्गे सवारी साधन मर्मत खर्च	संख्या	१२	०.१४	०.६०	१२	०.१४	१००	
४१	सञ्चालन तथा मर्मत संभार	पटक	१२	०.२९	१.२०	१२	०.२९	१००	
४२	मसलन्द तथा अन्य कार्यालय सामग्री	पटक	१८	०.५७	२.३४	१८	०.५७	१००	
४३	विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	पटक	१२	०.०९	०.३६	१२	०.०९	१००	
४४	टोनर तथा मसि	पटक	१२	०.१४	०.६०	१२	०.१४	१००	
४५	सूचना प्रकाशन (प्रसारण (कार्यालयको सामान छपाई, सूचना प्रकाशन प्रसारण, पत्रिका तथा पुस्तक खरिद) छपाई खर्च	महिना	४०	०.१४	०.६०	४०	०.१४	१००	
४६	वेभसाइड डिजाइन अपडेट परामर्श सेवा खर्च	पटक	१	०.१२	०.५०	०	०.००	०	
४७	सवारी चालक करार (व्यक्ति करार)	महिना	१	०.५५	२.२८	१	०.५५	१००	
४८	ज्ञान केन्द्र स्तरीय कृषक तालिम	संख्या	५	०.००	०.००	५	०.००		
४९	प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि	संख्या	१	०.५१	२.१०	१	०.५१	१००	
५०	कृषि मेशिनरी तथा यन्त्र उपकरण मर्मत	संख्या	१	०.५१	२.१०	१	०.५१	१००	
५१	मौरीपालन	संख्या	१	०.५१	२.१०	०	०.००	०	

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
५२	बीउ उत्पादन प्रविधि	संख्या	१	०.५१	२.१०	१	०.५१	१००	
५३	हानिकारक विषादीबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्ने असर तथा सुरक्षित प्रयोग	संख्या	१	०.५१	२.१०	१	०.५१	१००	
५४	स्थानीय स्तरमा कार्यरत प्रा.स.रना.प्रा.स.हरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	संख्या	१	०.५८	२.४०	१	०.५८	१००	
५५	मोडल फार्म अनुगमन	पटक	३०	०.२६	१.०८	३०	०.२६	१००	
५६	अनुदानका कार्यक्रमहरूको अनुगमन	पटक	३०	०.२६	१.०८	३०	०.२६	१००	
५७	कर्मचारीहरूको सरुवा भएर जाँदाको भ्रमण खर्च	पटक	१५	०.२३	०.९६	१५	०.२३	१००	
५८	प्रशासनिक भ्रमण खर्च	महिना	१५	०.२९	१.२०	१५	०.२९	१००	
५९	सवारी साधनको विमा तथा नविकरण खर्च	पटक	६	०.१४	०.६०	०	०.००	०	
६०	अतिथि सत्कार	महिना	५	०.१२	०.५०	५	०.१२	१००	
६१	अतिथि सत्कार चियापान तथा विविध खर्च	महिना	१०	०.१२	०.५०	१०	०.१२	१००	
६२	कृषि यान्त्रिकरण अनुदानमा वितरण	संख्या	३६	४.३५	१८.००	०	०.००	०	
६३	मूल्य शृङ्खलामा आधारित परियोजना सञ्चालन (अलैची अन्य)	संख्या	१	२.४१	१०.००	०	०.००	०	
६४	आधारभूत खाद्यवस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि कार्यक्रम			०.००	०.००	०	०.००		

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
६५	दिवस र समारोह मनाउने (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	पटक		०.००	०.००	०	०.००		
६६	रैथाने बाली संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	२	०.४८	२.००	०	०.००	०	
६७	कृषि सूचना कार्यक्रम	पटक	३	०.३६	१.५०	३	०.३६	१००	
६८	प्रयोगशाला सेवा तथा सञ्चालन	पटक	३	०.७२	३.००	१	०.२४	३३.३३	
६९	क्रप कटिड तथा उत्पादन अनुमान	संख्या	३००	०.३६	१.५०	३००	०.३६	१००	
७०	मागमा आधारित कार्यक्रम	संख्या	३	१.६७	६.९०	१	०.५६	३३.५३	
७१	प्रदेश स्तरीय कृषि मेला प्रदर्शनी	पटक	३	०.३६	१.५०	०	०.००	०	
७२	प्रिसिजन तथा प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि	संख्या	२	२.९०	१२.००	२	२.९०	१००	
७३	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम			०.००	०.००	०	०.००		
७४	कृषि बजारहरूको तथ्याङ्क संकलन विश्लेषण तथा प्रकाशन र वितरण	पटक	१	०.२९	१.२०	०	०.००	०	
७५	विभिन्न बाली वस्तुमा मोडल फार्म स्थापना	संख्या	२०	२४.१५	१००.००	२०	२४.१५	१००	
७६	कृषि प्रसार कार्यक्रम			०.००	०.००	०	०.००		
७७	कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई	पटक	२	०.३६	१.५०	१	०.१८	५०	
७८	शुसासन तथा व्यवस्थापन (प्रसार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	पटक		०.००	०.००	०	०.००		

सि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
७९	कार्यालय परिसरमा गाडेन व्यवस्थापन कार्यक्रम	पटक	३	०.२२	०.९०	३	०.२२	१००	
८०	कृषक बर्गिकरण अभिमुखिकरण	संख्या	१२	१.४५	६.००	१२	१.४५	१००	
८१	प्लाण्ट क्लिनिक तथा विषादी सचेतना कार्यक्रम	संख्या	८	०.७७	३.२०	८	०.७७	१००	
(ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			७४.०८	३०७		६२.२७	८४.०६	
(ग)	कार्यक्रम खर्चको जम्मा (क,ख)			१००	४१४.१		८४.९८	८५.०३	

संघीय सरकारतर्फका कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०७६/०७७

बजेट रू. लाखमा

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१	२	३	४	५	६	१२	१३	१५	
	(क) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
	पूँजीगत कार्यक्रमको जम्मा		०	०	०	०	०	०	
	(ख) चालू खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (संघ सशर्त अनुदान)				६५६.६३				

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
१.१	आ.व. २०७६/७७ मा नयाँ पकेट सञ्चालनका लागि सशर्त अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	३२	४५.५२	५२३.५५	७	९.९६	२१.८८	
१.२	आ.व. २०७६/७७ मा नयाँ ब्लक सञ्चालनका लागि सशर्त अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	४	२४.६८	२८३.८७	१	६.१७	२५	
१.३	आ.व. २०७५/७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना पकेटलाई सशर्त अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	११	४.४७	५१.३६	१०	४.०६	९०.८३	
१.४	आ.व. २०७५/७६ सम्म सञ्चालन भएका पुराना ब्लकलाई सशर्त अनुदान (कृषि विकास कार्यक्रम)	संख्या	४	८.१७	९४.००	२	४.०९	५०.०६	
१.५	कार्यक्रम अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	पटक	५५	०.४५	५.१५	५५	०.४५	१००	
१.६	अन्य विविध खर्च	महिना	१०	०.१७	२.००	१०	०.१७	१००	
				८३.४६	९५९.९३		२४.९०	२९.८३	
२	प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन मिसन कार्यक्रम (संघ सशर्त अनुदान)								
२.१	मसलन्द तथा अन्य कार्यालय सामग्री	पटक	१०	०.१३	१.५०	१०	०.१३	१००	
२.२	रैथाने तथा स्थानीय बाली विकास कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	पटक/संख्या	०	०.००	०.००	०	०.००		
२.३	रैथाने तथा स्थानीय बालीबारे सन्देशमूलक जानकारी प्रचार प्रसार तथा सूचना प्रकाशन	पटक	९	०.०८	०.९०	९	०.०८	१००	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
२.४	रैथाने तथा स्थानीय बाली उत्पादन क्षेत्र एकित गर्न र उत्पादित उपजको संकलन तथा बिक्री योजना निर्माण सम्बन्धी सरोकारवालाहरूको सहभागीतामा २ दिने कार्यशाला गोष्ठी	संख्या	१	०.१७	२.००	१	०.१७	१००	
२.५	रैथानेबाली तथा स्थानीय लोपोन्मुख जातको विजवृद्धि कार्यक्रम	पटक	२	०.१७	२.००	१	०.०९	५०	
२.६	समूह/सहकारी एवम् सामुदायिक बीउ बैंकमार्फत प्रदर्शनी ब्लक स्थापना गर्ने	संख्या	२	०.१७	२.००	०	०.००		
२.७	कृषकको खेतबारीमा जातीय प्रदर्शन तथा जातीय छनौटका क्रियाकलाप सञ्चालन	संख्या	३	०.१३	१.५०	०	०.००		
२.८	प्रशोधन गर्ने यन्त्र उपकरण र परिकार विविधिकरणका लागि आवश्यक पर्ने औभन लगायतका सामग्रीहरूमा ५० प्रतिशत अनुदान	संख्या	८	०.३५	४.००	०	०.००		
२.९	कृषि ज्ञान केन्द्रमा स्थानीय तथा रैथाने बालीहरूको बीउ संकलन गरी डिस्प्लेमा राख्ने	पटक	१	०.१३	१.५०	१	०.१३	१००	
२.१०	रैथाने बाली, स्थानीय जात तथा प्राङ्गारिक खेती सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन तथा प्रतिवेदन तयारी	पटक	१	०.२२	२.५०	०	०.००		
२.११	उत्पादक संकलक व्यापारी होटल व्यवसायी र सरोकारवालाहरू बीच समन्वयात्मक बैठक	संख्या	३	०.१३	१.५०	०	०.००		
२.१२	रैथाने तथा स्थानीय बाली उन्नत खेती प्रविधिबारे स्थलगत २ दिने तालिम	संख्या	८	०.१७	२.००	८	०.१७	१००	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
२.१३	जिल्लास्तर अर्गानिक एवम् जैविक विविधता मेला	संख्या	१	०.१७	२.००	१	०.१७	१००	
२.१४	महिला स्वास्थ्य स्वसेविका कृषि प्राविधिक स्थानीय स्रोत कृषक आदिलाई खाद्य पोषण सुरक्षामा रैथाने बालीको महत्वबारे १ दिने अभिमुखिकरण	संख्या	४	०.१७	२.००	०	०.००		
२.१५	होटल व्यवसायी होमस्टे सञ्चालक उद्यमी सामुदायिक वीउ बैंकका सदस्य कृषक समूह/सहकारीका सदस्यहरूलाई रैथाने बालीका परिकार सम्बन्धी ३ दिने तालिम र परिकार प्रदर्शन	संख्या	२	०.३५	४.००	२	०.३५	१००	
२.१६	रैथाने बालीका परिकार एवम् अन्न वा पिठोको बजारीकरण गर्न चाहनेका लागि प्याकिङ तथा लेवलिङका सामानका लागि ८५ प्रतिशत अनुदान	संख्या	२	०.१७	२.००	०	०.००		
२.१७	रैथाने बालीका अर्गानिक बिक्री कक्ष स्थापना एवम् आवश्यक सामग्रीमा अनुदान सहयोग	पटक	१	०.३५	४.००	०	०.००		
२.१८	रैथाने बाली प्रवर्द्धनका लागि सहजकर्ता नियुक्ति तथा परिचालन	संख्या	१	०.२६	३.००	१	०.२६	१००	
२.१९	रैथाने तथा स्थानीय बालीको व्यवसायिक उत्पादन गर्न जैविक विषादी खरिदमा अनुदान	पटक	२	०.२६	३.००	२	०.२६	१००	
२.२०	भर्मिबेड सहित गड्यौला खरिदमा अनुदान गरी भर्मि कम्पोष्ट मल तयार गर्ने वा भकारो सुधार गरी सुधारिएको गोठेमल तयार गर्ने	संख्या	३०	०.५२	६.००	०	०.००		

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
२.२१	रैथाने तथा स्थानीय बालीको व्यवसायिक उत्पादन गर्न प्राङ्गारिक मल (उत्पादन तथा खरिदमा अनुदान) कृषि यन्त्र र वीड खरिदमा अनुदान सहयोग	पटक	२	१.०४	१२.००	०	०.००		
				५.१४	५९.४०		१.८१	३५.१२	
३	प्राङ्गारिक खेती कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	पटकसंख्या							
३.१	प्राङ्गारिक खेतीबारे सन्देशमूलक जानकारी प्रचार प्रसार र सूचना प्रकाशन	पटक	९	०.०८	०.९०	९	०.०८	१००	
३.२	प्राङ्गारिक उत्पादन क्षेत्र एकिकन गर्न र उत्पादित उपजको संकलन तथा बिक्री योजना निर्माण सम्बन्धी सरोकारवालाहरूको सहभागितामा २ दिने कार्यशाला गोष्ठी	संख्या	१	०.१७	२.००	१	०.१७	१००	
३.३	समूह तथा सहकारीका लागि खुला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	संख्या	२	१.७७	२०.३५	०	०.००		
३.४	एकल फर्मका लागि खुला जमिनमा प्राङ्गारिक उत्पादन अनुदान	संख्या	६	०.८९	१०.१८	०	०.००		
३.५	प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर विस्तार अनुदान	संख्या	६	३.४१	३९.२२	४	२.२७	६६.५७	
३.६	प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि प्लाष्टिक घर सुधार अनुदान	संख्या	६	१.४३	१६.४२	३	०.७२	५०.३५	
३.७	प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम Pilot program	पटक	२	१.७७	२०.३४	०	०.००		
३.८	On farm Organic outlet निर्माण सहयोग	पटक	२	०.८७	१०.००	०	०.००		

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक प्रगति प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार		
३.९	प्राङ्गारिक खेती सम्बन्धी प्रविधि लिफलेट पम्पलेट पुस्तिका प्रकाशन	पटक	२	०.१७	२.००	०	०.००		
३.१०	प्राङ्गारिक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सहजकर्ता नियुक्ति र परिचालन (सेवा करार)	संख्या	१	०.२६	३.००	१	०.२६	१००	
३.११	कृषकस्तरीय प्राङ्गारिक खेती तालिम ३ कार्य दिन	पटक	२	०.३५	४.००	०	०.००		
३.१२	प्राङ्गारिक उत्पादनमा लाग्ने लोगो छपाईमा सहयोग	पटक	१	०.०४	०.५०	०	०.००		
३.१३	प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन मिसन कार्यक्रम अनुगमन/निरीक्षण	पटक	३०	०.१७	२.००	३०	०.१७	१००	
				११.३८	१३०.९१		३.६७	३२.२५	
(ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१००	११५०		३०.३८	३०.३४	
(ग)	कार्यक्रम खर्चको जम्मा (क+ख)			१००	११५०		३०.३८	३०.३४	

लक्ष्य अनुसार प्रगति कम भएका कार्यक्रम र कारणहरू

१. प्रदेश शसर्त अनुदानतर्फका कार्यक्रमतर्फ

बजेट उप शीर्षक नं.	स्वीकृत कार्यक्रमको नाम	स्वीकृत वार्षिक लक्ष परिमाण	प्रगति परिमाण	लक्षीत भार	प्रगति भार	प्रगति कम हुनाको कारण
३१२०१०११ प्रदेश शसर्त अनुदान	प्रदेशस्तरीय कृषि मेला प्रदर्शनी	३	०	०.३६	०	पोखरामा हुँदै गरेको मेला स्थगित भएकोले सम्पन्न हुन नसकेको तथा थप माग नआएको
	मूल्य शृङ्खलामा आधारित परियोजना सञ्चालन	१	०	१.६७	०	प्रस्ताव लेखनमा प्रस्तुता नभएकोले आवेदकहरूलाई पुन प्रष्टाउन आग्रह गरिएकोमा देशमा विद्यमान लकडाउनका कारण हुन नसकेको
	कृषि यान्त्रीकरण अनुदानमा वितरण	१६	०	१.९३	०	सप्लायर्सहरूसँग दररेटको विवरण माग भई मूल्याङ्कन गरिएकोमा कागजात पुरा नभएको साथै पछिल्लो चरणमा लकडाउनका कारण प्रक्रिया पुऱ्याउन कठिनाइ एवम् सामान सप्लाइ हुन समेत कठिन भएको ।
	मागमा आधारित कार्यक्रम	३	१	१.६९	०.५६	पर्याप्त माग नआएको साथै लकडाउनका कारण हुन नसकेको
	मौरीपालन जिषयक तालिम सञ्चालन	१	०	०.५१	०	लकडाउनका कारण हुन नसकेको
	प्रयोगशालाको लागि माईक्रोस्कोप खरिद कृषि खेतीको साथै सिँचाइ प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी उपकरण तथा मेसिन औजार	२	०	०.९७	०	सम्बन्धित प्राविधिकसँग समन्वयमा कठिनाइ तथा लकडाउनका कारण हुन नसकेको

२. संघ शसर्त अनुदानतर्फका कार्यक्रमतर्फ

बजेट उप शीर्षक नं.	स्वीकृत कार्यक्रमको नाम	स्वीकृत वार्षिक लक्ष परिमाण	प्रगति परिमाण T	लक्षित भार	प्रगति भार	प्रगति कम हुनाको कारण
३१२००१२० संघ शसर्त अनुदान	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनातर्फ					पकेट/ब्लक छनौट भई सम्झौता प्रक्रिया अगाडि बढेको समयमा लकडाउन शुरु भएकोले प्रगति कम भएको
	रैथाने तथा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन मिसन कार्यक्रम					अधिकाशं कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सम्झौता भई प्रक्रिया अगाडी बढेको तर लकडाउनका कारण कार्यान्वयनमा समस्या साथै कतिपय कार्यक्रमको माग नआएकोले प्रगति कम भएको
	रैथाने बालीका अर्गानिक बिक्री कक्ष स्थापना एवम् आवश्यक सामग्रीमा अनुदान सहयोग	१	०	०.३५	०	लकडाउनका कारण समस्या भएकोले
	भर्मीबेड सहित गड्यौला खरिदमा अनुदान गरी भर्मी कम्पोष्ट मल तयार गर्ने वा भकारो सुधार गरी सुधारीएको गोठेमल तयार गर्ने	१५	०	०.२६	०	क्लष्टरमा माग नआएको साथै लकडाउनका कारण फाटफुट आएको मागलाई समेत सम्बोधन गर्न नसकिएको
	कृषकस्तरीय प्राङ्गारिक खेती तालिम ३ कार्य दिन	२	०.३५	०.००	०	लकडाउनका कारण
	प्राङ्गारिक उत्पादनमा लाग्ने लोगो छपाईमा सहयोग	१	०.०४	०.००	०	लकडाउनका कारण
	प्राङ्गारिक खेती परीक्षण कार्यक्रम Pilot Program	२	१.७७	०	०	लकडाउनका कारण
		२	०.८७	०	०	लकडाउनका कारण

मुख्य समस्या सम्बन्धी वितरण

क्र. सं.	मुख्य समस्या	समाधानका लागि गरिएका पहलहरू	सुभावाहरू
१	जनशक्ति अभाव	समय समयमा पत्राचार तथा मौखिक अनुरोध गरिएको	यथासिद्ध पदपूर्ति हुनु पर्ने
२	कृषि सेवा केन्द्र, सम्पर्क केन्द्र नभएकोले कार्यक्रम सञ्चालनमा असहज	छलफलमा ल्याउने गरिएको	
३	जीर्ण सवारी साधन	पटक पटक छलफल गरिएको	नयाँ सवारी साधनको व्यवस्था हुनु पर्ने वा इन्जिन बाँध्ने रकमको व्यवस्था हुनु पर्ने
४	स्थानीय, प्रदेश सरकार र संघीय निकाय बीच समन्वयको अभाव	छलफलमा ल्याउने गरिएको	कानूनी रूपमा नै समन्वयको पाटो समेटिनु पर्ने
५	सुन्तला बगैँचा स्थापनामा पुरानो बगैँचा समस्या	पटक पटक छलफलमा ल्याउने गरिएको	पुरानो बगैँचा नाश गर्ने तथा उपचार पश्चात नयाँ बगैँचा स्थापना गर्न अभियानमुखि कार्यक्रम सञ्चालन ल्याउनु पर्ने

गत आ.व. मा सञ्चालित कार्यक्रमबाट भए गरेका मुख्य उपलब्धिहरू

ब.उ.शी.नं. ३१२०१०११ (प्रदेशतर्फबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमको)

कार्यक्रमको नाम	इकाइ	लक्ष	प्रगति	विनियोजित बजेट (०००)	खर्च (०००)	मुख्य उपलब्धि
साना सिँचाइ कार्यक्रम सञ्चालन	संख्या	३०	२७	९०००	७०३३	चालू आ.व. मा पुराना कूलारपैनी मर्मत संभारबाट थप ३५० हेक्टरमा सिँचाइ सुविधा सुदृढीकरण हुनेछ । साथै करिब १० हे. जमिनमा नयाँ सिँचाइ सुविधा पुगी तरकारी खेतीमा सहयोग पुग्ने छ । चैते धानको क्षेत्रफलमा करिब १० हेक्टर थप हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
मागमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालन	संख्या	३	१	६५०	१८७	१ वटा व्यवसायिक नर्सरीको स्थापना र संरचना निर्माण भएको छ ।

कार्यक्रमको नाम	इकाइ	लक्ष	प्रगति	विनियोजित बजेट (०००)	खर्च (०००)	मुख्य उपलब्धि
प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रविधि विस्तार कार्यक्रम	संख्या	२	४	१२००	८००	४ वटा व्यवसायिक फर्ममा १६ Insect Net थोपा सिंचाइ मल्विड सहितको स्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण भई वार्षिक करिब रू. १५ लाख बराबरको तरकारी उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ। साथै साना कृषि यन्त्र औजार उपकरणको व्यवस्थाले श्रमशक्तिको अभाव न्यूनिकरण गरी कृषकहरूलाई व्यवसायिक खेतीतर्फ उन्मुख गरिएको।
साना कृषि नमूना (मोडेल) फार्म सञ्चालन कार्यक्रम	संख्या	२०	३५	१००००	७५७१	फलफूलतर्फ ४ वटा व्यवसायिक फार्म (केरा-४, कागती-१, एभोकार्डो-१, कफी र एभोकार्डो मिश्रित फलफूल-१, किवी १, मौरीपालनतर्फ ५ वटा, अलैंची खेतीतर्फ-२, तरकारीतर्फ २० वटा गरी जम्मा ३५ वटा व्यवसायिक फर्मको स्थापना भई रोजगारी सिर्जना तथा व्यवसायिक उत्पादनमा वृद्धि साथै साना कृषि यन्त्र औजार उपकरणको व्यवस्थाले श्रमशक्तिको अभाव न्यूनिकरण गरी कृषकहरूलाई व्यवसायिक खेतीतर्फ सहज ग र ण ए क ा ।
ज्ञानकेन्द्र स्तरीय कृषक तालिम	पटक	५	४	१०५०	८९०	९० जना कृषकहरूलाई कृषि क्षेत्रका विविध पक्षमा क्षमता अभिवृद्धि गरिएको।
स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पटक	१	१	२४०	२४०	१२ वटै स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि शाखाका प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि भएको।
घरघरमा प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यक्रम	संख्या	१०	४४	८००	५२८	४४ वटा घरघुरीमा भकारो सुधार कार्यक्रममार्फत गुणस्तरीय मलखाद तथा मुत्रको प्रयोगमा वृद्धि भएको।

३१२००१२० संघ शसर्त अनुदान

कार्यक्रमको नाम	इकाई	लक्ष	प्रगति	विनियोजित बजेट (०००)	खर्च (०००)	मुख्य उपलब्धि
नयाँ पकेट कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सशर्त अनुदान	संख्या	३२	६	५२३५५	५३३१	पकेट/ब्लक कार्यक्रममार्फत ३०० वटा हाते ट्याक्टर वितरण भई गरी श्रमशक्तिको अभाव न्यूनिकरण गरी कृषकहरूलाई व्यवसायिक खेतीतर्फ उन्मुख गरिएको। तरकारीका पकेट/ब्लक कार्यक्रममार्फत १०६ वटा स्थायी फलामे प्लाष्टिक घर निर्माण पुराना बाँसका प्लाष्टिक घरलाई सिलपोलिन प्लाष्टिक वितरण तरकारीका उन्नत तथा हाईब्रीड बीउ वितरण, २ रष्टिक स्टोर निर्माण अन्य साना मेसिनरी कृषि औजार उपकरण वितरण, फलफूल खेतीका लागि खाडल खन्ने मेसिन २, भई प्रति सिजन ६३०३५००।- मूल्य बराबरको गोलभेडा उत्पादन गर्न सकिने। मौरीको पकेट/ब्लक कार्यक्रमबमार्फत मौरी घर उद्योगका लागि साइजर मेसिन ३ सहित घर
नयाँ ब्लक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सशर्त अनुदान	संख्या	४	१	२८३८७	२९५७	

कार्यक्रमको नाम	इकाई	लक्ष	प्रगति	विनियोजित बजेट (०००)	खर्च (०००)	मुख्य उपलब्धि
पुराना पकेटहरूलाई सशर्त अनुदान	संख्या	११	५	५१३६	१७०९	उद्योगलाई आवश्यक औजार उपकरण तथा व्यवसायिक मौरीपालनका लागि गोला सहितको घर ५० एवम् खाली घर १३१५ आधार चाका ५०० के.जी फिडर १००० मौरी घर स्टैण्ड १००० लगायतका सामग्री वितरण गरिएको जसबाट वार्षिक करीब ५ मे. टन मह थप उत्पादन गर्न सकिने अनुमान गरिएको छ। २ आलुका रष्टिक स्टोर निर्माण गरी उत्पादन पश्चातका मूल्य अभिवृद्धि र बजारीकरणका पक्षमा सुदृढीकरणतर्फ टेवा पुगेको।
पुराना ब्लकहरूलाई सशर्त अनुदान	संख्या	४	२	९४००	२४१७	
रैथाने तथा स्थानीय बाली विकास कार्यक्रम				५७९०	१६३२	तालिम तथा जनचेतना र क्षमता अभिवृद्धिको क्षेत्रमा उल्लेखीय योगदान तथा आवश्यक कृषि औ बीउविजन लगायतका क्षेत्रमा सहयोग गरी उत्पादन र उपभोगमा प्रोत्साहन। ३० रोपनीमा रैथाने बालीको विजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन भएको जसको कारण अन्य क्षेत्रमा समेत स्थानीय बालीको क्षेत्र विस्तारमा सहयोग पुग्ने एवम् स्थानीयस्तरमा उत्पादित रैथाने उपजको उपलब्धता।
प्राङ्गारिक खेती कार्यक्रम				१२८९१	३१८८	विषादी प्रयोगको नकरात्मक असरबारे जनचेतना अभिवृद्धि र प्राङ्गारिक कृषि प्रणालिमा जोड
						प्राङ्गारिक उत्पादनका लागि Insect Net सहित ३६ स्थायी प्लाष्टिक घर निर्माण
						गोठ सुधार
						१२ प्लाष्टिक घर सुधार गरी स्थायी प्लाष्टिक घर बनेका छन्।

बेरुजु सम्बन्धी वितरण

बेरुजुको प्रकार	गत आ.व. सम्मको जम्मा बेरुजु रु.			चालु आ.व. मा फछ्यौट भएको रु.	फछ्यौट हुन बाँकी	कैफियत
	गत वर्ष भन्दा पहिलाको	गत वर्ष २०७५/७६ को मात्र	जम्मा			
नियमित गर्नु पर्ने	०	०	०	०	०	
असुली गर्नु पर्ने	०	०	०	०	०	
जम्मा	११२५१८१-	०	११२५१८१-	०	११२५१८१-	२०७५/७६ भन्दा पहिलेको फाँटवारी प्राप्त नभएको

कार्य क्षेत्रको बाली वस्तुको क्षतिको विवरण

क्र. सं.	नोक्सान भएको बालीको नाम	प्रभावित स्थानीय तहको नाम	क्षती नोक्सानी हुनुको कारण	प्रभावित कृषक घरधुरी संख्या	प्रभावित क्षेत्रफल र संख्या	नोक्सान भएको परिमाण मे. टन	क्षति परिमाणको अनुमानित रकम	राहत बितरण भएको वा नभएको यदि भएको भए कुन प्रकृतिको ? कति परिमाणमा ? कहाँबाट ?
	जिल्ला	मनाङ						
१	मकै	चामे गा.पा.	Fall army worm	२२	१० हे.	३	४००००	नभएको
		नाशो गा.पा.	Fall army worm	२४	५ हे.	१.५	२००००	नभएको
२.	जौ	चामे गा.पा.	Fall army worm	२०	२ हे.	०.३	९०००	नभएको
	जिल्ला	लमजुङ						
३	धान	बेसीशहर न.पा.	बाढी/पहिरो	१८	३ हे.	७	१४००००	नभएको
		मसुर्याङ्दी गा.पा.	बाढी/पहिरो	१३	२ हे.	५	१०००००	नभएको
		सुन्दरबजार न.पा.	बाढी/पहिरो	२१	३ हे.	८	१६००००	नभएको
		मध्यनेपाल न.पा.	बाढी/पहिरो	१४	२ हे.	४	८००००	नभएको
		राइनास न.पा.	बाढी/पहिरो	१३	२ हे.	५	४००००	नभएको
४	मकै	मध्यनेपाल न.पा.	Fall army worm	३५	१० हे.	४	११५०००	नभएको
५	प्लाष्टिक घर	मसुर्याङ्दी गा.पा.	हावाहुरी	४	४०	४	१८००००	नभएको

कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका जिल्लाको उत्पादनको निर्यात तथा बिक्री वितरणबाट भएको आम्दानी

क्र. सं.	बालीको नाम	चालु आ.व.को हालसम्म				गत आ.व. को वार्षिक यथार्थ			कैफियत
		उत्पादन परिमाण मे. टन	आन्तरिक जिल्ला भित्रै बिक्री परिमाण मे. टन	साला खाला बिक्री दर रेट /मे. टन	जम्मा आम्दानी रु हजारमा	जिल्ला बाहिर निर्यात परिमाण मे. टन	सालाखाला बिक्री दर रेट /मे. टन	जम्मा आम्दानी रु. हजारमा	
१	खाद्यान्न वाली जम्मा								
२	दलहन वाली जम्मा								
३	तेलहन जम्मा								
४	आलु जम्मा				२१५०००००				
५	तरुल								
६	सकरकन्द								
७	तरकारी								
८	फलफूल जम्मा								
९	स्याउ				४२५०००००				
१०	ओखर								
११	सुन्तला				१००००००				
१२	आँप								
१३	केरा								
१४	लिँचि								
१५	कफी				६०९५०००				
१६	अन्य फलफूल								
१७	मसला बालीतर्फ जम्मा								
१७.१	अदुवा				२५०००००				
१७.२	बेसार				१००००००				

क्र. सं.	बालीको नाम	चालु आ.व.को हालसम्म					गत आ.व. को वार्षिक यथार्थ				कैफियत
		उत्पादन परिमाण मे. टन	आन्तरिक जिल्ला भित्रै बिक्री परिमाण मे. टन	साला खाला बिक्री दर रेट /मे. टन	जम्मा आम्दानी रु हजारमा	जिल्ला बाहिर निर्यात परिमाण मे. टन	सालाखाला बिक्री दर रेट /मे. टन	जम्मा आम्दानी रु. हजारमा	कूल जम्मा आम्दानी रु. हजारमा		
१७.३	खुर्सानी										
१७.४	लसुन										
१७.५	प्याज										
१७.६	धनीया										
१७.७	अलैंच				११५०००००						
१७.८	अन्य										
१८	मौरीघार				५००००००						
१८.१	मह				२७२०००००						
१९	माछा										
२०	च्याउ				१००००००						
२१	अन्य “										
	कूल जम्मा				२२२७९५०००						

बालीको क्षेत्रफल तथा उत्पादन

जिल्ला : लमजुङ

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित			गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
१	खाद्यान्न बालीतर्फ जम्मा	४५४३१	१०३९७९.५	२.२९	४५३४४	१०४३४२	२.३०	०.१९१९	९०.३४७
१.१	धान जम्मा	१५०८५	४६८४०	३.११	१५०३५	४७३५८	३.१५	०.३३२६	९१.०९४
१.१.१	वर्षे धान	१४२८०	४४३०५	३.१०	१४२३०	४४१५५	३.१०	०.३५१४	०.३३९७

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित			गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
१.१.२	चैते धान	८०५	२५३५	३.१५	८०५	२३७३	२.९५	०	६.८२६८
१.२	मकै जम्मा	२२३७०	४८५७८	२.१७	२२३२५	४८५६५	२.१८	०.२०१६	०.०२६८
१.२.१	वर्षे मकै	१६०१५	३४९०५	२.१८	१५९७०	३४८९२	२.१८	०.२८१८	०.०३७३
१.२.२	वसन्ते मकै	६३५५	१३६७३	२.१५	६३५५	१३६७३	२.१५	०	०
१.३	गहुँ	३९५	९८४	२.४९	४०५	८४२	२.०८	९२.४६९	१६.८६५
१.४	जौ	१८	२४.५	१.३६	१८	२४.५	१.३६	०	०
१.५	उवा	२३	२०	०.८७	२३	२०	०.८७	०	०
१.६	फापर	१६	१४	०.८८	१६	१४	०.८८	०	०
१.७	चिनो			#DIV/0!			#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
१.८	कागुनो	१५	१४	०.९३	१३	१३	१.००	१५.३८५	७.६९२३
१.९	कोदो	७५०९	७५०५	१.००	७५०९	७५०५	१.००	०	०
२.००	दलहन बाली जम्मा	१६१४	१६१२	१.००	१६०७	१५४७	०.९६	०.४३५६	४.२०१७
२.१	मुसुरो	१०२	१५५	१.५२	९५	९०	०.९५	७.३६८४	७२.२२२
२.२	रहर	२७	३०	१.११	२७	३०	१.११	०	०
२.३	सिमी	३०४	३०५	१.००	३०४	३०५	१.००	०	०
२.४	राजमा						#DIV/0!		
२.५	केराउ	७७	८१	१.०५	७७	८१	१.०५	०	०
२.६	बोडी	१२३	१३५	१.१०	१२३	१३५	१.१०	०	०
२.७	चना						#DIV/0!		
२.८	भटमास	४६०	४७१	१.०२	४६०	४७१	१.०२	०	०
२.९	मास	३८०	३१९	०.८४	३८०	३१९	०.८४	०	०

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित			गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
२.१०	गहत	६०	४५	०.७५	६०	४५	०.७५	०	०
२.११	मुङ्ग	१२	१०	०.८३	१२	१०	०.८३	०	०
२.१२	मस्याङ्ग	५४	४८	०.८९	५४	४८	०.८९	०	०
२.१३	अन्य	१५	१३	०.८७	१५	१३	०.८७	०	०
३	तेलहन जम्मा	११९१	११२२.३	०.९४	११८९	१११८	०.९४	०.१६८२	०.३८४६
३.१	तोरी	११४३	१०७५	०.९४	११४३	१०७५	०.९४	०	०
३.२	सर्यो	९	८	०.८९	८	८	१.००	१२.५	०
३.३	सूर्यमुखी						#DIV/0!		
३.४	तिल	८	७.८	०.९८	८	७	०.८८	०	११.४२९
३.५	आलस						#DIV/0!		
३.६	भुसेतिल	४	४	१.००	४	४	१.००	०	०
३.७	बदाम	५	५	१.००	६	५	०.८३	९१६.६७	०
३.८	अन्य	२२	२२.५	१.०२	२०	१९	०.९५	१०	१८.४२१
४.००	आलु जम्मा	१९३६	२११२९	१०.९१	१९०५	२०९२९	१०.९९	१.६२७३	०.९५५६
४.१	वर्षे आलु	२४१	२४७४	१०.२७	२१०	२२७४	१०.८३	१४.७६२	८.७९५१
४.२	हिउँदे आलु	१६९५	१८६५५	११.०१	१६९५	१८६५५	११.०१	०	०
५	तरुल	१२	१४५	१२.०८	१२	१४५	१२.०८		
६	सकरकन्द	१५	१८२	१२.१३	१५	१८२	१२.१३		
७	तरकारी जम्मा (आलु बाहेक)	३४७६	३४८९३	१०.०४	३४७६	३४८९३	१०.०४	०	०
७.१	हिउँदे तरकारी	९७०	९७९५	१०.१०	९७०	९७९५	१०.१०	०	०

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित			गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
७.२	वर्षे तरकारी	१८७५	१८८०५	१०.०३	१८७५	१८८०५	१०.०३	०	०
७.३	बैमौसमी तरकारी	६३१	६२९३	९.९७	६३१	६२९३	९.९७	०	०
८	फलफूलको कूल जम्मा क्षेत्रफल	१४२४	०	०.००	१०१६	०	०.००		
	उत्पादनशील फलफूलको मात्र क्षेत्रफल	८८६	७६४७	८.६३	७९७	७९९८	१०.०४		
८.१	स्याउ जम्मा क्षेत्रफल	१४		०.००	२०		०.००	९३०	
	स्याउ उत्पादनशील क्षेत्रफल	६	३२	५.३३	८	४५	५.६३	९२५	९२८.८९
८.२	नास्पाती जम्मा क्षेत्रफल	३६		०.००	३५		०.००	२.८५७१	
	उत्पादनशील क्षेत्रफल	२७	२७३	१०.११	२५	२६५	१०.६०	८	३.०१८९
८.३	ओखर जम्मा क्षेत्रफल	७		०.००	७		०.००		
	उत्पादनशील क्षेत्रफल	५	३५	७.००	५	३५	७.००		
८.४	सुन्तला जात जम्मा क्षेत्रफल	५३४		०.००	५६५		०.००	९५.४८७	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	५०५	४६५०	९.२१	५०५	५०५५	१०.०१	०	९८.०१२
८.५	सुन्तला मात्र जम्मा क्षेत्रफल	३०२		०.००	४१५		०.००	९२७.२३	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	२१३	१४२४	६.६९	३७०	३१६५	८.५५	९४२.४३	९५५.०१
८.६	आँप जम्मा क्षेत्रफल	१८५		०.००	१८५		०.००	०	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	९८	८०२	८.१८	९८	८०२	८.१८	०	०
८.७	केरा जम्मा क्षेत्रफल	७८		०.००	७८		०.००	०	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	७५	९८४	१३.१२	७५	९८४	१३.१२	०	०
८.८	लिँचि जम्मा क्षेत्रफल	७५		०.००	७५		०.००	०	

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित			गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	४५	३७२	८.२७	४५	३७२	८.२७	०	०
८.९	रुख कटहर जम्मा क्षेत्रफल	३८		०.००	३८		०.००	०	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	२६	३१५	१२.१२	२६	३१५	१२.१२	०	०
८.१०	भूई कटहर जम्मा क्षेत्रफल	१३		०.००	१३		०.००	०	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	१०	१२५	१२.५०	१०	१२५	१२.५०	०	०
८.११	कफी जम्मा क्षेत्रफल	१२७		०.००	११५		०.००	१०.४३५	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	७८	५७	०.७३	७५	५६	०.७५	४	१.७८५७
८.१२	अन्य जम्मा क्षेत्रफल	१५		०.००	१५		०.००	०	
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	११	१.६	०.१५	११	१.६	०.१५	०	०
९	मसलाबाली जम्मा	१५६९	५४४९	३.४७	१४९६	४८३१	३.२३	४.८७९७	१२.७९२
९.१	अदुवा	२४५	२६९७	११.०१	२०५	२२३५	१०.९०	१९.५१२	२०.६७१
९.२	बेसार	७९	७९५	१०.०६	७३	७४५	१०.२१	८.२१९२	६.७११४
९.३	खुर्सानी	१५	१६	१.०७	१३	१३	१.००	१५.३८५	२३.०७७
९.४	लसुन	६८	५२५	७.७२	६५	४९०	७.५४	४.६१५४	७.१४२९
९.५	प्याज	१५३	१२८४	८.३९	१४२	१२६७	८.९२	७.७४६५	१.३४१८
९.६	धनीया	५	५	१.००	३	३	१.००	६६.६६७	६६.६६७
९.७	अलैचि	९९०	७५	०.०८	९९०	७५	०.०८	०	०
९.८	अन्य	१४	५२	३.७१	५	३	०.६०		
१०	मौरी पालन घर	९५००	३४	०.००	७५००	१५ (३३.१५)	#VALUE!	२६.६६७	#VALUE!
११	माछा	१८	२६	१.४४	१८	२६	१.४४	०	०
१२	च्याउ	१५००	५	०.००	१५००	५	०.००	०	०

क्र.सं.	बालीको नाम	चालु आ.व. २०७६/७७ को अनुमानीत			गत आ.व.२०७५/७६ को यथार्थ			फरक प्रतिशत	
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मे. टन/हे.	क्षेत्रफलमा	उत्पादनमा
८.३	ओखर जम्मा क्षेत्रफल	१२		०					
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल	८	३५	४.३८	७	३०	४.२९	१४.२८५७	१६.६६७
८.४	सुन्तला जात जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.५	सुन्तला मात्र जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.६	आँप जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.७	केरा जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.८	लिँचि जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.९	रुख कटहर जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.१०	भूईँ कटहर जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.११	कफी जम्मा क्षेत्रफल								
	उत्पादनशील माव क्षेत्रफल								
८.१२	अन्य जम्मा क्षेत्रफल	१२		०	१०		०	२०	

कार्यालयबाट संकलित राजश्वको विवरण

क्र.सं.	राजश्व प्राप्त भएको स्रोत को विवरण	तस्रो चौमासिकको मात्र जम्मा रु.	वार्षिक राजश्व जम्मा (रु.)
१	साना सिँचाइ आवेदन दस्तुर		५४००१-
२	परीक्षा फर्म दस्तुर		१५००१-
	जम्मा		६९००१-

जिल्लामा खाद्य वासलातको अवस्था

लमजुङ जिल्ला

क्र. सं.	बालीको नाम	चालु आ.व.को अनुमानित		परिमाण मे. टन														केफियत				
		क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	बीउ		बीउ खर्च कटाई बाँकी खाद्यान्न ४-६	प्रशोधन खर्च प्रतिशत	प्रशोधन खर्च पशुघात बाँकी खाद्यान्न	५ मध्ये पशुपन्धी दाना खर्च प्रतिशत	५ मध्ये अखाद्य वस्तु उत्पादनमा खर्च प्रतिशत	५ मध्ये अन्य विविध नोकसानी प्रतिशत	१०+११+१२ जम्मा खर्च परिमाण	बाँकी बचत हुने उपभोग जम्मा योग्य खाद्यान्न (५-१३)	जिल्लाको कूल जनसंख्या	प्रतिव्यक्ति प्रति वर्ष उपभोग योग्य खाद्यान्न २०१ के.जी.ले आवश्यक परिमाण	जम्मा आवश्यक उपभोग योग्य खाद्यान्न १५८१६	नपुग वा बढि हुने खाद्यान्न परिमाण (१४-१५)					
				दर/हे.	कूल बीउमा खर्च																	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९				
१	धान जम्मा	१५०८५	४६४२८	०.०५	७५.२५	४५६७२.७५	६५	२९६८७.९४	२०७८.१६	४४५२.१९	१४८४.४०	८०१५.७४	२९६७२.१९	१६७७२४	२०१	३३७१२.५२	१८१५.४३					
२	गहुँ	३९५	९८४	०.१२	४७.४०	९३६.६०	९५	८८९.७७	४४.४९	१३३.४७	४४.४९	२२२.४४	६६७.३३									
३	मकै जम्मा	२२३७०	४८५७८	०.०२५	५५९.२५	४८०१८.७५	९५	४५६१७.८१	२२८०८.११	९१२३.५६	२२८०.८९	३४२१३.३६	११४०४.४५									
४	कोदो	७५०९	७५०५	०.००८	६०.०७	७४४४.९३	९३	६९२३.७८	१३८४.७६	३४६९.८९	३४६.१९	५१९२.८४	१७३०.९५									
५	फापर	१६	१४	०.०५५	०.८८	१३.१२	१०	११.८१	०.८३	०.५९	०.५९	२.०१	९.८०									

६	जौ	८८	१४९	०.१२	१०.५६	१३८.४४	९५	१३१.५२	६.५८	१९.७३	६.५८	३२.८८	९८.६४					
७	उवा	७८	९१	०.१२	९.३६	८१.६४	९५	७७.५६	३.८८	११.६३	३.८८	१९.३९	५८.१७					
८	चिनी				०.००	०.००	६५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००					
९	कागुनो	०	०	०.००८	०.००	०.००	७०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००					
१०	अन्य				०	०.००			०.००	०.००	०.००	०.००	०.००					
	कूल जम्मा	८३७	१३७४	०.५१	६५	१३०५	७६३	१२२५	२१५	१७५.४८	६१.४७	४५१.६६	७७७.८३					

अनुदानग्राहीको वितरण (२०७६/७७)

कार्यक्रमको नाम: साना कृषि नमूनारमोडेल फार्म

क्र. सं.	सम्भौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि)	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि)	वर्तमान अवस्था
१	तामाङ्ग कृषि तथा माछा फर्म	रा.न.पा.-६ :याउली	यूवराज तामाङ्ग	९८१३०२३४३०	६०००००	३०००००	तरकारी खेती	३	१	२			
२	सितल मल्टी एगो फर्म	रा.न.पा.-१ भलायखर्क	टेक व. गुरुङ्ग	९८४६५५४४२३	५३४३५०	२६७१७५	तरकारी खेती	३	१	२			
३	पाण्डे मौरीपालन उद्योग	वे.न.पा.-१ उदिपुर	शिव व. पाण्डे	९८५६१४६१५४	५०००००	२५००००	मौरी पालन	५	१	२			
४	लामा कृषि फर्म	क्व्होलासोथार-२ मालिङ्ग	सन्तोष लामा	९८४६६३४०८१	५५११७२	२७५५८६	तरकारी खेती	५	१	२			
५	चिजा कृषि फर्म	वे.न.पा.-२ टारगाउँ	चिजा माया वि.क.	९८४६१८१९९५	५०००००	२५००००	तरकारी खेती	५	१	२			
६	एकिकृत कृषि तथा पशुपालन उद्योग	सु.न.पा.-३ परेवाडांडा	मैया कुमाल	९८६७०५१२२	३६५२८०	१८२६४०	तरकारी खेती	५	१	२			
७	नेचर नेष्ट कृषि तथा पोल्ट्री फार्म दोर्दी	सु.न.पा.-८ भोटेओडार फार्म दोर्दी	सिर्जना कार्की कमली	९८४११६४८३०	४२४०००	२१२०००	तरकारी खेती	५	१	२			
८	लामाचौर कृषि बाखा फर्म	म.ने.न.पा.-३ जिता	बीघावती वाग्ले	९८६५००६२६६	०	०	तरकारी खेती	०	०	०			

क्र. सं.	सम्वैता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/ संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि)	वर्तमान अवस्था
९	गंगा गिता अर्गानिक मौरी फर्म	कहोलासोथार-३ फुल्मो	तिर्थराज गुरुङ्ग	९८१५११९७५९	५०००००	२५००००	मैरी पालन	३	१	२		
१०	रुपा मौरी फर्म	दोर्दी -१ लामिश्वारा	प्रेम ब.अधिकारी	९८४६७६४४८४	५०००००	२५००००	मौरी पालन	३	१	२		
११	एलोना अलैची कृषि फर्म	वे.न.पा.-१० देउचोक	बुद्धी राम गुरुङ्ग	९८४६५७८६१३	५०००००	२५००००	तरकारी	५	१	२		
१२	रोशन आले मौरी फर्म	वे.न.पा.-१ खत्रिचौर	सोनु मगर	९८२३३५९५८५	५०००००	२५००००	मौरी पालन	३	१	२		
१३	अलैची कृषि फर्म	वे.न.पा.-१० कुप्लिङ	मकरध्वज गुरुङ्ग	९८४६०९८९३३	२२९४०२	११४७०१	अलैची खेती	१०	१	२		
१४	अन्नपूर्ण एकिकृत कृषि तथा पशु फर्म	सु.न.पा.-६ ऐसेलुचौर	आईती माया तामाङ्ग	९८६६४५१८०९	६०००००	३०००००	तरकारी खेती	५	१	२		
१५	मन कृषि तथा पशुपालन फर्म	सु.न.पा.-११ ठुलोश्वारा	सन्ध्या दुरा	९८४६५०९९२९	४८३५५६	२४१७७८	तरकारी खेती	५	१	२		
१६	डुम्राकोटी कृषि फर्म	रा.न.पा.-६ मेजरगाउँ	बेनिरमण डुम्राकोटी	९८४६७६३३५३	४०४२१२	२०२१०६	तरकारी खेती	५	१	२		
१७	शुक्रराम मौरीपालन तथा तरकारी फर्म	दोर्दी-१ नौथर	शुक्रराम गुरुङ्ग	९८४६२४६५०७	६०००००	३०००००	तरकारी खेती	५	१	२		
१८	माउन्ट अन्नपूर्ण अर्गानिक कृषि फर्म	वे.न.पा.-१ उदिपुर	विश्वप्रसाद अधिकारी	९८४१९२१०८८	५०००००	२५००००	कफी	२०	१	२		
१९	डि.एस.सि.अर्गानिक तरकारी परियोजना	सु.न.पा.-२ कुन्छा	धन ब.दुरा	९८४६५६७७२३	०	०	तरकारी खेती	०	०	०		
२०	रि.ती भ्याली कृषि फर्म	म.ने.न.पा.-१ जिता	श्री कृष्ण रिमाल	९८६९१६५९५३	१७७७३२	८८८६६	केरा	१०	१	२		
२१	सर्मिला अर्गानिक कृषि फर्म	म.ने.न.पा.-१ जिता	सर्मिला गौली	९८१४१८५४२५	२०४३५६	१०२१७८	केरा कफी खेती	१०	१	२		
२२	तिवारी कृषि तथा पशु फर्म	म.ने.न.पा.-१ जिता	नवराज तिवारी	९८४३३३९९८९	०	०	केरा	०	०	०		
२३	लक्ष्मी कृषि फर्म	रा.न.पा.-१ साहिलटार	रामचन्द्र देवकोटा	९८४६३९९२०४	५०००००	२५००००	तरकारी खेती	५	१	२		
२४	शान्ता मौरीपालन उद्योग	म:याँडदी-९ टारगाउँ	भिष्मराज कुईकेल	९८५६०४५२३२	५०००००	२५००००	मैरी पालन	३	१	२		
२५	लाम्पाटो कृषि फर्म	वे.न.पा.-३ वाउनवेसी	विद्या अधिकारी	९७४६०००१४७	३२६७३२	१६३३६६	तरकारीखेती	५	१	२		

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि)	वर्तमान अवस्था
२६	शुसान्त कृषि लघु उद्योग	सु.न.पा.-१ लजेडी	सूर्यमणी कोईराला	९८४५२११७४	१२०१७४२	६००८७१	फलफूल	२	१	२		
२७	विशाल अर्गानिक एग्रो फर्म	सु.न.पा.-४ दुराडांडा	लक्ष्मीकान्त न्यौपाने	९८४६३३५६०१	२०००००	१०००००	तरकारी खेती	५	१	२		
२८	निशान डांडा अदुवा केरा अलैंची फर्म	म.ने.न.पा.-१० नेटा	अमृता पुई	९८१११४८९८७	१९०३७०	९५१८५	केरा	१०	१	२		
२९	भ्रवष्य निर्माण केरा एकिकृत व्यावसाय	म.ने.न.पा.-४ रम्घा	केसव राज वाग्ले	९८४६१३३१७२	२५७८३४	१२८९१७	केरा	७	१	२		
३०	चम्पावतीमल्टी एग्रो एण्ड रिसर्च से.प्र.प.ली.	रा.न.पा.-५ तिर्नापिप्ले	मातृका प्र. खनाल	९८४६४५८३७४	५०००००	२५००००	तरकारी खेती	५	१	२		
३१	सृष्टी कृषि तथा जडीबुटी फर्म	मस्याङ्दी-७ छिनखोला	लाल व. तामाङ्ग	९८४६४२८२४४	१५८४४८	७९२२४	अलैंची खेती	१०	१	२		
३२	दिदी बैनी पशुपालन फर्म	म:र्याङ्दी-५ खानिगाउँ	सिता गुरुङ्ग	९८६१२१५०१८	५०००००	२५००००	तरकारी खेती	५	१	२		
३३	सा. अ. अलैंची फर्म	क्व्होलासोथार-६ पसगाउँ	गम वं गुरुङ्ग	९८४६८३६७६५	४७३९१२	२३६९५६	अलैंची खेती	२०	१	२		
३४	दवाडी एकिकृत कृ. तथा पशुपालन फर्म	दुधपोखरी-२ बिचौर	बिनायक ढवाडी	९८५६०४५९८०	११४७०२	५७३५१	किवि, एभोकाडो खेती	१०	१	२		
३५	सरल कृषि फर्म	दुधपोखरी-१ ठुलोवारी	राम चन्द्र ढवाडी	९८५६०४६६८९	२२७५४	११३५७७	कागती खेती	१०	१	२		
३६	विकाश किवि फर्म	दुधपोखरी-२ बिचौर	बुद्धिसागर अधिकारी	९८४५२०५०१०	३१८०००	१५९०००	किविखेती	१०	१	२		
३७	लक्ष्मी कृषि फर्म	रा.न.पा.-५ तिन पिप्ले	लक्ष्मी प्र.भट्ट	९८४६०१७४६०	५०००००	२५००००	तरकारी खेती	५	१	२		
३८	याम खर्क जडीबुटी कृषि फर्म	म:र्याङ्दी -५ घेर्मु	बेल व. गुरुङ्ग	९८४६८७१९०५	०	०	तरकारी खेती	०	०	०		
३९	वरदान कृषि फर्म	नाशौं-८ मनाङ्ग, ताचै	अजय राज गुरुङ्ग	९८६९३३२२२९	५०००००	२५००००	स्याउ खेती	१०	१	२		
	जम्मा				१५१४२९५४	७५७४७७						

क्र. सं.	संभौता गरिएको अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बूँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था
	नोट:	अनुदान रकममा नियमानुसार कर काटिएको छ।					अपेक्षित प्रतिफल : स्थायी प्लाष्टिकघरको संख्या वृद्धि, मौरीघारको संख्यामा वृद्धि, फलफूल केरा कागती अलैंची अदुवा कफी किवी एभोकाडोको क्षेत्रफलमा वृद्धि, व्यवसायिक तरकारी खेती गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि भएको छ र वेमौसमी तरकारी गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि, जिल्ला तरकारीमा आत्मनिर्भरताको बाटोमा जाँदै।					

कार्यक्रमको नाम: प्रिसिजन प्रोटेक्टेट हर्टिकल्चर प्रविधि विस्तार

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बूँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था
१	रामुन्ने वेमौसमी तरकारी खेती	वे.न.पा. ९११	बुद्धराज सेठाई	९८५६०४५४३२	२९००००	२०००००	तरकारी	१	१	२		
२	नयाँगाउँ अर्गानिक कृषि फर्म	वे.न.पा. ९१	मैता गुरुङ	९८४६४२९६०२	२९००००	२०००००	तरकारी	२	१	२		
३	पुनरजागरण एकिकृत कृषि फर्म	सु.न.पा. ९६	सिर्जना पौडेल	९८४६७३००४१	२९००००	२०००००	तरकारी	२	१	२		
४	डुडकुला कृषि तथा पशु फर्म	सु.न.पा. ९८	लक्ष्मी ढकाल	९८४६९९४२४८	२९००००	२०००००	तरकारी	२	१	२		
	जम्मा					८०००००						

नोट : अनुदान रकममा नियमानुसार कर काटीएको छ ।

अपेक्षित प्रतिफल : स्थायी प्लाष्टिकघरको संख्या वृद्धि, व्यवसायिक तरकारी खेती गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि भएको छ र बेमौसमी तरकारी गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि, जिल्ला तरकारीमा आत्मनिर्भरताको बाटोमा जाँदै ।

कार्यक्रमको नाम: प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन मिसन कार्यक्रम

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था
१	अस्मिता एकिकृत कृषि फर्म	क्व्होलासोथार - ८	केशकुमारी गुरुङ	९८४६०६०२२८	७९१०००	६३२८००	तरकारी	४	१	३		
२	नमूना एकिकृत कृषि फर्म	सु.न.पा.-२	बाबुराम पौडेल	९८५६०२८५५९	७४८२००	५९८५६०	तरकारी	३	१	२		
३	सागर कृषि फर्म	बे.न.पा.-११	सिताराम वि.क.	९८६६०२२५३५	७९५०००	६३६०००	तरकारी	७	१	४		
४	हिमालयन हर्वल सेन्टर	क्व्होलासोथार - ८	गम प्रसाद गुरुङ	९८५६०४५९८५	४८७६०७	३८२०८५	सिताके च्याउ	२	१	२		
५	मौरती कृषि तथा पशु फर्म	सु.न.पा.-४	फूलमाया साकी	९८४६८४८५४४	१९७०००	११९६००	तरकारी	२	१	२		
६	कुशल अलैची कृषि फर्म	दोर्दी-९	आशिष तामाङ	९८४६३१६८८५	३२१०००	२०१८००	तरकारी	२	१	२		
७	घले एग्रो फर्म	बे.न.पा.-७	दुध प्रसाद घले	९८४६१६९१०४	३४६०००	२१६८००	तरकारी	५	१	२		
	जम्मा				३६८५८०७	२७८७६४५						

अपेक्षित प्रतिफल : स्थायी प्लाष्टिकघरको संख्या वृद्धि, व्यवसायिक तरकारी खेती गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि भएको छ र बेमौसमी तरकारी गर्ने कृषकको संख्यामा वृद्धि, जिल्ला तरकारीमा आत्मनिर्भरताको बाटोमा जाँदै ।

कार्यक्रमको नाम: प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना (पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम)

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
१	आलु ब्लक सञ्चालक समिति	चामे-१ र २	माइता गुरुड	९८४६३९६४०४	३५६००००	५५१०५५	आलु	१५००	६८	१२	उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि तथा बजारीकरणमा सहयोग		पुरानो
२	राइनास तरकारी ब्लक सं.स.	रा.न.पा. ३-८	वलराम लामिछाने	९८४६१९१७०९	४३७९९००	१८२९१४०	तरकारी	१८००	८६				पुरानो
३	गहते चिसापानी पुरानोकोट मौरी ब्लक सञ्चालक समिति	सु.न.पा.-५ र वे.न.पा.-२ र ४	केश बहादुर गुरुड	९८४६२४९१३६	६०५५३५०	२९०७९१४	मौरी	३५०० मौरी धार					नयाँ
४	हिकुश कागती पकेट सं.स.	सु.न.पा.-१	तारा भट्टराई	९८४५०६३०२४	८२७५००	३९६१७६	कागती	१२०	४२				पुरानो
५	पाताल मकै पकेट सं. स.	सु.न.पा.-१ र २	गोवर्धन गौली	९८४५०६०९८१	७८७३००	३१९७१२	मकै	२२०	४६				पुरानो
६	पिरिन्तेवेसी धान पकेट सं. स.	सु.न.पा.-३	ठाकुर प्रसाद न्यौपाने	९८४६३५८९३९	८४४९३३	१७३७५०	धान	२००					पुरानो
७	सुन्दरबजार करिडर तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा.-६ र ७	पार्वती पौडेल	९८६४८९६०८३	८३८०००	३८५७६७	तरकारी	८	३६				पुरानो

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि)	बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
८	मध्यनेपाल तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	मध्यनेपाल न.पा.-५-७	नन्दलाल लामिछाने	९८४६२४८०५५	८४३०००	४०४९३८	तरकारी	८	३२					पुरानो
९	भुष्मे तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	मर्स्याङ्दी गा.पा.-८	नन्दराज तामाङ्ग	९८४६८३५८२२	१७०५५५०	७६४९४९	तरकारी	१०	४२					नयाँ
१०	शितलदेवी आलु पकेट सञ्चालक समिति	मर्स्याङ्दी गा.पा.-२	सुन कोए गुरुङ	९८४६६११०२८	२९७५६११	८७४०७५	आलु	१०	४३					नयाँ
११	बराहपोखरी आलु पकेट सञ्चालक समिति	मर्स्याङ्दी गा.पा.-७	सोम बहादुर तामाङ्ग	९८५६०४९९०९	२९०४९४१	११३९०००	आलु	१०	६५					नयाँ
१२	गौडा मौरी पकेट सञ्चालक समिति	दूधपोखरी-५ र ६	टक बहादुर तामाङ्ग	९८२६१५७२३५	२६४९९७६	८८६१००	मौरी	३५० घार	७८					नयाँ
१३	मसार कागती पकेट सञ्चालक समिति	राइनास न.पा.-१	गजेन्द्रराज घिमिरे	९८४९६०९३३३	३१०६१६२	१०२३५१७	कागती	१२०	४१					नयाँ
१४	राइनास मोहोरियाकोट कागती पकेट सञ्चालक समिति	राइनास न.पा.-९	डिलमाया गुरुङ	९८१३३६३३४५	११३८९८७	४४४७०९	कागती	१००	५३					नयाँ
	जम्मा				३२६१७२१०	१२१००८०२								

उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि तथा आयात प्रतिस्थापनमा सहयोग पुग्ने ।

कार्यक्रमको नाम: मागमा आधारित कार्यक्रम

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था
१	पारिजात कृषि वन नर्सरी	रा.न.पा.-१	तुलसादेवी घिमिरे	९८५६०४५२८७	३७४०००	१८७०००	नर्सरी स्थापना	१	१	२		
	जम्मा				३७४०००	१८७०००						

नोट: अनुदान रकममा नियमानुसार कर काटिएको छ ।

कार्यक्रमको नाम: साना सािचाइ कार्यक्रम

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कौशल
१	कालिका काउलेपानी कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-३ गाउँशहर	शुभद्रा थापा	९८४६६३४१०६	३०२१५०	२४८३८३	तरकारी खेती	४०	१८	१८	१२ महिना ताजा तरकारी उत्पादन रोजगारी र आयमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२	मल्टीपल एग्रो टुरिजम प्रा.लि.,	बेसीशहर न.पा.-५ रमाइलोडाँडा	गम बहादुर तामाङ्ग	९८५६०२१३०८	३५९०९७	२८८४६१	तरकारी तथा फलफूल खेती	७०	१	१०	१३ महिना ताजा तरकारी तथा फलफूल उत्पादन रोजगारी र आयमा वृद्धि	ताजा तरकारी तथा फलफूल उत्पादनमा कमी	

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
३	भलाम खोला शोरा कृषि तथा पशुपालन समूह	बेसीशहर न.पा.-६ चण्डीस्थान	प्रकाश थापा	९८६०४७५६८	३५००२६.	२८७७३९	तरकारी खेती	१०० रोपनी	३	१०	१२ महिना ताजा तरकारी उत्पादन रोजगारी र आयमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
४	ढाडधुरपुर कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-६ चण्डीस्थान	विष्णु बहादुर विष्ट	९८६४५३६९७५	३५२९९६.	२८९५२३	खाद्यान्न बाली	२५०	२९	५	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
५	नमूना कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-६ मकैडाँडा	रजनी रिमाल	९८५६०४६४५६	२६९६९७.	२२९७०४	खाद्यान्न बाली	२००	३०	७	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
६	सफल कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-६ मकैडाँडा	दुर्गा बहादुर गुरुङ	९८५६०२८६७५	३५०२०९.	२८७८८३	खाद्यान्न बाली	२००	२५	७	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
७	लमजुङ पोल्ट्री एण्ड कृषि फर्म	बेसीशहर न.पा.-१० भोटेफाँट	रामचन्द्र गुरुङ	९८०५८४९२००	३५०९०३.	२८७२९०	तरकारी खेती	२०	३	५	१२ महिना ताजा तरकारी उत्पादन रोजगारी र आयमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
८	खासुर व्यवसायिक कृषक समूह	बेसीशहर न.पा.-१० बाँफाखेत	रमेश घले	९८४६८२४८८८	३४८७५.	२८६६६९	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	१५०	३०	५	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
९	छहरा बरबोटे सिंतनई जल उपभोक्ता संस्था	बे.न.पा.-११ चिती	भरत बहादुर विष्ट	९८५६०४५३५७	३४४६३०.	२७९९५३	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	३००	३०	५	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपति/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
१०	प्रवन्नमाई कृषि उत्पादन स.सं.	वे.न.पा.-११ कार्कीडाँडा	गंगा बहादुर कुत्तल	९८५६२४८७७७	३६३०८४.	२८८४६१	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	६०	१५	५	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
११	सृजित अर्गानिक कृषि फर्म	सु.न.पा.-१ कुन्छा	शिव राज पौडेल	९८४६१९३५१५	१७३२७३.	१४६६६४	केरा तरकारी तथा अलैंची	३०	१	२	केरा तरकारी तथा अलैंची	केरा तरकारी तथा अलैंची	
१२	पाउँदी सेरोफेरो स.सं.लि.,	सु.न.पा.-२ परेवाडाँडा	देवराज गुरुड	९८४६१९१४४३	१५८३२३.	१३०१५०	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	५०	१५	२	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
१३	अधिकारी कृषि फर्म	सु.न.पा.-४ दुराडाँडा	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	९८५६०४५२५८	३६३५२९.	२८८४६१	केरा तरकारी	३५	१	२	केरा तरकारी	केरा तरकारी	
१४	अन्नपूर्ण कृषि स.सं.लि.,	सु.न.पा.-६ अन्नपूर्णटोल	मित्र रेग्मी	९८४६१३९३०३	२७९४४३.	२२८३८०	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	३०	१	२	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
१५	मजुवा मिश्रित कृषक समूह	सु.न.पा.(७) मजुवाफाँट	गणेश सापकोटा	९८४६१६४४८६	४२०७०७	२८६४४०	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	१००	१५	५	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
१६	महिला जागरण सहकारी सं.लि.,	सु.न.पा.-८ भोटेओडार	शान्ता सापकोटा	९८४६१२०६३०	३४६७२७	२७८५९३	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	१८०	२०	३	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपति/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
१७	जनहित कफी तथा कृषि स.सं.लि.,	राईनास न.पा.-४ लामपाटा	गोविन्द ब. पराजुली	९८४६४९५४३७	३४२३२६	२८१४०९	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	५०	२०	३	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
१८	मिलिजुली कृषि ताजा तरकारी उत्पादक सहकारी सं.लि.,	राईनास न.पा.-८ हर्राबोट	सुर्यकुमारी अधिकारी	९८६०१३२८६७	३४६९०४	२८५१७२	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	५०	२०	२	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
१९	न्यू एकिकृत कृषि फर्म	राईनास न.पा.-८ हर्राबोट	गोमा जि नी	९८६०१३२८६७	३७८८४३	२८८४६१	तरकारी खेती	२०	१	२	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२०	विहानी कृषि स.सं.लि.,	राईनास न.पा.-९ मोहोरियाकोट	बम बहादुर थापा	९८१७२८२९८	३४९८७७	२८७१६२	खाद्यान्न बाली	६०	२५	३	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि	चैते धान बालीको क्षेत्रफलमा कमी	
२१	हाम्रो ग्रामीण कृषि स.सं.लि.,	राईनास न.पा.-९ मोहोरियाकोट	डिल बहादुर गुरुड	९८४६४२९४६७	४२४३०९	२८८४६१	तरकारी खेती	२०	६	३	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२२	एस वि कैषि फर्म	मध्यनेपाल न.पा.-१	विजयराज पौडेल	९८५११५४४७७	३७५०४७	२८८४६१	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	६०	१०	३	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२३	घनपोखरा कफी नर्सरी एण्ड कफी बगान	मसुर्याङ्दी-२ ईनपोखरा	सिता गुरुड	९८४६४६१२७०	३२६७४७	२८८४६१	कफी खेती	२५	१	२	कफीको उत्पादनमा वृद्धि		

क्र. सं.	संभौता गरिएका अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम	ठेगाना	सञ्चालक वा सम्पर्क व्यक्तिको नाम	फोन नं.	परियोजनाको कूल लागत	कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम रु.	अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्ने मुख्य कार्यक्रम (बाली वस्तु)	कार्यक्रम सञ्चालन भएको जमिनको क्षेत्रफल (रोपनि/संख्या)	सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न कृषक परिवार	अनुदान प्राप्त कार्यक्रमबाट थप सिर्जना हुन सक्ने रोजगारीको संख्या	प्राप्त हुन आउने अपेक्षित प्रतिफल (मुख्य उपलब्धि) बुँदागत संक्षेपमा	वर्तमान अवस्था	कैफियत
२४	अर्गानिक तरकारी फर्म	मसूर्याङ्गदी-९ भलाम	रामा कुमारी भण्डारी	९८४६६३०८५७	१५२९६२	९७७६२	तरकारी खेती	७	१	१	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२५	मसूर्याङ्गदी कृषि फर्म	मसूर्याङ्गदी-९ सिम्पानी	नविनराज कुँईकेल	९८४६०७४१५७	३२६५९९	२५६१६५	तरकारी खेती	३०	३	५	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२६	सिम्पानी एग्रिकल्चर फर्म	मसूर्याङ्गदी-९ सिम्पानी	अमृत भण्डारी	९८४१६७५४६६	३३७८५३	२५९३६९	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	३०	१	३	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
२७	खमरीबोट कृषक समूह	दोर्दी-१ सिरुवारी	होमनाथ अधिकारी	९८४६७६२०३३	३७२७४२	२८८४६१	खाद्यान्न तथा तरकारी बाली	२५	१५	३	तरकारीको क्षेत्रफलमा वृद्धि	ताजा तरकारी उत्पादनमा कमी	
					८८६६९१०	७०३३२९०	०	२०९२	३३२	१२३			
	जम्मा				१२५६३३७५.२३	७०७३२५०.००							

नोट: अनुदान रकममा नियमानुसार कर काटिएको छ ।

**कार्यालयको कार्य क्षेत्र भित्र पर्ने स्थानीय तहमा कृषि ब्यावसाय सञ्चालनको लागि
लगानी भएको बजेट वितरण**

२०७६/७७ (पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास बाहेक)

क्र.सं.	संबन्धित स्थानीय तहको नाम	२०७६/७७मा सञ्चालन भएका मुख्य कार्यक्रम	स्थानीय तहबाटै कृषि क्षेत्रमा लगानी भएको बजेट	कृषि ज्ञान केन्द्रबाट विभिन्न अनुदान कार्यक्रमबाट लगानी भएको बजेट रु. हजारमा	कृषितर्फ स्थानीय क्षेत्रमा सरकारी बजेट जम्मा	कैफियत
जिल्ला	लमजुङ					
१	बेसीशहर न.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	८५५००००	५५४६१२५	१४०९६१२५	
२	सुन्दरबजार न.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	१२३०००००	७५४५४५६	१९८४५४५६	
३	मध्यनेपाल न.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	१६४४०००	१११४६०७	२७५८६०७	
४	राइनास न.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	७००००००	६१४७५०	१३१४७५०	
५	दोर्दी गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	१५०५००००	१२५२२६१	१६३०२२६१	
६	मर्सयाङ्दी गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	१०००००००	४२५९००५	१४२५९००५	
७	क्वोलासोथार गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	३५०००००	१७७७४२७	५२७७४२७	
८	दूधपोखरी गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	२५०००००	१२१६०२८	३७१६०२८	
	जम्मा		६०५४४००	२८८५८०५९	८९४०२०५९	
	मलाङ जिल्ला					

क्र.सं.	संबन्धित स्थानीय तहको नाम	२०७६/७७मा सञ्चालन भएका मुख्य कार्यक्रम	स्थानीय तहबाटै कृषि क्षेत्रमा लगानी भएको बजेट	कृषि ज्ञान केन्द्रबाट विभिन्न अनुदान कार्यक्रमबाट लगानी भएको बजेट रु. हजारमा	कृषितर्फ स्थानीय क्षेत्रमा सरकारी बजेट जम्मा	कैफियत
९	चामे गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	४७०००००	५५१०५५	५२५१०५५	
१०	नाशों गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	४००००००	२५००००	४२५००००	
११	मनाङ नेस्याङ गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	३००००००	०	३००००००	
१२	नार्पाभूमि गा.पा.	कृषि प्रसार, साना सिँचाइ, कृषि यान्त्रिकरण, कृषि व्यवसायिकरण	२७०००००	०	२७०००००	
	जम्मा		१४४०००००	८०१०५५	१५२०१०५५	
	कूल जम्मा		७४९४४०००	२९६५९११४	१०४६०३११४	

कार्यालयको भौतिक पूर्वाधारको वितरण

क्र.सं.	विवरण	ईकाई	परिमाण	कैफियत
१	फार्म रकेन्द्र कार्यालय रहेको स्थानको जम्मा क्षेत्रफल			
१.१	कार्यालयले ओगटेको क्षेत्रफल	रोपनी	५९१९३९०	कि.नं. ३०४
१.१.१	खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल			
२	अन्य भौतिक साधनहरूको अवस्था (चालु हालतमा रहेका)			
२.१	सवारी साधन			
२.१.१	चार पाङ्गे	संख्या	१	पुरानो
२.१.२	दुई पाङ्गे	संख्या	६	१ काम नलाग्ने १ स्कुटर

३	कम्प्युटर	संख्या	७	
४	फोटोकपि मेशीन	संख्या	२	
५	क्यामरा	संख्या	४	मर्मत गर्नु पर्ने
६	अन्य मेशीनरी औजार उपकरणहरू			
६.१	ल्यापटप	संख्या	४	३ काम नलाग्ने
६.२	प्रिन्टर	संख्या	५	
६.३	प्याक्स	संख्या	१	

आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालित कार्यक्रमको प्रगति विवरण

१. पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम

वाली	क्र. सं.	पकेट सञ्चालक समितिको नाम	ठेगाना	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी	पकेटको किसिम (नयाँ/पुरानो)	उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	पकेट कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको		हालको		कैफियत
										वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	
मकै	१	श्री पातल मकै पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा. -१	श्री गोवर्धन गौली	९८५५०६०९८१	४३	नयाँ	२३४१००	मल, वीउ, कृषि यान्त्रिकरण वितरण	१२	२५	१५	३८	
वालीको जम्मा								२३४१००						
कागती	१	श्री हिर्कुस कागती पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा. -१	तारा भट्टराई गौली	९८४५०६३०२४	३४	नयाँ	४८६५००	नर्सरी स्थापना विरुवा वितरण क्षेत्र विस्तार	४	७	६	०	
वालीको जम्मा								४८६५००						

बाली	क्र. सं.	पकेट सञ्चालक समितिको नाम	ठेगाना	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी	पकेटको किसिम (नयाँ/पुरानो)	उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	पकेट कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको		हालको		कैफियत
										वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	
मौरी	१	श्री गहते मौरी पकेट सञ्चालक समिति	रा.न.पा.-५	श्री केश बहादुर गुरुङ्ग		३६	पुरानो	१९३१००	मौरी जन्य औजार उपकरण	१०५ घर	०.८५	६३५ घर	५	
मौरि	२	श्री सुर्यमुखी मौरी पकेट सञ्चालक समिति	वे.न.पा.-४	श्री बेन बहादुर गुरुङ्ग	९८४६१२८२११	५५	नयाँ	४६७५४०	मौरी जन्य औजार उपकरण	१५० घर	१.१२	४२५	३.४	
बालीको जम्मा								६६०६४०						
तरकारी	१	सुन्दरबजार कोरिडर तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा. -६ र ७	पार्वती बागले पौडेल	९८४६३७०३५४	३३	पुरानो	१९४२१६	साना सिँचाइ, तरकारी बीउ मल वितरण, प्लाष्टिक घर निर्माण	३	३०	५	५५	
तरकारी	२	मध्ये नेपाल तरकारी पकेट सञ्चालक समिति	मध्येनेपाल न.पा.- ५, ६ र ७	श्री शिरोमणि भट्टराई	९८४६२४८०५५	४१	पुरानो	१९४०००	साना सिँचाइ तरकारी बीउ मल वितरण प्लाष्टिक घर निर्माण	४	३६	६	६७	
बालीको जम्मा								३८८२१६						
धान	१	श्री भोर्लेटार धानबाली पकेट सञ्चालक समिति	मध्येनेपाल न.पा.- ७	श्री कमलनाथ पोखरेल	९८४६१७७२०५	२९	पुरानो	१९४३००	धानको विउ मल वितरण, कृषि यान्त्रिकरण वितरण	१०	३३	१५	५२	
धान	२	श्री मिलन चोक धान बाली पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा. -३ र ४	श्री चन्द्रमान दुरा	९८४१४००५११	७२	पुरानो	१८८८७३	धानको विउ मल वितरण, कृषि यान्त्रिकरण वितरण, साना सिँचाइ	१०	३४	१२	३७	

बाली	क्र. सं.	पकेट सञ्चालक समितिको नाम	ठेगाना	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी	पकेटको किसिम (नयाँ/पुरानो)	उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	पकेट कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको		हालको		कैफियत
										वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	
धान	३	श्री पिरिन्तेबेसी धान बाली पकेट सञ्चालक समिति	सु.न.पा. -३	श्री ठाकुरप्रसाद न्यौपाने	९८४६३५८९३९	२९	पकेट	१९४०००	धानको विउ मल वितरण, कृषि यान्त्रिकरण वितरण, साना सिँचाइ	१०	३४	१३	४०	
बालीको जम्मा								५७७९७३						

२. ब्लक विकास कार्यक्रम

बाली	क्र. सं.	ब्लक सञ्चालक समितिको नाम	ठेगाना	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी	ब्लकको किसिम (नयाँ/पुरानो)	उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	ब्लक कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको		हालको		कैफियत
										वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	
तरकारी	१	श्री राइनास तरकारी ब्लक सञ्चालक समिति	राइनास न.पा. -३,४,५,६,७ र ८	श्री बलराम लामिछाने	९८४०६९९७०९		पुरानो	६७३५००	प्लाष्टिक घर निर्माण, तरकारीको वीउ मल वितरण, साना सिँचाइ निर्माण	५	५५	७	८५	
बालीको जम्मा								६७३५००						
माछा	१	श्री रेन्वो ट्राउट ब्लक सञ्चालन समिति	नाशो मनाङ	श्री याद घले	९८५६०४९७७७		नयाँ	३६९५८६४	रेस वे निर्माण, ह्याचरी निर्माण, माउमाछा खरिद, पानीरसिँचाइ व्यवस्थापन	०.५	१.५	१		निर्माणाधिन
बालीको जम्मा								३६९५८६४						

बाली	क्र. सं.	ब्लक सञ्चालक समितिको नाम	ठेगाना		संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी		ब्लकको किसिम (नयाँ/पुरानो)	उपलब्ध गराईएको अनुदान रकम रु. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	ब्लक कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको		हालको		उत्पादन कैफियत
												वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	
आलु	१	श्री चामे आलु ब्लक सञ्चालक समिति	चामे १ र २ मनाङ		श्री मईता गुरुङ	९८४६३९६४०४			नयाँ	०		५	५५	७		उत्पादन हुन बाँकी
बालीको जम्मा										०						
		तालिम रगोष्ठी सम्बन्धी विवरण						जनजाति								
		तालिमको विषयवस्तु	अवधि	सहभागीको संख्या	महिला	पुरुष	दलित	गरिव तथा विपन्न								
		प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना जिल्लास्तर अभिमुखिकरण गोष्ठी	१ दिने				६३	२३	४०			४	१७	४१		
		प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना ब्लकस्तर अभिमुखिकरण गोष्ठी	१ दिने				६३	१९	४४			१	१८	१७		

	अनुदानग्राही संस्था/कृषकको नाम		सम्पर्क व्यक्तिको नाम			अनुदान रकम रू. हजारमा	सञ्चालन भएका मुख्य कार्यक्रमहरू	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	संख्या	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	संख्या	
१														
२														
३														
४														

तालिम रगोष्ठी सम्बन्धी विवरण

	तालिमको विषयवस्तु	अवधि	सहभागीको संख्या	महिला	पुरुष	दलित	गरिव तथा विपन्न	जनजाति						
	रैथाने वालीको पौष्टिक महत्व बारे स्वयंसेविका रैथानेवालीका स्रोत व्यक्ति तथा कृषि प्राविधिकहरू बीच अन्तरक्रिया गोष्ठी	१ दिन	७२	६८	२२	०	२१	४२						

क्र. सं.	अनुदानग्राही संस्था/कृषकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर	संलग्न घरधुरी	उपलब्ध भएको अनुदान रकम रू. हजारमा	मुख्य क्रियाकलापहरू	कार्यक्रम लागू हुनुभन्दा अघिको			हालको			कैफियत
								वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	संख्या	वार्षिक क्षेत्रफल (हे.)	वार्षिक उत्पादन (मे.ट.)	संख्या	
७	श्री चिति मौरी फर्म	वे.न.पा. - ११	रघुविर श्रेष्ठ	९८४६४७२७२४	१	२८४५६५	मौरी घर विस्तार मौरी जन्य औजार उपकरण औजार खरिद		०.१७	२५ घर		०.४२	६०	
८	श्री राम कृषि उद्योग	रा.न.पा. - ६	श्री धनराज कडरिया	९८४६१२९४३५	१	१४३२७६	ग्रीन हाउस निर्माण र तरकारी खेती		१	२ अस्थाई		२.५	४ स्थायी	
९	श्री आर एण्ड आर किराना तथा मल्टी फर्म	सु.न.पा.-२	श्री राजेन्द्र श्रेष्ठ	९८४६१२६०५९	१	१४६१४०	ग्रीन हाउस निर्माण			२ अस्थाई			४ स्थायी	
१०	श्री मस्याङ्दी कृषि फर्म	वे.नं.पा. - ११	श्री ज्ञानेन्द्र मगर	९८४६७४५८३४	१	२६७०३५	प्लाष्टिक टनेल		२	४ अस्थाई		२.५	५ स्थायी	
११	श्री प्रगति शील अलैंची कृषि फर्म	क्वोलासोथ १-५	श्री होम बहादुर गुरुङ्ग	-	१	२२५९९०	अलैंची खेती							
१२	श्री दिप ज्योती कृषि सहकारी संस्था लि	वे.न.पा.-२	श्री डिल बहादुर थापा	९८४६७६०७४८	२०	४६८०२५	ग्रीन हाउस नि.र तरकारी खेती			८ अस्थाई		१३.	२० स्थायी	
१३	श्री गगन गुरुङ्ग मौरी फर्म	सु.न.पा.-५	श्री गगन गुरुङ्ग	९८२६१७२०१७	१	१९९५००	मौरी घर विस्तार मौरी जन्य औजार उपकरण औजार खरिद		१	१५ घर		०.४५	६४	
१४	श्री तिला स्वाङ्ग अलैंची खेती	दोर्दी गा.पा.-८	श्री कर्ण बहादुर तामाङ्ग		१	३४८१५०	अलैंची खेती विस्तार अलैंची भट्टी निर्माण साना सिँचाइ निर्माण	१	०.५		१.५	०.५		१ भट्टी

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१	ज्ञान केन्द्र परिसरमा नमूना ग्रीन हाउस निर्माण	३१११२	पटक	१	०.५२	४८०	०	०.००	०	१	०.५२	४८०	०	०.००	०	
२	च्याउ घर निर्माण	३१११२	संख्या	१	०.०९	८०	१	०.०९	८०	०	०.००	०	०	०.००	०	
३	कार्यालय आवास भवन मर्मत तथा रंगरोगन पूँजगत सुधार खर्च	३११६१	पटक	१	०.२२	२००	०	०.००	०	१	०.२२	२००	०	०.००	०	
४	कार्यालय परिसरमा चौतारी/प्रतिक्षालय निर्माण	३११६१	पटक	१	०.३३	३००	०	०.००	०	१	०.३३	३००				
५	प्रयोगशाला उपकरण खरिद (इन्कुबेटर, अटोक्लेभ, ल्यामिनर फ्लो, ड्रायर) कार्यालय सञ्चालन सँग सम्बन्धी यन्त्र उपकरण तथा मेसिनरी औजार	३११२२	पटक	१	०.४३	४००	१	०.४३	४००	०	०.००	०	०	०.००	०	
६	साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालन निर्माण तथा मर्मत सिँचाई प्रणालीको निर्माण	३११५५	संख्या	६०	३२.५२	३००००	०	०.००	०	२०	१०.८४	१००००	४०	२१.६८	२००००	
७	कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स (अन्य पूँजगत कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	३११२३	सेट	१	०.३३	३००	०	०.००	०	१	०.२७	२५०	१	०.०५	५०	
क)	पूँजगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा				३३३	३१७६०		०.५२	४८०		१२.१८	११२३०		२१.७३	२००५०	
ख)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू															
८	अधिकृतस्तर दशौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.७९	७३०		०.३०	२८१	०	०.२४	२२५	०	०.२४	२२४	
९	अधिकृतस्तर आठौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	६	४.१०	३७८१	०	१.५८	१४५४	०	१.२६	११६३	०	१.२६	११६४	
१०	अधिकृतस्तर छैटौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	४	२.४६	२२७१	०	०.९५	८७४	०	०.७६	६९९	०	०.७६	६९८	
११	सहायकस्तर पाँचौं (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.५०	४५७	०	०.१९	१७६	०	०.१५	१४१	०	०.१५	१४०	
१२	ह.स.चा. पाँचौंस्तर (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.५६	५२०	०	०.२२	२००	०	०.१७	१६०	०	०.१७	१६०	
१३	का.स. पाँचौंस्तर (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	३	१.४१	१३०२	०	०.५४	५०१	०	०.४३	४०१	०	०.४३	४००	
१४	सदरमुकामबाट ६ कोष र सो भन्दा बाहिर (क वर्ग स्थानीय भत्ता)	२११३१	केन्द्र/जिल्ला	४१	०.५९	५४१	१०	०.१४	१३२	१०	०.१४	१३२	२१	०.३०	२७७	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१५	सदरमुकाम र ६ कोष भित्र (घ बर्ग स्थानीय भत्ता)	२११३१	केन्द्र/जिल्ला	१७	०.२२	२०४	५	०.०७	६०	५	०.०७	६०	७	०.०९	८४	
१६	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता महंगी भत्ता	२११३२	जना	१६	०.४२	३८४	१६	०.१४	१२८	१६	०.१४	१२८	१६	०.१४	१२८	
१७	पालो पहरा भत्ता पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	३	०.०३	३२	३	०.०३	३२	०	०.००	०	०	०.००	०	
१८	निजामती कर्मचारीहरूको पोशाक खर्च (कर्मचारी पोशाक)	२११२१	जना	१६	०.१७	१६०	०	०.००	०	०	०.००	०	१६	०.१७	१६०	
१९	धाराको महशुल	२२१११	महिना	१२	०.०७	६०	४	०.०२	२०	४	०.०२	२०	४	०.०२	२०	
२०	विद्युत् महशुल	२२१११	महिना	१२	०.१३	१२०	०	०.०४	४०	०	०.०४	४०	०	०.०४	४०	
२१	जारको पिउने पानी	२२१११	जार	३४०	०.०३	२४	०	०.०१	८	०	०.०१	८	०	०.०१	८	
२२	टेलिफोन महशुल	२२११२	पटक	१२	०.१०	९०	४	०.०३	३०	४	०.०३	३०	४	०.०३	३०	
२३	इन्टरनेट सेवा महशुल	२२११२	पटक	०	०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	०	
२४	इन्टरनेट सेवा महशुल	२२११२	पटक	१२	०.०८	७२	४	०.०३	२४	४	०.०३	२४	४	०.०३	२४	
२५	कर्मचारीको सुविधाको सञ्चार खर्च	२२११२	जना	१	०.०३	२४	१	०.०१	८	१	०.०१	८	१	०.०१	८	
२६	हुलाक/कुरियर सेवा खर्च	२२११२	महिना	१२	०.०३	२४	४	०.०१	८	४	०.०१	८	४	०.०१	८	
२७	पेट्रोल दुई पाङ्गे इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	लिट्र	६००	०.०७	६०	०	०.०२	२०	०	०.०२	२०	०	०.०२	२०	
२८	मोबिल इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	लिट्र	३२	०.०५	४८	०	०.०२	१६	०	०.०२	१६	०	०.०२	१६	
२९	डिजेल कार्यक्रम अनुगमन र कार्यान्वयन	२२२१२	लिट्र	२५२०	०.२७	२५२	०	०.०९	८०	०	०.१०	९०	०	०.०९	८२	
३०	पेट्रोल कार्यक्रम अनुगमन र कार्यान्वयन	२२२१२	लिट्र	३६०	०.०४	४०	०	०.०१	१२	०	०.०१	१२	०	०.०२	१६	
३१	दाउरा (इन्धन अन्य प्रयोजन)	२२३१४	के.जी.	२०००	०.०५	५०	५००	०.०१	१२	१०००	०.०३	२५	५००	०.०१	१३	
३२	इन्धन अन्य प्रयोजन	२२३१४	लिट्र	२४	०.०४	३६	८	०.०१	१२	८	०.०१	१२	८	०.०१	१२	
३३	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	बटा	१	०.२६	२४०	०	०.११	१००	०	०.०८	७०	०	०.०८	७०	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०१७/१८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
३४	दुई पाङ्गे सवारी साधन मर्मत खर्च (सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	वटा	६	०.०७	६०	०	०.०२	२०	०	०.०२	२०	०	०.०२	२०	
३५	मसलन्द तथा अन्य कार्यालय सामग्री	२२३११	पटक	१२	०.३८	३५०	४	०.१२	११०	४	०.१३	१२०	४	०.१३	१२०	
३६	कार्यक्रमको सूचना तथा समसामयिक प्राविधिक सन्देश प्रकाशन तथा प्रसारण (विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन)	२२३१५	पटक	४०	०.२२	२००	२०	०.११	१००	१०	०.०५	५०	१०	०.०५	५०	
३७	वेबसाईट निर्माण अपडेट (नविकरण खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.०५	५०	०	०.००	०	१	०.०५	५०	०	०.००	०	
३८	कार्यलय सहयोगी (व्यक्ति करार)	२२४१३	जना	१	०.२९	२६४	०	०.११	१००	०	०.०९	८०	०	०.०९	८४	
३९	हलुका सवारी चालक करार (व्यक्ति करार)	२२४१३	जना	१	०.३४	३१२	०	०.१३	१२२	०	०.१०	९५	०	०.१०	९५	
४०	मुख्यमन्त्री वातावरणमैत्री नमूना कृषि गाउँका कृषकहरूलाई सीपमूलक स्थलगत तालिम (उद्यमशीलता/रोजगारी मूलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	संख्या	१३	०.३५	३२५	३	०.०८	७५	५	०.१४	१२५	५	०.१४	१२५	
४१	मागमा आधारित कृषकस्तरीय तालिम (उद्यमशीलता/रोजगारी मूलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	३	०.५९	५४०	२	०.३९	३६०	१	०.२०	१८०	०	०.००	०	
४२	विभिन्न कार्यक्रममा छनौट भएका कृषकहरूलाई अभिमुखिकरण (उद्यमशीलता रोजगारी मूलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२५१२	पटक	४	०.३५	३२०	२	०.१७	१६०	२	०.१७	१६०	०	०.००	०	
४३	कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	१	०.१६	१५०	१	०.०८	७५	०	०.००	०	१	०.०८	७५	
४४	शुशासन तथा व्यवस्थापन (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	२२५२२	पटक	०	०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	०	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
४५	कार्यालय परिसरमा गार्डेन व्यवस्थापन कार्यक्रम		पटक	३	०.१६	१५०	१	०.०५	५०	१	०.०५	५०	१	०.०५	५०	
४६	कृषि उत्पादनको लाभ लागत अध्ययन (अध्ययन/सर्बेक्षण/अनुसन्धान)	२२५२२	संख्या	६	०.१६	१५०	२	०.०५	५०	२	०.०५	५०	२	०.०५	५०	
४७	स्थानीय निकायसँग समन्वयात्मक बैठक, गोष्ठी (प्रशिक्षण)	२२५२२	पटक/संख्या	६	०.५२	४८०	२	०.१७	१६०	२	०.१७	१६०	२	०.१७	१६०	
४८	बालीको विमा शुल्कमा २५ प्रतिशत अनुदान (राहत तथा पुनर्स्थापना/क्षतिपूर्ति कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.६५	६००	१	०.२२	२००	१	०.२२	२००	१	०.२२	२००	
४९	कृषि सूचना कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.१६	१५०	१	०.०५	५०	१	०.०५	५०	१	०.०५	५०	
५०	प्रयोगशाला सेवा तथा सञ्चालन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.०८	७५	१	०.०३	२५	१	०.०३	२५	१	०.०३	२५	
५१	वार्षिक प्रगति एवम् जिल्ला कृषि तथ्याङ्क संकलन तथा प्रकाशन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१	०.११	१००	१	०.११	१००	०	०.००	०	०	०.००	०	
५२	आकस्मिक सहयोग र मागमा आधारित कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.६५	६००	१	०.२२	२००	१	०.२२	२००	१	०.२२	२००	
५३	कृषक बर्गिकरण र परिचयपत्र वितरण (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२०००	०.११	१००	५००	०.०३	२५	७५०	०.०४	३८	७५०	०.०४	३८	
५४	आलु खेती प्रवर्द्धन विशेष कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	३०	४.८८	४५००	०	०.००	०	२०	३.२५	३०००	१०	१.६३	१५००	
५५	कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन र व्यवस्थापन गर्ने (मासिक खुद्रा मूल संकलन सहित) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	१२	०.०७	६०	४	०.०२	२०	४	०.०२	२०	४	०.०२	२०	
५६	उन्नत कृषि प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२२	२.३९	२२००	०	०.००	०	११	१.१९	११००	११	१.१९	११००	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
५७	क्रप कटिड तथ्याङ्क संकलन (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	१००	०.१६	१५०	५०	०.०५	५०	१००	०.०५	५०	५०	०.०५	५०	
५८	बीउ उत्पादक कृषकलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा बीउ तथा कृषि औजार आदि सहयोग (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	१५	१.६३	१५००	०	०.००	०	५	०.५४	५००	१०	१.०८	१०००	
५९	ग्रामीण क्षेत्रमा करेसावारी तथा घरबगैँचा स्थापना कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	परिवार	५१	२.७६	२५५०	१०	०.५४	५००	२०	१.०८	१०००	२१	१.१४	१०५०	
६०	क्लष्टरमा रैथाने बाली संरक्षण कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	संख्या	२	१.०९	१००८	०	०.००	०	१	०.५४	५००	१	०.५५	५०८	
६१	रैथाने बाली उत्पादन तथा प्रवर्द्धनका लागि मागमा आधारित कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	३	०.५५	५१०	१	०.१८	१७०	२	०.३७	३४०	०	०.००	०	
६२	मकै भटमास र चैते धान खेती विस्तार प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	६०	३.२५	३०००	०	०.००	०	३०	१.६३	१५००	३०	१.६३	१५००	
६३	व्यवसायिक फलफूल खेती गर्न इच्छुक कृषकहरूलाई अनुदानमा फलफूल विरुवा र आवश्यक कृषि सामग्री वितरण कार्यक्रम (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	हेक्टर	२०	२.१७	२०००	०	०.००	०	०	०.००	०	२०	२.१७	२०००	
६४	मर्सयाड्दी करिडोर एकिकृत कृषि कार्यक्रम (संभाव्यता अध्ययन) (कृषि विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक/संख्या	१	३.२५	३०००	०	०.००	०	०	३.२५	३०००	०	०.००	०	
६५	कोरोना प्रभाव न्यूनिकरणका लागि कार्यालय परिसरमा सुधारिएको हात धुने स्थल निर्माण (अन्य)	२२५२२	संख्या	१	०.०३	२५	१	०.०३	२५	०	०.००	०	०	०.००	०	
६६	क्षेत्रफलको आधारमा तरकारी उत्पादनमा प्रोत्साहन सहयोग (अन्य)	२२५२२	पटक	३	२.६०	२४००	१	०.८७	८००	१	०.८७	८००	१	०.८७	८००	
६७	समस्या समाधान तथा प्राविधिक पृष्ठपोषणका लागि Technical group Monitoring (अन्य)	२२५२२	पटक	६	०.३३	३००	२	०.११	१००	२	०.११	१००	२	०.११	१००	

क्र. सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम												कैफियत
				वार्षिक			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
६८	अनुदानका कार्यमहरूको अनुगमन (अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	४५	०.४९	४५०	१०	०.२२	२००	१०	०.११	१००	२०	०.१६	१५०	
६९	सवारी साधनहरूको विमा तथा नविकरण खर्च (वीमा सार्वजनिक सम्पत्ति)	२२२१४	पटक/ संख्या	६	०.०७	६०	०	०.००	०	६	०.०७	६०	०	०.००	०	
७०	अतिथि सत्कार, चियापान तथा विविध खर्च (अन्य विविध खर्च)	२२७११	महिना	१२	०.१३	१२०	४	०.०४	४०	४	०.०४	४०	४	०.०४	४०	
७१	कृषि यन्त्रिकरण अनुदानमा वितरण (दैवी प्रकोप वा अन्य कारणले संस्थालाई दिइने अनुदान)	२६४१३	संख्या	८०	२.६०	२४००	०	०.००	०	८०	२.६०	२४००	०	०.००	०	
७२	बाँफो जग्गामा व्यवसायिक खेती प्रोत्साहन कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	हेक्टर	५०	३.२५	३०००	०	०.००	०	२०	१.०८	१०००	४०	२.१७	२०००	
७३	फलफूल तथा नगदेवाली विरुवा नर्सरी स्थापनामा ५० प्रतिशत अनुदान (अन्य)	२६४१३	संख्या	१	०.५४	५००	०	०.००	०	१	०.५४	५००	०	०.००	०	
७४	घरघरमा प्राङ्गारिक मल उत्पादन सहयोग कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	४०	१.०८	१०००	०	०.००	०	१०	०.२७	२५०	३०	०.८१	७५०	
७५	सामुदायिक विद्यालयमा कृषि फर्म सञ्चालन तथा कृषक पाठशाला सहयोग कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	१	०.५४	५००	०	०.००	०	१	०.५४	५००	०	०.००	०	
७६	स्थानीय कृषि उपज विक्री केन्द्र स्थापना कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	३	२.४४	२२५०	०	०.००	०	१	०.८१	७५०	२	१.६३	१५००	
७७	साना व्यवसायिक कृषि फार्म स्थापना तथा विस्तार (अन्य)	२६४१३	संख्या	३५	११.३८	१०५००	०	०.००	०	१०	३.२५	३०००	२५	८.१३	७५००	
ख)	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				६५.५८	६०४८१		८.७८	८११५		२७.७७	२५६५५		२८.९३	२६७१२	
ग)	कूल जम्मा				१००	९२२४१	०	९.३०	८५९५	०	३९.९५	३६८८५	०	५०.६६	४६७६२	

जिल्लागत तथ्याङ्क वितरण

जिल्ला: लमजुङ

Cereal Crops Area and Production

S. N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn/ha	
1	Paddy	14930	43830	2.94	14133	43173	3.05	15035	46528	3.09	15085	46840	3.11	
2	Maize	9650	21029	2.18	10256	23788	2.32	22325	48565	2.18	22370	48578	2.17	
3	Wheat	410	1210	2.95	1743	1271	0.73	405	1174	2.90	395	984	2.49	
4	Millate	7915	7519	0.95	7929	7710	0.97	7509	7505	1.00	7518	7515	1.00	
5	Buck Wheat	15	14	0.93	14	14	1.00	16	14	0.88	16	14	0.88	
6	Barley	43	55	1.28	39	55	1.41	18	24.5	1.36	41	44.5	1.09	
7	Chino	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
8	Kaguno	0	0		0	0	#DIV/0!	13	13	1.00	15	14	0.93	
	Total	32963	73657	2.23	34114	76011	2.23	45321	103823.5	2.29	45440	103989.5	2.29	
	Note;	Barley	20	26.25	1.31	18	24.5	1.361111						
		Oat /Uwa	17	14.5	0.85	23	20	0.869565						
		Paddy	15035	46528	3.09	15085	46840	3.105071						
		Spring	805	2543	3.16	805	2535	3.149068						
		Main season	14230	43985	3.09	14280	44305	3.102591						

Pulse Crops Area and Production

S. N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn/ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
1	Lentil	128	116	0.91	122	113	0.93	102	155	1.52	95	90	0.95	
2	Chick pea	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	29	25	0.86	
3	Pigeon Pea	0	0		0	0		27	30	1.11	27	30	1.11	
4	Black Gram	101	78	0.77	89	70	0.79	380	319	0.84	380	319	0.84	
5	Grass Pea	0	0		0	0	#DIV/0!	12	10	0.83	14	12	0.86	
6	Horse Gram	30	25	0.83	29	24	0.83	60	45	0.75	60	45	0.75	
7	Soyabean	320	347	1.08	316	349	1.10	460	471	1.02	460	471	1.02	
8	Others	900	798	0.89	962	883	0.92	15	13	0.87	558	569	1.02	
	Total	1479	1364	0.92	1518	1439	0.95	1056	1043	0.99	1623	1561	0.96	

Fruit Crops Area and Production

S. N.	Crops	Lamjung 2073/74				Lamjung 2074/75				Lamjung 2075/76				Lamjung 2076/77				घटी बढि हुनाका कारण
		total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn Mtn	yield Mtn /ha	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	
1	Orange	635.0	589.0	4698.0	7.4	590.0	169.0	1506.0	590.0	505.0	399.0	4412.0	8.7	497.0	326.0	3966.0	8.0	
1.1	Mendarin	529.0	495.0	4034.0	7.6	501.0	101.0	1004.0	2.0	365.0	285.0	1895.0	5.2	302.0	213.0	1424.0	4.7	
1.2	Swett Orangwe	30.0	28.0	232.0	7.7	45.0	28.0	264.0	5.9	43.0	32.0	267.0	6.2	38.0	28.0	245.0	6.4	
1.3	Lime	40.0	36.0	216.0	5.4	44.0	40.0	238.0	5.4	43.0	40.0	235.0	5.5	45.0	40.0	276.0	6.1	
1.4	Lamon	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	55.0	3.0	6.0	0.1	
1.5	Others	36.0	30.0	216.0	6.0				#DIV/0!	54.0	42.0	2015.0	37.3	57.0	42.0	2015.0	35.4	
2	Evergreen Fruit	389.0	226.0	1798.0	4.6	396.0	245.0	1980.0	396.0	448.0	292.0	2856.0	6.4	462.0	292.0	2856.0	6.2	

S. N.	Crops	Lamjung 2073/74				Lamjung 2074/75				Lamjung 2075/76				Lamjung 2076/77				घटी बढि हुनाका कारण
		total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn Mtn	yield Mtn /ha	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha.	
2.1	Hog Pulm	17.0	4.0	15.0	0.9	18.0	6.0	24.0	1.3	18.0	6.0	23.0	1.3	18.0	6.0	23.0	1.3	
2.2	Kiwi	5.0	4.0	14.0	2.8	5.0	4.0	14.0	2.8	8.0	5.0	22.0	2.8	10.0	5.0	22.0	2.2	
2.3	Mango	170.0	85.0	356.0	2.1	171.0	85.0	358.0	2.1	185.0	98.0	802.0	4.3	185.0	98.0	802.0	4.3	
2.4	Banana	73.0	63.0	750.0	10.3	75.0	65.0	769.0	10.3	78.0	75.0	984.0	12.6	78.0	75.0	984.0	12.6	
2.5	Guava	20.0	14.0	72.0	3.6	21.0	16.0	97.0	4.6	20.0	17.0	98.0	4.9	22.0	17.0	98.0	4.5	
2.6	Papaya	11.0	9.0	67.0	6.1	11.0	9.0	67.0	6.1	13.0	10.0	115.0	8.8	13.0	10.0	115.0	8.8	
2.7	Jackfruit	37.0	26.0	302.0	8.2	39.0	26.0	304.0	7.8	38.0	26.0	315.0	8.3	38.0	26.0	315.0	8.3	
2.8	pineapple	11.0	9.0	108.0	9.8	11.0	9.0	109.0	9.9	13.0	10.0	125.0	9.6	13.0	10.0	125.0	9.6	
2.9	Litchi	45.0	12.0	114.0	2.5	45.0	25.0	238.0	5.3	75.0	45.0	372.0	5.0	75.0	45.0	372.0	5.0	
2.10	Arecanut	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.11	coconut	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0		#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.12	Avokado	0.0	0.0	0.0					#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	10.0	0.0	0.0	0.0	
3	Decidius Fruit	155.0	94.0	698.0		151.0	197.0	714.0	151.0	152.0	109.0	814.0	5.4	155.0	109.0	809.0	5.2	
3.1	Apple	20.0	8.0	54.0	2.7	11.0	5.0	36.0	3.3	12.0	8.0	45.0	3.8	14.0	6.0	32.0	2.3	
3.2	Pear	30.0	21.0	190.0	6.3	30.0	21.0	191.0	6.4	35.0	25.0	265.0	7.6	36.0	27.0	273.0	7.6	
3.3	Walnut	35.0	13.0	43.0	1.2	35.0	115.0	49.0	1.4	27.0	18.0	35.0	1.3	28.0	18.0	35.0	1.3	
3.4	Peach	30.0	25.0	190.0	6.3	32.0	26.0	200.0	6.3	33.0	25.0	219.0	6.6	32.0	25.0	219.0	6.8	
3.5	Plum	28.0	21.0	179.0	6.4	29.0	22.0	188.0	6.5	27.0	22.0	185.0	6.9	25.0	22.0	185.0	7.4	
3.6	Apricot	8.0	4.0	25.0	3.1	9.0	5.0	29.0	3.2	9.0	5.0	29.0	3.2	9.0	5.0	29.0	3.2	
3.7	Parsimmon	4.0	2.0	17.0	4.3	5.0	3.0	21.0	4.2	5.0	3.0	22.0	4.4	6.0	3.0	22.0	3.7	
3.8	Pomegranate	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	4.0	3.0	14.0	3.5	5.0	3.0	14.0	2.8	
	Total Fruit	1179.0	909.0	7194.0		1137.0	611.0	4200.0	1137.0	1105.0	800.0	8082.0	7.3	1114.0	727.0	7631.0	6.9	

Vegetable Area and Production

S. N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
1	Cauliflower	218.0	2300.0	10.6	219.0	2323.0	10.6	215.0	2325.0	10.81	205.0	2270.0	11.07	
2	Cabbage	200.0	2650.0	13.3	201.0	2677.0	13.3	205.0	2525.0	12.32	218.0	2585.0	11.86	
3	Broccoli	50.0	550.0	11.0	50.0	556.0	11.1	40.0	425.0	10.63	42.0	430.0	10.24	
4	Tomato	170.0	2423.0	14.3	171.0	2447.0	14.3	177.0	2550.0	14.41	185.0	2615.0	14.14	
5	Redish	200.0	3400.0	17.0	201.0	3434.0	17.1	204.0	3637.0	17.83	205.0	3640.0	17.76	
6	Broad Mustard Leaf	180.0	1575.0	8.8	181.0	1591.0	8.8	180.0	1603.0	8.91	175.0	1575.0	9.00	
7	Carrot	25.0	155.0	6.2	25.0	157.0	6.3	27.0	168.0	6.22	32.0	185.0	5.78	
8	Turnip	7.0	70.0	10.0	7.0	71.0	10.1	7.0	70.0	10.00	6.0	65.0	10.83	
9	capsicum	5.0	4.0	0.8	5.0	4.0	0.8	5.0	4.1	0.82	7.0	6.0	0.86	
10	Peas	30.0	235.0	7.8	30.0	237.0	7.9	30.0	239.0	7.97	35.0	248.0	7.09	
11	French Beans	125.0	1099.0	8.8	126.0	1109.0	8.8	123.0	1203.0	9.78	125.0	1210.0	9.68	
12	French Beans Ploe Type	275.0	2406.0	8.7	276.0	2430.0	8.8	275.0	2435.0	8.85	265.0	2425.0	9.15	
13	French Beans-Bush Type	28.0	241.0	8.6	28.0	243.0	8.7	29.0	251.0	8.66	30.0	260.0	8.67	
14	French Beans-Sword type	55.0	468.0	8.5	55.0	472.0	8.6	53.0	530.0	10.00	55.0	538.0	9.78	
15	Broad Beans	24.0	246.0	10.3	24.0	248.0	10.3	27.0	249.0	9.22	25.0	230.0	9.20	
16	Asparagus Beans	8.0	104.0	13.0	8.0	105.0	13.1	11.0	113.0	10.27	12.0	115.0	9.58	
17	Cowpea	100.0	865.0	8.7	101.0	874.0	8.7	104.0	903.0	8.68	105.0	910.0	8.67	
18	Others Igumes)	70.0	591.0	8.4	70.0	596.0	8.5	71.0	601.0	8.46	75.0	610.0	8.13	
19	Asparagus	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.00	2.0	3.0	1.50	
20	Tree tomato	1.0	2.0	2.0	1.0	1.0	1.0	1.0	2.0	2.00	2.0	2.0	1.00	
21	Chilli Akabare	5.0	7.0	1.4	5.0	7.0	1.4	6.0	8.0	1.33	8.0	10.0	1.25	
22	Chilli	75.0	656.0	8.7	75.0	663.0	8.8	76.0	703.0	9.25	80.0	725.0	9.06	
23	Okra	70.0	602.0	8.6	70.0	608.0	8.7	71.0	609.0	8.58	70.0	605.0	8.64	
24	Brinjal	38.0	361.0	9.5	38.0	365.0	9.6	39.0	380.0	9.74	38.0	372.0	9.79	
25	Onion	134.0	1202.0	9.0	134.0	1214.0	9.1	135.0	1310.0	9.70	140.0	1325.0	9.46	
26	Cucumber	115.0	1201.0	10.4	116.0	1220.0	10.5	117.0	1289.0	11.02	120.0	1305.0	10.88	

S. N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
27	Pumpkin	68.0	840.0	12.4	68.0	848.0	12.5	67.0	894.0	13.34	70.0	905.0	12.93	
28	Squash	23.0	181.0	7.9	23.0	182.0	7.9	24.0	189.0	7.88	25.0	210.0	8.40	
29	Bitter Gourd	110.0	946.0	8.6	111.0	955.0	8.6	113.0	1040.0	9.20	115.0	1060.0	9.22	
30	Pointed Gourd	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	1.0	4.0	4.00	
31	Sponge Gourd	150.0	1335.0	8.9	151.0	1348.0	8.9	153.0	1448.0	9.46	175.0	1530.0	8.74	
32	Ridge Gourd	5.0	20.0	4.0	5.0	20.0	4.0	5.0	19.0	3.80	5.0	20.0	4.00	
33	Snake Gourd	15.0	116.0	7.7	15.0	117.0	7.8	16.0	119.0	7.44	15.0	115.0	7.67	
34	Bottle Gourd	10.0	90.0	9.0	10.0	90.0	9.0	11.0	95.0	8.64	25.0	235.0	9.40	
35	Ash Gourd	5.0	41.0	8.2	5.0	41.0	8.2	6.0	42.0	7.00	7.0	54.0	7.71	
36	Balsam Gourd	12.0	101.0	8.4	12.0	102.0	8.5	13.0	104.0	8.00	10.0	95.0	9.50	
37	Kakari	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
38	Kundru	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
39	Chayote	25.0	250.0	10.0	25.0	253.0	10.1	27.0	264.0	9.78	25.0	245.0	9.80	
40	Watermelon	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	2.0	1.0	0.50	
41	Other (Cucurbits)	160.0	1311.0	8.2	161.0	1324.0	8.2	160.0	1296.0	8.10	145.0	1225.0	8.45	
42	Drumsticks	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
43	Lettuce	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	5.0	35.0	7.00	
44	Fennel Leaf	4.0	20.0	5.0	4.0	20.0	5.0	5.0	22.0	4.40	6.0	27.0	4.50	
45	Coriander Leaf	15.0	60.0	4.0	15.0	61.0	4.1	16.0	63.0	3.94	20.0	82.0	4.10	
46	Spinach	10.0	85.0	8.5	10.0	86.0	8.6	11.0	87.0	7.91	15.0	92.0	6.13	
47	Cress	8.0	48.0	6.0	8.0	48.0	6.0	9.0	49.0	5.44	8.0	42.0	5.25	
48	Amaranthus	7.0	84.0	12.0	7.0	85.0	12.1	8.0	87.0	10.88	10.0	102.0	10.20	
49	Fenugreek Leaf	5.0	38.0	7.6	5.0	38.0	7.6	6.0	43.0	7.17	5.0	40.0	8.00	
50	Swisschard	5.0	41.0	8.2	5.0	41.0	8.2	6.0	44.0	7.33	8.0	62.0	7.75	
51	Others (Leafy Veg.)	10.0	85.0	8.5	10.0	86.0	8.6	11.0	94.0	8.55	15.0	115.0	7.67	
52	Colocasia	215.0	2383.0	11.1	216.0	2406.0	11.1	214.0	2397.0	11.20	230.0	2350.0	10.22	
53	Yam	75.0	908.0	12.1	75.0	917.0	12.2	76.0	1070.0	14.08	80.0	1122.0	14.03	
54	Elephant Foot yam	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	5.0	55.0	11.00	
55	Other (Tubers)	312.0	3219.0	10.3	314.0	3251.0	10.4	315.0	3354.0	10.65	355.0	3570.0	10.06	
	Total	3458.0	35616.0		3473.0	35972.0		3501.0	36953.1	10.56	3644.0	37657.0	10.33	

Spices Area and Priduction

S.	Districts	Lamjung 2073/074				Lamjung 2074/075				Lamjung 2075/076				Lamjung 2076/077				घटी बढि हुनाका कारण
		Commodity	total area (ha)	Productive Area (ha)	production M.tn	yield m.tn /he.	total area (ha)	Productive Area (ha)	production M.tn	yield m.tn /he.	total area (ha)	Productive Area (ha)	production M.tn	yield m.tn /he.	total area (ha)	Productive Area (ha)	production M.tn	
1	Cardamom	985.00	277.00	90.00	0.09	1023.00	314.00	184.00	0.18	1032.00	530.00	85.00	0.08	1038.00	75.00	86.00	0.08	
2	Gigger	204.00	204.00	1863.00	9.13	208.00		1907.00	9.17	205.00		2235.00	10.90	245		2697	11.01	
3	Garlic	65.00	65.00	325.00	5.00	71.00		385.00	5.42	65.00		490.00	7.54	68		525	7.72	
4	Termeric	85.00	85.00	680.00	8.00	87.00		740.00	8.51	73.00		745.00	10.21	79		795	10.06	
5	Chilli	12.00	12.00	12.00	1.00	12.00		13.00	1.08	13.00		13.00	1.00	15		16	1.07	
	Total	1351.00	643.00	2970.00	2.20	1401.00	314.00	3229.00	2.30	1388.00	530.00	3568.00	2.57	1445	75	4119	2.85	

Oilseed Crops Area and Production

S.N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
		Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	
1	Mustard	785.0	650.0	0.8	848.0	744.0	0.9	1143.0	1075.0	0.9	1143.0	1075.0	0.9	
2	Sarsoon	10.0	10.0	1.0	11.0	11.0	1.0	9.0	8.0	0.9	8.0	8.0	1.0	
3	Rayo	25.0	25.0	1.0	27.0	29.0	1.1	5.0	4.0	0.8	6.0	5.0	0.8	
4	Sunflwer	0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	1.0	1.2	1.2	3.0	3.0	1.0	
5	Sesame	45.0	42.0	0.9	11.0	11.0	1.0	8.0	7.8	1.0	8.0	7.0	0.9	
6	Ground Nut	4.0	6.0	1.5	38.0	52.0	1.4	5.0	5.0	1.0	6.0	5.0	0.8	
7	Lineseed	0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	4.0	4.0	1.0	4.0	4.0	1.0	
8	Niger	5.0	4.0	0.8	5.0	5.0	1.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
	Total	874.0	737.0	0.8	940.0	852.0	0.9	1175.0	1105.0	0.9	1178.0	1107.0	0.9	

Cash Crops Area and Production

S.N.	Districts	Lamjung 2073/074			Lamjung 2074/075			Lamjung 2075/075			Lamjung 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
		Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	
1	OIL SEED	874.00	737.00	0.84	939.00	853.00	0.91	1175.00	1105.00	0.94	1178.0	1107.0	0.94	
2	POTATO	1888.00	20816.00	11.03	1888.00	21808.00	11.55	1905.00	20929.00	10.99	1936.00	21129.00	10.91	
3	SUGER CANE	20.00	400.00	20.00	20.00	391.00	19.55	20.00	391.00	19.55	22.00	405.00	18.41	
4	JUTE	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
5	COTTON	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	2.00	1.00	0.50	
6	RUBBER	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
	Total	2782.00	21953.00	7.89	2847.00	23052.00	8.10	3100.00	22425.00	7.23	3138.00	22642.00	7.22	

जिल्ला : मनाङ

Cereal Crops Area and Production

S.N.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
		Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	
1	Paddy	0	0		0	0		0	0		0	0	#DIV/0!	
2	Maize	177	347	1.96	0	0	#DIV/0!	178	351	197.19	178	351	1.97191	
3	Wheat	198	260	1.31	198	273	1.38	207	485	234.30	207	485	2.342995	
4	Millate	0	0		0	0		0	0		0	0	#DIV/0!	
5	Buck Wheat	286	516	1.80	270	500	1.85	286	298	104.20	286	298	1.041958	

6	Barley	120	189	1.58	108	189	1.75	88	149	169.32	166	240	1.445783	
7	Chino	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
8	Kaguno	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
	Total	781	1312	1.68	576	962	1.67	759	1283	169.04	837.00	1374.00	1.641577	
Note	Barley	90	152	1.69	88	149	1.693182							
	Oat /Uwa	75	88	1.17	78	91	1.166667							

Pulse Crops Area and Production

S.N.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
1	Lentil	0	0		0	0	#DIV/0!	5	4	0.80	5	4	0.80	
2	Chick pea	0	0		0	0	#DIV/0!	4	5	1.25	4	5	1.25	
3	Pigeon Pea	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
4	Black Gram	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
5	Grass Pea	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
6	Horse Gram	0	0		0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	
7	Soyabean	0	0		0	0	#DIV/0!	21	22	1.05	21	22	1.05	
8	Others	154	138	0.90	165	153	0.93	3	3.5	1.17	83	84	1.01	
	Total	154	138	0.90	165	153	0.93	33	34.5	1.05	113.00	115.00	1.02	

Fruits Area and Production

S.N.	Crops	MANANG 2073/74				MANANG 2074/75				MANANG 2075/76				MANANG 2076/77				घटी बढि हुनाका कारण
		Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	
1	Orange	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
1.1	Mendarin	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
1.2	Swett Orangwe	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
1.3	Lime	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
1.4	Lamon	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
1.5	Others	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2	Evergreen Fruit	0.0	0.0	0.0		0.0	1.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	2.0	0.5	1.0	2.0	
2.1	Hog Pulm	0.0	0.0	0.0					0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.2	Kiwi	0.0	0.0	0.0			1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	2.0	0.5	1.0	2.0	
2.3	Mango	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.4	Banana	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.5	Guava	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.6	Papaya	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.7	Jackfruit	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.8	pineapple	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.9	Litchi	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.10	Arecanut	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.11	coconut	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
2.12	Avokado	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
3	Decidius Fruit	232.0	102.0	925.0		242.0	119.0	1353.0		248.0	120.0	1361.0		254.0	120.0	1361.0	11.3	
3.1	Apple	205.0	87.0	825.0	4.0	215.0	104.0	1253.0	5.8	220.0	105.0	1262.0	5.7	225.0	105.0	1262.0	12.0	
3.2	Pear	2.0	2.0	18.0	9.0	2.0	2.0	18.0	9.0	2.0	2.0	17.0	8.5	2.0	2.0	17.0	8.5	

S.N.	Crops	MANANG 2073/74				MANANG 2074/75				MANANG 2075/76				MANANG 2076/77				घटी बढ़ि हुनाका कारण
		Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area(ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	
3.3	Walnut	8.0	6.0	23.0	2.9	8.0	6.0	23.0	2.9	9.0	6.0	23.0	2.6	10.0	6.0	23.0	3.8	
3.4	Peach	8.0	4.0	35.0	4.4	8.0	4.0	35.0	4.4	8.0	4.0	35.0	4.4	8.0	4.0	35.0	8.8	
3.5	Plum	7.0	2.0	20.0	2.9	7.0	2.0	20.0	2.9	7.0	2.0	20.0	2.9	7.0	2.0	20.0	10.0	
3.6	Apricot	2.0	1.0	4.0	2.0	2.0	1.0	4.0	2.0	2.0	1.0	4.0	2.0	2.0	1.0	4.0	4.0	
3.7	Parsimmon	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
3.8	Pomegranate	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	0.0	#DIV/0!	
	Total Fruit	232.0	102.0	925.0		242.0	120.0	1353.0		248.0	120.0	1361.0		256.0	120.5	1362.0	11.3	

Vegetables Area and Production

S.N.	Districts Commodity	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढ़ि हुनाका कारण
		Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	
1	Cauliflower	30.0	373.0	12.4	30.0	377.0	12.6	30.0	377.0	12.6	33.0	395.0	12.0	
2	Cabbage	46.0	703.0	15.3	46.0	710.0	15.4	46.0	710.0	15.4	40.0	618.0	15.5	
3	Broccoli	4.0	29.0	7.3	4.0	29.0		4.0	29.0	7.3	5.0	35.0	7.0	
4	Tomato	4.0	30.0	7.5	4.0	30.0	7.5	4.0	30.0	7.5	5.0	45.0	9.0	
5	Redish	19.0	311.0	16.4	19.0	314.0	16.5	19.0	314.0	16.5	20.0	315.0	15.8	
6	Broad Mustard Leaf	28.0	339.0	12.1	28.0	342.0	12.2	28.0	342.0	12.2	25.0	315.0	12.6	
7	Carrot	3.0	36.0	12.0	3.0	36.0	12.0	3.0	36.0	12.0	5.0	55.0	11.0	
8	Turnip	2.0	9.0	4.5	2.0	9.0	4.5	2.0	9.0	4.5	3.0	13.0	4.3	
9	capsicum	0.0	0.0							#DIV/0!	1.0	2.5	2.5	
10	Peas	3.0	5.0	1.7	3.0	5.0	1.7	3.0	5.0	1.7	5.0	34.0	6.8	
11	French Beans	14.0	41.0	2.9	14.0	41.0	2.9	14.0	41.0	2.9	15.0	52.0	3.5	
12	French Beans Ploe Type	5.0	12.0	2.4	5.0	12.0	2.4	5.0	12.0	2.4	6.0	23.0	3.8	
13	French Beans-BushType	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	

S.N.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	
14	French Beans-Sword type	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
15	Broad Beans	1.0	4.0	4.0	1.0	4.0		1.0	4.0	4.0	2.0	10.0	5.0	
16	Asparagus Beans	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
17	Cowpea	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
18	Others lgumes)	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
19	Asparagus	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
20	Tree tomato	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
21	Chilli Akabare	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
22	Chilli	0.0	0.0				#DIV/0!	1.0	6.0	6.0	2.0	11.0	5.5	
23	Okra	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
24	Brinjal	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
25	Onion	0.0	0.0				#DIV/0!	6.0	22.0	3.7	8.0	75.0	9.4	
26	Cucumber	1.0	15.0	15.0	1.0	15.0	15.0	1.0	15.0	15.0	2.0	18.0	9.0	
27	Pumpkin	5.0	61.0	12.2	5.0	62.0		5.0	62.0	12.4	3.0	24.0	8.0	
28	Squash	3.0	54.0	18.0	3.0	55.0	18.3	3.0	55.0	18.3	4.0	32.0	8.0	
29	Bitter Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	1.0	4.0	4.0	
30	Pointed Gourd	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
31	Sponge Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
32	Ridge Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
33	Snake Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
34	Bottle Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
35	Ash Gourd	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
36	Balsam Gourd	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
37	Kakari	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
38	Kundru	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
39	Chayote	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
40	Watermelon	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
41	Other (Cucurbits)	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
42	Drumsticks	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	

S.N.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Prodn Mtn	Yield Mtn /ha	
43	Lettuce	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
44	Fennel Leaf	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
45	Coriander Leaf	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
46	Spinach	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
47	Cress	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
48	Amaranthus	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
49	Fenugreek Leaf	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
50	Swisschard	0.0	0.0				#DIV/0!			#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
51	Others (LeafyVeg.)	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
52	Colocasia	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
53	Yam	0.0	0.0							#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
54	Elephant Foot yam	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
55	Other (Tubers)	0.0	0.0								0.0	0.0	#DIV/0!	
	Total	168.0	2022.0		168.0	2041.0		175.0	2069.0		185.0	2076.5	11.2	

Spices Area and Production

S.	Districts	MANANG 2073/074				MANANG 2074/075				MANANG 2075/076				MANANG 2076/077				घटी बढि हुनाका कारण
		Commodity	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn M.tn	Yield m.tn /he.	Total area (ha)	Productive Area (ha)	Prodn M.tn	
1	Cardamom	2.00	0.00	0.00		2.00	1.00	0.19	0.10	2.00	1.00	0.19	0.10	1.00	0.52	0.19	0.10	
2	Gigger	0.00	0.00	0.00		0.00		0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!	4.00		18.00	4.50	
3	Garlic	0.00	0.00	0.00		14.00		83.00	5.93	15.00		85.00	5.67	13.00		48.00	3.69	
4	Termeric	0.00	0.00	0.00		0.00		0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!	0.00		0.00	#DIV/0!	
5	Chilli	0.00	0.00	0.00		0.00		0.00	#DIV/0!	2.00		1.50	0.75	3.50		2.00	0.57	
	Total	2.00	0.00	0.00	0.00	16.00	1.00	83.19	5.20	19.00	1.00	86.69	4.56	21.50		68.19	3.17	

Oilseed Crops Area and Production

S.N.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
1	Mustard	3.0	2.0	0.7	3.0	2.0	0.7	4.0	3.5	0.9	5.0	4.0	0.8	
2	Sarsoon	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
3	Rayo	0.0	0.0		0.0	0.0		1.5	1.0		0.0	0.0	#DIV/0!	
4	Sunflower	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	
5	Sesame	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
6	Ground Nut	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
7	Linseed	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	
8	Niger	0.0	0.0		0.0	0.0		0.0	0.0	#DIV/0!	0.0	0.0	#DIV/0!	
	Total	3.0	2.0	0.7	3.0	2.0	0.7	5.5	4.5	0.8	5.0	4.0	0.8	

Cash Crops Area and Production

S.	Districts	Manang 2073/074			Manang 2074/075			Manang 2075/076			Manang 2076/077			घटी बढि हुनाका कारण
	Commodity	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	Area ha.	Production Mtn	Yield Mtn /ha	
1	OIL SEED	3.00	2.00	0.67	3.00	2.00	0.67	5.50	4.50	0.82	5.00	4.00	0.80	
2	POTATO	648.00	9007.00	13.90	648.00	9277.00	14.32	678.00	7590.00	11.19	695.00	7692.00	11.07	
3	SUGER CANE	0.00	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
4	JUTE	0.00	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
5	COTTON	0.00	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
6	RUBBER	0.00	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00	#DIV/0!	0.00	0.00	#DIV/0!	
	Total	651.00	9009.00	13.84	651.00	9279.00	14.25	683.50	7594.50	11.11	700.00	7696.00	10.99	

खण्ड-४

तथ्याङ्क

४.१. खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल

सि.न.	गा.वि.स.को नाम	खेत हे.	पाखो हे.	गौचरण हे.	जंगल हे.	जम्मा क्षेत्रफल हे.
१	गाउँशहर	५४७.३४	६६९.६१	५४.३४	६३०.०९	२०७४.८९
२	वेसीशहर	२२६.४६	१९६.८४	१३.१७	१०६.२८	५९७.५९
३	बाभाँखेत	२७८.८६	४५२.७५	१४.४४	११८८.८८	२०६३.०४
४	भोल्लेटार	२९७.१५	२४६.८६	१०.०६	४२९.४०	१०७९.६९
५	ईशानेश्वर	२७०.४१	२२३.३४	१०.४६	५६१.१८	११८०.२८
६	करापु	३४०.४८	३९२.६०	६२.२९	७२४.९५	१६९३.५३
७	गिलुङ	३१५.११	२१९.१९	१९.९९	८२१.५७	१४४०.०६
८	बाँगे	१७३.१५	२०५.६९	४७.८२	३७४.५८	८७६.८३
९	चक्रतिर्थ	३२१.३०	५२४.६०	३१.३९	२२२.३१	१२०४.७४
१०	धमिलिकुवा	२०३.३४	५७७.३१	४०.९१	४३०.६९	१४४३.८८
११	तार्कुघाट	१२२.७६	२६३.२०		२७२.४६	७३४.५१
१२	भलायखर्क	२७३.३०	३७८.६९	२८.६१	३८३.८७	१०८२.५३
१३	कोल्की	१८८.७१	३२५.२९	१२.६८	५१६.६८	११५५.३७
१४	प्यारजुङ	३८९.७९	४४१.७९		२४७.९२	१२०७.६८
१५	गौडा	३५७.१९	६२८.८०	२१.५४	९४८.५२	२०९८.९६
१६	ईलमपोखरी	२८३.४६	६०२.२७	११६६.२	१२१८.८४	३६६२.०२
१७	विचौर	३२९.९७	२२१.११	३१.६७	४१६.६७	१०८४.५९
१८	दुधपोखरी	१८३.३२	४४९.९५	५२.११	२९७.६७	१०१८.०२

सि.न.	गा.वि.स.को नाम	खेत हे.	पाखो हे.	गौचरण हे.	जंगल हे.	जम्मा क्षेत्रफल हे.
१९	वागलुडपानी	४७१.१९	३५७.४६	२०.४९	११९५.९९	२०४७.१३
२०	मालिङ	२५८.५३	२२६.८४	९.५२	५३९.७२	१३९६.६५
२१	नाल्मा	३०२.२०	३०४.५३	३.१५	१५३६.७६	२१९८.४७
२२	भोजे	४१६.८३	१८२.६४	३४.७१	१२६२.२७	२०८८.७४
२३	पसगाउँ	२१९.४८	१४४.५७	०.९०	६३२.२६	१२५२.६१
२४	भुजुड	१९३.१९	१४८.२१	६८.८३	३३८.२४	१०६१.१२
२५	उत्तर कन्या	१८६.९३	२१८.८६	७०.४४	५०४.४३	१०९४.१२
२६	नौथर	१९८.८९	३९५.७४		५६५.९६	१२६०.०८
२७	ढोडेनी	२४०.६४	२६६.६५	२९.१४	१२९५.०८	२३८१.७५
२८	फलेनी	११२.९८	३०५.०६		३६९.२४	१०७६.३४
२९	चिती	६७७.९२	४९४.४९	५७.०२	६०७.४८	२०३३.००
३०	बन्सार	२७१.१६	५२७.५८	७१.२९	७२०.५२	१७८३.७०
३१	हिलेटक्सार	१५८.७३	२९६.५५	२६.८५	२७८.२७	८००.७२
३२	श्रीमन्ज्याङ	२५३.५८	२००.१६		२६३.९७	७६३.४५
३३	पाचोक	२२१.७४	६९५.२९	३.२९	३२०.६५	१३७१.९३
३४	जीता	२५०.४४	४६६.०७	४६.४७	४३४.४१	१२१८.९७
३५	ता. टक्सार	१५९.८७	३२३.४७	१९८.८३	३०३.११	१०५०.१०
३६	रम्घा	२७२.२६	२४७.३०	७.८२	३११.९५	८८९.५८
३७	समिभज्याङ	१३६.८९	२३१.५६	१८.०५	१९६.२०	६६२.२३
३८	सूर्यपाल	१८१.२१	२४६.६६	३०.७४	१७९.४३	६७५.२६
३९	सुन्दरबजार	२५९.४५	२५८.८१	१५.१७	१५१.०५	७६६.५९
४०	तार्कु	१२२.१९	२७७.९२	३५.६६	३८२.५४	९७२.०२
४१	परेवाडाँडाँ	३८१.०२	३२१.६४	१७.९५	११९.२४	८७७.२७

सि.न.	गा.वि.स.को नाम	खेत हे.	पाखो हे.	गौचरण हे.	जंगल हे.	जम्मा क्षेत्रफल हे.
४२	कुन्धा	१४६.०८	२९९.७०	४०.०२	१३१.७६	६९३.१९
४३	खुदी	२४३.२६	४५९.९०	९६.०४	१२६२.१६	२७७६.२५
४४	भुलभुले	२५५.८६	४३२.३३		१०८२.५७	२२५८.०१
४५	बाहुनडाँडा	१५७.५७	२६३.२३	४१.९५	७२४.९२	१७१३.५३
४६	घेर्मु	१०८.७६	३७१.७९	१०२.५१	७१६.४०	१७६७.६७
४७	ताघिड	१४८.६०	३३३.५६	७८.२०	८४०.२५	१४३६.७६
४८	घनपोखरा	४०८.४२	५६४.६३	६२.७९	९३२.८०	२३२५.४५
४९	सिम्पानी	३१८.९५	२३५.४०	३३.१६	३६४.९०	१२३०.८३
५०	चण्डस्थान	१६५.५८	१०४.३८	११.४०	४३.१८	३८६.७४
५१	भोटेओडार	२६८.७७	३५१.८५	१३.६४	११६.०५	८६१.७६
५२	उदिपुर	१९९.६२	२५०.०८	२७.३१	३०३.००	८३८.९३
५३	भारते	३३०.३६	२८७.५४		२४६.२३	९७६.४९
५४	रा. मोहोरियाकोट	२७६.३५	४३०.७२		३७३.२९	११५१.९७
५५	अर्चलबोट	१९२.०६	१७६.८८	१.४३	२७७.७५	६८३.५१
५६	चन्द्रेश्वर	२७१.४७	२९२.५७		९९.५०	७३७.६५
५७	दुराडाँडा	२१८.४२	२१४.४५	१४.९२	१३६.४९	६३९.६६
५८	धुसेनी	१७५.४६	१७८.१६	२८.७२	११९.१२	५१७.२२
५९	नेता	१४०.९७	४१३.१२	३८.८५	४२०.४१	९८२.८९
६०	सिन्दुरे	२०६.५०	२५५.७२	१.२३	११०.७२	११०२.८९
६१	पुरानोकोट	२५३.१५	४११.३६	२१.७९	३५६.६९	१२३४.५८
	जम्मा	१५५३५.५७	२०४८५.२९	२९९८.००	३०९५९.४९	७९७३६.०१

४.२. बालीले ओगटेको क्षेत्रफल र उत्पादन विवरण

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
१	धान	१६४६३	४९५७८	१५८०४	४४३५२	१५७०२	४३९२१.१
	चैते	९१०	२८५६	९१०	२८५६	९१०	२५९३.५
	वर्षे	१५५५३	४३७३०	१४४९४	४०५८३	१४४९२.००	४०५७७.६
	घैया	५३४	११२१	४००	१०००	३००	७५०.०
२	गहुँ जम्मा	५००	७७५	५००	१४००	४२५.००	१२७५
३	मकै	१५९७५	२९४३६	१५९७५	३१९५०	१५९७५	३१३२०
	हिउदे	७५	२२१.२५	७५	२२२	७५	२२२
	वसन्ते	६२५०	१२१८८	६२५०	११७००	६२५०	११०७०
	वर्षे	९६५०	२७०२८	९६५०	२००२८	९६५०	२००२८
४	कादो	७९१९	७५२३	७९१९	७७००	७९१९	६१६०.००
५	जौ	२८	२७	२७.५	२६.५	२७.५	२६.५
६	फापर	१५	१२.७५	१४.८	१२.१५	१४.८	१२.१५
७	उवा	२१	१८	२०.५	१८.४५	२०.५	१८.४५
८	चिनो	१७	१३	१६.५	१४.८५	१६.५	१४.८५
	कागुनो	१५	१३	१४.६	१३.८७	१४.६	
८.०	दलहन ८.१ देखि	१५९७	१६०९	१५९७	१५८७.५	१५९७	१५८७.२
८.१	मसुरो	९२	१९५	९२	१९३	११२	२१०
८.२	मास	३८०	३२३	३८०	३१९	३८०	३१९
८.३	भटमास	४५६	४३३	४५६	४३३	४५६	
८.४	सिमि	३०४	३२०	३०४	३०४.५	३०४	३०४.५
८.५	वोडी	१२०	१३२	१२०	१३३	१२०	

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
८.६	केराउ	७६	६५	७६	६५	७६	७०
८.७	गहत	६०	४५	६०	४४	६०	४४
८.८	रहर	३०	२७	३०	२७	३०	२७
८.९	सिल्दुङ्ग	५३	४८	५३	४८	५३	४८
८.१०	मुडु	१४	११	१४	११	१४	११
८.११	अन्य	१२	१०	१२	१०	१२	१०
९	तेलहन एक मुष्ट	११५७	८३४.५	११७७	९००	११७७	९५२.५
९.१	तोरी	११००	७७५.५	११५०	८००	११५०	८५०
९.२	सस्यु	१०	९	१०	९	१०	१०
९.३	तिल	१०	९	१०	८.५	१०	१०
९.४	आलस	०	०				
९.५	वदाम	५	१०	५	९	५	५
९.६	भुसेतिल	७	५	४.५	४	४.५	४.५
९.७	रायो	२५	२६	२५	२६	२५	२५
९.८	अन्य						
१०	उखु	३०	६०५	२९	६००	२०	४००
११	आलु जम्मा	१८७५	२०५९८	१८९०	२०७९२	१८९०	२०७९२.५
	आलु हिउदे	१६७५	१८५०८	१६८५	१८६४०	१६८५	१८६४०.५
	आलु वर्षे	२००	२०९०	२०५	२१५२	२०५	२१५२
१२	तरकारी आलु बाहेक	३४३०	३५९३३	३४५३	३६२०२	३४५९.५	३३३८२
१२.१०	हिउदे	९२८	९८३७	९४३	९९९८	९४५	१०३९५
१२.२	वर्षे	१८८८	१९९८६	१८९०	२००३४	१८९१.५	१७२५२
१२.३	वसन्ते वेमौसमी	६१४	६११०	६२०	६१७०	६२३	५७३५

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
१३	फलफुल						
	जम्मा क्षेत्रफल						
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल						
१३.१	पतभुड						
	जम्मा क्षेत्रफल	१७२		२०६		२०८.२५	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	१०७	९००	११७	९७०	१२१	१०१४
१३.३	सुन्तलाजात						
	जम्मा क्षेत्रफल	१२९०		१२९७		६२३	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	९३५	७४०७	१२९०	११६१०	५७९	४६५७.५
१३.४	सुन्तला मात्र						
	जम्मा क्षेत्रफल	८५०		५४०		५३०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	६२५	५१२५	५००	४०००	४९५	४०३४
१३.५	केरा						
	जम्मा क्षेत्रफल	५०		५५		६८	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	३५	५०८	४०	५८०	५८	७८३
१३.६	आँप						
	जम्मा क्षेत्रफल	१३३	५७९	१३५		१७०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	८६	५७९	८६	५८०	९३	७६७
१३.७	लिचि						
	जम्मा क्षेत्रफल	५०		५२		६५	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	३०	२१३	३२	२५०	३०	२३४
१३.८	भुईकटहर						
	जम्मा क्षेत्रफल	१४		१३		११	

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	१३	१०१	१२	९३.२३	९	१०८
१३.९	रुखकटहर						
	जम्मा क्षेत्रफल	३७		३७		३७	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	२६	३०२	२६	३०२	२६	३०२
१३.१०	स्याउ						
	जम्मा क्षेत्रफल	३५		२२		२०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	१५	४००	८	५६	८	५४
१३.११	ओखर						
	जम्मा क्षेत्रफल						
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल						
१३.१२	कफी						
	जम्मा क्षेत्रफल	९०		९५		१००	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	६५	५४	७०	५८	७२	५९.५
१३.१३	चिया						
	जम्मा क्षेत्रफल	८		१०		१०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	६	१	७	१.१८	९	१.५
१४	मसला बाली						
१४.१	अदुवा	२०५	१८७६	२०५	१८७५	२५०	
१४.२	वेसार	८०	६४१	८०	६४०	८५	
१४.३	लसुन	५२	२६०	५२	२६०	६०	३००
१४.४	अलैंची	१६४	५०.०८	१९४	३९.६	२०४	६३.०
१४.५	प्याज	१२०	१०८०	१२०	१०७५	१३०	१२२०
१४.६	धनीयाँ	२	१.८	२	१.७	२	१.८

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
१४.७	खुर्सानी	१०	१०	१०	१०	१०	१०
१४.८	मरिच टिमुर	५	३	५	३	५	३
१५	मह	५२००	२८	५२००	२८.५	५९००	३२
१६	माछा पोखरी	१२	१३	१४.७५	१८	१५.७५	
१७	च्याउ वोटल	४०००	१५.७५	२२७५	६.८	५०००	
१८	रेसमकोया	०	०				
१९	कपास	०	०				
२०	जुनार						
	जम्मा क्षेत्रफल	८५		३५		३०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	६७	५५३	३०	२४८	२८	२३२
२१	कागती						
	जम्मा क्षेत्रफल	९०		४२		४०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	५५	३८२	३५	२१०	३६	२१६
२२	भोगते						
	जम्मा क्षेत्रफल	८		४		४	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	७	५६	३	२७	३	२७
२३	निवुवा						
	जम्मा क्षेत्रफल	९०		१४		१०	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	८०	६८०	१२	१०२	९	७६
२४	ज्यामिर						
	जम्मा क्षेत्रफल	१००		१०		८	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	९०	६७५	९	६७.५	७	६६.५
२५	अन्य						

क्र.सं.	बालीको नाम	२०७०/७१		२०७१/७२		२०७२/७३	
		क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन	क्षेत्रफल	उत्पादन
	जम्मा क्षेत्रफल	१०		११		१२	
	उत्पादनसिल क्षेत्रफल	८	५०	८	५०	८	५०

४.५.१. जिल्लामा रहेका कृषि सहकारी तथा अन्य सहकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	किसिम
१	१	२०६६/०४/२७	श्री लालीगुराँस सहकारी संस्था लि., बाहुन डाँडा, ५	कृषि
२	२	२०६६/०४/२७	श्री धमिलिकुवा ग्रामीण विकास सहकारी संस्था लि., धमिलिकुवा	कृषि
३	३	२०६६/०४/२७	श्री जनशक्ति कृषि सहकारी संस्था लि., सिम्पानी, ९	कृषि
४	४	२०६६/०५/१२	श्री दिपज्योती कृषि सहकारी संस्था लि., गाउँशहर ८	कृषि
५	५	२०६६/०६/२३	श्री ज्योती जनसेवा उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., बेसीशहर	उपभोक्ता
६	६	२०६६/०६/२५	श्री उज्वल उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., गाउँशहर, ४	" "
७	७	२०६६/०६/२५	श्री जनहित उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., चक्रतिर्थ, १	" "
८	८	२०६६/०६/२५	श्री हिमाल उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., ताघिङ्ग, २	" "
९	९	२०६६/०६/२५	श्री लालिगुराँस उपभोक्ता सहकारी सं.लि., नाल्मा, ५	" "
१०	१०	२०६६/०६/२५	श्री जनप्रिय उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., कुन्छा, १	" "
११	११	२०६६/०६/२५	श्री जनभावना उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.,दुराडाँडा, ३	" "
१२	१२	२०६६/०६/२९	श्री खुदी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., खुदी, १	" "
१३	१३	२०६६/०६/२९	श्री जनसंकल्प उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., चन्द्रश्वर, ५	" "
१४	१४	२०६६/०६/२९	श्री जनमुखी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., उदिपुर, ४	" "
१५	१५	२०६६/०७/११	श्री जनसेवा उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., कोल्की, २	" "
१६	१६	२०६६/०८/२१	श्री जनसंपर्क उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., चण्डिस्थान, ५	" "

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	किसिम
१७	१७	२०६६/०९/१९	श्री धमिलिकुवा उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., धमिलिकुवा, २	" "
१८	१८	२०६६/०९/१९	श्री ढोडेनी जनएकता उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., ढोडेनी	" "
१९	१९	२०६६/०९/१९	श्री हिमचुली उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., प्यारजुङ,	" "
२०	२०	२०६६/०९/१९	श्री पाचोक उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., पाचोक ७	" "
२१	२१	२०६६/०९/१९	श्री दिव्यज्योती कृषि सहकारी सास्था लि., भुलभूले ९	कृषि
२२	२२	२०६६/०९/१९	श्री मदरल्याण्ड कृषि सहकारी संस्था लि., धमिलिकुवा१	कृषि
२३	२३	२०६६/०९/१९	श्री सहयोगी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., घेर्मु, ५	उपभोक्ता
२४	२४	२०६६/०९/१९	श्री जनमुखि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., समिभन्ज्याङ	उपभोक्ता
२५	२५	२०६६/०९/१९	श्री अविरल उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., नौथर, २	उपभोक्ता
२६	२६	२०६६/०९/१९	श्री जनएकता उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., रम्घा	उपभोक्ता
२७	२७	२०६६/०९/१९	श्री जनसेवा उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., परेवाडाँडा	उपभोक्ता
२८	२८	२०६६/०९/२०	श्री बाह्रपोखरी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., हिलेटक्सार, ४	उपभोक्ता
२९	२९	२०६६/०९/२४	श्री सुनाउ उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., अर्चलबोट, ७	उपभोक्ता
३०	३०	२०६६/०९/२४	श्री जनएकता उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., बिचौर, ३	उपभोक्ता
३१	३१	२०६६/०९/२४	श्री कालिका उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., सिंदुरे, ७	उपभोक्ता
३२	३२	२०६६/०९/२७	श्री जनजागृति उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., सूर्यपाल, ३	उपभोक्ता
३३	३३	२०६६/०९/२७	श्री इलमपोखरी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., इलमपोखरी, ५	उपभोक्ता
३४	३४	२०६६/१०/१०	श्री एकिकृत कृषि सहकारी संस्था लि., भोर्लेटार, ४	कृषि
३५	३५	२०६६/१०/११	श्री जनजागरण उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार, ३	उपभोक्ता
३६	३६	२०६६/१०/१२	श्री पवित्र स्वावलम्बि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., उत्तरकन्या, ७	उपभोक्ता
३७	३७	२०६६/१०/१२	श्री जनकल्याणकारी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., सिपानी	उपभोक्ता
३८	३८	२०६६/१०/२८	श्री जनसेवा उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., मालिङ, ३	उपभोक्ता

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	किसिम
३९	३९	२०६६/११/१०	श्री जनकल्याण उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., तान्द्राड टक्सार, ९	उपभोक्ता
४०	४०	२०६६/११/११	श्री प्रगति उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., पसगाउँ, ९	उपभोक्ता
४१	४१	२०६६/११/२१	श्री प्रगतिशील जागरण तरकारी तथा कृषि सहकारी सं लि, च त्र ण ि त थ , ५	कृषि
४२	४२	२०६६/१२/०९	सुन्दर कृषि सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार, ८	कृषि
४३	४३	२०६६/१२/२४	श्री प्रगतिशील उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., बाभाखेत, १	उपभोक्ता
४४	४४	२०६७/०१/२८	श्री बनदेवी कृषि सहकारी संस्था लि., हिलेटक्सार, ८	कृषि
४५	४५	२०६७/०१/३१	श्री लक्ष्मी नारायण कृषि सहकारी संस्था लि., चित्ति, २	कृषि
४६	४६	२०६७/०२/०९	श्री देउराली कृषि सहकारी संस्था लि., कुन्छा, १	कृषि
४७	४७	२०६७/०२/१६	श्री जननिर्देश डासासंस्था लि., नेता, ४	उपभोक्ता
४८	४८	२०६७/०६/०६	श्री जनजागरण कृषि सहकारी संस्था लि., भुलभूले, १ र २	कृषि
४९	४९	२०६७/०६/१०	श्री त्रिवेणी महिला कृषि सहकारी संस्था लि., अर्चलबोट- ८	कृषि
५०	५०	२०६७/०६/२१	श्री लालीगुराँस कृषि सहकारी संस्था लि., भुलभूले , ५	कृषि
५१	५१	२०६७/०६/२४	श्री श्रृजना कृषि सहकारी संस्था लि., भोटेओडार, ५	कृषि
५२	५२	२०६७/०७/०८	श्री देउराली कृषि सहकारी संस्था लि., बांग्रे	कृषि
५३	५३	२०६७/०७/१५	श्री संजिवनी कृषि सहकारी संस्था लि., भलायखर्क, ३	कृषि
५४	५४	२०६७/०८/१३	श्री जन उन्नती कृषि सहकारी संस्था लि., भलायखर्क, ४	कृषि
५५	५५	२०६७/११/१२	श्री उन्नति कृषि सहकारी संस्था लि., धमिलिकुवा, २	कृषि
५६	५६	२०६७/११/१५	श्री एकता कृषि सहकारी संस्था लि., गाउँशहर, ०६	कृषि
५७	५७	२०६७/१२/१७	श्री नवज्योती कृषि सहकारी संस्था लि., बेसीशहर, ०४	कृषि
५८	५८	२०६८/०४/११	श्री समुन्नत जैविक कृषि सहकारी संस्था लि., बेसीशहर, ०२	कृषि
५९	५९	२०६८/०५/२८	श्री अन्नपूर्ण मत्स्यपालक कृषि सहकारी संस्था लि., धमिलिकुवा, ३	कृषि

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	किसिम
६०	६०	२०६८/०६/१२	श्री हिमाल कृषि तथा दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि., बेसीशहर २	कृषि
६१	६१	२०६८/०६/०९	श्री अन्नपुर्ण कृषि सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार ३	कृषि
६२	६२	२०६८/१०/२२	श्री चम्फावति मत्स्यपालक कृषि सहकारी संस्था लि, चक्रतिर्थ ३	कृषि
६३	६३	२०६८/१०/२२	श्री हिमचुली अलैंची कृषि सहकारी संस्था लि., विचौर १	कृषि
६४	६४	२०६८/११/०५	श्री साधुमोचे कृषि तथा जडीबुटी सहकारी संस्था लि., बेसीशहर	कृषि
६५	६५	२०६८/१२/०३	श्री मिलिजुली महिला पशुपालन कृषि सहकारी संस्था लि.,	कृषि
६६			श्री ईन्द्रपुरी कृषि सहकारी संस्था लि.,	कृषि
६७			श्री भोटेओडार कृषि सहकारी संस्था लि.	कृषि
६८			श्री मदरल्याड कृषि सहकारी संस्था लि.,	कृषि

४.६.१ रासायनिक मल बिक्रेताहरूको विवरण

रासायनिक मलको कारोवारका लागि इजाजत लिएका सहकारीहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाराइटरको नाम	सम्पर्क न.	नविकरण गर्ने मिति
१.	१०१	२०६९/०४/३	सुन्दरबजार वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार ४	तन बहादुर गुरुङ	९८४६१६७४००	२०७०/०४/२
२.	१०२	२०६९/०४/१४	जन एकता उपभोक्ता सहकारी संस्था लि., रम्घा	राजन हरी गौतम	९८४६२३४४७३	२०६९/०४/१३
३.	१०३	२०६९/०४/१६	श्री देउराली बहु उद्देश्य सहकारी संस्था लि.,	हरि प्रसाद घिमिरे	९८४६३१६२०९	२०६९/०४/१५
४.	१०४	२०६९/०४/२२	श्री जीता कृषि सहकारी संस्था लि., जिता ९	श्रीराम पौडेल	९७४६०१२८१४	२०६९/०४/२१

क्र. स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाराइटरको नाम	सम्पर्क न.	नविकरण गर्ने मिति
५.	१०५	२०६९/०४/२३	श्री सुन्दर बीउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्था लि., पाउदी	चन्द्र प्रसाद पोखेल		२०६९/०४/२२
६.	१०६	२०६९/०४/२०	श्री लक्ष्मी नारायण कृषि सहकारी संस्था लि., चिति २	रमेश राज पन्त	९८४६३९६४७७	२०६९/०४/१९
७.	१०७	२०६९/०४/२९	अचलबोट बीज भण्डार सहकारी संस्था लि.,	निर्धाराज अधिकारी	९८४६९६२९०३	२०६९/०४/२८
८.	१०८	२०६९/०५/२६	पुष्पक राज हमाल परेवाडाँडा २	पुष्पक राज हमाल	९८४६३७०३९२	२०६९/०५/२५
९.	१०९	२०६९/०५/२९	श्रेष्ठ एगो सेन्टर सुन्दरबजार ८	अमृत कुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५८२०	२०६९/०५/२८
१०.	११०	२०६९/०६/१	पशु सेवा बहुउद्देश्य सहकारी संस्था लि., चक्रतिर्थ	परमात्मा भण्डारी	९८५६०४५४६५	२०६९/०५/३०
११.	१११	२०६९/०६/२६	अनुप टर्जर्स उदिपुर २	चिज बहादुर श्रेष्ठ		२०६९/०६/२५
१२.	११२	२०६९/०६/२६	साना किसान सहकारी संस्था लि., सुन्दरबजार	खुसिराम मिश्र		२०६९/०६/२५
१३.	११३	२०६९/०७/१	श्री प्रगतिशील जनजागरण तरकारी तथा कृषि सहकारी संस्था ली. चक्रतिर्थ	विष्णु प्रसाद कट्टेल	९७४६००९४९६	२०६९/०६/३०
१४.	११४	२०६९/०९/२६	श्री भोटेओडार कृषि सहकारी संस्था लि.	शक्ति राज गुरुङ	९८४६२५०३३६	२०६९/०८/२५
१५.	११५	२०६९/११/१४	श्री हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि., प्यारजुङ १	दिल बहादुर गुरुङ	९८४६४२९४६७	२०६९/१०/१३
१६.	११६	२०६९/१२/१२	मदरल्याड कृषि सहकारी ली. धिमिलिकुवा	ज्ञानेन्द्र राज पराजुली	९७५६०००५६६	२०६९/१२/११
१७.	११७	२०६९/१२/२१	रुद्र प्रसाद अधिकारी उदिपुर ६	रुद्र प्रसाद अधिकारी		२०६९/१२/२०

क्र. स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाराइटरको नाम	सम्पर्क न.	नविकरण गर्ने मिति
१८.	११८	२०६९/१२/२७	एकता कृषि सहकारी लि. गाउँशहर ६	काजिराम बस्नेत		२०६९/१२/२६
१९.	११९	२०७०/०१/२३	श्रेसोनि स्टोर्स भोटेओडार ८	मिना कुमारी गुरुङ	९८४६०९९४८८	२०७०/०१/२२
२०.	१२०	२०७०/०२/२	भटराई बीज भण्डार सोतिपसल ९	ज्योति पन्थी	९८५८०५१२६९	२०७०/०२/१
२१.	१२१	२०७०/०२/७	श्री धमिलीकुवा ग्रामीण विकास उपभोक्ता कृषि सहकारी संस्था लि.	हरि प्रसाद घिमिरे	९८४६९९९३७६	२०७०/०२/६
२२.	१२२	२०७०/०२/२३	श्री नव ज्योति एगोभेट, तान्द्रङ टक्सार ९	नवराज सापकोटा	९८४६३२९२०१	२०७२/०२/२२
२३.	१२३	२०७०/०३/०६	श्री जनविकास सहकारी संस्था लि., चक्रतिर्थ ८	वाणिक राज भट्ट	९८४६३९६६६२	२०७२/०३/०५
२४.	१२४	२०७०/०३/१७	श्री जनउन्नति कृषि सहकारी संस्था लि	प्रकाश राज पन्थी	९८४६४२८४७७	२०७२/०३/१६
२५.	१२५	२०७०/०३/१९	अमर स्टोर्स रम्घा ३	भुवन बहादुर पण्डित क्षेत्री	९८५६०६०३०३	२०७२/०३/१८
२६.	१२६	२०७१/०१/०२	जन सेवा सहकारी संस्था लि., भोलेटार-७	बुद्धि भक्त रेग्मी	९८४९००५४७६	२०७३/०१/०१
२७.	१२७	२०७१/०१/१५	मध्यविन्दु कृषि सहकारी स.लि., रम्घा-६	भुवन बहादुर पण्डित	९८५६०६०३०३	२०७३/०१/१४
२८.	१२८	२०७१/०१/२३	भलायर्खक आयआर्जन वचत तथा ऋण स.स.लि., भलायर्खक-६	गणेश बहादुर क्षेत्री	९८४६३०१३६५	२०७३/०१/२२
२९.	१२९	२०७१/१२/११	प्रफुल्ल एगो सेन्टर, बेसीशहर न.पा.१०	प्रेमराज देवकोटा	९८४६०७४१००	२०७३/१२/१०
३०.	१३०	२०७२/०३/२८	पौडेल एगोभेट, जिता-९	त्रिलोचन पौडेल	९८४६५६७९६१	२०७४/०३/२७
३१.	१३१	२०७२/०४/२०	सागर पशु स्वास्थ्य क्लिनिक	हरेराम तिवारी	९८४६३६८८३५	२०७४/०४/१९
३२.	१३२	२०७२/१२/२४	भाग्योदय कृषि सहकारी संस्था लि.,	दामोदर अधिकारी	९८१४१०९८६२	२०७४/१२/२३

क्र.सं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	फर्म/संस्थाको नाम/ठेगाना	प्रोपाराइटरको नाम	सम्पर्क नं.	नविकरण गर्ने मिति
३३	१३३	२०७२/१२/२८	जनता भेटनरीफर्मा, सोतिपसल	नवराज तिवारी	९८४३६३९९८९	२०७४/१२/२७
३४	१३४	२०७३/०२/२०	श्री पाउँदी सेरोफेरो कृषि सहकारी संस्था लि.,	मदन खनिया	९८४६३३९४५९	२०७४/०४/१९
३५	१३५	२०७३/०३/३	श्री शिशिर भेटफर्मा बेसीशहर	सूर्य प्रसाद पोखरेल	९८५६०४६९३३	२०७५/०३/२
३६	१३६	२०७३/०३/२४	श्री तिलस्वाँरा वराह कृषि स.सं. चिति ७	प्रेमदत्त सेठार्ड	९८४६३६९६०९	२०७५/०३/२३

हाल रासायनिक मलको कारोबारमा सक्रिय संलग्न संस्थाहरूको विवरण:

क्र.सं.	सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	मोवाइल नं.	कैफियत
१.	अन्नपूर्ण कृषि सहकारी संस्था.लि	सु.न.पा-९	९८५६०२८५५९	
२.	सुन्दर वीड उत्पादक कृषक स.लि	सु.न.पा-७	९८४६०८२३५५	
३.	जनहित कफी तथा कृषि स.स.लि	रा.न.पा-२	९८४६४९५४३७	
४.	चन्डी सहकारी सहकारी सं.लि.,	सु.न.पा-७	९८४६९२३८४३	
५.	श्री महिला जागरण बहुमुखि स.स.लि	सु.न.पा-९	९८४६९२०६३०	
६.	जिता कृषि सहकारी स.लि	मध्य नेपाल-१	९८४६०९२८९४	
७.	श्री दिप ज्योति कृषि सहकारी स.लि	बे.न.पा-२	९८४६२९८२०२	
८.	श्री मध्य बिन्दु कृषि सहकारी सं.लि	मध्य नेपाल-४	९८५६०६०३०३	
९.	श्री जनशक्ति कृषि सहकारी सं.लि	मसुर्याड्डी -९	९८४६४९३४३९	
१०.	श्री शान्ति दिप बचत तथा ऋण स.स.लि	सु.न.पा-१	९८४६०६९३४८	
११.	श्री प्रबन्धमाई कृषि सहकारी सं.लि	बे.न.पा-११	९८६५०७४६४४	
१२.	श्री पाउदी सेरोफेरो कृषि सहकारी सं.लि	सु.न.पा-५	९८४६९९१४४३	

१३.	श्री जनविकास सहकारी सं.लि	रा.न.पा-५	९८४६३१६६६२	
१४.	श्री लक्ष्मी नारायण कृषि सहकारी सं.लि	वे.न.पा-११	९८४६१३६४७७	
१५	श्री रम्घाटार कृषि सहकारी सं.लि	मध्य नेपाल-४	९८६५०७४६४४	

४.६.२ अनुमति पत्र प्राप्त बीउ व्यवसायीहरूको विवरण

दर्ता नं.	प्रोप्राइटरको नाम, थर	स्थायी ठेगाना	संस्था/फर्मको नाम	संस्थाको ठेगाना	कैफियत
३६५	श्री बलबहादुर दुरा		श्री बलबहादुर दुरा	सुन्दरबजार १, लमजुङ	दर्ता वीड विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रमा भएको
२०६६	राम कुमार श्रेष्ठ	चिसापानी ७ ,तनहुँ	श्रेष्ठ एगो सेन्टर	सुन्दर बजार ७	" "
२१५९	वाशुदेव पन्त	चिती २	आदर्श भेट	बेसीशहर ८	" "
२१६०	शिवकान्त खनाल	भालिका ९	अमित एगो भेटेनरी फर्म	सुन्दर बजार ६	" "
२१६१	मुक्ति नाथ पौडेल	सुन्दरबजार ५	कृषक सहयोग केन्द्र	सुन्दर बजार ६	" "
२१६२	शिव प्रसाद पोखरेल	सुन्दरबजार ७ , लमजुङ	श्री सुन्दर बीउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्था लि.,	सुन्दर बजार ७	" "
२१६३	विष्णु प्रसाद सापकोटा	कालिका ८ , लमजुङ	सापकोटा एगो कन्सर्न	सुन्दरबजार ८	" "

४.६.३. ईजाजत प्राप्त खुद्रा विषादी बिक्रेताको विवरण

क्र. स.	एगोभेट पसलको नाम	प्रोपराइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
			भएको	नभएको	दर्ता नं.			
१	काजी एगोभेट	काजीराम बस्नेत					गाउँशहर-७	
२	प्रणामी एगोभेट	राम प्र.अधिकारी			२५३१		उदिपुर-४	
३	कृषक सहयोग केन्द्र	मुक्तिनाथ पौडेल			८८१६		सुन्दर बजार-४	

क्र. स.	एग्रीभेट पसलको नाम	प्रोपराइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
			भएको	नभएको	दर्ता नं.			
४	थापा एग्रीभेट	नारायण ब. थापा			४६९५	९८४६२५००६६	खुदी-१	
५	मिश्र एग्रीभेट	गणेश प्र. मिश्र			६१६८		सुन्दर बजार-८	
६	अधिकारी एग्री.सेन्टर	तिर्थ राज अधिकारी					भोटेओडार-८	हाल नभएको
७	सुनिरा एग्री कन्सर्न	रामजी ठकुरी				९८५६०४५३२२८	वेसीशहर-९	
८	लमजुड एग्री कन्सर्न	भरत वहादुर विष्ट			६१६७		वेसीशहर-२	
९	आदर्श एग्रीभेट	वासुदेव पन्त			१२२१	९८५६०४५८९८	वेसीशहर-१	
१०	राजन एग्रीभेट सेन्टर	कुन्ज लाल गुरुङ्ग			६१६५	९८४६१९१६५९	सुन्दर बजार-४	
११	कृषक एग्रीभेट	सालिकराम अधिकारी					सुन्दर बजार-४	हाल नभएको
१२	सापकोटा एग्री कन्सर्न	विष्णु प्र सापकोटा			१०४४७		भोटेओडार-८	
१३	करापुटार वीज भण्डार	ऋषिराम घिमिरे			८६०२	९८४६०२५३२२	इशानेश्वर-८	
१४	अन्नपुर्ण एग्रीभेट सेन्टर	चिजकुमार श्रेष्ठ			१०८१२	९८४६१२३४३४	तार्कघाट-९	
१५	अन्नपुर्ण कृषिसामग्री पसल	खगराज सापकोटा			६१६६	९८४६१२१०१६	भोटेओडार-८	
१६	अमित एग्रीभेट फर्मा	शीवकान्त खनाल			४६७७	९८४६०१६५१०	सुन्दर बजार-४	
१७	सौगात एग्रीभेट सेन्टर	रेशम भट्टराई					रम्घा-६	
१८	जनता भेटेरीनरी	नवराज तिवारी			६६१०	९८४३६३९९८९	ता.टक्सार-९	जिता-६
१९	भुसाल एग्रीभेट एण्ड वीज भण्डार	शारदा भुसाल					ता.टक्सार-९	हाल नभएको
२०	श्रेष्ठ एग्री सेन्टर	अमृत कुमार श्रेष्ठ			४३२५		सुन्दर बजार-८	
२१	सुदर्शन एग्रीभेट	भुवनराज घिमिरे			९३७५		इशानेश्वर-९	
२२	सिर्जना एग्रीभेट	गोविन्दानधि तिवारी			१००१०	९८४६३१४९१७	चिति-८	
२३	श्रेष्ठ एग्रीभेट	राम कुमार श्रेष्ठ			५२५७	०६६-६९०९५२	सुन्दर बजार-८	
२४	पौडेल एग्रीभेट	शुरेन्द्र पौडेल			११७२७	९८५६०३७०८३	भोर्लेटार-३	
२५	पण्डित एग्रीभेट	राम वहादुर पण्डित			५८४४	०६५-६९०२१८	समिभज्याङ्ग-६	
२६	प्रफूल्ल एग्रीभेट	प्रेम राज देवकोटा			१०४२१	९८४६०७४१००	वेसीशहर-१	
२७	हाम्रो एग्रीभेट	राम नाथ खनाल			३२३३	९८४६१९३६२१	ता.टक्सार-१	

क्र. सं.	एग्रीभेट पसलको नाम	प्रोपराइटरको नाम	विषादी बिक्रेताको इजाजत पत्र			सम्पर्क नं.	ठेगाना	कैफियत
			भएको	नभएको	दर्ता नं.			
२८	चाहाना एग्री स्टोर्स	मोहन प्र. घिमिरे			८२१४		शेरा-२	
२९	रेग्मी एग्री कन्सर्न	दिप बहादुर रेग्मी			६०२३	९८५६०६०१२४	भोलेटार-७	
३०	अनुप एग्रीभेट	चिज कुमार श्रेष्ठ			६१६४	९८४६०१६७०५	उदीपुर-२	
३१	संगम एग्रीभेट तथा कृषि परामर्श केन्द्र	गोविन्दराज न्यौपाने				९८५६०४६०४४	भलायखर्क-४	
३२	नवज्योति एग्रीभेट	नवराज सापकोटा			९३६१	९८४६३२९२०१	ता.टक्सार-९	
३३	अधिकारी एग्रीभेट	तिर्थराज अधिकारी			८५३७	०६६-६९००९१	भोटेओडार-८	हाल नभएको
३४	यूनिक एग्रीभेट	यूवराज सुवेडी			९३६४	९८४५१९९६११	खुदी-१	
३५	ढकाल एग्रीभेट	वावु राम ढकाल			९३७१	९८६०८५५८६५	चक्रतिर्थ-८	
३६	भट्टराई वीज भण्डार	राम चन्द्र भट्टराई			९३६५	९८५८०५१२६९	ता.टक्सार-९	
३७	थापा एग्रीभेट	नारायण व. थापा			९३६६		खुदी- १	
३८	घिमिरे एग्रीभेट	विष्णुहरी घिमिरे			९३६८		सुन्दरबजार-४	
३९	सहयोगी एग्रीभेट	लक्ष्मण चिलवाल			९३६८	९८४६५६७३१६	धमिलीकुवा-३	
४०	ढकाल एग्रीभेट सेन्टर	राम प्रसाद ढकाल			९३७०		चित्ती ३	हाल नभएको

४.८.२ निजी फलफूल नर्सरीको विवरण

क्र. सं.	नर्सरीको नाम	नर्सरीधनीको नाम	ठेगाना	समुन्द्र सतहदेखि उचाइ मिटर	मुख्य सडकबाट दुरी कि.मि.
१	ओलिया फलफूल नर्सरी	श्री कृष्ण राज ओलिया	मोहोरियाकोट-१	८५०-९००	६
२	अम्बोटे फलफूल नर्सरी	श्री लेखमणि अधिकारी	दुराडाँडा-०८	९५०	९
३	पन्त फलफूल नर्सरी	श्री खेमराज पन्त	चित्ती-०४	७००	८

क्र. सं.	नर्सरीको नाम	नर्सरीधनीको नाम	ठेगाना	समुन्द्र सतहदेखि उचाइ मिटर	मुख्य सडकबाट दुरी कि.मि.
४	भट्टराई फलफूल नर्सरी	श्री छाँयादत्त भट्टराई	दुधपोखरी	१०००	१६
५		श्री रमेश घले	वाभ्रखेत-०६	११००	६
६	हिकुश एगो फार्म(कागती नर्सरी)	श्री गोबर्धन गौली	सु.न.पा. १	९००	८
७	जे.एस. फलफूल नर्सरी	श्री जीवनजंग थापा	बे.न.पा. २	९५०	२
८	मनास्लु अलैची तथा चिया कफी फर्म	श्री चेत बहादुर तामाङ्ग	मस्य्याङ्दी ३	१०५०	६

स्रोत: केन्द्रको विवरण

श्री सुजिता मौरी घर उद्योग सु.न.पा. -५ श्री मिन बहादुर गुरुङ ९५०

४.५.३. कफी नर्सरीको विवरण

क्र.सं.	नर्सरीधनीको नाम तथा ठेगाना	दतां	बिरुवा वितरण हुने क्षेत्र	कैफियत
१	श्री कालिका कफी नर्सरी परेवाडाँडा ९	भएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	
२	श्री ओलिया कफी तथा सुन्तला नर्सरी, मोहरियाकोट १	भएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	
३	श्री भट्टराई कफी नर्सरी, दुधपोखरी १	नभएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	
४	टमाल कफी नर्सरी, चक्रतिर्थ ४	नभएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	
५	दनाई कफी नर्सरी गाउँशहर २	नभएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	
६	फिडाफा लमजुङ	नभएको	जिल्लाभरी	
७	जनहित कफी विकास कृषि सहकारी संस्था लि.,	नभएको	जिल्ला भित्र सम्बन्धित क्षेत्र	

४.५.५. चिया खेतीको वस्तुस्थिति

क्र. सं.	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनशील क्षेत्रफल (हे.)	पकेट क्षेत्रहरूको नाम	उत्पादन (मे. टन) हरियो पत्ता	समूह संख्या	कृषक संख्या	सहकारी संख्या	नर्सरी संख्या	उद्योग संख्या	कैफियत
१	२	१	भुजुङ्ग	०.१८	१	२५		१		उत्पादन: हरियो पत्ता
२	२.५	१	उत्तरकन्या	०.१८	१	२३		१		
३	१	१	बाग्लुङ्गपानी	०.१७	१	२२				
४	१.५	१	बन्सार	०.१७	१	२५				
५	०.५	०.५	गिलुङ्ग	०.०८	१	२४				
६	१	०.५	घनपोखरा	०.०८	१	२५		१		
७	१.५	१	पसगाउँ	०.१७	१	२५				
८	१	०.५	भोजे	०.०८	१	२०		१		
९	१	०.५	अन्य	०.०८						
	१२	७		१.१८	८	१८९		४		

४.५.६. आ.व. २०७१/७२ मा नर्सरी स्थापना तथा सञ्चालित कार्यक्रम

विवरण	कृषकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	अनुदान प्राप्त रकम रु.
अलैंची निजी नर्सरी स्थापना (पहिलो वर्ष)	लोक वहादर घले	खुदी ७, सिउरुङ	९८४६५७८७२०	८५०००
	अर्जुन अधिकारी	चन्द्रेश्वर ६	९८४६९९२४९६	८५०००
अलैंची निजी नर्सरी स्थापना (दोस्रो वर्ष)	इश्वर गुरुङ	भोजे ७	८८८८८८८८८८८८	जर्दठण्ण
	सन्तोष गुरुङ	इलमपोखरी	८८८८८८८८८८८८	जर्दठण्ण
	दुधराज गुरुङ	बाँभाखेत	८८८८८८८८८८८८	जर्दठण्ण

४.५.७. अलैंची नर्सरी विवरण

सि.नं.	नर्सरीधनीको नाम	स्थापना वर्ष	पत्राचार ठेगाना र मो.नं.	मूल वीउको स्रोत	उपलब्ध जात	०७१/७२ मा उत्पादित बिरुवा संख्या	आगामी वर्षहरूमा बिरुवा उत्पादन लक्ष्य	
							०७२/७३	०७३/७४
१	श्री दुध राज गुरुङ्ग	२०६८/६९	बाँझाखेत-६	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	५००००	१०००००	१५००००
२	श्री संतोष गुरुङ्ग	२०६९/७०	ईलमपोखरी-२	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	१००००	२०००००	१००००००
३	श्री छाँया दत्त भट्टराई	२०६८/६९	दुधपोखरी-२	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	५००००	७५०००	१५००००
४	श्री सावर्णी प्रसाद दवाडी	२०६८/६९	विचौर	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	१००००	२००००	१०००००
५	श्री होम वहादुर गुरुङ्ग	२०७०/७१	पसगाउँ	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	२५०००	४००००	१५००००
६	श्री ईश्वर गुरुङ्ग	२०७०/७१	भोजे-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	५००००	७५०००	२०००००
७	श्री कूल प्रसाद गुरुङ्ग	२०६९/७०	भोजे-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	१००००	२५०००	१०००००
८	श्री डम्बर सिंह गुरुङ्ग	२०६८/६९	भुलभुले-६	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	२००००	५००००	१०००००
९	श्री मेन प्रसाद गुरुङ्ग	२०६८/६९	घनपोखरा-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	१५०००	३००००	७५०००
१०	श्री जीवन जंग थापा	२०६९/७०	गाउँशहर-८	इलाम/भोजपुर	जिर्मले	१२०००	५००००	१०००००
११	श्री खडक वहादुर गुरुङ्ग	२०६९/७०	घनपोखरा-२	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	०	३००००	१०००००
१२	श्री सानुमायाँ गुरुङ्ग	२०७०/७१	गिलुङ्ग-३	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	०	१००००	५००००
१३	श्री अमर गुरुङ्ग	२०६९/७०	ढोडेनी-२	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	७००००	१५००००	२०००००
१४	श्री मखन वहादुर गुरुङ्ग	२०७०/७१	भोजे-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	०	५००००	१०००००
१५	श्री जीत वहादुर गुरुङ्ग	२०७०/७१	बाँझाखेत-६	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	७५०००	१२५०००	१५००००
१६	श्री सोम तामाङ्ग	२०७०/७१	खुदी-७	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	६५०००	१०००००	१५००००
१७	श्री लाल वहादुर गुरुङ्ग	२०७०/७१	पाचोक-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	२५०००	५००००	१०००००
१८	श्री लोक वहादुर घले	२०७१/७२	खुदी-८	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	६००००	१०००००	२०००००
१९	श्री अर्जुन अधिकारी	२०७१/७२	चन्द्रेश्वर-६	इलाम/भोजपुर	रामसाई, गोलसाई	०	५००००	१०००००

४.५.८. आ.व. २०७०/७१ मा निर्माण भएका अलैंची भट्टीहरूको विवरण अपडेट गर्नु पर्ने

क्र.सं.	स्थान	समूहको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष	सम्पर्क नं.
१	खाँचे	हिमाली अलैंची जडिवुटी कृषि सहकारी संस्था लि.,	बाँभाखेत-५	पदम वहादुर तामाङ्ग	९८०८८८७७६४
२	खुदी	खुदी अलैंची कृषक समूह	भुलभुले-९	टेक वहादुर तामाङ्ग	९८४६३१४६३७
३	छिनखोला	लाली गुराँस कृषि सहकारी संस्था लि.,	भुलभुले-८	सुल वहादुर तामाङ्ग	९८४६४०९१७४
४	छिनखोला	लाली गुराँस कृषि सहकारी संस्था लि.,	भुलभुले-८	सुल वहादुर तामाङ्ग	९८४६४०९१७४
५	भुप्मे	भुप्मे तरकारी तथा अलैंची खेती कृषक समूह	भुलभुले-३	नारान वहादुर तामाङ्ग	९८४६५६७९९३
६	साँधु	साँधु मोचे कृषि तथा जडिवुटी उत्पादन सहकारी संस्था लि	बाँभाखेत-४	लाल जङ्ग तामाङ्ग	९८४६२७३५७३
७	ईलमपोखरी	जालपा देवी बहुउद्देश्यीय समूह	ईलमपोखरी-४	धन वहादुर तामाङ्ग	९८१६१३११९७
८	ताराचोक,सेरा	ताराचोक -सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभूले-९	डम्बर सिं अधिकारी	९८४६३३९९०७
९	ताराचोक	ताराचोक -सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभूले-९	डम्बर सिं अधिकारी	९८४६३३९९०७
१०	घाम्राङ्ग	कोम्रो अलैंची बाली कृषक समूह	भोजे-७,८	धन सुब्बा गुरुङ्ग	९८०६५४४१५७
११	दुधपोखरी	दुधपोखरी कृषि समूह	दुधपोखरी-१-९	छाँया दत्त भट्टराई	९८१९१२३८५०
१२	गौडा	भंगेरी पाखा कवुलियती वन समूह	गौडा-३	गोपी राम गुरुङ्ग	९८४६१८१७४१

४.५.८.१. अलैंची भट्टी निर्माण सम्पन्न गर्ने कृषकहरूको विवरण (२०७१/७२)

क्र. सं.	माग गर्ने कृषक/समूहको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंबर	भट्टी संख्या	कैफियत
१	मेहेन्दो अलैंची तथा आलु उत्पादक कृषक समूह	खुदी-७	सूर्य वहादुर तामाङ्ग	९८४६४८१००२	१	जि.वि.स.
२	गौरु अलैंची खेती कृषक समूह	घनपोखरा-८	सुनकोय गुरुङ्ग	९८४६६११०२८	१	कृषि

क्र. सं.	माग गर्ने कृषक/समूहको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नंबर	भट्टी संख्या	कैफियत
३	मातृभूमी अलैंची कृषक समूह	गौडा-१,ओखरी	सीताराम गुरुङ्ग	९८४६१२३८६९	१	जि.वि.स.
४	सन्जापु बहुउद्देश्यीय कृषक समूह	घेर्मु-६	कामरासी गुरुङ्ग	९८४६५९३३८८	१	मागमा आधारित
५	भरना उत्पादनशील अलैंची कृषक समूह	वन्सार-१,२	पन्च वहादुर विश्वकर्मा	९८४६३१४२८७	१	जि.वि.स.
६	भोजे कृषक समूह	भोजे-१	सूर्य वहादुर/लक्ष्मण गुरुङ्ग	९८१७१७७४९४	१	मागमा आधारित
७	ताराचोक सेरा अलैंची कृषक समूह	भुलभूले-	सोमलाल महत	९८४६३३८४१९	१	मागमा आधारित
८	घिम्राड अलैंची समूह	घनपोखरा-६	चेत वहादुर गुरुङ्ग	९८४६०८९८३२	१	जि.वि.स.
९	पाँच पाण्डौ अलैंची उत्पादन कृषक समूह	भुलभूले-३	बुद्धिमान तामाङ्ग	९८४६३५३३९७	१	कृषि
१०	आलेवारी कवुलियती वन समूह	फलेनी-२	बेल वहादुर गुरुङ्ग	९८४६५६००५३	१	मागमा आधारित
११	देवी कृषक समूह	हिलेटक्सार-२	विल वहादुर तामाङ्ग	९८१५१७८३५४	१	जि.वि.स.
१२	खुसीराम गुरुङ्ग लगायत ३६ जना	बाहुनडाँडा-२,नाईचे	खुसीराम गुरुङ्ग	९८१५१७८३५४	१	मागमा आधारित
१३	दोभानखोला अलैंची उत्पादक समूह	वन्सार-७	पूर्ण वहादुर गुरुङ्ग	९८१६१७६८३०	१	जि.वि.स.
१४	अलैंची तथा फलफूल खेती विस्तार आमा समूह	गिलुङ्ग-१	सानुमायाँ गुरुङ्ग	९८४६६५३३०९	१	जि.वि.स.
१५	गणेशखोला वन उपभोक्ता समूह	गौडा-५, बेतिनी	हर्क गुरुङ्ग/धन वहादुर गुरुङ्ग	९८४१५९२११५	१	जि.वि.स.
१६	रक्तकाली कृषक समूह	बाहुनडाँडा-३, भिरपुस्तुन	मन घले	९८४६३५३०३४	१	जनजाती
१७	सिडदी अलैंची कृषक समूह	पसगाउँ-३,४,सिङ्गदी	हुकुम वहादुर गुरुङ्ग		१	
१८	हिमालय अलैंची समूह	ताघ्रिङ्ग-१	कृष्ण वहादुर तामाङ्ग	९८४६७१६९१८	१	
१९	मिलिजुली पशुपालन तथा कृषि सहकारी संस्था	वन्सार-२,दुवार	केश वहादुर गुरुङ्ग/लालमायाँ मिजार	९८४६५६०३२५	१	
	कूल जम्मा				१९	

४.१३. आई. पि.एम. कृषक सहजकर्ताको विवरण

क्र.सं.	कृषक सहजकर्ताको नाम	साविकको ठेगाना	तालिम लिएको वर्ष
१	यमनाथ बराल	गाउँशहर-७	
२	लक्ष्मी रेग्मी	गाउँशहर-२	
३	गंगा अधिकारी	वेसीशहर-३	
४	कमला श्रेष्ठ	ताकृघाट	
५	विमला अधिकारी	भोटेओडार	
६	अनुजा धिताल	गाउँशहर ६	
७	कान्ता घिमिरे	गाउँशहर ३	
८	सोमराज घिमिरे	रम्घा-७	
९	शुभद्रा चन्द	तान्द्राड टक्सार-५	
१०	मिरा मिश्र	धमिलीकुवा-४	

४.१४. ग्रामीण कृषि कार्यकर्ताको विवरण

क्र. सं.	ठेगाना	ग्रा.कृ.का. को नाम	तालिम दिने संस्थाको नाम	तालिम लिएको वर्ष	सम्पर्क मोबाइल नं	कैफियत
१	पसगाउँ ९	मनकाशि गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७१	९८१७९३२५०१	
२	बहुनडाँडा ५	सबिता घिमिरे	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७१	९८४६७४५५००	
३	चक्रतिर्थ-७	श्री विकल कडेल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७१	९८४६६११२२५	
४	बागै ६	श्री मंगली रानाभाट	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	०७१/७२	९८४६३५३३२०	
५	भोजे ४	श्री रुद्रमान गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४६४३७९६४	
६	सिन्दुरे ३	श्री मनबहादुर दुरा	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४६५०९९२९	
७	बाभाखेत १	श्री रोहित गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४६९२९१०३	

क्र. सं.	ठेगाना	ग्रा.कृ.का. को नाम	तालिम दिने संस्थाको नाम	तालिम लिएको वर्ष	सम्पर्क मोबाइल नं	कैफियत
८	सूर्यपाल ८	श्री शिवराम बगाले	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४३७५४७५०	
९	सूर्यपाल ८	श्री तारानाथ जमरकट्टेल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४५५०५४४४	
१०	जिता ९	श्री रवीकला घिमिरे	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०	९८४६४५७३१२	
११	धमिलिकुवा ३	श्री पदमराज मिश्र	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०।०७	९८४६१९१३७७	
१२	गौडा २	श्री दिलमाया गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०।०७	९८०८८४२८७१	
१३	विचौर ५	श्री विज्जा दवाडी	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०।०७	९८१८९२५५९१	
१४	भोजे ८	श्री तेज बहादुर गुरुङ्ग	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०७०।०७	९८४६१९२६५८	
१५	कुन्छा ३	श्री सुनीला ठडराई	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा	२०६९।०७०	९८४६३१६३६६	
१६	खुदी १	श्री सरला थापा	क्षे.कृ.ता.के. पोखरा/जि.क. वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६१०३८४०	जि.वि.स. लमजुङ्गको आर्थिक स्रोतमा
१७	गाउँशहर ३	श्री कान्ता घिमिरे	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९७४६००४१२	"
१८	बेसीशहर ३	श्री गंगा अधिकारी	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
१९	बागलुडपानी ४	श्री अम्बिका अधिकारी	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६०९९८४२	"
२०	चण्डीस्थान ७	श्री रजनी रिमाल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९७४६०३९९७२	"
२१	विचौर ३	श्री निर्मला पौडेल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६१२६४२५	"
२२	धमिलीकुवा ३	श्री कमला चिलुवाल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८०६७९९३५२	"
२३	उदीपुर ४	श्री चिजा बुढाथोकी	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
२४	तार्कु ७	श्री सबला अधिकारी	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८०६६३०२५९	"
२५	गिलुड ६	श्री उषादेवी वि.क.	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६१८०४५३	"
२६	बाँभाखेत २	श्री रीना गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६१८०७३७	"
२७	बाँभाखेत १	श्री बालकुमारी घले	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"

क्र. सं.	ठेगाना	ग्रा.कृ.का. को नाम	तालिम दिने संस्थाको नाम	तालिम लिएको बर्ष	सम्पर्क मोबाइल नं	कैफियत
२८	नेटा ४	श्री सम्फना गोतामे	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
२९	गाउँशहर ४	श्री फूलमाया वि.क.	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४९९१५४२०	"
३०	घनपोखरा ५	श्री रत्न कुमारी गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८०६६२९९१२	"
३१	करापु १	श्री प्रेममाया वि.क.	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
३२	ईशानेश्वर ५	श्री हिरा कुमारी वि.क.	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४५४४९९४१	"
३३	कुन्छा ३	श्री सुनीता दुरा	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९	९८४६९२३७६०	"
३४	श्रीमन्ज्याङ २	श्री लोकमाया गुरुड	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
३५	सिमपानी ९	श्री सत्यकला पौडेल	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०६९		"
३६	मध्ये नेपाल न.पा.	सपना घिमिरे	क्षे.कृ.ता.के.पोखरा/जि.क.वि.का. लमजुङ्ग	२०७३	९८४६७३०६५८	"

IPM Farmer Field School Record

District: Lamjung

SN	Field School Name	Address	Farmers Members			Crop	Duration	Institution	IPM Trainers
			F.	M.	Total				
1	Shib Binayak FFS	Gaunshahar-7 Bhakunde	1	29	30	Rice	057/2/14 to 057/6/15	PPD	Hari Bdr KC (PPO)
2	Shib Binayak F&S	Gaunshahar-7 Bhakunde	1	29	30	Vegetable		PPD	Hari Bdr KC (PPO)
3	Hariyali FFS	Beshishahar-2 Satbishe	30	-	30	Rice	061/3/24 to 061/8/15	PPD	Yamnatha Baral(FF)
4	Kalika FFS	Beshishahar-2 Manangechautara	30	-	30	Cauli/tomato	061/4/22 to 061/9/16	PPD	Tank Rimal (FF)
5	Marsyandi FFS	Tarkughat-3 Harrabot	15	12	25	Cauliflower	061/8/18 to 061/11/27	PPD	Lekhanatha Adhikari (PPO)

SN	Field School Name	Address	Farmers Members			Crop	Duration	Institution	IPM Trainers
6	Krisakjagaran FFS	Banjhaket-9 Chaur	22	4	26	Tomato/Cucumber	061/12/4 to 062/3/17	PPD	Laxmi Regmi Ganga Adhkri (FF)
7	Milanshil FFS	Beshishahar-9	28	1	29	Cauli/Cabbage/ Tomato	062/7/15	PPD	Laxmi Regmi Yamnatha Baral (FF)
8	Karmada FFS	Udipur-6, Gairi	15	9	24	Cauliflower	062/8/10	Chember of comerce	Lekhanatha Adhikari (PPO)
9	Pragatisil FFS	Beshishahar-3 Bhaluwatar	27	1	28	Maize/Rice	062/10/28	PPD	Lekhanatha Adhikari (PPO)
10	Anushandhan FFS	Gaunshahar-6 Talphant	23	1	24	Rice	063/4/13	PPD	Ganga Adhi. Yamanatha Baral (FF)
11	Annapurna FFS	Sundarbazar-8 Paudi	21	4	25	Couliflower	063/7/15	PPP	Lekhanatha Adhikari (PPO)
12	Janajagaran FFS	Dhamilikuwa- Nayapauwa	23	5	28	Bitter guard/Cucu.	062/9/9	PPD	Ramesh Chndra Subedi (PPO)
13	Talbarahi F&S	Gaunshahar-6 Talphant	23	3	26	Brinjal/Bean	064/1/25	PPD	Ramesh Chndra Subedi (PPO)
14	Pragatisil FFS	Beshishahar-3 Bhaluwatar	25	3	28	Couliflower	064/3/12	PPD	Yamnatha Baral, Anuja Dhital (FF)
15	Milijuli FFS	Gaunshahar-8 Gairi	20	5	25	Bittergaud/Bean	063/11/22	PPP	Ganga Adhi. Yamanatha Baral (FF)
16	Jagriti FFS	Bhotewadar-9 Shikha	21	5	26	Tomato/Cucum.	064/2/10	PPD	Kamala Shrestha, Kanta Ghimire (FF)
17	Namuna FFS	Gaunshahar-2 Danaigaun	24	4	28	Couli / Cabbage	065/4/5	PPD	Anuja Dhital, Kanta Ghimire (FF)
18	Madidovan FFS	Ramgha-	23	5	28	Rice	065/2/5	Chember of commerce	Ganga Adhik, Kamala Shretha (FF)
19	Sundar FFS	Sundarbazar-8 Paudi	13	12	25	Early Rice	065/11/8	PPD	Ramesh Chndra Subedi (PPO)
20	Milansil FFS	Chakratirtha- Tinpile	32	2	34	Early Rice	065/11/10	PPD	Kamala Shrestha, Kanta Ghimire(FF)
21	Sirjana FFS	DhamiliKuwa	24	2	26	Early Rice	065/11/10	PPD	Kamala Shrestha, Yamnatha Baral (FF)

SN	Field School Name	Address	Farmers Members			Crop	Duration	Institution	IPM Trainers
22	Sirjansil FFS	Gaunshahar-Ranikuwa	32	2	26	Vegetable	065/11/15	World Vsn	Laxmi Regmi Ganga Adhkri (FF)
23	Piple FFS	Archalbot-Piple	22	3	25	Guard Vegetable	066/10/10	PPD	Ganga Adhi. Yamanatha Baral (FF)
24	Milan FFS	Simpani-9 Bhalam khola	33	2	37	Guard Vegetable	066/10/15	PPD	Laxmi Regm, Kanta Ghimire (FF)
25	Sirjansil FFS	Ramgha- Neupanebesi	22	7	29	Guard Vegetable	066/10/22	PPD	Somraj Ghimire, Subhadra Chand (FF)
26	Digojyoti FFS	Beshishahar-9 Pakhathok	27	1	28	Tomato (Tunnel)	066/10/22	World Vsn	Laxmi Regmi Ganga Adhkri (FF)
27	Kalika FFS	Banjhaket-7 Bhachokbesi	10	21	31	Tomato (Tunnel)	067/3/27	PPD	Ramesh Chndra Subedi (PPO)
28	Barahapokhari FFS	Bhulbhule-7 Ustabesi	22	5	27	Bitter guard/Cucu.	067/11/5	PPD	Laxmi Regmi Ganga Adhkri (FF)
29	Chiti FFS	Chiti-7 Ramchokbesi	23	6	29	Guard Vegetable	067/11/6	PPD	Laxmi Regmi Kanta Ghimire (FF)
30	Milijuli FFS	Simpani-9 Gairigaun	23	4	27	Guard Vegetable	068/9/13	IWRMP	Ranjana Pokharel (JTA)
31	Majhuwabesi FFS	Karapu-1 Kalyanbesi	15	11	26	Guard Vegetable	068/9/14	IWRMP	Mahesh Pakhrin (JT)
32	Yeklephant FFS	Bharte-2 Yeklephant	23	2	25	Guard Vegetable	068/9/18	IWRMP	Mohan Bdr. Thapa (JT)
33	Seraphant FFS	Tarku-3 Seraphant	14	11	25	Guard Vegetable	068/10/4	IWRMP	Ganresh Sedhai (JT)
34	Ghermuphant FFS	Ghermu-5 Ghermuphant	17	8	25	Guard Vegetable	068/9/10	IWRMP	Nabraj Baral (JT)
35	Majhuwa FFS	Karapu-1 Majhuwabeshi	14	11	25	Cucurbit / Guard	069/11/09 070/02/22	IWRMP	Gun bahadur Thapa (PPO)
36	Chandisthan FFS	Chandisthan-1 bhalamkhola	21	6	27	Couli / Cabbage	069/07/27 070/12/18	IWRMP	Gun bahadur Thapa (PPO)
37	Yeklephaut FFS	Bharte-2 Shardikhola	24	1	25	Couli / Cabbage	069/07/02 069/11/19	IWRMP	Gun bahadur Thapa (PPO)
38	Annapurna FFF	Karapu-1 Majhuwabeshi	21	4	25	Cucurbit / Guard	069/11/08 070/02/25	IWRMP	Kanta ghimir Ganga Adhkari (FF)

SN	Field School Name	Address	Farmers Members			Crop	Duration	Institution	IPM Trainers
39	Karapu FFS	Karapu-1 Kalyanbeshi	14	11	25	Cucurbit / Guard	069/11/08 070/02/25	IWRMP	Kanta ghimir Ganga Adhkari (FF)
40	Milijuli FFS	Simpani-9	23	2	25	Couli / Cabbage	069/06/14 069/12/28	IWRMP	Kanta ghimir Ganga Adhkari (FF)
41	Sardikhola FFS	Bharte-1 sardikhola	24	1	25	Couli / Cabbage	069/06/30 069/12/29	IWRMP	Kanta ghimir Ganga Adhkari (FF)
42	Milijuli FFS	Isaneshwor 2	15	10	25	Cucurbit / cucurambar	071/10/21 072/02/06	DADO	Surya b. thapa(JT), Ram chandra adhikari(JT)
43	Harabhara FFS	Sundarbazar 6	28	0	28	Cucurbit / cucurambar	071/90/218 to 071/12/18	DADO	Suraysa adhikari(JT)
44	Pargatishil laharay tarkari FFS	Besishahar 12	24	1	25	Cucurbit / cucurambar	071/11/07 to 072/03/07	DADO	Kanta ghimir Ganga Adhkari (FF)
45	Majuwa IPM FFS	Sundarbazar 7	25	0	25	Cucurbit / cucurambar	2072	DADO	Suryakanta sapkota (PPO), Suraysa adhikari (JT)
46	Marshyandi laharay tarkari bali IPM FFS	Besishahar 11	20	5	25	Bitter guard	2072	DADO	Kanta ghimir, Ganga Adhkari (FF)
47	Milimato laharay tarkari IPM FFS	Chandrashor 9	25	5	30	Sponge guard	2072	IDO	Kanta ghimir, Ganga Adhkari (FF)
48	Shivashakti laharaybali IPM FFS	Besishahar 8	20	5	25	Bitter guard	2072	Besishahar municipality	Kanta ghimir, Ganga Adhkari (FF)
	Total		1022	281	1295				

४.१६.३. कृषि उपज संकलन केन्द्रको विवरण (कृषि वस्तु संकलन केन्द्रको विवरण)

क्र.सं.	कृषि वस्तु संकलन केन्द्र निर्माण गर्ने संस्थाको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	कृषि उपज संकलन केन्द्र गाउँशहर	गाउँशहर	मन्धरा खडका	
२	श्री जनशक्ति कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	सिम्पानी ९	हिरा देवी घले	९८४६५७८८४४
३	चम्पावती कृषक समूह, धर्मलिकुवा	धर्मलीकुवा-८	हरि प्रसाद घिमिरे	९८४६९९९३७६

क्र.सं.	कृषि वस्तु संकलन केन्द्र निर्माण गर्ने संस्थाको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
६	कृषि उपज संकलन केन्द्र, तार्कु	तार्कु	चिन्ता मणी भट्टराई	९८४६५६७५९२
७	कृषि उपज संकलन केन्द्र, सुन्दरबजार	सुन्दरबजार	मुरारी प्रसाद रेग्मी	९८४६९२०९०९
८	कृषि उपज संकलन केन्द्र बेसीशहर	बेसीशहर		
९	लक्ष्मी नारायण कृषि सहकारी सं. लि., स्याउत	चित्ति २	रमेश राज पन्त	९८४६३९६४७७
१०	कृषि उपज संकलन केन्द्र एक्लेखेत, भार्ते	भार्ते	बल वहादुर थापा	९८४६९२८४८८
११	ताजा तरकारी तथा फलफुल उत्पादक समूह सोतिपसल	ताडडाड टक्सार	भोलानाथ पौडेल	९८४६०२८२९५, ९८५६०४५२९५
१२	कृषि उपज संकलन केन्द्र चण्डीस्थान	चण्डीस्थान	राम वहादुर विष्ट	
१३	तिर्नापिप्ले मिलिजुली कृषक समूह	चक्रतिथं ८	हिरा लाल श्रेष्ठ	९८९४९२२६९०
१४	मिलन कृषक समूह, वागलुडपानी	वागलुडपानी ६	विक राज गुरुङ	९८९७९९६४२६
१५	लक्ष्मी नारायण कृषक समूह सुन्दरबजार ८	सुन्दरबजार, खत्रीठाँटी	प्रेम वहादुर के.सी	
१६	जन उन्नती कृषि सहकारी संस्था लि.,	भलायखर्क	दामोदर घिमिरे	९८४६५५६९४४
१७	कृषि उपज संकलन केन्द्र भोटेओडार	भोटेओडार	रेवती श्रेष्ठ	९८४६६५३५८९
१८	कृषि उपज संकलन केन्द्र, करापु	करापु	सुर्य प्रसाद जमरकट्टेल	
१९	सुन्दर वीड उत्पादक सहकारी संस्था लि.,	सुन्दरबजार	चन्द्र प्रसाद पोखरेल	९८४६९२९२९८
२०	अर्चल बोट सघनबाली कृषक समूह	अलैचेफाँट लमजुङ	सोविता सुयाल	९८४६०८८३६४
	आ.व. २०७०/०७९ मा निर्मित			
२१	शान्ति कृषक समूह, उत्तरकन्या -३	उत्तरकन्या -३	प्रेम वहादुर घले	९८५६०४५०९२
२२	उद्योग बाणिज्य संघ, उदिपुर ईकाई	उदिपुर-४	बलराम श्रेष्ठ	९८५६०४५८४४
२३	ज्योतिपुञ्ज बचत तथा ऋण सहकारी संस्था,	चण्डिस्थान-६	यशोदा रिमाल	९८४६०७४९४७
२४	प्रबन्धन माई कृषि उत्पादक स.सं.लि.,	चित्ती ६	पुतलि देवि जोशी	९८४६९८९२९०
२५	शान्ति कृषक समूह, कुन्छा-२	कुन्छा-२	शुमनाथ मिका	

क्र.सं.	कृषि वस्तु संकलन केन्द्र निर्माण गर्ने संस्थाको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
२६	साहुथर हाटबजार कृषक समूह, दुसेनी ४	दुसेनी ४	सुक वहादुर भण्डारी	
२७	दिप ज्योति सहकारी संस्था लि.,	गाउँशहर ८	जिवन जंग थापा	
२८	भोलेटार कृषि उपज संकलन केन्द्र, भोलेटारबजार	भोलेटारबजार	श्री भद्र रेग्मी	
	आ. व. २०७१/०७२ मा निर्मित			
२९	ज्योति पुन्ज कृषि सहकारी संस्था लि.,	बेसीशहर १४	यशोदा रिमाल	९८४६०७४१४७
३०	प्रबन्धन माई कृषि उत्पादक स.सं.लि.,	चित्त ६	पुतल देवि जोशी	९८४६१८१२९०
३१	हिमाल चुली कृषि सहकारी संस्था लि.,	बचौर, ठाटीबजार	छायादत्त भट्टराई	९८९९१२३८५०

४.२० बाली प्रणाली

यस जिल्लामा कृषि पेशा निर्वाहमुखी भएको पाइन्छ । तापनि प्रविधिको प्रचार प्रसार विभिन्न भौतिक पूर्वाधार विकास र पर्यटकहरूको आगमनले गर्दा केही कृषिजन्य बालीहरूमा व्यवसायिकतर्फ उन्मुख भएको पाइन्छ । त्यसैले बाली प्रणालीमा केही परिवर्तन हुन खोजेको आभास पाइन्छ । बाली प्रणाली सिञ्चित र असिञ्चितमा आधारित भएको देखिन्छ ।

सिञ्चित क्षेत्र	असिञ्चित क्षेत्र
धान-गहुँ- खाली	मकै-आलु-खाली
धान-आलु-चैतेधान	मकै-तोरी-तरकारी
धान-तोरी-चैतेधान	मकै-कोदो-खाली
धान-तरकारी-तरकारी	तरकारी-तरकारी-खाली
धान-खाली-चैते धान	मकै-गहुँ-खाली
धान-मसुरो-चैते धान	मकै-भट्ट-खाली
धान-फापर-खाली	मकै-फापर-खाली
धान- खाली-मकै	मकै-तरकारी-खाली
धान- आलु-खाली	तरकारी-गहुँ-खाली
	मकै-मास-खाली

४.११ सदरमुकामदेखि गा.वि.स. सम्मको दूरी

क्र.सं.	साविक गा.वि.स. को नाम	सदरमुकामदेखि दूरी कोष	क्र.सं.	साविक गा.वि.स. को नाम	सदरमुकामदेखि दूरी कोष	कैफियत
१	अर्चलबोट	५	३२	पसगाउँ	०९	
२	इलमपोखरी	१२	३३	प्यारजुङ	१०	
३	इशानेश्वर	९	३४	परेवाडाँडा	०६	
४	उत्तरकन्या	६	३५	पाचोक	०८	
५	उदिपुर	३	३६	पुरानाकोट	०४	
६	करापु	१०	३७	फलेनी	०६	
७	कुन्छा	८	३८	बाग्लुङपानी	०३	
८	कोल्की	११	३९	बाग्रे	७५	
९	खुदि	३	४०	बाभाखेत	०१	
१०	गाउँशहर	१	४१	बाहुनडाँडा	०६	
११	गिलुङ	९	४२	भलायखर्क	११	
१२	गौडा	१०	४३	भारते	६५	
१३	घनपोखरा	४	४४	भुजुङ	०९	
१४	घेर्मु	८	४५	भुलभुले	३५	
१५	चक्रतिर्थ	१०	४६	भोजे	०९	
१६	चण्डीस्थान	१	४७	भोटेओडार	०४	
१७	चन्द्रेश्वर	६	४८	भोर्लेटार	०८	
१८	चिति	४	४९	मालिङ	०५	
१९	जिता	९	५०	माहरियाकोट	८५	
२०	ढोडेनी	७	५१	रम्घा	१२	

क्र.सं.	साविक गा.वि.स. को नाम	सदरमुकामदेखि दूरी कोष	क्र.सं.	साविक गा.वि.स. को नाम	सदरमुकामदेखि दूरी कोष	कैफियत
२१	तार्कु	६	५२	बन्सार	०५	
२२	तार्कुघाट	७	५३	विचौर	१४	
२३	ताघुड	७	५४	बेशिसहर	००	
२४	तान्द्राड टक्सार	९।५	५५	श्रीमन्ज्याड	०६	
२५	दुराडाँडा	६	५६	सिमपानी	३।५	
२६	दुधपोखरी	१५	५७	समिभन्ज्याड	११	
२७	धमिलिकुवा	९	५८	सिन्दुरे	४।५	
२८	धुसेनी	७	५९	सुन्दरबजार	५।५	
२९	नाल्मा	५	६०	सूर्यपाल	१०	
३०	नेटा	७	६१	हिलेटक्सार	०२	
३१	नौथर	७।५				

४.११ लमजुङ जिल्लास्थित कार्यालय तथा संघसंस्थाहरूको टेलिफोन नं. हरू

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०६६-५२०१३३, १३४, २५५
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	०६६-५२०१४३, ५२०१४४, ५२०२८१
३	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	०६६-५२०१३२
४	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाई कार्यालय	०६६-५२०१०५, ५२०४३०
५	खानेपानी तथा सव.डि.का.	०६६-५२०११०
६	नगर विकास समिति	०६६-५२००८०
७	जिल्ला हुलाक कार्यालय	०६६-५२०११३
८	जिल्ला डिभिजन वन कार्यालय	०६६-५२०१३५

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.
९	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	०६६-५२०१३१
१०	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यालय	०६६-५२०२०२
११	खेलकुद विकास समिति	०६६-५२०५७२
१४	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	०६६-५२०१०७
१५	स्थानीय विकास कोष	०६६-५२०४५४
१६	मालपोत कार्यालय	०६६-५२०२०१
१७	जिल्ला कारागार	०६६-५२०१९७
१८	सिँचाइ विकास डिभिजन	०६६-५२०१७५
१९	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	०६६-५२०२१०
२०	लमजुङ जिल्ला अस्पताल	०६६-५२०१८३, ५२०४५२
२१	जिल्ला आयुर्वेद कार्यालय	०६६-५२०२५३
२२	राष्ट्रिय अनुसन्धान	०६६-५२०१०१
२३	रा.वा. बैंक	०६६-५२०४००
२४	नेपाल बैंक लिमिटेड	०६६-५२०३८५
२५	को.ले.नि.कार्यालय	०६६-५२०१४०
२६	कृषि विकास बैंक, शाखा	०६६-५२०१६६
२७	नापी शाखा	०६६-५२०२०३
२८	लमजुङ सामुदायिक अस्पताल	०६६-५२०४५२/५२०१८३
२९	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०६६-५२०११९
३०	रेडक्रस एम्बुलेन्स	०६६-५२०२६९
३१	लमजुङ जिल्ला अदालत	०६६-५२०१९५
३२	गरुड दल गुल्म	०६६-५२०३९९
३३	जिल्ला सहकारी संघ	०६६-५२०१३२

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.
३४	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	०६६-५२०१३०, टोल फ्री नंबर १६६०६६५२०१३
३५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०६६-५२०१९९, ५२०१९८
३६	दुर सञ्चार कार्यालय	०६६-५२०१११, १२२, ४४४
३७	बेसीशहर-चामे स.कार्य गण	०६६-५२०२६२
३८	उद्योग वाणिज्य संघ	०६६-५२०१५६, ०५६
३९	वर्ल्ड भिजन	०६६-५२००१६, ५२००७९
४०	चेस नेपाल	०६६-५२०३८१
४१	नेपाली काँग्रेस	०६६-५२०१३९, ०६६-५२०३५२
४२	नेकपा एमाले	०६६-५२०१२६
४३	नेकपा माओवादी	०६६-५२०३६५
४४	कृषि विकास बैंक,भोटेओडार	०६६-५२०४५३
४५	भू.पू. सैनिक एम्बुलेन्स	०६६-५२०३७५
४६	लमजुङ रेडियो ,शेरा	०६६-५२०८११, ५२०८१२
४७	मस्यार्ड्डी एफ.एम.	०६६-५२००२०
४८	बेसीशहर नगर विकास समिति	०६६-५२०१७२

सफलताको कथा

लमजुङ जिल्ला बेसीशहर नगरपालिका वडा नं ११ चिति स्थायी घर भएकावर्ष ३७ का सिताराम विश्वकर्मा एक सफल उद्यमी कृषक हुनुहुन्छ । उहाँले १२ कक्षा उत्तिर्ण गरेका गर्नु भएको छ र उहाँको बाबा, आमा, श्रीमती, छोरा र छोरी गरी ६ जनाको परिवार छ । उहाँसँग आफ्नो परिवारको नाममा ६ रोपनी पाखोबारी रहेको छ भने छिमेकीको साढेपाँच रोपनी जग्गा भाडामा लिएर तरकारी खेती गरी रहनु भएको छ र उनले सागर कृषि फर्म नामको एक संस्था पनि दर्ता गरी सञ्चालन गरेका छन् ।

विगतको आफ्नो दुःख र पिरमर्का सम्भ्रदै उहाँ भन्नुहुन्छ, “स्वदेशमै रोजगारी र आयआर्जनको अवसर नपाई आफ्नो परिवारको पालन पोषण गर्न अत्यन्तै कठिनाइ परेको कारण मैले पढाई बीचैमा छोडी रोजगारीको सिलसिलामा विदेशमा भौतारिएँ । मलेसिया र कतारमा गरी करिब साढे पाँच वर्ष सुरक्षा गार्ड र सुपरभाईजरको रूपमा काम गरे । अत्यन्तै न्यून तलब, कडा काम, विदेशीको नेपालीलाई हेर्ने फरक दृष्टीकोण, छोटो अवधिको जागिर, घर परिवारवाट टाढा र घरमा भएका वृद्ध बाबु, आमा, साना कलिला छोरा छोरी आदिको कारण मैले विदेशको जागिर छोडी घर

फर्किएँ, विदेशमा रहदा सहकर्मी नेपाली साथीबाट वेमौसमी खुर्सानी खेतीको नर्सरी गर्ने तरिका सम्बन्धी पाएको ज्ञान र सीप एवम् युटुव हेर्दा मलाई सुरुमा तरकारी खेती गर्ने उत्सुकता जाग्यो । आफ्नो गाउँठाउँमा रोजगारी र आयआर्जनको अन्य विकल्प नभएको अवस्थामा मैले पहिलो वर्ष थोरै जग्गामा खुर्सानी खेती गरी स्थानीय गाउँ घरमा बिक्री गरेर ३०/३५ हजार रुपैयाँ कमाएँ त्यसपछि मैले दुई वटा प्लाष्टिक घर बनाई गोलभेडा खेती गरेर १,००,०००/- (एकलाख रुपैयाँ) कमाएँ त्यसबाट मलाई थप प्रेरणा मिल्यो । त्यसपछि तरकारी खेतीलाई विस्तार गर्दै पाँच वटा प्लाष्टिक घर बनाए र कुखुरापालन व्यवसाय पनि सुरु गरे ।”

हालको अवस्थामा उनले १२ वटा स्थायी प्लाष्टिक घर बनाई व्यवसायिक रूपमा तरकारी खेती गरेका छन् । मौसमी र वेमौसमी गरेर उहाँको करिब १० रोपनी क्षेत्रफलमा तरकारी खेती गरिएको छ । यसको साथै उहाँले गाई, भैंसी, बाख्रा, कुखुरा, बंगुर आदि पनि पालन गर्नु भएको छ । भकारो सुधार गरी गोठेमलको सुधार, भर्मिकम्पोष्ट, थोपा सिँचाइ, जाली घर भित्र खेती, प्लाष्टिक मल्चीङ आदि उन्नत प्रविधिहरूको पनि अनुसरण गरेका गर्नु भएको छ । उहाँले गाईबस्तुको सुधारिएको गोठेमल, कम्पोष्ट मल, गड्यौली मल, भोल मल, हरियो मल, खरानी, पिना, जैविक एवम् वानस्पतिक विषादीको प्रयोग गरेर प्राङ्गारिक खेती गर्नु भएको छ । उहाँले उत्पादन गरेका तरकारी गाउँ घर, हिले, उदिपुर, भोटेओडार, बेसीशहर बजारमा राम्रो मूल्यमा बिक्री हुने गरेको छ । प्राङ्गारिक उत्पादन भएकोले अरुको भन्दा उहाँको उत्पादनले राम्रो मूल्य र बजार पाएको छ । उहाँ भन्नुहुन्छ “ मैले यस पेशाबाट वार्षिक रू. ७,००,००० (सात लाख) रुपैयाँ आम्दानी गर्दछु । मेरो घरको आर्थिक अवस्थामा र जीवनयापनमा पहिलेको भन्दा धेरै सुधार आएको छ । उहाँले दैनिक रूपमा एकजना व्यक्तिलाई ज्यालादारीको रूपमा तरकारीको सिजनमा महिनाको १५-२० जनालाई दैनिक रोजगारी पनि दिने गर्नु भएको छ । उहाँको मिहेनत, परिश्रम र लगनशीलताले उहाँ साथीभाइ र छरछिमेकीहरू पनि दंग छन् । उहाँले आफ्नो छोराछोरीलाई गाउँको राम्रो विद्यालयमा पढाउनु भएको छ । तरकारी खेती सम्बन्धी सामान्य तालिम पाएका उहाँको यसभन्दा बढी ज्ञान र सीप हासिल हुने तालिमको आवश्यकता छ र खेतबारीसम्म सडकको पहुँच नभएको कारणले बजारसम्म तरकारी ढुवानी गर्न असजिलो भएकोले घरसम्मको सडक बनी दिएमा ढुवानीमा धेरै सजिलो हुने थियो उहाँ भन्नुहुन्छ । यस व्यवसायलाई विस्तार गरी ३०/४० वटा स्थायी प्लाष्टिक घर बनाई लगानी र क्षेत्रफल पनि बढाई तरकारी खेती गर्ने उनको भावी योजना रहेको कुरा उहाँ बताउनु हुन्छ ।